

یه کتیی نووسه رانی کورد- مه ئبه ندی گشتی

30

عارف حیتۆ

سترانین پهلا

یه‌کی‌تی نووسه‌رانی کورد مه‌ئبه‌ندی گشتی ۳۰

ناوی کتیب: ستراڤین په‌لا

بابه‌ت: کۆمه‌له‌ شیعر

نووسینی: عارف حیتۆ

به‌رگ: ستارقه‌رده‌خا

تیراژ: ۵۰۰ دانه

چاپخانه‌ی: رۆژه‌لات - هه‌ولێر

له‌به‌رپه‌وه‌به‌رایه‌تی گشتی کتیبخانه‌ گشتیه‌کان ژماره‌ی سپاردنی (۹۵۲) سالی

(۲۰۱۲) ی پێدراوه

مافی له‌ چاپدانه‌وه‌ی بۆ یه‌کی‌تی نووسه‌رانی کورد پارێزراوه

عارف حیتو

سترانین په لا

کو به ره می شعری

به رگی دووی

هه ولیر ۲۰۱۲

دیاری

نه‌ف دیوانه پیشکیشه بووی..
بو هه‌فندی و
رهه‌ندی و
بو قینی..

اساتذہ ما

۲۰۰۲-۲۰۰۱

۲۰۰۲:۱ع

سه ما يا دهوله تي

سي چيروکن

دگهل هيقيي سه مائي دکهن و ب ته نيئه

ئه ز

برين

دهوله ت..

ويئي ته هيديکا د هزارا مندا برينا د شوت

ئه ز نزانم تو شه به نگی

يان زي برينه کا هه وداي

ئيشاني ل چوکين من دچيني

قته ژکه تني نا ترسم

زامين که تني د که تنيدا د حه ليين و

دبنه ئاريانه کا باداي

چيا..

دار و رووبار

راستي و سه ربه ستي

وهك مروقان ههست ب كیلبیین ئیشانی دکه ن
برینین نووکرنی دخون و یین گوهورینی دهه لاقین
ئه فه ئه زم..

دلی پایته ختی د سینگی مندا لیدهت
شه ف کوینه کی کوچه رانه و
ته ف گلوپین فه مریایی یین ل سه ر جاددا
هندهك روئاهی یا فه خواری
ئه ز ژی تیروژکه کا گه رمم
دنا ف شاپه ریښ شه فا ساردا ل خوه دگه رییم
دا ته ببینم..

هه ر برینهك د ئاسویدا ب په ر دکه قیت و
به ره ف ئه لنده کی د فریت
دی ژ برینان بیلایه کا مه زن چیکه م.. ئالا ل سه ر
دی ژ خوینی سوراقا په ریبهك خن لیکه م.. فه زال بهر
دی ژ دیروکا پرت پرتکری هیزاره کا سپی فه هوینم
که مه تارا و دی سترانا دهوله تی بیم
ئهی ئه مان ئه مان ئهی ئه مان ئه مان

دهوله تا کوردا

ئهی ئه و چه زا د نه هشیئا مندا دکه ی هه وار
ئهی ئه و زاروکی د چاقین مندا د که یه غار

ئەى عشقا من يا هار
ئەو بايى د سينگى منددا هيژ پير نه بوويى
هه بوون و نه بوون و هه ويا من توى..
دهوله تا كوردى.

دهولهت..

په له كه ددهستى منددا و
ل سهر شاپه رين سيمه رخى دهيتته خه ونا من
ئەز خه ونيىن خوه خرغه دكه م و

ل ناڤ باخچەيى مالا خوه يا ب كرى دچينم

چاقه ريمه بوهارهك بيت

دهمى ئادار پرچا دارا شه دكهت و سترانين چويچكا دبىت
خه ونيىن من يين ژ من خه ريب
ئىكو ئىكو.. دى شين بن و
ئاسمان دى روندكين ته زى كيت
دهوله ته كا خوه سهر دى زيت.

.....

من و هه بوونا دهوله تى

مه عشقه كا كه قنار هه يه

كه قن كه قن, هيشتا موويا نه دادا بوو بهر كه پى من

ماموستايى جوگرافىي دارهك زراف دريژ كره

سهر خه ریتا ب دیواریفه و دهوله ت دهوله ت

وهك لاتین بیستانان پشك كر..

من ژى پرسى.. كا مالا من؟

چه ندين كه له خین میرگه ها

ئاتافین ئافز

بویه ریډ دلته زین

ژ ناڤ چاقین وی د به زین و هه ست د گه زین

كه فن كه فن, ده می هیشتا ئیلوون ساڤا و

بارانا گورگی, تیرۆژکین تاقی د شووشتن

خه مین چپلاق ب ئازادی دادله قیین جه رگی سه مایی

توقی حه زا دهوله تبوونی د ناڤ مه ژیی زه قی یین به یار

رؤناهی دا..

لی..

ژ نشكه کیڤه, عه قرین بارانی تنگژین

چیا.. بوونه به فر و جادده گریان

مناره.. بوونه سیداره و چه میان

ئه ز ژى چه میام..

مرن یا بی دلۆقانییه

خوه زى مه ژى دهوله ت هه با..

دا خه ریته د جوانتر بن

دا دیده بیّن عاشقان و ئەقینداران شریتر بن
دا وەلاتین ھاڤیبوونی د ڤه مریایی و دوورتر بن.

.....

ل دەمه کی ..

ئەز سینگێ دایکه کا شیردەر بووم و

ئەنیا مه لایه کی پر نڤیژ

گوندان بار کر

شه هران بار کر

من له شی خوه یی رویت

دانا بن سببه ره کا هوینا سه رمه دی و من دیت

جانگی من یی ریکا روهن دکه ت

وهک فریزی ره هین دیرۆکی خوه دگرن

ل ئادارا شین دبنه ڤه

ئادار ..

ئە ی هه یڤا خه م و خووشی و خه ونین من بیّن هه لایستی

هه یڤا که ربی و هشیار بوونی و بیردانکا پر خوشه ویستی

هه یڤا ویرانی

خه نده یا بوونی

بویکا خه زانی و جه ڤه نگی سه ره له لدانی

زکی دیرۆکی ل بهر ده ڤی .. ژان یی دهینی

چاقین زیقین ل بهر دەرگه هی و

قیژی بین هۆزانی

هه می ل هیقی دهوله ت ژێ بزیت

دهوله ته کا خوه سه ر دی ژیت

سوخته بین بهر خواندنگه ها

کارکه ریڤن جه رگی کارگه ها

پیشمه رگه بین ناڤ شه رگه ها

ئه زا من یا به رزه بووی ل ناڤ شینوارین میرگه ها

هه می پیکفه .. یی سترانا دهوله تی دبیین.

ئه ی ئه مان ئه مان ئه ی ئه مان ئه مان

دهوله تا کوردا

* * *

سه ما يا نالاي

ئەوئ شەھيد

هەناسا وی

دندکين ئاخئ ژئ دبارن و

خوينا وی

کراسه کئ شينه ل بهر ئاسمانئ

حورئ يين بهه شتئ ريز ب ريز

ئاگرئ د ئيخنه گيانئ

تپهنه کا کوژهک و برسهک دژوار

رووبارين هنگفينئ و مه يئ

رهزين تری و جنیکين خورمه يئ

د چاقين وی يين تير خه و نه بوويدا بوون ئاقار

بيژنه (بويان) بلا ميژين ئاڤا رويکه ن

شوشه يين ئاڤا حه ياتئ

ژئه فينئ يا ژينئ پرکه ن

که نيزه بکه فنه سه ما يئ

بيهنا شه هيدان — ل بهه شتئ — يا تهنگ بووی و

بو دمه كئى كورت و بله ز

دئى قه گه رنه قه دونيايى

سحربه ندى هه ر پيئنج تبلين خواه بين نه رم

وه ر باداندى ل دور كووما په لين گه رم

پف كره ئه نيا بايه كئى روژ هه لاتى و

برويسى بين دهنگ بلند قيير كر سترانا

ئه گه ر مرى ژ گورستانين ته نا رابن .. سحره

ئه گه ر چه زين ناگر پيئقه ..

ژ مالچيكي گولانى ب زين

ل سه ر رويبارى (سين) كورك بين .. سحره

ل جه بارانى ..

عه قرين قالا، رويى ئاسمانى مكياجكه ن .. سحره

ل جه زيانى ..

مرنين سور، گه ش چاقين روژى كولا جكه ن .. سحره

.. سحر ..

قولاكانه كا ئاگرييه و ل بن بين سحربه ندا په قى

تفه نكه كا سياركرييه و ب خودانى خواه قه ته قى

به رى سپيدى ..

ده مى ژنكا قه ستا ئاقى و بالاقى دكر

سحرى مالا خواه باركر و دناق دهنگيدا به رزه بوو

ئەز دزانم ئەڭ چىرۆكە دى تەڭ ئاڭ بىت
روويى عەردى دى ژ روژىن ھىك ھە فاف بىت
گول دى بارن
لى...

بېھنا شەھىدان يا تەنگە د بەھەشتىدا
بىژنە (بۆيان) بلا مېژىن ئاڭا دانن
دويكىلە كا كەل و خەرىب
ژ گورپستانى بلند د بىت
بەرەف ئاسمانى بلند دبىت
ستوينا ئالاي ژى بلند بىت
ھەمى شەھىد..

ل بن ئالاي مارشا دەولەتى دخوينن و
سلاڭ دكەن گولپىن بوھارى
لى عەڧرەكى رەش و تارى
كوركى خوە دناسووى وەراند
ئەوى شەھىد

"دگورپى خوەدا ميناكى زاروكان ل بەر بوو
زاروكان ژى ل ناڭ گولزار و باخچەيان
ويى شەڧقانان دنەخشانند.."
سرودا ئاشتىي دكراند

گورستانی چاقینِ خوہ دانانہ سہریک

نیرگزین گہنج ب دزیکیفہ

دندکینِ ناخی دانان بہریک

چہند سالین دی

دہمی زاروکین شہیدان

مہزن دبن

دبن پیشمہرگہ و شہید دبن

گورستان .. دی پیشفہ رابن

ثالا .. دی کہ قیت سہ مایی و

سہ ما ثالای ..

دی شہیدان زیندی کہ تن.

* * *

سه ما يا عشقى

هه كو هاتيم

ئه ق جيھانا پان و بهرينه هيچ نه بوو

هه رچ په يفا جوان هه يه من يا ئيناي

هه رچ شعرا مشت ژ عشقى و ئه فينيى و ژيانى هه ي

من يا داناي

هه كو هاتيم

كه سكه عه قرين يا خيبوويى

سترانين فه گه را خوش بو ده ريا بين خه مگين دگوتن

جه سته بين مه ..

دنا ق سترانهك شه هوه تيدا مه لصين و بشكوژ ژى بوون

پاپورين گه ريده

عشقا مه يا نه پهن ديت و خواها سوير

په يفا په يفا ژ ئه نيا من يا كه سك دابه زى

ماسکا بوهارین خه ملین

من هه لگرت و دناڤ عشقیڊا وهغه رکر
وهغه ر.. ئه دره سیڻ گورستانا فی ناکه قییت
دی سترانه کا سه وداسه را خه مگین بیژم
نه ..

دی ته که مه ستران و

مینا ئافی - خورت - ژ بلنداهی یا سیلاقان هاقیژم
جوانییه کا هوڤانه یه .. که فتنا خورت

دقیت ناگری به رده یه ساری یا باژییری و برسا چاڤا

دقیت رووبه ره ک نوو ئاڤا که یه بو پینگاڤا

ته ڤ نیرگزیڻ دقاڤکاندا خوویل و خوار بووین

دقیت زوها که یه ژ فهد و فیلیڻ خوناڤا

دا چاڤین ته ژ دیتنی - دیتنا پوخت - رسوا نه بن

دا بو شایی تشتیڻ یاخی نه داعویریت

دی ته که مه حه یرانوکه کا عشقی و

ل شه ڤین پاییزی دی ڤه لورینم

ئه ز د چاڤین ته دا یی بوویمه جه ڤه نگه کی پیر و

چاڤین ته .. هیمایئ هه می نهینی یین هه تاڤا

ل فی ئیڤاریئ - ئیڤاری یا مرنئ و ژیانئ -

چ چیرۆکیڻ که ڤن بو ته نا ڤه ژینم

دى ژ روژين هيشتا نه هاتى خه به رده م
 فه زايين هيشتا نه ديتى, دى ژ زيندانا خوه به رده م
 سترانين هيشتا نه گوتى دى كه مه رستكا به بيينا و
 ناقى ته يى ژ نوو دارشتى دى ل سهر ده م
 چاقين ته
 شاپه رين سپى كوترانه و ديمى ته ناسمانه
 گرمى ژ روژى دمىژيتن و سه رمايى دئىخته له شى من
 به فرا سپى ديوه كى ره شه
 كه هين من بين كرين ره شمال
 فايروسين خوه — يين باهينكى — فراكه دكه ت
 نه زهك بى ته
 دى چه ند روژان د به فريدا ژيم!
 هر گيايه ك نووگهاى, د مژيلانكين مندا فه ژى
 ديتنا ته
 هه مى سه ربورين ره قينوك كرنه ره ژى
 نه ز. . شهيدا و خه ريبى ديتنى
 خه ندقيم, دناق گه رما ديتنيدا
 ديتنى. .
 ژ بلى خه ونين به هه شتوكى, چ قى نينه
 خه ون هه مى ناهينه دى

پاش دیتنی ژى

به رسفا ده قين به ش, دگه وري يا مندا دبته ژه هر و

گه وري يا من كادينا په يفا - په يقين جوان -

خه به را دبیزنه سه مايي و سه ما په يقان

نالينا ل ريكا من دچين

ئه زى فير بوويم

كابانى دگه ل نالينا دكه م

دهمى نالين كابين من هميا ژ من دبه ن و

كاب د بن ژيان

فرينه كا چيفانوكى بن كه فشين من دخورين و

ئه لهو ژ چه نكين من د زه ليين

ل زقرينه قى:

نالين ژ چاقين من د وهريين و دبنه ستران

په يقين سترانى دبنه با

ب كوريا جيهاننقه د نويسيين

دبه ر به رچه مين توريناندا

گيانين مور و سپى ژى دزين.

* * *

سه ما يا سپي

پارسال.. ل زاويته
دهمى به فر د بوو خلته و
ب له شى دارکاژانفه شين دبوو
دهوله تى پين من د ناراندن...

هزر کرن ددهوله تيدا
گههين من يين سار پي گهرم دبن

عشقا من و قى دهوله تا هيشتا نه بووى.. سترانه که
قهيدن کوله يان پي قه دبن و
شفشين زيندانان پي د حه ليين
ئاوازدانه ره کي خانه نشين دگوهي مندا داخواز کر بوو
هه کو گولين مه ست و شهيدا د بشکورن
برين دکه ويين
ليقين روژي سترانا دبين
سترانا دهوله تا کوردا بو بنقيسم....
دلي من بو ته
ژيي من بو ته

مالی من بو ته
دهوله تا كوردا

مه شو رهش دانا
ب خو ه و كو فانا
ل هيقي يا ژفانا
دهوله تا كوردا

له شكه ري مه يه
ژ خوينا مه يه
ب نافي مه يه
دهوله تا كوردا

مه سوزه كا داي
بلند كه ين نالاي
ل سه ري چي اي
دهوله تا كوردا

روژا هه لاتي
مزگينيا هاتي

بو مه خهلاتى دهوله تا كوردا

ئيسال.. ل زاويته
به فر رائئخه كا شه نكه
بويكه كه , ساويلكه و ده به نكه
من و كه چا خوه يا بچويك
گولمچكانى ب جوانى يا وى دكر
لى هزره كا عه بدالكيا (١) پر عه به سى و ئايرده يى
يارى تئكدا و دئيمى كه چا من يا بيگه رد ببوو به فر
رهنگى به فرى و يى دهوله تى ته قليبه هه ڦ بوون
كه چا من و دهوله تا من
به ره ژه نكئ عه شقه ك دژوار ژ چاڦئ من هاتنه خوار و
ل سه ر دئيمى من بونه رووبار.

هزر كرن ددهوله تئيدا
هه سئين من يئين رهق پئ نهرم دبن

من و پئشمه رگه كى ژقانه كى خوشيى هه بوو
..لى

كه شكولا روژانئين وى دگه لدا نه بوو

خامهیی من ب نه خشاندا خه ریتیته ته فاژ ببوو

مه سۆز دا ئیک

ل بن کاره کی بگه هینه ئیک

ئه و پیشمه رگه دارکاره کا زاویته بوو

ئه ز زی حه زا دهوله تی بووم.

دارکاره کا سه ریلند و سینگ ل بهر بایی ته زی

تیرۆزکی بزیا وی گرت و ههستا وی تم پی گه زی

لیهمشتا جه ور و جه فایی، خوینا وی پی نازی

دل و چاژ بوونه ئیتوین و گوریا که ری ژئی فری

که ریفه بوونا شوره شقانان ناشتی یا سپی دخوازه

له شکه ری کوکی دهوله تی ژبو ته ناهیی مرازه

پیشمه رگه نه، ئه فیندارن، عاشقین چۆل و چیا

سنگه پی ل قادا خه باتی، ئه ژ ریکه یه وان فیا

ترس ترسنۆکه ل بهر پیا دل پۆلایینن عه زیز

خۆ دی بیی ئیک ده نگوره نگن دهینه قادی ریز ب ریز

ئه و پلنگن جان فیدانه ستیری بن پی دژمنا

ئه لند ژ خۆها وان دزیتن، ئومیدین سه رکه فتنا

سیمبولا باغی ژیانی ریگرین که تنی و خه ما

نافه که پر یی پیروزه نفیژی یی بو دکه ن سه ما

کهسک و سۆر و زهر جوانن, ئالایی کوردا بلند رهههندا مانی و نه مانی, دهولهتا کوردا یا رند

هیقی به لاتینکه کا رهنگاورهنگا پر جوانه, ل ئاسمانی پيشبینی یین
کهسک دفریت.. سه مایه کا ته بگرتی یا لاله شیییه د نه هشییدا دئازریت
و حه زین نه په ن پی ب په ر دکه قن. ئەز.. ئەزه کی سالا دۆتی و ل
سه ر شینوارین سه رکه فنتین خرش بوویمه کوند و خوینی دهه لاقیم..
خه ونه ک یان هیقییه کا هه لایستی ئە یونین بارکری یین هه لچوونا من
ئارام دکهت و په راقه کی ته ناهیی دده ته هه سپین من یین وه ستیایی,
ما دی چ ل من که فته ئاقی ئە گهر خه ونین خۆش ژی نه بینم..
کازانتزاکیس ئە گهر ب خه ونا نه ژیت, دی ژه هرا مرنی فه خۆت..

سال هاتن و چوون

خه ون پیر بوون

ئه فه چه ندین جاره .. خه ون ژ مه دهین دزین

ئه فه چه ندین جاره .. هشیار دبین و هیشتا د دین

ما دی چ بیت .. ئە گهر مه ژی دهولهت هه بیت

به فره

به فره

به فره

ل سالا بهیٲ

هه كو به فرا جوان و سپی

له شیّ سالیّن رهش رادئخیت و

ل سه ر گهر دین ئاخىّ دمه شیٲ

هیقییه كا گرم

گومتل گومتل ژ چاقین جوتیاران دىّ وه ریٲ

نه ئاگر

نه ئاسن

نه ژى تارىستانا شه قىّ

نه شیٲ سترانىّ كپ كهت و

دهولهت دىّ زٲت.

هزر كرن ددهوله تیٲدا

لیٲقین من یین هسك پیّ تهر دبن

* * *

(۱) عهبدالكى ئیشاره ته كه بو نقیسه ریّ لیبرالییّ دهۆكىّ كاك عهبدال نۆرى.

سه ما يا ساكار

سپيڊه هييان..

چاڦين من هيشتا ب خه ويڦه گريڊاينه و زوى بهرنادهت
نه ژبه ر هندی کو که سه کی خه وته ييمه
لی..

داکو ژيان بو دهمه ک دی — یی کورت و بله ز —

يا هشيار و ته نا بيتن

د قی پاپورا ل سهر دهستی پیلین که ربگرتی و دژواردا

چ قولاچین ته نا نه بوون ژيان تیدا نه ڦينی بکته

چاڦين من یين خاڦ تی نه بن

دی به ره ف سپيڊه هييان زڦرم, هه کو له شی من یی گران

هه کو دوهی ساده و بیگه رد — مه یاری ل کولانی دکرن —

ئوو په یڦين من هه می ستران

نه زى که نیا خوه دبينم و دناڦ که نیی را کتیبه که

لی دخوينم

بیژاری دگه ل من دناخڦیت و ژ منڦه نابیت

ل پشت من بوهاره ک ره نگينه

ل پیش من دهشته کا بی سه روشوينه

ئەز دوو دلم

جاری فرسەتەکا دی ب دەنە من

دا جگاره کا دی ب لەخرینی ب کیشم و

هەندەک پیناسەیان ژ برمیتی کيسکی روباران ب هەلکیشم

روندکین بەلگا.. دبیزنی خوناڤ

خوینا نیڕگزان.. دبیزنی گولاڤ

هەناسا فیانی.. دبیزنی سلاڤ

چ کامیره من قی نینن, ره سمی ئیلهاما من بگریت.

ئاڤا بەستۆرهی

دلی من کره جۆکه کا سه نحاریبی و (۱)

د مزگەفتەکا خانزادیفه نقیژا ژییاتی کر

تفەنگەکا ئینتیدابی ژ پشت دەریا هات.. نقیژ تیکدا

لیڤا سهری و لیڤا خواری

دندکین ئاخى و قورمى دارى

ژیک براندن و جى ژفانین مه یین عشقی کره ئیتوین

ئەزى ل ته د گەرییم و ناڤى ته هیژ ددلی مندا پیر نه بوویه

تیریژین روژی.. قامچییه کا کهل و بریسقه داره

لهش و دیمی قى بازیری نکراندن و خەریبیه کا دژوار

دەستین مندا کره هیلین

دبر دەرگه هیّ مزگهفته کیّ را بۆریم و من گوھ لّی بوو

گه نجه کیّ ب ریه دگۆته ئیکی

گه نم سۆتن.. چویچک مرن

هندی من کر کو ببینم

ئەویّ دوویّ من نه دیت و دهنگیّ چویچکا

چاقئین من سه ره ئه فراز کرن

گرنژینه کا بیی من، لیقئین من یین زهر سۆر کرن

مشتی چاقئین ئەویّ ب ریه گۆمان کرن

نه د ویّری یا

نه..

نه دقیا

چویچکا ب بینیت ییّ زاووزیّ دکهن

ئەف شه هریّ مه زن ب رۆتینا ده زگه هین میری ئاقزه

ما تو بیژی..

له شیّ فی شه هریّ مه زن و مشتى له ززهت

مینا پایته ختهك فه دهر بیت ژ خه ریتین سه ر دیواری

ما تو بیژی ئەف شه هریّ مه زن

نه په یقه کا فه شارتی یا سحرى بیت و

دناف پشین گونده کیدا زاووزیّ بکهت

ئەویّ گوندی..

ئىكۆ - ئىكۆ بەرەف زەقئىن كىلاى مەشىن
 زەلامەك دگەل ھەقئىنا خوہ
 لاوہك دگەل دەزگرا خوہ
 سنىلەيەك دناڤ بەلگىن دارهەژىرەك كال و پىردا
 ب نەفەسەكا ئەيۇبانە سەح دكرە كەنیا رووبارى
 نە لەرزىنا چق و بەلگا
 نە بانگىن مەلا
 نە تابۇ يىن پىر ترسناكىن شەھوہتى
 چاقىن وى بو دەققەيەكى - ب تنى ب تنى دەققەكى -
 د داننە سەرىك
 ناڤى تە يى ل بىرا منە و
 ھىشتا توزى نە دادايە سەر دىمى تە د ھزرا مندا
 زەنگلا ھەديابى (۲) لىدا و مېتراداسى (۳)
 ب چرىسەت و كوبارىفە دىمى كولانان ماچ دكر
 ماچىكرن.. پاسەپورتا نقىزىيە د گوھى تە يى حىجاب داپوشىدا.
 من نۆتىن ئىشاننا ھشياربوونى راگەھاندن
 عشق.. نە مېقانەكى دارگرانى درەنگ وەختە
 كو بەرنامى ھەقدىتنى بكە تە لەيلان
 د فەرھەنگەكا نە چاپكرىدا تۆز بگرىت
 تو.. ئەوا بەرزە وەك ھەناسى - بايەكە ژ سىنگى دەردكەفى -

تو.. ئه وا خه مگين
 وهكو په لپن كوچكه كي باران ليكړي
 وهكو په رپن ژيگفه قه تيايپن گوله كا ئافي بري
 ژ نشكافه د چافين مندا سه مايي دكه ي
 سه مايه كا باركړي ب له رزين و تايي
 لي چافين من حيلال من دكهن
 هه لوه سه يپن ديتني
 بوهارى دئخنه ليقا و گهرم دكهن سه مايي
 من تو دناډ به لگين دارچنارپن به رليقا جاددي را دديتي و
 گرنژينا ته.. ئاداروك ل بيا بانا هه ستا گه رما من شين كرن
 توتمه يي بووم
 هندی من قه هوه يپن ته حلين مه چكوي (٤) قه خوارن
 ل بهر دهرگه هي، من هاجه ري (٥) ديت دنالي
 نقيسه ران تاوله دكر
 ئاشوپه كا په رقه كړي دجه مه دي را ل چيايي قاف ئاسي ببوو
 من ته يمورله ننگ ديت
 ل بن خيفه تي، بله ز دهركه فت و گوت "چي كونه م؟" (٦)
 ل قي باژيري، هه مي د وپرن تشتا بيژن
 كه س نه وپريت تشتا بيژيت!
 ئه ق باژيره، وهكو خوه يه

سیمہ رخہ کی یا ژ قولاً چیں دیرۆکه کا دیرین گرتی و
 ل سہر شاپہ پین خوه دنقینیت
 نہ حہوی ل سہر دیوارین کہ فن فی دکہ فن و
 نہ دیوارہ کی نو پال ددہ تہ سینگی قہ لاتی
 ہوزانین گہ ہشتی بین نہ کہ رکری ل بہر دہرگہ ہی شانہ دہری (۷)
 بہلگ پیٹھہ شین بوون و چ عاشقان نہ دانانہ سہر برینان
 سۆرگولین خویناوی پیٹھہ ہاتن و کوکمیل (۸) گرنژی
 ئەسکە ندہری (۹) .. ئیخسیر نہ کوشتن
 گوندین ئاڤا ویران نہ کرن
 زیر و زینہت و ئول و باوہری، دگل خوه نہ برن
 سہرکہ فتن، ژبو سہرکہ فتنی کرہ بہر خوه و بۆری
 تہ نویرا ژینی ہیلا ہل.
 کچکہ کا ہہ قالامن ل روژا ئەینی
 ل بہر دہرگہ ہی دادگہ ہا گرتی — ئەڤہ چہ ندین دہمژمیرہ —
 ل ہیڤیا من
 کچکہ کہ .. ب شہ فی نویرہہ ژی دباریت و
 ب روژی بیہنا بخووری ژی دفریت
 کچکہ کہ .. ب نیگاہی کی دبیت و ب ئاڤروویہ کا بلہز دمريت
 نہ ویریت چاڤزلکانی دگل من بکەت
 نہ ویریت پەیمانانہ ہاتنہ فی بدہت

کچکه که .. پر دترسیت

ژ پسته پستین روونشتنا گازینو یین بهر قه لاتی

ژ پیاسه یین ناڤ بازارئ مшти په یقین هات و باتئ

ژ موغامه ره یین سنیله یان

ژ هیلین نه بری یین تیله فونان

ژ چاقین زیقین سینته ر پوليسان .. دترسیت

ژ دیتئ

ژ ژفانی

کچکه که .. ترسا گونه هی پر بوویه جانی

هه کو دلقتکا نه فینئ، ددلی ویدا دبیته میقان

ب بزین وی یین ته رقه شین دبن گول و لیلایین ژیانئ

له شی وی ته ډ دبیته گونه ه

گونه ها عشقی

گونه ها ویرانی

گونه ها دلپاقرئی .. راستگویی و هه سته پیکرنئ

گونه ها که نینئ / خواه شرکرنئ و شرینکرنئ

گونه ها ژیانئ

دناڤ قی باژیرئ بچووکئ سهر مه زن و بی پاوان و

په یف نه رمه یه

گونه ها نه مانئ

دناڤ قى باژيرى مه زنى سهر بچووك و گريديايى و

په يڤ قه به يه

گونه ها هزر كرنى

گونه ها په يڤ گوتنى

گونه ها وي نه گرتنى

خو نه گه ر يى رهش و سپيش بيت

كاروانه كى دريژ ژ ته رمين گونه هان كه فتنه بهر پيلا و پيل مرن.

.....

په يڤين من دى ل بهر ليڤا دهريا يين دويره سنوور سه مايى كه ن

په يڤين من دى ل بهر خوډيكا بيرى يين موږ فه نايى كه ن

ژ مال بچويكى فه نايى .. ديتن دى زين

وهرده كين ناڤا به ستورهى مهشكا ژفانين بيت دى كين

تو به لگه ك بووى ب دارا خه ونين منڤه

تو خاله ك بووى ب بهر چه ما په يڤين منڤه

مه سه مايه كا ساكار، دقويچكا عه شتار نه ريبلاڤه (۱۰) كر

لى ..

نه رمه نى (۱۱) هاتن و ته كرانى ئيكي (۱۲) سه ما تيكا

مه غولى (۱۳) هاتن

ته يمور له نكي (۱۴) هاتن

قه ره قوينلى (۱۵) هاتن

ئالاق قوينلى (۱۶) هاتن و سه فهوى (۱۷) هاتن

سولتان سه ليمى ئوسمانلى (۱۸)

خىر و بىرىن ده شتا هه وليرى كراندن

توقى شه قى د زه قىين به رگرتيدا چاندن

ئوو.. مناره هه ر يا ل كاره

نه گه رما هاقىنى تال ئه نى باراند

نه باروقىن زفستانى به ژنا وى - يا زراف - چه ماند

منژى..

وهك منارى شه ل و شه پك كرنه به رخوه و

ئالايى عشقه كا شهيدا و په ر فه كرى دا ده ستى خوه

عشق.. ل چه زره تا پرچا ته يا حىجا بكريدا ئىخسیر بوو

ئهى ئه و كچا موحه جه به و نه رم و نازك

من هه مبيزكه

ژنشكه كيغه وه كو مرنى

دا سپيده كا دى يا ته نا د پاخلا ته يا به فر گرتيدا ببورينم

ئه ق باژيرى كه قن و دىرينى پينگا قىن ته يين گران

ب له رزوكى د هه لگريت

دىمى وه ستيايى مشه ختان, دناليسيت

ئەز - ئەوى خەندقى - نقيژان بو بارانى دكه م

دا پرچا ته ژ زىندانى و چاق خه وته ييى ته عميد بكه م

شه ڦا دبؤريت .. روژ دى هه ليٽ
 بهيله چاڦ چه ريني ل گوليا گه نيمى گه هشتي پرچا ته بکه م
 عه فر مينا گورپيه کا په نجه شي رگرتيه و
 باران ژى مينا سه مايه کا لاله شى يا (۱۹) ساکاره
 جاني من وه کو گه رمايه کا ته مموزيه و
 بشکورينا ته ژى، بوهاره
 ده رگه هى عه قران يى ل تاقه و باران دى هيت
 ئه ز - ئه وي به رزه - د وه لاتي په يښتانيدا
 شه مالکين من د ڦه مريانه
 لى .. ئه لند دى زيت
 تو - ئه و کچکا سنيله - ل روژا ئه يني
 ل بهر ده رگه هى شينوارين دادگه ها گرتي
 ژقانداری و ژ چاڦه رييان بيزار نابي
 سه مايه کا ته بگرتي يا هيشتا ساکار
 دچاڦين مه دا گازی ستير و ئاسمانان دکه ت
 گازی سوبه و ويړانان دکه ت
 شه ڦبو هي رکين خه و خاندي
 سترانين ته يسوکين ژ دليني فيرهاندي
 په رده يه کا هه لاندی
 په رده يه کا دی يا ل شويني چاندي

دىٰ حاله ته كىٰ نه ديارىٰ ڙىٰ قه ڙينم

حاله ته كىٰ نوىٰ ..

حاله ته كىٰ سوريانكىٰ ڙ هه بونىٰ بىٰ

چونكو ..

ئه ز وه كو په يڻىٰ بىٰ هاتيم

وه كو په يڻىٰ ڙىٰ دىٰ مينم

* * *

(1) سەنخارېب: ئىشارەتە بو سەنخارېبىٰ ئاشۆرى (۷۰۴- ۶۸۱ ب. ن), ئاڦا بەستۆرەى ب رىكا

(گە ھارىزان) دبن عەردىڤە گە ھاندە ھەولپىرى. ئه قە ڙىٰ دەيتە ھژمارتن كو پرۆژەيە كىٰ خزمە تگوزارىٰ گرنگە بو ھەولپىرىٰ ھاتىيە كرن دەسەردەمىٰ ئاشۆرىياندا.

(۲) حەدياب: ناڦىٰ ھەولپىرىٰ بوويە ل سەردەمىٰ ڤەرسىيان (۱۴۸ ب. ن), ب سەردەمىٰ زىرىنىٰ ھەولپىرىٰ ھاتىيە نياسين.

(۳) مېتراداس: دەستە لاتداریٰ سەردەمىٰ ڤەرسىيان بوو, گە لەك پىشكەفتن د حەديابىٰ/ ھەولپىرىدا دابوونە كرن و ببوو چاخىٰ زىرىن.

(۴) مەچكو: چاىخانەكە ل ھەولپىرىٰ جەيٰ خرقە بوونا ئەدب و نڤيسەرانە, نھۆ ڙىٰ مايە.

(۵) ھاجەرى: ھوزانقانە كىٰ ھەولپىرىٰ بىٰ سەردەمىٰ مەلك موزە ڤەرەدينە, ناڦىٰ وىٰ (عيسىٰ بن سنجر الاربلى - المعروف بالحجرى) د خزمە تا مەلكيدا كار دكر و ھە تا سالا ۶۳۲ ك/ ۱۲۲۴ ز ڙىايە و پاشى چوويە بەر دلوقانى يا خودى.

(۶) چى كونەم: ئانكو ب راما نا (چ بەكم), مستر ريتش دېڤىت دەمىٰ تەيمۆرلەنگى ھىرشا خوە ئىنايە سەر ھەولپىرىٰ و باڙىر حسارداى, ئولدارە كىٰ ھەولپىرىٰ ب رىكا ئايىنى ترسەكا كوژەك ئىڤستە ددلى لەشكەرىٰ تەيمۆرلەنگيدا, ئىنا ڙ بن خىڤە تا خوە دەرکەفت و ل لەشكەرىٰ خوە کرە گازی (چى كونەم). دېڤىزن ھە تا نھۆ ڙىٰ ئەڤ ناڤە ل سەر جەيٰ خىڤە تا تەيمۆرلەنگى مايە و ل دەروبوەرىن ھەولپىرىٰ يە.

۷) شانەدەر: شکهفته کا دیرینه دکه فیته دناڤ چیا بی برادوست دا، دریژی یا وی نیزیکی (۱۳۰) پییانه و شینوارین وی فه دگره نه فه بو بهری (۵۰-۷۰) هزار سالان. دکه فیته دناڤ سنووری پاریزگه ها هه ولیژیدا.

۸) کوکمیل: ناڤی وی شه ری یه ئه وی ل سال ۳۳۱ ب.ز دناڤه را دارایی سیی و ئه سکه نده ری مه قدونیدا هاتییه کرن و ئه سکه ندهر تیدا ب سه رکه فتی، هه روه سا ژبلی ناڤی کوکمیل دبیژنی شه ری ئه ربیلی.

۹) ئه سکه ندهر: ئه سکه نده ری مه قدونی ئه وی د شه ری کوکمیلادا ب سه رکه فتی (۳۳۱ ب. ز).
۱۰) عه شتار ئه ربیلا: ناڤی قویچکه کا عیاده تییه ل سه رده می ئاشوریان ل هه ولیژی هات بوو دانان.
۱۱) ئه رمه نی: ل سال ۸۳ ب. ز ئه رمه نییان هیرش کره میرگه ها حه دیابی و حه دیاب - هه ولیژر - ستاند.

۱۲) ته کرانی ئیکی: بو ماوی دهه سالان مه لیکئ ئه رمه نییان بوو، ب سه روکاتی یا وی حه دیاب هاته ستاندن (۸۳ ب. ز).

۱۳) مه غول: ل سال ۶۵۶ ک / ۱۲۵۸ ز مه غولی هاتنه د هه ولیژیدا و داگیر کر پشتی هه ولیژیان بو ماوی شه ش هه یقان به ر خودانگری.

۱۴) ته میورله نگی: له شکه ری ته میورله نگی ل سال ۷۹۶ ک / ۱۳۹۳ ز شیا هه ولیژی داگیره ت.
۱۵) قه ره قوینلی: ئیشاره ته بو چاخئ قه ره قوینلییان حوکم ل هه ولیژی دکر (۱۴۱۰-۱۴۷۰ ز).
۱۶) ئالاق قوینلی: ئیشاره ته بو چاخئ ئالاق قوینلییان حوکم ل هه ولیژی دکر (۱۴۷۰-۱۵۰۸ ز).
۱۷) سه فه وی: ل سال ۱۵۰۷ ز سه فه وییان هیرش کره سه مرادی ئیمپراتوری ئالاق قوینلییان و سه فه وی ب سه رکه فتن.

۱۸) سولتان سه لیمی ئوسمانلی: سولتانه کی ئوسمانلییه و ل سال ۱۵۱۴ ز د شه ری چالدیراندا ل دژی سه فه وییان ب سه رکه فت.

۱۹) لالش: ئیشاره ته بو په رسگه ها لالش کو په رسگه هه کا ئولی ئیزدیانه و ئیک ژ ئایریده بین فی په رسگه هی دبیژنی (سه ما).

سه ما يا بهر هه مان

جيهان رهنگى سوبه هييه و په يه ئا فره تن

ژنكا دخوينن و ژن دخوينن

وهك سييه را ئاسمانينه

ژنكا دكوژن و قه دژينن

ل قى سوبه هيى - سوبه هييا گريى و كه نينيى -

جوانيه گه ر فه زايى هه مى تشتان ئالوز بيت

بيته جغزا دووانيه كا حه ژيكرنى و نه ئه فينىى

ئه ز ژيان بم يان ژى مرن .. من تو دقيى

روناهى بم يان ژى تارى .. من تو دقيى

نخستن بم يان هشياري .. هه ر من تو دقيى

فيانه كا تيكه لوكى دناقه را پرسياره كى و به رسقيدا

دناقه را رامانه كا نوى و په يقيدا

په يقه ..

ئالوز دبیت و دگهوریت و دزقریته قه په یف

ژ په يقين ئاقر جوانى دباريت

جوانيه گه ر سيمايى گه نجاتيى و كاليى بى

جوانيه گه ر جه قه نكي ئاخفتنى و لاليى بى

جوانییه گهر هوژان بی بو شیانئ و بو وهستیانی
بو ئاگری و بو بارانی

جوانییه گهر ئارمانجا "ئه دۆنیس" بی
ل ناقه را که لا گریانئ و ته پیا سترانی
ئه ز - ئه وئ خهریتا جیهانی -

سترانه کا نه مرم دگه وری یا رووباره ک میتیدا
خاله کا گه ش و مشتی گرم دکه قاله ک زهیتی و پیتیدا
ئاخ.. چهند ل به ندا دیتنا ته مام

گهرما ته باخی من قه خوار

بی گیولی یا پاییزی خوار

سپ و سهرما زستانا هار

ههتا بوویه ساهمی و بوهار

بوهاره کا شر و وهستیایی دخممکین ئاداریدا

سوویی خهریبیی دهرزاند

پرته قاله ک هیژ زهر نه بووی لیقین مه پی خیفه کرن

من شیراڤا پرته قالئ - پرته قالا هیژ زهر نه بووی -

ههر قه خوار و ههر قه خوار و ژئ تیر نه بووم

ما ئیک ههیه ژ هنگفی دیتنا یارا خوه تیر بیت! ؟

ل وی ده می ئه م دوو گیان د له شه کیدا

خهریبیه کا دین و هار خوه ل ناڤ دلیدا

به لاتینکین چووین ئاگری بو مه بینن

به فرئینا

به فرا جوانه ..

جوانه

جوانه

جوانه

د سه رماییدا به فر.. کریترین جوانییه

ل قی سوبه هی - سوبه هییا گری و که نینی -

لیقین من گلیزی ژفانان ژی دکه قیت و

ئه دره سی مالا من یا نوی

دیمی گه شی بیگونه هی یا زاروکانه

ئه قی ئاخی چ ئه دره سین نه گور نه داینه چه زین من

چه زین من د ماله کیقه د زین و قه دزین

ئه ق مالا هه - ئه وال سه ر ناخی من - یا بوویه نوژ

ب پشتا خه زاله ک ره قو کفه

رووی ئاخی پاتورین پزره و خه مین مرو قانه

مرو ق ب ئاخیقه به رزه دین

مرو قین به رزه .. مرو ق به رزه کرن

هه ستین من - ئه وین گول مه همه دی -

دکه قنه فیریان و لقینی

جوانترین هوژان

ساكارتړين هوژان

من ب ديمى ته فه هاند و د ناڅ پرچا ته دا فه شارت

پرچا ته ژى زيندانيه و جنقيني دئخته په يقيني

ئى ساكارى يا هه بوونى و هه بوونا ساكار

ئى په يفا هار و عشقا دژوار

ئى دلى من يى هه لاويستى و بنده وار

ما ناهيت دورا دوريني؟

* * *

سه ما يا مرنى

بى خاتر خواستن وه غهر كر و بى دهستورى د چاڤين مندا بو ژيان...

مه ژقان دابو نيك

ل سهر پهرين كوڤانا هيلينه كا گهرم چي كه ين

هه مى ريلستانين هوزانا و په يقين فه كرى بين ژقانا

بكه ينه گلوازه ك نيرگزان و پهر پهره

ب وه ريينه ناف گرنژينين سپيده يان

من تيروژكين روژا گهش و نوو هه لاتي

سه رخوش ديتن..

ل سوجه گه ها دارباهيقين گورستانا

روژى، بلووره كا قى

خه ونين سهرمه دى خرڤه دكه ت

نالينين من - بين خه وته يى - دكه ته ستران

من ديت عه قرين ئاقر ل هنداق سپينداران دگرنژين

سه ما دكر

وه غهر دكر

و ده غه ركرن ..

نامه يه كا عشقا پيرۆزه د چا قاندا

د بيته خهون و د دليدا دزيت

ژ بلى هنده ك پيژنين خه مگين

چ دى د ده ستين مندا نينه

هه مى زه قى بين گرينى

ها .. دى كه قن بهر دورينى

ئيدى ئەم هه ق دوو نا بينين

شنه بايه كى وه كو خهونى

خهون و خو شى و هي قى برن

هه قديتن و ژقان مرن

ده مى مرنى گرنژينا خوه يا گردار

د رووى سپيى ته دا چاندى

من هزر كر ئەفه ژيانه ژ ته خه ريب

من رى گرتن و ل به ندا ريكا مام

رى خوديكن

من تيړا دديت

ژ هه مبيزا ئەردى ته پ و زه و جاندى

چويچكه كا بى گونه ه

بى پيناسه

به رەف ئا سمانی د فەری
 ل ھنداف ئاتاقان د فەری
 بو ڤیانی
 بو ژیانی
 بو ئازادی یا کوردستانی... د بستری
 کانی چەوا قافک گولی ھمبیز دکەت
 شەفا دریز خەونا مۆر و مەرد ھمبیز دکەت
 ئاسمان ستیرا
 زویر فریزی و
 شەر... مێران ھمبیز دکەت
 دلی من یی بریندار ژی یادا تە یا کەل
 ھمبیز دکەت
 یادا تە ژی ئاگرە کە
 چاقین زەردەشتیان پی ھەل دبن
 دی چرایەکی نە ورۆزی ژ گورپا ئەنیا تە ڤە کە م و
 ب دەستەکی برۆمیتوسی، دی ھە لگرم
 بە رەف ئە بە دییە تی
 ئاگر دبنە برکین ئاڤا زەلال... چویچک ژی دبن
 ئاڤا تە ھۆر
 دبیتە پاڤۆر

سلاقیڻ گورستانان - ٺه و گورستانين سهيرانگه ه - دگه هينن

رفيشٽ رفيشٽ کوچڪين بخووري

کلدانکين خه ونا

ل هه ڦ دگوهورن و تبليڻ باي

تيلين عوده کا ٺه زه لي، دکه نه وه غه ر

ل سه ر مڙيلانکين بي خه وين عاشقه کا به سته زمان

دنقن

ٺه ي نفستنا خه ريب

ما دهستين ته ب چاڦين منقه شل نه بوون

چاڦين من دوو ستيرين بچوون

يڻ هه لوه ريبانه ناف په زي..

* * *

سه ما يا خاتر خواستنی^۶

ئەقینی یا مه کاروانییه کیّ سه رابییه
سه رچه قین وی گه ش دبن و سیس دبنه فه
د گه شبوونیدا.. ته فه پینگا قین به فرگرتی

شهیدا

شیواو

ب روویّ چه زا سه رمه دیفه دبن تلۆفه

ژیان.. یاریۆکه که خوشه

ده ستین مه دا د بیته سه یران و شلۆفه

د سیسبوونیدا مال د به هتن

کادی.. د گه وری یا سوپادا د خه ندقیت

سه ربانین گه رم و هونی دبنه جهیّ که وپرکانیّ و

سر سه ماییّ ب تبلان دکه ت

ما دیّ بوچی ماندلا که ین

ده ستیّ ئەقینی یا مه شل بوو ب فه مالینا روندکانه و

ده سپه ری یا هزرین هاقی

گرنژینا دوماهییه

پیش گریانی و هه لوه ريانا به لگین ناڤی

دا خاترا خوه ژ به را ب خوازین

ژ گولا و به خچه و جی ژفانی

ئیدی نه ما ئه م جه فه نگی خوشیی بین

تا یا مرنی، یا بووی ده نگی تیلین عودا فی فیانی

ده نگفه دانا فی مرنی ژی..

نه چاره ئاگری ژینی بکه ته به رخوه

پشتی مرنی و فه ژینا گهرما ویرانی

دی به ره ف گیانی خوه زفرم

ئه و گیانی دناڤ مرنیدا، مرن کوشتی و ژین فه خواری

مرنی و ژینی زه فیین خرش و به رهاڤیتی قه له و کرن

من گوھ لییه..

هندهك ده نگین گورستانی، یین سترانین بارانی دبین

هندهك هیقیین هیژ نه دیتی، دگهل ئه لندا سپیدی دی هیین

من گوھ لییه..

هندهك پیژنین گولستانی

هیدی هیدی ل سه ر سووی حه زا من یا مه ست دمه شن

د مه شن

د مه شن

وهكو مهشا زاروكيڻ كوردڻن دهر به دهر

د پيش و پاش و بي گوناه

لي د خورتن وهكو روڙا نيڦرو گهشن

ئه ڦيني يا مه كاروانييه كي سه رابي بوو

بي روندك باراندن

بي نه درهس گوراندين

بيي جه ژفاني بيت ناساندن

"مه تبليڻ خواه د بای وهراندن"

ئه ڦيني يا مه — نهوا كاروانييهك سه رابي —

دناق زرافه دهزي يين بايدا بهرزه بوو

چوو

چوو

* * *

سهما يا نه ئان

ئەز چىرپۆكە كى ب تنى دزانم و ھندى من يا قە گىراى
ئەز ب خوه يى بوويمه چىرپۆك
دېمى ئا سمانى يى بوويه كە نارىيە كا دەنگ نازك و
ل بەندا قە كرنا پە نجرە را من يا گرتى
بەرەژە نگین پىراتىيى و بى سەبرىي ژ چە نا وى دكە قنە خوار
سەرابىن راستى و رەوانى
د كە قنە سوجدى و قوربانە پە يقىن ھوزانى
دى ژ پە يقان ئالايە كى بلند چىكە م
گلىزانكىن ھەواى قە كە ت
پە يف ..
جووت جووتە كە تنە سەمايى و چرايى گەش

تبالا د سوژیتن چه پ و راست
 که لینا ههستا و فیریانا پهستی
 ژ ئاههنگهک ئه دؤنیسی د وهریین
 پیلین په یقال سهر کاغزی له یزینی دکهن
 نه ء ژئی دبارن
 ههر نه ئه کی کوریهک دریزا پیقهیه و
 ل سهر زهقی یین یاخی شین دبن
 جوقین مه زیقی
 شیخین ته ریقی
 سترانین عه شق و فیانی
 ئازریانی و خاقبوونی د ئیخنه شیانی
 ب لیقین ریکاغه هسک دبن
 لیلاقین به فری و چپکین بارانی
 ئاخا پیروز سهرخوشه د جامی خه ییامدا و
 خه ریه لیقین من بگه زیت
 پشتا من
 دارکاره کا نه چه ماندی و نه ئه کا که سک
 لی..

ده می ئاخ د خوینا مندا هشیار بووی
 ریشالوکیین پیروزیی ته ف دیوارین ههرفاندی بلندکرن

ئەزى خەرىب

ژ ئاخى

ژ ماچا و سترانا

ژ كەنى يا زەمانا

نەئان.. دەست پېئە هاتن و

پىشتا من يا نە گرىدای و نە بەردای

هاتە پالدان و ئەز چەميام

دا لىئىن من دندكىن ئاخى ب ئالىسن و

چاڧ ژ نىزىكى تەواف كەن

نەئىن برسى كەفتن بەر پيا و خەوخاندن

تەڧ قەيدىن ترسى

رووى ئاخا كارەبكرى لىئىن من گرتن و گەزتن

دەستىن من ب ئەردىقە بەستن

ئەزى بەستى و پشت چەميايى

چەميام.. چەميام

هەتا بوويمە وەكو نىشانە كا پرسى

يا بى بەرسڧ

هەرىك وەك خوە.. ئەڧى چىرۆكى ڧە دخوينىت

ئاخ

ئاڧ

ئاگر و با

ژ ناڤ چاقئين زهرا دهشتي دبارن و دبنه فهزا
في چپروكي - چپروكا من - د بشيئن و دكه نه ستويي ئاسماني
ئه ز پر چه ز ژ ئاسماني شين و فره ه دكه م
لي، ژ بلي ئاخى چ نا بينم
دندكين ئاخى دبنه نه ء و هه مى پيروزي يا د هريفن
هه مى سه رسال و ئادارا
دهمى كوليك د بشكفن و دار زاووزى دكه ن
نه و پيستي من دخورينن و ئاگر بهر دببته خويني
په يف ريژ ب ريژ
خوه دادوه شينن سه مايى و سه ما يا نه ئان
به لي ژى بوون.

* * *

سه ما يا ويرانى

بۆ د. فازل عومەر..

ئەوى ب بېدەنگيا خوه گەلەك تىشتان دىبىژىت

دوهى ب شه قى دەمى ئەم ھەردوو نىف سەرخۆش
من چ پەيقىن ويرانكەرىن رويس نه گۆت بوون
دىت!

لى..

من نه ل بېرە.

ھەمى تىشتەك د سەرخۆشىيدا بى متايە
ھەر متايى سەرىن مە ب ھەقرا بکەتە جووت
دا گول ژ پەيقىن مە ببارن.. رۆناھىيە
ئوو رۆناھى، شەفا پىنگاڧىن من دكەتە رۆژ
ئەق رۆژا ھە ژ بلنداھى يا دادلەقيت و
دكەفتە سەر زەندكىن خاتوينا
ئازادىيە كا ويران ژى دزىت
ئەز وەك پەلەك قەمراندى ب گلىزى جاددە يانقە

گازی ستیر و ئاسمانان دکه م
ئەز و ئا سمان د ئازادییدا وهکله ئین
لی..

خه مه کا بو خوه ویرایه دیمی من
یا ژ خه لکیفه که رب و کینه
حه زه کا سۆرا خوه سه ری، د چاقین مندا فه دله رزیت
یا ژ خه لکیفه .. خوینه
خوینا من ئاگره

ده ری برینی گه رم دکه ت و پینگاقین سه ربۆرا بوی کا
ب دوو دلی ل خوه د زقریت و ل خوه نا زقریت
ژ بهر هندیییه با د بیته جه مبلعه شق و فهزا د بیته خاتوین
هه می شکهستن و که رب و کین د بنه ئه ئین
هه ر مرنه کا د ده همه نا خوه سه رییدا ئاقر د بیت
د بیته هه بین..

ده نگفه دانا ده نگئی من یی ژ گه وریی که فتی
چ قی مایه

ژ بلی په یقین نیقه ک ئافا و نیف هه رفتی
هه ر ئا قاهیییه که هه رفتنه و

دی د سه ر بورجین جه هه می و یین به هه شتی را
ده رباز بم و دی ستیرین نوو گه شبوویی بینم

ژ بلنداهی یا دی هیف که مه هه رفتنی

یا د خولگه یا خوه دا دزفریت

باوهر بکه

من

نه

ل بیره

دوهی ب شه قی ده می ئە م ههردوو نیف سه رخۆش

چ رهنگ په یفا خه ما من کریه میناک و

د پیکی مه ییدا هشیار بووی

ب تنی تنی، وهکو بیرین زارۆکینی

ههردوو چاقین ته من ددیتن هسک و زوها

نه بیدهنگی و نه ئاخفتن وهکو کادی

ژ دیمی ته بلند د بوو

بلند د بوو

د بوو به ژنا دارکاژه کی و بو من دکه نی

لی من که سهک ل دۆر خوه نه د دیت

ئه ز بو بکه نم.

* * *

سه ما يا بهرزه بوونی

ئەوی سەرخۆش
ئەجنە د هاتنه خه ونا وی
گوهی وی یی چه پی که ږ دکر
گوهی راستی ئاقری ددانی
سەری وی ببوو ده هۆل و
ل شه قانین ره مه زانی ئۆلداره کی زارۆک برسی
خه لک پی رادکرنه پاشیقا
هه می سه رهاتی یین شکهستی د پاخلا ویدا
د متکری بوون
ئوو
خه ونه ک
د چوارشه مبه کا ئاداریدا
عه شقه ک پیروز دلی خه ونا وی دگریت و
ل سپیده یه کی خه ون رادبیت یا ئاقر بووی
په ږ ب چه نگین و یقه شین بوون

گه لالیشك و ده ف پر قین بوون
 ئەوی سەرخۆش
 ئەگەر وی ژى ل قى وه لاتى خەون و خوزیا..
 جەى پینگافى لى هەبا
 ل قى رووبارى پرت پرتکری
 پەرافەكى تەنا هەبا
 دا بو که مانین نفستی
 بو دەنگرین دائیخستی
 سترانا ئەبەدییه تی بیژیت و کاروانین روندکان
 دا بارکەن
 گەردین ئاخا د چاقین ویدا تەبگرتی بووین
 دا جادده یین قالا هارکەن
 بی پیناسە
 نیچیری ل دارستانی دکەت
 ل ئیقارییان.. دەمی دزقریت
 دەستین خوه یین دریژ باددەت
 وههم.. ژ پینگافین وی دبارن و
 هەلوەسە خەفکا بو ددانن
 د بیته نیچیر
 دفنا وی یا "پەرسیفگرتی"

دبیتہ خوداوندنا مرنی

کی دی پیناسہ کا فہرمی

بہریکا من پی گہرم کہ تن؟

ئیزی بیانی د کوشا ولاتیدا

— ئو ولاتی ئینی گری —

لیلاقین جہمہ دی

ب ریه و بریین منقہ شور بوون

ولات.. خوهه ژئینیا من دباریت

ئز و ولات گیانہ کین د لہشہ کیدا

جلکین دریای و قریژی یی داپوشی

ئزم ولات

ولات ئزم

گہردین حزئی — حہزا گہرم و ئازراندی —

ہہمی لہشی من دخورینیت

ب فی ولاتی ب تہنی و بچوک

غرورا من پی تیئر نابیت

— بیوورن.. من راحہ تا ہنگو تیکدا

کی دی شووشہ ک مہیی دہت من؟

(بیڈہنگ)

کی دی پیکہ ک مہیی دہت من؟

(بیڈہنگ)

کی دیّ فرہک مہ یا قاچاغ
گہوری یا من یا ہشک پیّ تہ پر کہت؟

ئہز دزانم وہ نہ ل بیرہ

دہمیّ ئہز ژئی

دندکہ کا سوّرب فیّ ئاخیفہ

دہمیّ ئہز ژئی!

لیّ..

فہرہ بچم

ل بہندا من (کولن ولسون) ییّ ترش دبیت!

* * *

سه ما يا ستراڻي^۶

پيشڪيشه بو هونه رمنه ند (بلند ابراهيم)

دڻم

به ٿن

بشڪورين

سؤز

په یمان

ئەڦين

روحا ستراڻه کا هافي و بلبهك

هه ستنن فيريايي يئن ب شهرم و دلهك

ئاوازه كي چيائي ره هه ند كورت و

په نجه ره كا په رده ڦه داي

گول.. په ر په ره ڙي دبارن و

دويڪيله كا به ر د بيته پرچا باي

دويڪيل..

گه ردين هه ناسا مروڦا و خه له کين گرتينه

به ریڻ فه زایئ هه رفتی

د چیرۆکین مندا دبن هه تاڤ

دی رۆمانه کی بو بهرده ریڻ شکه فتا نفیسم

دی هۆزانه کی بو مژیلانکین تۆزکه وی ریسم

لی..

ستیریڻ من د بههتینه و رییا کادزان

ره قینه کا بهره ف قادی دکه ته سیلاڤ

من رووی ئافی ئیشاند و

ئاڤ مه ره ما ئیشانییه

من پهردا گاڤی دراند و

گاڤ ده سپیکا ویرانییه

ئه ز دی رووباره کی

ل سه ر دهفته را ره سمی نه خشینم

دی بهاره کا که سکین

ل سه ر رووی دهنگی چینم

دهنگین نه ساز ژگه وریان که فتن و

بشکوژه کا نووڤه بووی

روحي ددهته ژینا مری

هه ر نووبوونه ک کلپه که ..

ده ریڻ بهه هشت و دۆزه خان

پى ڦه دبن و

پيناسه كا دى يا سوږه بو فرينى

فرين ..

ب ديمى عوديقه دبیت خويسار

تبلين وه ستيايى

مژيلانكين خه وى هيلايى

هه زاناخى و وه لاتی د له شيدا دادايى

په لين سار و بايه كى هار

كه زى يين سترانا ڦه دهوينن

چاڦين سترانى كانينه

چپك چپك، ژى دهينه خوار

كه نى و زيمار.

* * *

سه ما يا سؤفييان

ئەقە ژ ميژ نينه

ئەز فيري هندەك سترانين كويقي بوويم

وەكو ھەر تشتەكي كويقي

پيژن بيي من..

قەجنيقي د ئيخنە من

ژ من د ترسن

ژي د ترسم

ترس..

مني كويقي و تە يي كەھي

د کوتانە کا تان ھەرفتيدا

ھەمبيژ دكەت

ئەقينيە کا دناقبەرا مەدا شين بووي

تەق سنوورا د شەقينيەت و تيقەلييان

دكەتە تفعەنگين داوھتيا

ئيدى نەما ئەز بزائم كيژان كافم

چيایين بلند و عه فرين رهش
بلبلين شهيدا و گولين گهش
هيدي و تهنا دناؤ تبليين منرا بورين و
سترانين عشقي دگوتن
دهمايين من ناراندن و ئيخستن رهقس و سهمايي
ئه ز بهري خواهه كيئه بدهم
گهر چاڅين ته د نقاندي بن
تارستان دي د چاڅين مندا بيته لههي
هه بوون..
دار پرته قاله كا كه سكه د حه وشا مه دا
ئه ز و تو هه ردوو ب چقه كي ويئه زهر دبين
ئيكي يي كويشي و
يي دي كه هي.
* * *

سه ما يا جزيري

نه گرنگه

سه لوا هه بيت يان ژى نه بيت

ئه فروديتا خلوه تگه ها مزگه فتى بيت

يان وه همه كا هشيارى بيت

گرنگ ئه وه سه لوا د چاقين فه زايد ا بيت

ئه زم فه زا

قى ئالوزى خه ونه كا ب تشت يا دايه من

دا ناقه كى ل سپيده يه كا دى ب حه وينم

ده رياه كى خه ونا من بو پيلين مهند و مهنده هوش بر

په يقان ئاسن كره بهر خوه

ئه ز زقىر بووم ل سه ر ده ستى ليگه ريانى

روژ د سينگى مندا شهى

چاقين من رهنگى سپيدينه

دهنگى پينگاقين من به فر.

* * *

سه ما يا هه ژاري

هه ژاري خوه فه شارت بوو
دناڤ پيستي شه مالکه کا هه لکریدا
بوهاره کا پير و حه زه کا هویر
په نجین شه فی کرنه به سستی و
خوشی هه ژاری کره میر
ئه زی گه پیده و پی سوئی
دناڤ گه رما گری شه مالکیدا وون بووم.
ژ جو بارین خوینا رشتی و خوینا دوئی
دیوارین مالا من دانان
ئه زب ده همه نا هه ژاری ئه
هه ژاری دناڤ شه مالکیدا
شه مالکا د جه رگی شه فییدا
شه فا د خانیه ک خوینا و یقه
خوینا سوور
ب ده ستین شه مالکیته د ته ییسیت
هه می روئاهی فه مریان.
* * *

سه ما يا ماغوتيبان

هه فبه ندى يا من و شى باخچه يى خر ئيقاران
د بيته جهى ئەقيني و كه ربغه بوونا مه
پيلاقه كا ماغوتيه و له شى من يى گران و نازك
دادنيته سهر روويى فريزي و هه مبه ر گولان
مه عنايه كى دده ته هه بوونا من ل قيره
ئەز د ترسم دده مه كى سه رخوشيدا
ئەق پيلاقه به رزه ببیت و فريز ژ پى بين من بقه رسييت
ئەزى بى پەر
نه ئەلهۆ بو من ل ئاسمانان دگرنژن
نه ژى ميړى و كرمين ئاخى
ب بيهدى د فه زايه كى دهرقه كرىدا د له بيزم
جى پينگاڤين كه قن رزين
جى پينگاڤين نوى ژى ته زين
هزركرنن و پرهك و نوى
كورى ب پشتيڤه شين دبن و كورى دبه فريدا جه مدين
بوهرين دچننه ييدا.. هه لويسته كه پر و پراڻه.
* * *

سه ما يا دهنگي ٺه ڦيني

دهنگي ته

سپهه لپڻ ٺه ڦيني ڙ ڇه زڙن من دبارينن
ٺه ز نزانم، ل ره خ ڪيڙان روبري سهرخوش
چه زان من دي
نيگيه ڪا ته يا ب له ز و ڙ نشڪافه ماچيڪه تن.
ٺه ز هند ل به ندا ته مام..

هه تا ڙڻان ب دڪارا منڇه زڦير بووي
بايه ڪي باڪوري

هه ستيڻ مه پيڻ گهرم و فيريايي بڙاله ڪرن
په نجهريڻ ساريڻ چاهه ريڻان.. ڦه ڪرن
ل دور خواه زڦريمه بوويه ران

ٺه و بوويه ريڻ نيڦه ڪ په ل و نيڦه ڪ خولي
د ڪوچڪي مه يي بوهاريدا ڦين دڪه لانڊن
وه ڪ موريڪيڻ رسته ڪا ب سنسله و ڙيڪ قه تاندي
من ڦاڦارتن، خرڦه ڪرن و د ٺيٺوينا ڪه ربيدا چانڊن
رهه ندا مرنئي سلاڦڪر.. ديتن ڙي زان

مرن و دیتن چه ز ژ من دکهن و ل سهر دهفته ری
هوژانین من .. په یقین بریندار پیقه مان
هه کو پیژنا ته یا کوک دبه ر خه یا لا منرا بو ری
هیشتا دیمی ته یی بیهن خوش
نه دادا بوو بیردانکا من کو که فن بیت
هه می هه ست ل جه م من د نوینه
به ری ته

ناقه کی هسک و بی گیان بووم د دهفته رکا تیله فوناندا
داربه سته کا دیم زاروک بووم د په راویزا بووناندا
په یقه کا هیژ نه گوتی بووم
ل سهر دهقی چه کچه کویلا
ترسه کا دوتی و گران بووم
ل بهر دهری روژی و نه شمیلا
ل سهر پینگاقین من دهیناسور
ل سهر گولین من که قره کی رهق
د هناقین مندا دینه که گازی دکه ته خه ونه کا مور
سترانا پالا

من کره بهر سالا
ئوو دهنگی ته , باران باراند
هه می زهقی یین بهر پینگاقین من یین بهر زوک

دنیف خرش و رکۆیی بوون
ئوو دهنگی ته، برینه کا دیرین که واند
ژ ناڤ تبلین من نیرگزین عشقی فه ژاندن
هویرک — هویرک ژ مژیلانکان ئومید په قین

کانی ده ربین

ژ سینگی من

ئه و سینگی کێلا گولله یان

دارکاژه کا به ژن زراف ژئی شین بووفه و گهنم زهر بین
ها.. ئه فه سیبه را خه ونه کا خوشا په یقین منه
بکه کراس و بکه بهر خوه

خه ون من هوی دکهن و دهغه رکرنی و فه گه ریانی
ل و دهغه رکرنی..

وهلات دبیته هه قالی من وهک برینان
ل فه گه ریانی..

وهلات دبیته هه قالی من وهک ئه سرینان
هه قالین من ئه وین بهرزه

ئه وین هیشتا مشهخت نه بووین

ئه وین مشهخت بووین و زفرینه فه

ل سه ر دهفته رکین خوه یین ره سمی

وینه یین برسی دنه خشینن.. جودا جودا

برس: ئافاھییەکیّ بلندیّ بیهن و دیم کویقی

جاددەھە کا پان و دریژ و قیّرکی

ئاسمان

ستیّر

پەنجەرە

میناکین برسیّ ژئی دپەشن

پەرین دەفتە رکیّ گرتینە

چبکە م!

دەناقین مندا روژ ئاگرە و شەق خەنجەرە

تیروژان ل دویف خوە خشاندم و

ژ پشت پەردە یین رەش و تاری

دەنگیّ بای..

ئەز ب ریقینگین نانی حەساندم

دەنگیّ تە ژئی خەمەکا دییە ل سەر خەما من یا بارکری

ئەقە چەندین جارە تە گۆتە من ب خاترا تە و

نە بوویە خەون کو پیّ بژیم

ئەز و خەون

ھیژ زاروک بووین دەمیّ مە حەز ژ هەقدووکری

پینگاڤ

سلاڤ

پھیٹ

ہھیٹ

خر ھہ لوہریان .. خہون تیّ نہ بن

ئہز دزانم ب دلّیّ تہ نینہ ئہز بارکہم

لّیّ نہ ب تہیہ دیّ ھہر بارکہم

قیّ سوحبہ تا ئہ قینییّ ژی

دیّ کہمہ گولیہ کا گہ نمی و

ب ستوویّ سہر بۆرہک زفستانیقہ دیّ شورکہم

ھہ کو شاگردین میژوویّ

ھہ قہرکی یا بیدہنگییّ دکہن

دیّ زقرنہ قہ دہ سپیکّی و

ژ پینگاقین من دیّ دہست پیکہن

دیّ سوحبہ تا قیّ ئہ قینیا من نویکہن و

خر سوحبہ تین ئہ قینییّ ژی

پر د خوش و بیّ سنورن

دمالین بیّ دہردا تہ نورن.

* * *

سہ ماہیہ کا ہہ مہرہ نگ

۱. گومان

ٹالوزیہ کی گوماننا من کرہ بہر خوه و

ژ مالچویکی ریکی زا

ریکا من خہ تیرین ٹہ لندیہ

ٹہ و ٹہ لندا ٹہ ز بو دژیا م

یا ٹہ ز بو دژیم

یا دی بو ژیم

ٹہ لند..

ہہ فریبازہ و ل من دگہ رییت.

۲. ٹہ زوتو

ٹہ ز باوہر ناکہ م دی من ٹاشکہ ی

ٹہ ز باوہر ناکہ م من شاشکہ ی

ٹہ ز ل ملہ کی و تول ٹیکا دی

ہہر ٹیک ژ مہ مالخولیانین خوه فہ دخوینیت

تول خہ لکہ کی نہ پہن دگہ ریئی

داکو بکہ یہ سہرلہ شکہر و بن لہ شکہر و

بازرگان و دەرگه ڦان و هوژانڦان و

بکه یه وهلات.

ئەزل وهلاتهك بهرزه دگه رییڻ

بو ڦی خه لکی سهرله شکه ر و بن له شکه ر و

بازرگان و دەرگه ڦان و هوژانڦان.

۳. چاقه ری

شه ڦهك دريژ

دوو چاقین زل

له شه کی خاڦ و خه ونه کا مۆر

گلیزانکین چه زی ڦه دکه ت گوله کا سۆر

سترانین خوښ ل بهر بای له یزوکی دکه ن

جگارین ژڦانان سوئن و

دویکیلا سپی ب گه وری یا ئاسمانیڤه به هی

نه هه سپهك شهی

نه چرا هه ل بوو

نه دەرگه ه ڦه بوو

ئوو..

نه پیژنا ته یا ئەزل هیڤیی گه هی.

۴. موویہ کی سپی

من نہ دزانی

شہ قبوہی رکین عشقیؔ

دیؔ ناگریؔ گہ شیؔ چاقینؔ مہ یینؔ خازوکؔ کہ تہ بہ فر

پشتی پہ یقینؔ مہ یینؔ شہیدا و

ہہ قدینینؔ ویڑہک و پر موغامہ رہ

دیؔ دیتنہ کا ب لہ ز و سہرپیؔ کہ تہ شہ کر

من نہ دزانی ژ ہہ قدوور بوون

دیؔ موویینؔ سپی دناقؔ پرچا تہ دا چینیت

بیرہاتن دیؔ تہ گرینیت.

۵. ستری

ستریہ کیؔ تیژ

خوہ دادا سہر ریکیؔ و بہ خچہ

بوونہ کولمینؔ خہ و خاندی و فہدی نا کہن

تو بیژی کو روژہک بہیت

کولمینؔ خہ وتہ ب داوہ شیینؔ

یان ب ستریا فہ گول پیٹھہ بینؔ

دیؔ گوتنا خوہ بیژم و چم

پاشی بلا جقاتینؔ داد و شوراییؔ

مەشكا پەيغۇن مەن يېن دىن..
ب كىن.

۶. پەيغۇ

پېشكىشە بو ھۆزىنغان: لە تىف ھە لەمەت

زەقى يېن قە لە و د مرن

چويچك د مرن

تفەنگىن دە فۇ كە لىن سەركەفتى د مرن

ئىخسىرىن شەرى ژى د مرن

وەرگر و شەيدا يېن ھۆزانى د مرن

ھۆزانغان ژى د مرن

ب تنى - تنى پەيغۇن مەن دىمىن و

گەش دىنە قە و قەت نا مرن.

۷. ھۆزانغان

دەنگەكى گۆت:

ئەى ھۆزانغانى دەنگ نىر و بەستە زمان

ئەى ئەوى د دەستاندا دىمىت.. مرن

قەدزىت ژيان

ئەى ئەوى خەونۆكى و ھەمدار و پىر ھەلوسە و

هەمی کۆفان

تو نه شیئی دەمی دگەل خوه ب زفرینی
په یقیئ نازک.. ب کئی یان بو کئی دئی فه هوینی؟
تو — ئەوی پەناهنده — د وه لاتە کئی کریدار فه
فه رهنگا ته

روندکین تنیاتیئی دبارینیت و دژی ریچوونا رویباری
ریکا ته زۆلماته.. تاریستان.

۸. خەم

من خەمیی خوه کرنه دفارگۆنه کا ترینییدا و
دگەل کچکه کا رهند و جوان هنارتن
دهرین چ دانانگه هان نه فه بوون
دلی من یی سۆته نی,
ل پیش چاشی خەمیی ل سه ریک کومبووی
د فارگۆنییدا ترین لقاند و د بۆری
ب ده هان سه ربۆرین داکه فتی و به رهاقییتی
چه ندین هه ولدانیین سه رکه فتی و خوین مییتی
وه نه یی یا خوه ژ من کر
ترین هات و کچک نه هات
ب تنی خەم:

خه مین من..

ئەوین - ل سەرئیک کومبووی د فارگۆنیدا -
زفرینه قە د دلی من یی سۆتەنیدا.

۹. تەرازی

ئەزبەنی.. ببوورە

ئەگەر تەشتەک ب نە دلی تە

د هوژانا مندا ب گرنژیت

ببوورە

ئەگەر تەشتەک بیی هشداری

د هوژانا مندا ب تنگژیت

ئەز هەستەکا فیریایی و ئازراندیمە

د تەرازییدا

جار دادله قییمە بەهەشتی و جار دۆزەخی

ئەز چوچکەکا زیندانکری و فراندیمە

د چننەبییدا

جار سەمای ل هەولیری دکەم

جار ل ئامەدی.

۱۰. رادار

دوو چاقین مت

به ژنه کا پت

هزاران نیشانیڼ پرسی

ب گرنژینهك مونالیزاییقه شور دبن

خرئیقاران سترانان بو بای دبیژن

گوهمین منژی

دوو رادارین سهرده می جه نگا دووینه

د په نجه ریډا... له رزوک و شت.

۱۱. هه قرکی

من چ مالین ئاڤا نه بوون هوژانان تیقه ب فه هینم

من چ ریځین گاڤا نه بوون

پیقارژوکا خه م و هیقی یین خوه یین ساڤا پی ب مه شینم

ژ بارانی من سینگهك چیکر, سه ری من ل سهر

ژبای به ژن و ژعه ردی پشتهك, له شی من ل بهر

ژ فه زای ئاسمانه کی ساهمی, کو یی بلند بیت هه ر و هه ر

ئوو مه شکا ژیانهك نوی بکییت

ئه فجا مرن..

ما گه له که ئه گهر من خوه ژ ته پتر بقییت.

۱۲. ژشان

هر ئیٺار.. ل باخچه یی بهر رووباری
دگه ل دهنگی چویچکا د روینمه خوار
ل هیفیا ژشانی ژبیرکری
همی په یفین هیژ نه گوتی ل سهر په لانه و
تفهنگه کا گله بیان د گه وریدا سیارکری
رهفین چویچکا دهین و د بۆرن
همی عاشق دهین و د بۆرن
ته ژ منافق دهین و د بۆرن
ب تنی ئه ز و ژشانی من — یی ژبیرکری —
دگه ل رووباری دکهینه گری.

۱۳. برین

عشقا ته.. خه مه کا بنه فشییه
ژ بن هنگلین کوترکا دزیت
عشقا ته.. بارانه کا بوهاریه
ل بیابانا هه ستین من یین جه مدی دهیت
خه م ب ئاڤا رووباریدا بۆرین و که یف ژی نه هات
ئه فه بو چه ندین جارویه ئه ز دهیمه گه زتن
برینین دیرین نا که ویین

بیّ ئه دره سهك نیشانگری
بیّ وه لات.

۱۴. به لگه کی پاییزی

ئه ز و خه م هه قالجیمکین
پیکه یین بووین و مه زن بووین
دهمی دیمی ته هه لاتی و
بشکوژین هیژ ساقا فه بووین
دهری ژیان ی بو دووکه ر
ئومیدهك نوی ژ ی هاته دهر
خه م هه لوه ریان و هه لوه ریان و هه لوه ریان
هه تا ب عه ردیفه بوینه نوژ
منژی خوه دیت به لگه کی پاییزی یی زهر.

۱۵. ره قین

باژیری مه هه می ره قین
ره قین.. ره قین
ژ پین من یین نیقهك سوئی ریك ژ ی په شین
دناقبه را كه فتنه کی و ئیكا دیدا بلند فریم
دناقبه را سه ركه فتنی و ئیكا دیدا نزم كه فتم
ئوو نه مرم

ره قیّ هه می دگه ل من کرن
هه قالین خوش
ئومیدین خوش
هه فرکییا خوش
گه عده یین خوش .. هه می برن
یین ماینه فه به س دوو گیان
دوو گیانین هه قدژ و خوش
ئه ز و مرن .

۱۶. پۆلیس

ئه گه ر هاتی .. هیدی وهره
کو گه ردین بای ب ته نه هه سیین
بایه
نه کو دفنن پۆلیسان ژ بیهنا ته پرکه ت
نه کو هه قبینا مه تورکه ت
کین ژ چاقین سۆر ب بارن و
به ختی ئه قینی یا مه کرکه ت
ئه گه ر هاتی .. بیده نگ وهره
داکو پۆلیس ته نه بینن
هه می پۆلیس د توره نه , ب که رب و کینن

هه ز ژ شه قی و خوین رشتنی دکن
هه ز ژ لیدانی و کوشتنی دکن
هه قبینا مه دی د بای وهرکن
با.. ب دویف مه قه
سیخوره کی بی ئارمانج و پهروه رینه.

۱۷. خه مه کا دی

خه مه کا هار, یا بنگه لته
ژ سینگی من بیزار دبیت و ژی دهر دکه قیت
مینا سنگه ک بیده نگ و سار
روویی ئاخی کون دکه ت و ب سه ردکه قیت
هه کو روژا گهرم دغای دچیت
ئه ق خه ما هه ل سه ر سینگی ئاخی دنقیت و
سترانا ناسنامی دپیژتیت
ب ده هان بورجین ژبه رها قیتی و خوین ژی میتی
دکه ته سهیرانا دیروکی و خوشیی د میژتیت
ژبو ده وله تا هیژ نه قه بووی
ژبو ئالایی بلند نه بووی
نانی دپیژتیت.

۱۸. ئۆمىد

قوربان..

پەيغۇن مە شەرمىنن

رووبار ھشکن و

زەقى يېن مە تېھنېنە

دارباھېغۇن گورستانان

سەرچەميايى و بەھتېنە

نە ئاقا زەمزەما سارە و نە بارانە

گەورى يا ئۆمىدان پى تەر بېت

زارۆكىن مە قىلقن،

ئەزمان درېژن.. د تنگژېنە

ئو..

دەنگى عەوران گوھېن چيا كرنە رادار

مەھمەدپەشا

تو كېقە د چى.. ويقە ھەرە

ئەز دزانم گەر تو ھاتى

باران دى ھېت.

هەمی

رۆژین

من

یین

بۆری

و

هەمی

رۆژین

من

یین

دی

هین

د چاقین ته دا سترانا دبیین.

* * *

پاییزا چای

۲۰۰۴ - ۲۰۰۲

ج ۱ : ۲۰۰۴

پاییز...

وہلاتی من بہ لگخہ زامہ ب وہغہ ریثہ

گولہ کی بدہ من، بیہنا تہ ژئی بہیت

یان تہ ننگہ کی و بیہنا ئاخى (۱)

ئہ قرو ئیقاری زوی دادا و بایہ ک تہ زى رووی من دگہ ست

ہاوارین ئاسمانی

ہہ لوہ شیانا زہ قیا

گریا زارؤکان..

من دہری باژیری قہ کر (۲)

تۆزل بہر جاددہ یان سہلبہ ندانہ و

برینین شوستہ یان دقہ کرینہ ل بہر بارانی

"مرؤف.. وہکو مشکان ل قولچکا دژین"

لہ شی من تہ قی بوویہ گوہ ب رادیویثہ و

دہشتین بہرین ددہستین مندا یی دبنہ ئاف..

(۱) ماچہ کی بدہ من بیہنا ناخی ژئی بہیت

یان پہلہ کا ناگری

شہ فرہ شا واریؑ مہ روئکہت..

(۲) دہرگہ ہین شویرہا مہ ل تاغن

دہستیؑ من تویرکہک ناخییہ

مشتی خہون و ہیفی یین کہسکن..

دہ ہولا شہری لیدا (۳) و چہ کیؑ من ہوزانہ کہ مشت ژ عشقیؑ

ہوزانین من د چانتیؑ تہ دا د ہہ لگرتینہ

ئہ زیؑ بیؑ چہک.. دیؑ چ کہ م ل مہیدانا شہریؑ!ؑ

ہہ ژوکہ کا شہ کسپیری ل سہر تبلینؑ من سہ ماییؑ دکہت

ئہ گہر ہہ بم یان ژئی نہ بم..

ہہ بوونا من ژبہر تہیہ و نہ بوونا من ژئی ژبو تہیہ (۴)

تو ئہوا ناخیؑ ویؑ ژیان

جار کراسی ب لہ شیؑ منقہ و جار ژئی ناسنامہ

سپیڈہ باش..

گرنژینا بیتانوکا و جاددہ یین قالہ

رونڈکین سترانہ کا خہ مگین و گازنین سالہ.. سپیڈہ باش

پرسیارہ کا ساویلکہ یی ژ میژہ ئہ زمانی دخورینیت

سهري من يي كرييه دههول
ئەزى مري دنقستنيدا.. ما دى مرم؟!
مرن.. برينه كا هه ودايه د چاڤين من يين كولدا.

(۳) شهري.. ئەمنيين به عسيانە و دەم بو دەمی

دهرگه هي مالا مه دقوتن
زاروكين مه ب شهري دهينه فرشكرن
ب شهري دبن و دناڤ شهريدا مه زن دبن
شهري دورپيه كي په زي سپيه
هيشتا ئەم به رزه نه بوينه...

(۴) وهلات

مسته كا ئاڤا پيروزه د خوينا مندا
بيهنا مسك و عه نهران, دايه په يقى.

ئەز ب تنى ل قى ئاقارى
وهلاتى من د چانتايه كا ديپلوماتدا رادهيخته من
وهك رووبارهك خوهى و خوينا
كه په نه كه ب ملي منقه.. وهكو گه رمى و خوشيا زيني
نه ئالايه كي ل سهر سينگى من يي پان دچينيت

نه گورپه كې فرهو ته نا ل سهر نافي من تاپو دكته
 چيفاتوك ژئني بين كه سك وهريان (۵) و
 نالوزي له شي من يي كريبه كوين
 خرخاله كا كوبارييمه ب په يقين نه ء و شكه ستنيقه
 ما من چ مايه ل بن كويني؟! .. ژ بلي ته
 وهلاتي من..
 وهلاتي خويني و نيرگزان و ئه قيني
 وهلاتي ژ روژي ناشكراتر و ژ رازان نه په نيتر.

(۵) ئه فژيانا قيانا وي ب منقه نووسياي
 پسته پستا حاجيانه ل مزگهفتي
 سولتانه كي ئوسمانليان په زي مه دوت
 گهنمي مه سوت
 ل به هه شتي .. ههفتي جاريه و روبرين شيري سپي و
 خه مري
 دي له شي مه كه ته بزوت ..

دووربي به لگين ته حل پيقه هاتن
 بارانه كا بوهاري, يان ستيره كا گه لاقيرزي
 حه زان يا نه پهن دكه ته گومتله كي ناگري و

خوين پي دڦيريٽ..

برين ب پيانڦه شين دبن و ههر برينهك ئه لندا سپيده كييه
د ره هندا ديتنيدا

من وهلاتي خواه ديت.. ل سهر دهستي عڦريته كي و
پينگافا من زي كوركه كه.. يا فالايه

ئه زي پاشڦه مايي

مت و بيدهنگ وهك "بسمارا د رووي ديواره كي قوتايي"
بي حينج و خورت وهكو ئاڦا هارا سيلاق هيلاي
من پرسيارا كه نگرپه را نه دكر..

لي، نه په يڦ ژ گه وري يا ته د بشكفتن و نه بيدهنگي
تو.. ئه وا گه لگه له ل سهر دهستي باي

كلي هيجراني د چاڦا داي.. دي كيفه چي؟ (٦)

ژ كه قران ناسمينين شهنگ پيڦه هاتن و

ژ مالچويكي ئاخي.. ستران بووينه كه لات

مالا مه دي بيته گوند و گوندي مه دي بيته بازيږ.

(٦) ما دل د هيلي

ئه في دلي ل بهر ده رگه هي ته په ريشان

روناهي يا ديتني زي بپري و

زياني بكه يه تاريستان.

ديمى ته گوليا گه نيميه و
 ليٿين منڙي بين بووينه دهستين گوليچن
 زاروڪه ڪي دهڻ برسيمه
 ب سينگي ته ڦه بي بوويمه نوڙ
 نازريانه ڪا د له شي مندا، ڪل يا دهيتي
 نه چ ڪه بڪين نارامڪه
 نه مه زيقه ڪا هيدي و ته نا
 نه چ نالافين نڦاندنا موگناتيسي، من ڦي نينن
 ب تني چاڦين من و ڪه زه ڪا شه به ڦي (۷)
 له شين مه هه ردووا خاڻ ڊڪه ن.

(۷) دهولت .. ئيچه يه ڪه

هه ر پيڻج هه ستين من بو دلهرزن

ل ڦي هه رايي ..

هه رايا هه رفاندنا شينوارين جي ڙڦانا و

سلبوونا هه ڦديتن

من ڙ بيهنا هه ناسا خواهه گولاڦه ڪ چيڪر و ڙ بيهنا گولاڦي

هه ناسه دا پشين ته

ههكو د زڅپړی و ئەز نفستی
 دا بیهنا من ژه می له شی ته یی سپی و پاقر بیټ
 وهرزین سالی (۸) من ریژ کرن..
 زڅستان.. دناڅ روندکیڼ ته دا من دیت
 بوهار.. دناڅ سینگی ته دا من دیت
 هاقین.. د شه هوه تا ههردوو لیڅین ته دا من دیت
 پاییز.. د دویریا ته دا من دیت
 لی.. ئاسمانه کی پان و فره هی مшти ستیر
 چاقین ته کربوونه ماله کا ده رگرتی و
 هه می نهینی ژی د وهریان
 من ژی خوه دیت نهینییه کا گهرم و جوان ل ئاسمانی.

(۸) ل زڅستانی.. شه په

ل بوهاری.. شه په

ل هاقینی.. شه په

ل پاییزی.. شه په

ده می بشکوژکیڼ شه پری شه بووین
 ل پالا چیا یه کی که سکین
 من رستکیڼ ئادارو کا بو دل به را خوه رادچنین

مالخوليانى يىن شهيدا و عيشقاوى د نژنين

مالى من.. حهيرانوکه که ئه فینى بوو

مالا من.. فهرشه کى نیرگزان بوو

دلبره را من:

ئووا دىمى وى گوليبه کا گه نى گه شى هيژ نه دورى

ب له شى منقه ببوو په يڤ و ئاڤ ژى دبارى

ئز - ئزه کى - برسى و بيزار

گەر ل ليڤين ته نه چه رم..

ما دى چه و تبلا من يا شه هدى چه له بکى شدينيت؟! (۹)

(۹) ئووى پيشمه رگه.. ل بوهارا نوت و ئىكى

سينگى وى سه رادا گولله يان بوو

هه ردوو پى يىن وى سوتى بوون

دلى وى ئه له ويه ك ژى فرى و دادا سه ر چيا

ده شى وى سترانا ئازادى يا

ده مى شيار بووى

گريا وى ديوارين نه خو شخانى كونكون کرن

تبلا چه له بکى نه ما بوو..

به لاتینك ل دۆر گلۆپا ژوورا من خرڤه دبن و دكهئن
 په یقین كهل ژى دبن و دبنه پهل
 جهندهك ریژ ب ریژ ل سهر كاغه زین موحسین قوچان (۱۰)
 سه مایی دكهن و عشقه كا مازوشی،
 بو وهلاتی وهكو زه قیا د ههردوو چاقین مندا كۆلای
 دبیته سهیران
 بو وی گۆری ژ كیلین خوه
 وهلاته كی كه پۆ بلند و جوان دانای، د بیته قیان
 ژبو برینین باژیری و كولانین هه می چال
 ژبو ریكین سپی یین یاخی و زهنگلین لال
 ژبو هه ژارین دهر به دهر و بیمال
 ئەڤ عشقا خوش و كهل و مازوشی .. دبیته ستران.

(۱۰) موحسین قوچان .. تیكهه له یه

ژ یاخیبوونی و عشقهك هار و په یقین جوان
 سیگۆشه یه .. ژ ژنکین تهر
 ژ گولین زهر
 ژ دهوله تهك نازاد و خو سه ر.

دههولا شه پری لیدا و شه قیّ خوه دبن چه رمیّ منقه فه شار ت
بیشه نگ ب بژیین منقه هاتن و دارچنار ژ سینگیّ من شین بوون
گوتن شهر سهیرانهك بو هارییه !
گهر سهیران با ..

دا دوو لبین خه سیّ و شووشه کیّ مه ییّ دگهل خوه هه لگرم
دا ماچه کا سه ریّ و مسته کا ئافیّ ژ له شیّ ته فه گرم
دا شه قینّ مؤر ژ بخووریّ دا گرم
شهر وه لاته .. وه لاته کیّ ده قّه کری (۱۱)

شهر کولاقه .. ئه و کولاقیّ توزیّ لیدای و بای بری
شهر ئاشتییه .. ئه و ئاشتییا ل بن پین جه نگاهه ران مری
شهر

شهر

شهر

ما من کورپه یهك د شه قستانا له شیّ ته دا هه یه ؟!
خه ونان ب چنينا گولانقه ب بینم .

(۱۱) گه لهك سهیره .. ئه بو زهرریّ غه فاری

د مالا خوه دا خوارن نه بیت و

شمشیریّ ژ کاقلان نه که ت ژ بو شه پری

گه لهك سهیره .. ملله ته کیّ ژ توخمیّ ئاری

ل سهر ئاڅا خوه ئالا نه بيت
ببيت نه عامه و ب ته سلیمبوونی بجیته سه ری.

ل بالگه هی من، شه پری خه ون نه دیتینه
چ پست پستین ئه فینیی ژی د گوهی مندا نه کرینه
میخانه کی دارگرانه د مالا مندا
تفه نکه کا لویلی ساره ب ملی منقه
ئه زی بی په رده

ل سهر رووی گولان، من هیقی نکلانن و

نقیژین بارانی بو عه وران کرن

خه ما من مسته کا گه نمی و که سکا تی یا بوهاری

شه فه روکین پاییزوکی و هه قدیتنا یاری

چیای ئه ز کر بوومه سیهوانه و تریپن دلی یاری

دناڅ په یقین مندا لیددا..

تو چیا بووی.. دناڅ ته دا به رزه بووم (۱۲)

دارستانی.. گوپالی مفره قی کره ددهستی مندا و

سترانه کا کاویس ئاغای

بای.. ناسناما من هه لگرت و پف کره چرای

روژی گه وری یا من هسکر و ب که نیقه دگوته من:

هیشتا یا مای..

- نه بهن .. نه بهن , به ختیّ وه مه
نارینا من نه بهن
دلیّ من ییّ دگه لدا .. دیّ من که ته ره بهن
- ته ره س .. نفیژا ناکه ی؟!
- نفیژا!

ئه فه ئه نیا من که سکه ب ماچیکرنا شه ملک یفه
ئه فه دلیّ من په ره کیّ سپییه دخلویفه
ئه فه دهستیّ من ییّ گوری بووی ب پاقری یفه
ئه فه گاڤا من یا پیّتی بووی ب چکی یفه .

(۱۲) ناڤیّ من ییّ ژمن که فتی

کولان - کولان و مال ب مال
ئه ز لیگه ریام و من نه دیت .. ئه جنا بر!
ب ناخیفه سنگه پیّ بووم - ییّ خاڤ و شر
هه بیت نه بیت ژ فی وه لاتی دهرنه که تییه
پیره کیّ کال ..
گوتی مامو: ناڤیّ ته ییّ د وه لاتیدا و
ئه څ وه لاته .. ییّ به رزه بووی!

شیخ عه بدلسه لامی بارزانی گولله ته قاند
 زارۆکه کی شیرخۆر چافین خوه فه کرن
 گولین سۆر و خویناوی ل بهر لیقا دیجله یی مویسل
 شه مالکین خه ونان هه لکرن
 دهستی من کانیکه ک خه ونانه .. خه ونین ره وا
 خه ونین که فزی گرتی و بووینه بهرچه ما دویکلی
 بین نه فیکری ل سهر ریکین بیده نگ و کوچکین سار و
 ره شاتی یا سیلی
 زارۆکه کا مهابادی برسا خوه کره په یقه کا یاخی و
 ژئه نیا قازی باراند .. (۱۳)

(۱۳) سیداره یین به ژن کورت و کریت
 دارین به ره مدار و بالا بلند پیته له قیان
 فه زای .. کراسی به هیی د خوه پیچا
 په یقین دووگیان .. ژگه ورییان زان .

بارانه کا نیلونی پرچا من ته ر کر و
 کراسه کی گولگولی ب ئومیدان کره بهر من
 رووباره کی دریز ژ خوینی - خوینا گه نجان -
 ژ سینگی ئاداری فه کر و کره چوگان

زارۆكا من:

ل سەر دهفتهركا خوه يا رهسمى ستير نه خشاندن

هيقي چاندن

گوتى بابو: بو من سترا نه كى بيژه

ژ خولى يا په يقين دوتى .. من سترا نه ك كوردى چيكر

بيهنا شهيدا و رهنگى گولا ليكر

لى چ بياقين ئافى نه بوون توفى سترا نى لى بچينم

عهره بى نزانم و په يقين منژى د بيانينه

ئه ز پيدقى مسته كا ئا خا ئازادم

برينين خوه ل سهر ب جه مينم

ئالايى خوه ل سهر ب هژينم

سترا نا خوه پى ب فه ژينم.

* * *

چیا...

عەشق دۆمانە و خەون بەفر

چبکین بارانە کا نەرم و تەنا
رووی پەنجەرا ژوورا من دقوتا
ئەزى مژوول ب نقیسینا نامە کێڤه عشق ژى بباریت
گوللە یەك ساریبووی کەفتە سەر بەرپەری ئیکى و
من خەونین خوە یین بۆری دانە دەستی باى (۱)
پەیفین نووترکی ژ نامە یا من یا عشقاوی وەرھان و
بوونە گلوازەك نیرگزان
ژبو بەرچەما بوھارەکا نوو گرنژین
لى..

عەفرین درەوین باران نە باراند
بلبلین خەمگین سترانا کەیفى نە خواند
بشکوژ نە قەبوون
سۆز غەوارە بوون
ھەمی تشتین من وەك خو مان..

دیمی متبووی دپاپۆرەکا خەونین ھە پارەبییدا

په یقین هسکبووی دهۆزانه کا خه وتوکیدا
خه ونه کا بیده ننگبووی د برپاره کا گیلوویدا
گیوله کی دامایی دناڤ به خچه یه کی گه شی دهمده میدا
قه هوه یه کا ته حل و به هییه کا که سک و
مراده کا دده فی گورگیدا

....

تو.. ئەوا نیڤه ک د چاقین مندا مری و
نیڤه کا دن هیشتا نه بووی
ئەوا ئەز ب هاتنیڤه به سستی و چووی (۲)
رۆژه کا گه ش نه هه لات..

کوونی په یقان ل بهر هوپه بای نه دریا
ژفانین عاشق و یاخی ب قناریڤه شوربوون و
بیده نگییه کا ب هه یبهت سه ره خووشی یا ئاسمانیکر
کولبی دادا و چه نگین سپیکوتران گریدایبوون
تو دناڤ چاقین مندا ژیای

دناڤ پینگاڤین من یین هه ژی و مرنا مندا
ما تو گۆرستانی.. یان ژی چرای؟ (۳)
ما تو خه می.. یان که یفه کی هیشتا نه زای؟
خه ونین خوه یین بریندار بو کی قه گیرم؟
سیلاڤ خه وته یه و ئاڤه کا خورت ژی دکه فیت

هەر ئاقەك تافیلكرنه و تەهارەتە و دیمى چىای
هەر برینهك، نه ئەكا دريژە و جەرگى چىای
خۆشتقيين من: ئەوين ب ژان
ئەوين ژدەرڤه و يين ل هوندر
ئەوين د مالين خۆڤه دزيندانكرى و ب تنى دگرين
ئەوين پەز و ئەوين شقان
ئەوين مالا وان قەبرستان
ددلى مندا دزين و ڤه دزين و عه شقا چىای
چيا..

باژيرى منه و من ژى بهرى خوه دا چىای

چيا

چيا

چيا

عشقى خوه د هوندرى چيایدا چاند بوو، دارکاژين كه پۆ بلند و به دهو خوه
چه ماندنه بهر لنگين نازادى، بايهكى هون پشين ئەڤينداران ب ئەيونين
گەرم و فيريای ناراندن.. په رموچكىن بارانا نارامبونى نم رووين
گوله باخين ژ سەر ديوارى داله قاندى.. ب دزيكڤه رادموسان و خهون
دديتن.. فريزى خۆ راگر، سترانه كا ئەبه دى ژبو ئەبه ديه تى دكره ئاسمينه كا
سپى و دبهر بهرچه ما خاتوننه كا نووگهاى و شرين له يزاند....

تو ئەوا مېياتى ژى دباريت و بوويه ميناكى باژيرهكى ژ گوندى زاي (۴)...
 ئەى.. ئەو خاتونا هېشتا قريژى ل تبلين وى يين په مېووي نه داداي
 ئەو شه مالكا هه ردهم هل و د چاڤين مندا فه مرياي
 ئەى.. ئەوا ب عشقى هاتيبه فرشكرن و ب عشقى داناي
 ئەى.. دلى من يى ژمن ياخى و ل سهر سينگى من يى فرهه پازاي
 ئەى نارينا من يا شهرمين: چيا..
 من چهند تو دڤيى.
 ....

ئەز ژ ته به ردهف ته دهيم
 ژ چيايه كى بلند فه رستم و يى ل چيايه كى بلند دگه ريم
 - كى چيا دزى؟! (۵)

هه بوو.. نه بوو
 كچكه هه بوو.. ئەنيا وى پوژ
 دلى وى دهريا و په يفا وى نوژ
 پوژه كى.. چيا بو عشق و د چاڤين ويدا نهى
 ترس چه ميا
 شهرم چه ميا
 گونه ه چه ميا
 گهردوون چه ميا و سينگى چياى

سۆرگولین ئاداری پیقه هاتن

که چک مه زن بوو

دوو هنار ژ سینگی وی شین بوون و

بیشهنگی دادا پرچا وی

چیا مه زن بوو

دوو که فرین مه زن ژ سینگی شین بوون و

به فره کا شه فی دادا کومتی

پینگا ژ جه مدین و سۆرگول به هین

- کی چیا دزی؟! -

بازرگانین شوره شان یان دره وین وه لاتینی

گرنزینین خاپینۆکین پولیتیشیان یان نه یۆننن نه فینینی

ئاخ خ خ ... وه لاتی من

ژ پۆستاله کا داگیرکه ر د ره فی بو پۆستاله کا دی

ژ خه مه کا جادووگه ر د ره فی بو خه مه کا دی

ما دارا ئازادیی چه ند خوین پی دقتی؟! -

شه هید... د مالین خوڤه رازایینه و

په شیمانیه کا دوودل ل نه نجامی دبارینن

من چیا دقتی و ریکا چیا ی مشت دو مانه (۶)

کی دی ریکی نیشا مندهت؟

من واره کی ئازاد دقتی و نه ئین زکی ئازادیی

ئىك ل پەى يا دى يى ژبەر چووین
دى بەرەف رەھان زقپم و سىنگى چىای
سەروو ژنوی، دى دەسپىكەم..

ژ وی زاروکی ژ برسای مری
ژ وی کچکا مەھبۆرینا دگەل خوە بری
ژ نالە نالا جاددە یین خوین پیڤه هسکبوی
ژ وی مریشکا ل سەر هیکی کورکبوی پاشی خرشبوی
ژ وی دەنگی دگەوری یا برووسییدا کر بووی
ژ دەستکی خەنجەرا بارزانی و رەونەقا ئالای
دى دەسپىكەم.. ژ چىای!

چیا.. دقویچکەکا سۆفیيانڤه د حال چوو، سوختە یین بەر دەرگەھى کۆچکا
شىخی، چاڤڤه کرى و دەست ل سەر جەلەبکی.. خانى یین تەنا ب پەرکەفتن
و ب ئەنیا شەرفانانڤه نووسیان، مەدەد.. مەدەد.. پەیف ژ نڤشتوکین
پەرتاندى دەرکەفتن و ل سەر سىنگى وەلاتى نڤستن.. وەلات ل سەر لیڤا
دەمى هشیار بوو، گول ڤه جەمین و ئاگر پیڤه، رەشمالەکا دريژ ژ پورا
سەرى شەھیدان و دەرسوکین ب خوین، سەر ھمبیزکرن.. شوین لیڤین
ئاسمانى ب رووی عەردیڤه رۇناھى دا و درە پەقى، کادیی بەروبیاف مشتکرن
و ئاگرى پۆرسیبا (۷) گەشبوو..

ل روژا ئىكى:

خوين ب تيرۆزكىن پوژى گهرم بوو.. په هه ند گرنژى

ل روژا دووى:

عشقى خوه د تاريستانا چاڅين ره شدا نغاند.. هه يڤ گرنژى

ل روژا سىي:

هزران خوه د فه زايى فره ه وه ركر و فه له ك گرنژى

ل روژا چوارى:

كاروانى ل هه ڤ بوونه په شه و پى به رزه كر.. ستيرا سوبه هى گرنژى

ل روژا پينجى:

چاڅين شه به قى يين بارانى ب عه رديقه مان و گيا گرنژى

ل روژا شه شى:

شه هيدان ئاگرى نه وروژى هه لكر و ئوميد گرنژى

ل روژا هه فتى:

زاروكان د په رسگه ها ئيزيداڤه (۸) بخور سوتن.. به ره م گرنژى

ب چرايى په رسگه هى.. / په رسگه ها ئيزيدا

خه ونين من يين شل پى هسكبوون

كه هنى يين هيقييى ده ربوون

لى.. مه ردوكى (۹) چوگان دا ده ستى باهورى و

ئاگرى چاڅين برسى بشكوژا هيقييى سوت

حه مورابی (۱۰) په رسگه ها پورسیبا دوت

ئزهك.. بى په رسگه ه

ل كیفه نقيزا دادى بكم!

مانه مهردوك چيكرى دستى نابويه (۱۱)!؟

ما كى دبيژيت.. نابو، نه و نابويه

همى تشتين من وهك خونه:

دىمى گه شبووى دناق درهوين سهراييدا (۱۲)

په يقين نه بووى د شعره كا پاش نيخستيدا

خه ونه كا دهر بووى د شهقه كا سورا ره شيديدا

گيوله كى فولبووى د به خچه يه كى دامايى سه رمه ديدا

شهر به ته كا شرين و دهواته كا سپى و

مراده كا د زكى قى ده ميذا.

....

تو.. نه و نيغه ك د چاين مندا هل و

نيغه كا دن ب له شى من يى خافقه په ل (۱۳)

دىمى ته زاروكه — زاروكه كى نه بالقبووى — هره

پازا ته سترانه — سترانه كا هيشتا نه بووى — هره

په يقا ته چناره — چناره كا ژ قورمى قربووى — هره

ما دارين قريايى.. سيبه رى ل كى دكهن!؟

پرسياره كه و دى نازينم (۱۴)

تو نانئى گەرمى تەنوورى بووى.. وەك نانئى داىكا من
 تو دەستى دلۇقانى ئاسمانى بووى.. وەك دەستى بابئى من
 تو ھەستەكا نازك و سادە و گەرمبووى.. وەك ھەستا من
 تو نافھەكى خۇش و شرين و شەرمن بووى.. وەك نافئى من
 تو سىتافكبوى.. سىتافكا من
 شەرابەكا كەقنا (موعەتتەق) تەدا من.. سەرخۇش نە بووم
 خەونەكا نوو يا (موتلەق) تە دامن.. ل دويف چووم و بەرزە بووم
 پەيسكەكا بلندا ھەژى و (موسەدەق) تە دا من..
 بورجان ھىلېنكىن چىكان شەوتاندن و كەيفخۇش نە بووم
 مرنەكا بئى ئىشاننا (موھەققەق) تە دا من..
 دلئى من بو كوتركەكا چەنگ ڧەكرى و بن ئاخ نە بووم
 ما تو خەونى.. / يان كايىسى؟
 تو ملياكەتى.. / يان ئبلىسى؟
 تو — ئەوا سىتافكا من — دئى كەنگى ژ تە رزگار بم؟
 ما ئىك ھەيە ژ خوە رزگار بيت (۱۵)؟!
 چ پەناگە ھەسپىن من يىن حىنچ نا ھەوينن
 چ تىمارگە ھە برىنن من يىن ب رىنچ نا كەوينن
 دئى دلئى خوە بو خەمان ڧەكەم
 خەمىن ھوور

خه مین کوور

خه مین دوور

وه کو خوشیی.. دوور

وه کو ماچه کا سه ریپیا چائی چای.. دوور

دی هیمه فه دناؤ مالچیکی چایدا و دی دستپیکه م

دی دستپیکه م ژ چای

من چند تو دقئی.. چیا (۱۶)!

ب فیانا ته فه هه لوه شیا م و

پرتکین من بین ژ من خه ریب هه لوه ریانه بهر بارانی.

سه به تکه کا سیقین بهرواریا و سه رهاتییه کا عیسی ده لا

مسته کا ئافا خابووری و گولییه کا گهنمی دوبانی

که قره کی که قناری دۆلین خه نس و ته رتیله کا دیرا بهرانی

بیرهاتنه کا شکه فتا هه لامه تا و

قه وله کی ب کوردیی دلغه که ر ل چوارشه مبه کا نیسانی..

وهك زئبه قی ل دۆر ته وه ری من خرغه دین و ژ من دکه قن

وه لاتی من.. لایلیا دایکه کا کارکه ره

سحره کا دووباره کری یا دووکه ره

ما من چ ل ته کرییه؟!

هه ر لایه کی ژ دل هیقکه می.. دی ته بینم (۱۷).

....

سیتافکا من — ئەوا دوپیشك — ب دەهمە نیڤه

ئەوا دندكین ئوكسجینی ب وەغەریڤه

ئەوا ئەز ب تیرۆژكین روژی نغاندیم و

رووی یارا من ماچكری..

ئەوا ناڤی من ب ئاسمانیڤه كۆلاجكری

ئەوا هزار سۆز و عەهدین خۆراگریی داینه من و

ب دزیکیفه پارا من دایه فهزای و بو ئاسوی خویاگری

سیتافکا من ئەوا ستوو لی فری

ناڤی من یی کرییه وار و لهش لی بری..

....

ئەز دناڤ ئیرۆسیدا (۱۸) قەدژیم و سیتافکا من تاناتۆسه (۱۹)

بیابانهكا هشكم و سیتافکا من شیخ ئەبرۆسه (۲۰)

جار ئەزم.. جار سیتافکا من

هەكو ئەز بلا.. ئەو دبیته نهء

هەكو ئەز نهء.. ئەو بلایه

تاریستان داددهته چاقان و ئەو چرایه

پەیفین قی هۆزانا نیڤهك بههشت و نیڤ جههنه م

نیڤهك لهززهت و نیڤا دی خەم

هەستا من یا هار پی دخورییت

ئاخ.. د چاقىن مندا بتهكى پىرۆزه و بهلگان ددهت
 ما دى كىفه چم (۲۱).. ئەگەر بچم
 ما دى كىفه هيّم.. ئەگەر بهيّم
 هاتن و چوون، ئالۆزىيەكە ويّرايه من
 شعرا منزى چاقلېكرنا ئالۆزىيە
 دووانىيەكە بهربوويه من
 شعرا منزى چاقلېكرنا دووانىيە
 ئەزى خەريب ژ پاشه روژى و خه ونا بهيّت
 بىرهاتنهكا نه ئازرياي دەرگه هي هزرا من دقوتيت.

شعري چارمىكيا خوه ل بهر عەرشى مەزن قەدا بوو، كوينهكى ژ گولان
 چىكرى و ب خوینی ئاقدای.. ل هنداق دوو لەشىن تهزى و شهرمىن، سترانا
 ويّرانى ژبو ويّرانى د ستراند.. ما دا چ قەوميت ئەگەر من ژ خافله تىفه
 ماچىكربا.. هەلچوونىن من يىن كىم سەربۆر، نه ل دويف حەزا من يا سۆر
 بوون، ئەو نه ئاخفت.. ئەز نه ئاخفتم.. بىدەنگىي جوانترين هۆزانا
 خۆراگىي كره دەنگى تۆپان و تۆپ بوون.. تۆپ (۲۲)، شكه فتا
 چوارستوون مينا دايكهكا دلۆقان.. ب دلۆقانى ئەم ب سىنگى خۆفه
 قەيدكرين و ژ كه فتنى كرين....

تو.. ئەوا دبىردانكا مندا دكهيه هاوار

ئەوا ب لەهییڤه پەرهکی تەنک و بیوار
قەیدین من قەکه و سلافا من یا نەرم هەلگره
ئەز دقەیدیدا یی بوویم و ب قەیدی یی کەهیبوویم
من دخواست چیرۆکا دلشەواتا هەژارین متبووی ژ تەپرا بیژم
قەیدی نەهیلا..

من دخواست عشقەکا رويسا د چاقین زه قدا پەپبووی
ل سەر سینگى سنیلەیان ژ خەو هشیارکەم و
خەریتەیا لەشى فیرهای ب دیواری بلند قەکەم.. قەیدی نەهیلا
من دخواست ئایەتا ئەنفالان ژبو ئەنفالای یین لالبووی بخوینم
قەیدی نەهیلا..

ئەز د قەیدیدا کەهیمە و قەید ب گوشتی منقە رزی.

....

جوتیاران.. ب زەندین ئاسنین چیا چیکر
سوختەیان عشق لیکر و دگەل رووباری بو سەروکانیی فریکر
چیا.. قیبلەگەها من یا پیروژ
قریژی ل کومتی دادا و خەونا من یا خاپینۆک رادا
مەلایین ئەنی کەسک.. نقیژا بارانی کر و

باران باری

ئەز ب چیا یڤه تافیلبووم

چیا: چەند ژ تە خەریبم.. خەریبم خەریب

چەند ژ تە ھاقیمە .. ھاقیمە ھاقی
ل سەر مژیلانکیڭ تە دنقم و ھەردەمی دوورم .. دوورم دوور
....

تو سینگی پێشمەرگە یێن قەھرەمان بووی .. چیا
تو لەندا دیتنێن شەھران بووی .. چیا
تو گرێژینا عاشقان و جەنگان بووی .. چیا
تو ئەز بووی .. ئەزەکی خەمگین مات
- کی چیا دزی؟! -

دەستی ئەبو میحجەنی سەقەفی (٢٣) ژ خوینی سۆر بوو، وەکو شەرابی
سۆر .. شەراب بو ھەلم و خوین بو سنۆر .. کەنیزەکان سەماکرن ل
ھوندرووژ .. خشیانا شیران ل سەر حەفکین مەجبوژ، بوونە بلوژ و
دوودلییەکا کوژەک بەربوو لەشی ئارامیی و قەرفاند خەون .. خەونا موژ .....

نیسانوکێن ددانگ چیایدا تەنا پازای
نە سۆراڤا روژییە ب لیقین عەردیقە
نە چانتایین زاروکانن ب ملیقە
نە دیدە یێن عاشقانن قەبووین ژ نویقە
نە سەربوژین بابکالکانن ب ئاگریقە
نیسانوکێن ددانگ چیایدا

چبکین شہ رابا لہ شانن ماینہ ب شیرئ خالدیقہ !

- کیّ چیا دزی؟! -

بیہنا گورہ یین نہ شووشتی یان بویمباخین کوچکا ناغای
نیرخچکین پیستیّ زاروکان یان ہاتنا گودوی و فرووی گای

ہوزانین خوینگہرم و تہ ییسوک یان بیہنا بای

وہغہ را قہ گہ را کہ سک یان چیروکا نیقہ ک ژئ مای

"دلّی من نہ ییّ منہ" .. کو بکہمہ کوترک و

ل ہنداؤ خہ ونا نہ ہاتی بفرینم .. ببوورہ

"چاقئیّ من نہ ییّ منہ" .. کو بکہمہ پہ لہ کا ناگری و

شہ قہرہ شا جانیّ تہ بسوژینم .. ببوورہ

"دہستیّ من نہ ییّ منہ" .. کو بکہمہ نیہالدان و

ئہ قیننی یا تہ تیدا بچینم .. ببوورہ

"بہژنا من نہ یا منہ" .. کو بکہمہ دارمازیہ کا ژپیرقہ و

ل سہر سینگیّ تہ بمینم .. ببوورہ

ببوورہ ..

چیا گازی من دکہت و پینگاقتین من

ب گرانی تہ وقیّ دگہل دیمیّ ناخیّ دکہن.

....

من دیتن دیت د چاقین مندا بو دیوار

من مرن دیت د لہ پین مندا بو بوہار

من ژيان ديت ب له شى منقه يا دبته مار
ما دى كهنگى تېلېن من يېن زنجيركرى ژ قهيدا دېرين قه پره سيين؟
ههكو قه دره سيين..

دى هوزانه كا دووجان ب ئه فينيى ريسم
تولا ئاوازين بلندى.. خوش خوش
وهكو لفينيى شانويى.. گهرم گهرم
مينا په يفتين تريفايى (٢٤).. ويړهك ويړهك
شېتى ئاخا وهلاتى من.. پاقر پاقر
ئاخ

وهلاتى

من

ما دى چه ند جاريى دى ب كوله تى يا من ژى
ما دى چه ند جاريى دى
برينيى ههستا من يا نازك برينداركه يه قه و ب كيمى كه وينى!
ئيشانه كا دژوار و به ديا كه فتييه ددانى من يى ئاقلى
دى هر ددانى هه لكيشم..

هر كاغه زا د پوسى مندا دى كانسلکه م

چاقتين من شلبوون ب ديتنيقه

دیتن

دیتن

دیتن

" نه دگهل منه " .. دیتنا من یا خاڅ و قه شهنگ
" نه دگهل منه " .. دهنگی من یی دا بیته زهنگ
" نه دگهل منه " .. تبلا من یا دا بیت تفهنگ
" نه دگهل منه " .. دهسمالا من

هه قاللا من

گهرمی یا من

ئه څ هوزانه چهند دریژ بوو

پر دریژه سو سره تا من

....

....

....

هه کو دیمی روژی دیند قیا و خه لك دنقستن

پرچا داران دوه رهان و گه لگه له یی ژ قورما نه دوور .. نه دیره بوون

چیروکا سه رهاتی یین زیرین ژبو داویی دگوتن و دبیزن

پاییز .. بیرهاتنان دریژن و بیزاریی

کوباریی دپیژن و هه ژاریی

پاییز .. چا احمیزه نه

ده هبه نه

پاییز

پاییز

ب دزیکیفه خوه دخویسینن و ل سهر نزاری پان دبن

چیای .. گازی من دکر

ئەز دئ د ههوارا چیای چم!

ئەى شوسته یین سهربر و کال .. دئ وه هیلم

به خچه یین سیس .. دئ وه هیلم

دهنگین ههلوه سه یی و بیمال .. دئ وه هیلم

ئەى ته نیایی

هۆسه

سه راب

ئەى درهوا دیرینا شه هرستانی و شه هران .. دئ ته هیلم

ئەى سیتافکا من یا ئەز ژئ نه رازی

دئ ته هیلم و دئ د ههوارا چیای چم! (۲۵)

ئەز یی به رەف چیای دمه شم .. خوینگه رم، نیرین نهرم و خه ونه کا مه زدایی ..

چیای دیرۆکا خوه یا که سک کربوو د سندوقا پندو راییدا (۲۶) و به رەف

دهشتی دمه شی .. وه کو دوو عاشقین سته مدیده و خه ریب گه هشتین ئیک ..

وه کو دوو به لاتینکین ژ هه ف غه ریب گه هشتین ئیک، خه ونین مه یین مه ند

به ربوونه ئیک .. من خه مین خوه یین ل سه ریک کومبووی بو چیای ده ریزکرن،

ب سه ر خه مه کا مه زنتر هه لبووم .. من گازنین ژ فه جوونی پیربووی بو چیای

دهرکرن، ب سهر گازندهک مهزنتر ههلبووم.. من عشقا خواه يا ژ نووڤه بوويي
بو چيای گوت، ب سهر عشقه کا مهزنتر ههلبووم.. چيا د مندا بهی.

ئهز چيا بووم و دئ د ههوارا چيای چم!

ئهی چهزا برسی.. خوداحافيز (۲۷)

ئهی مرنا من يا ههلاويستی.. خوداحافيز

ئهی ئه و چيای بوويه دهشت.. خوداحافيز

ئهی ئهز – ئهوی چيا.. خوداحافيز

ئهز چيا بووم و دئ د ههوارا چيای چم!

ئاخ..

من چند تو دڤئی.. چيا

من چند خواه دڤئت.

* * *

(۱) دئ وهغهریکه ی

وهغهره کا مشت ژ عشقی و که نینی

وهغهره کا بارکری ب چهزی و دووجان

ب زڤرینی.

(۲) تہ .. حہ یزہ رانہ کی ہ ہی

منڑی گولہ کا ہیڑ نہ فہ بووی

تہ .. گرنڑینہ کا سادہ و ساویلکہ یا ہ ہی

منڑی خہ ونہ کا عارف حیٹوی.

(۳) چرای .. گوپستان ہشیارکر و

د گہ رمہ گہ رما سہ رکہ فتنیدا

چرا نفست!

(۴) سہ را ماچہ کا بیگونہ ہ

بلبلہ کی عاشق ل گولہ کی دای

گول چرمسی

بلبل .. ما بی دوونده ہ.

(۵) تو دزی یان نیرگزی

ئہ ز نزانم

ل خوہ و تہ و نیرگزی، یی ب گومانم

یا ئہ ز دزانم .. نہ نیرگزی

لی کا دزی یان نہ دزی

ئہ ز نزانم.

(٦) ههكو دوٴمانئ

سهريٴ ريكا بهرزهكرين

بهژنا چيائ بيبيٴتكا چاڤيٴن تيٴهنيٴ بوو

ريك دديٴتن!

(٧) پورسييا: باژيٴرهكه دكهفته سهه چه ميٴ فورات ل هه مبهري بابل په راستنا نابوي دكر
و خوه سهه بوون.

(٨) ئيزيدا: په رسگه ها نابويه ل باژيٴريٴ پورسييا.

(٩) مهردوك: سه روكيٴ هه ميٴ خوداوه ندانه، چيٴكه ر و دانه ريٴ عهرد و ئاسمانيه، كوريٴ
روژيٴ و بوهاريه ل دژيٴ تاريستانئ (هندهك دبيژن خوداوه نديٴ روژيٴيه)، چوارچاڤ و
چوار گوه هه بوون ژبو كو هه ميٴ تشتان ببينيت و گوه ليٴ ببيت، جاره كيٴ ده ميٴ
دهيٴته مالا خوه يا ل سهه عهرد ل بابل ژ لاييٴ خوداوه نديٴن ديٴه دهيٴته گرتن و
ئيٴخسپر كرن، پاشيٴ نابو (خوداوه نديٴ حكمه تيٴ ژ پورسييا) ويٴ قورتال دكهت و
هه يبهت و دهسته لاتا ويٴ بوٴه دگه رينيت.

(١٠) چه موٴرابي: وهكو ئيٴكه مين دانه ريٴ ياساييٴ ل نهالا دناقبه را دوو رووباراندا (١٧٩٢ –

١٧٥٠ ب.ن)، دهيٴته هژمارتن. بنگه هيٴ دهسته لاتا ويٴ ل بابل بوو، ده ميٴ فيايٴ بياڤيٴ
ئيمپراتوريٴ يا خوه به رفره هكهت، هيرش كره باژيٴريٴ پورسييا و ئيٴخسته د بن دهسته لاتا
خوٴه. د په رسگه ها ئيساكيلاڤه عيباده تيٴ مهردوكيٴ دكر و دهسته لاتا خوه ژ مهردوكيٴ
وهردگرت.

(١١) نابو: خوداوه نديٴ حكمهت و زانستي و چاڤديٴريٴ شينبوونا گشتوكالي بوو د

په رسگه ها ئيزيدافه ل پورسييا. پشتيٴ پورسييا كه فتية د بن دهسته لاتا (بابل) فه، هاته
گوتن كو نابو كوريٴ مهردوكيه و قورتال كه ريٴ وييه.

(۱۲) سەرابە ئەف ژيانە

سەرابە .. سەراب

سەرابەكا بنەفشییە و یا مشتی باب.

(۱۳) ئەز دزانم .. تە دقئیت

پەیفەكا جوان و نازك بم, وهكو شعرین جولا حاجی

تە دقئیت .. لفینهكا شانویى یا ویرهكتر بم

وهك تەرتوفی عادل ههسەن

لی عەبەسییەتەكا بیدەنگ و مت

ل پرچا من — ئەوا هەویس — شهكر باراند.

(۱۴) ئەری روندکین سەر روویا جوانترن .. یان ئەوین د چاقاندا؟

ئەری هەزین نقستی گەرمترن .. یان ئەوین دناڤ لیقاندا؟

ئەری پەزین سەربەردای ب بهاترن .. یان ئەوین دناڤ گوڤاندا؟

(۱۵) جەمبلە شقەکی جەوابا جدیدانا جفینگەكا جەمدی سۆت

وهردهكهکی وهلاما وەرگەریانا وورەیهكا وەرمتی دۆت

لاوهکی لهنگەر ل سەر لیقا لیهمشتهکی لاڤزهیهكا لالبووی دگۆت

هیقییهكا هیژ هشك نهبووی هیدی هیدی ب ههلمهكا ههله دبیته

بزۆت

(۱۶) ئەز دزانم تو حەز دكەى بېژمە تە

من تو دقئىى..

تە دقئىت، دعشقا تە دا ب حەلىيم و

شەقبوھيىركيىن ئەقينيى ل هيقيا ديتنا تە ب بۆرينم.

(۱۷) هيقكەى باكۆرى.. دى من بينى

سەحكەى رۆژھەلات.. دى من بينى

تېندەى رۆژئاقا.. دى من بينى

بەرى خوە بدەى باشۆرى ژى.. ھەر دى من بينى

(۱۸) ئىرۆس: غەريزه يا ژيانى د نەھشيا مروقىدا.

(۱۹) تاناتۆس: غەريزه يا مرنى د نەھشيا مروقىدا.

(۲۰) شىخ ئەبرۆس: خوداوەندى با و برووسيا ل جەم ئۆلى ئىزدىيان.

(۲۱) دلى من يى ب ناز و مشتى راز

شەنەبايەكى ھوونە دەستى ۋەغەرېدا

(۲۲) دەنگى تۆپان فلاشباكىن ويرانى

د بىردانكا من يا دەنگيدا دچينن

ترسەكا ژاندار د چۆكىن مندا شين دبن و

د حەلپىن..

ئەز دېمە تۆپ.

(۲۳) ئەبۇ مىججەنى سەقەفى: قەھرەمانەكى شەرى (القادسیه) یا ئىكى بوو،

بەرى شەرى مەى قەخوار بوو، ھاتبوو زىندانى، پاشى ب دزىكىفە ژ
زىندانى بەرەف مەیدانا شەرى رەقى بوو. ژبو غەفراندنا گونەھا خوہ گەلەك
خەلك كوشتن.

(۲۴) مەرەم پى ھۆزانقانا گەنج تریفە دۆسكى يە.

(۲۵) چىايەكى ددى مندا وەرارى دكەت

ئەزەكى ب پال چىايقە بوویمە كەقر.

(۲۶) كى ئاگر دزى؟!

برۆمیتۆسى.. ھەقالبەندى مروقان

يان زیۆسى..

خۆداوہندى ھەمى گروقان

ما زیۆسى پى نہدزانی؟!

بو برۆمیت گونەھبارە?!

كى خوشى دزى؟!
 زيوسى يان پندورايى*
 ما زيوسى پى نه دزاني؟!
 كو پندورا دى دهري سندوقى فهكەت
 بوچى مروڤ.. نه سەردارە؟!
 ما كى نا بيژيت..
 ل دەستپيكي زي هر مروڤ بوو.. مروڤ
 هيڤى ئيناي و داناي و پاناي..

- پندورا (Pinndora): ئە و ژنكە ئە و زيوسى سندوقە كا مشتى تشت دايە قى و ژى خواستى كو نه فهكەت هە تاكو دگە هيئته سەر روويى عەردى، لى ب ريقە پندورايى سندوق فهكر و هەمى خوشى و ئە قينى و تشتين باش ژى فرين، دەمى قياى دهري سندوقى بگريت، هيڤى ب تنى ما بوو دبنيدا.

(۲۷) خوداحافيز: سترانه كا محەمەد شيخو يە.

به لاتينك

که فن که فن.. ل دیر زه مان
ل باژیره کی ئاگر پیقه و مرن و قیان
کچکه هه بوو
ل سپیده هیان.. خوناغه کا بوهارییان فیڕ ببویئ
یاری ب روویئ ویئ دکرن و ستران بو پرچا ویئ دگوتن
گول ژئه نیا ویئ د وهرهان و
عه قر دده ستاندا د نقستن
ئه ق کچکا هه.. به لاتینکه کا ره نگین بوو
جوان.. جوان, وه کو رهنگی گولستانی
بچوک.. بچوک, وه ک چبکین هووره بارانی
مه زن.. مه زن, وه ک قیانی (۱)

نیچیرفانه کی ب ریه, به لاتینک گرت و هه می حه زین گه رم و فیرهای کرنه د
ته زینکیدا و بهستی گرتن.. شه قی دادا و خه م گرنژین.. پیره ژنه کی گوت بو
من, ب شه قی نه چه بهر رووباران.. خه مین ئافز دی پینگا قین ته هنگیقن..

(۱) ڦيان .. روويءَ گهشيءَ ميٺانيءَ يه
ٺه پوئين گهرم دده ته په يفا و
دلين شهرقاناڻ د بشڪورڻ
پينگافه ڪا زه به للاحه به رهف ئاسمانيءَ بهرين و
گولين دهنگا.

بيهنه گولين خانبيان (۲) هات
به لاتينڪيءَ خواه ب ڪراسيءَ زينيءَ خه ملاند
د ده ستين مه مؤيدا نفست و خه ون ديتن
خه ونين مور
خه ونين سه رمه دي
خه ونين ڪو روڙه ڪ بيت، بهينه دي.

(۲) سترانه ڪا نه زه ليهه
ڙ رهنگيءَ گولا و بارويتا تفه نگان
(گهر دي هه بوا مه ئيتيفاهه
ڦيڪرا بڪرا مه ئينقييادهڪ ..)
خه ونين مه دا بنه راستي و
دا هڙييتن .. ل سهر بانين مه به يداغهڪ.

ل كوزيه كى زاگرۆسى، گهرمى خوه كاركر و ل كومتى ده لانپهر قۆلكان
په قى ۰۰ برۆميتوسى چرايه كى گهش ژى هه لگرت، شه ق پى نغاند.. حهزا
فيرهاى هشيراركر و بلبلىن چهنگ شكهستى و بريندار سه رهه لاندن و سترانه كا
زارۆكىن نووگه هايى د ستراندن.....

گولستانا رهنگينه

مشتى گولین خه ملينه

رهنگ كه سك و سۆر و زهرن

لهش و جانى من ل سهرن

ناشتى يا سپى رائىخا

ديلانك خن هه ل ئىخا

ژ رهنگان ئالايهك چىبوو

رۆژا گهش ل نىقى بوو

ئالا كوردان بلنده

گولستانا پى رنده

كهفن كهفن.. ل دىر زه مان

ل بازىره كى ئاگر پىقه و مرن و قيان

په لاتينكهك جوان هه بوو

فرينه كا خوڤ و ئازاد سه رمه ست كر بوو

گليزانكىن وى قه دبوون و ئاسمانى دوير

ببوو خه تير

ئەڤ پەلاتينكە .. كچكە كا جوان و شهيدا بوو

هيقييه كا هه لاويستي د سينگي ويدا پيدا بوو

ديوار هه رفاندن

شيرهيئ تابو ييئ ته بگرتي .. حه لاندن

سنوورپن چيكرى .. به زاندن و

ل به ر روناھي يا چرايه كي باباگورگور هوژان خواندن

ئەڤ كچكا هه ..

نه خه ونه كا هشيارييييه و نه هه پاره

نه هه لوه سا ديتنييه و نه كوڤانهك زاي دووباره

ئاسمانه كي بارانييه و دلەكه مشتى هيقييه

يا ژ ئاگري نه ورؤزي زاي ..

له شه كي پر روناھيييه

ئەڤ كچكا هه .. تورينه كا كه ركوكيييه .

* * *

ئەز و ھەوى

(۱)

چاقىن تە ..

د خلوەگە ھا عشقا متبويدا شەيدانە

پىنگاڧا من ميرانىيەك دۆنكىشوتىيە

پەيقىن شەلەژان ..

د شعرى ئاليان و بەستى گرتن

كا سترانەكا دى يا ئاھورايى ژ منرا بىژە

نيرىنن تە يىن شەبەقى

ھەلچونىن من يىن نازك تىركرن و

رپساندن .. زەقى يىن تىھنى و ژ گىاي خەرىب.

(۲)

چاقىن تە ..

ھندەك سوحبەتان دكەن .. تىناگەھم

ھندەك پارچا ژ لەشى من يى خاڧ داگىر دكەن

ئالايىن من ل سەر نا ھژيىن.

(۳)

ئەو سىنگى رويس
چاقىن برسى ل سەر داران چاندن
ئەو دىمى سىس
شەھوۋەتەكا بىزارە ل سەر گلىزى پەيى.

(۴)

نقىزىن تە يىن كەسك د پەرسگە ھا دلى مندا
پىششىنى يىن خۇشى دبارىن
كوفرى يىن تە يىن سى ب پىستى منقە
بەرەژەنگىن باوهرى دكە نىن
ما خۇشى ئەدرەسەكى خويا ھەيە؟
ما باوهرى نىشانەكا بەلى ھەيە؟
نزانم..
باوهرى ژئەنيا من د ھەلىت و
مەشكا ژقانىكى نوو دكىت
خۇشى..
بەلاتىنكەكا عاشقە و ھەكو تو دەيى
دزانم دى ھىت.

(۵)

تو.. ئەوا نۆژ ب حەزا منقە و

ئەوا حېبەتى دمتيا مندا

خە تيرين دل ھەلدبنە ڤە و ڤەدمريين

نسكافييە كا شيرين ژ دەستين تە بەسە

كو سترانين خەريبيي ئاڤا بېن و

شەمالكين مە.. تەنا ب حەليين.

(۶)

دناڤبەرا چاڤين مەدا.. سترانەكە

سترانەكا ئەزەلى يا بى دەنگ و پەيڤ

سترانەكا بى خەم و كەيف

سترانەكا مشتى شەھوت.

(۷)

بشكورپينا تە يا موغرى مينا ھەوي

من د لەرزىنيت وەك بچويكا

دوھى نيڤرۆ..

حورييە كا سپى ل دەف من روونشت

ئەز دى ژ بە ھەشتى دەركە قم! ..
دى من چوو ھرميكا.

(۸)

ئەز دى باركە م ..
دى ھنگۆ ب منقە نەبیت
ھەر جھەكى پيڭگافا من بکە ڤیتە سەر
مالا منە
ھەر پەيقە کا جوان و ھەژى
ژ ھمبانکا باى بىتە دەر
شعرا منە.

(۹)

ل دەف مالا مە — ئەوا ب كرى — مزگە فته كه
د دوماھى يا ھەيقە كيدا
پاريڭ كرى .. من ڤى نە بوون
مەلاى گيولى من يى بەستى
ب راست و چە پاندا لفاند و كريا من دا.

(۱۰)

ئوول دوماھیی

ئەز ژى وەكو ھەموو سیاسییان، سیاسیمە!

ھەر چ پارچا ژ بەر لە شى تەقە مابیت

من نہ دۆتى

دئ كەمە رستكا سەر بانى و

سەنجاتی پێقە شۆرکەم.

* * *

جەسیدی

ئەفەوزانە ژەرمەزان عیسا بو رەمەزان عیسا دیارییە

کیسە لە کۆشە پشەت کۆشە و بێ ددان و کیم مەژی

جار ل دیمی و جار ل ئاقی

شەش سەد سالیڤ رەبەق دی ژی

نە دەین ل سەرن.. نە ئقیژ و نە رۆژی

نە قایرۆسی کولبونا میلاکی لئیە و

نە ژی پەرسیف هزرا خوە جارەکی دبه تی

نە هەقپکی ئەدیبانە و نە هەقدژی سیاسەتی

نە هەلوەسە داددەن لەشی و نە ژی وەهم

ژیانە کە.. ئاسۆدە یە

نە خەمن، نە ژفاندارییە و نە ژی سەهم.

لی مروفه کی وەك من جوان، زانا و هەژی

ب تنی ب تنی پینجی سالیڤ

شہ فکورت و روژ پر قہرقہ شہ
ژیہ کی پر نہ خوشی و وہم و ب ئاریشہ
نا گہم دینا ہمیا بدہم
دینئی باوہران
دینئی جفاکی و کرییا خانی و دینئی دہولہ تی
ئہ فژیی کورت
ئہ وی ژ سہ رخوشی و بہ کتیا و خہ ما تژی
ہند نہ مایہ دی فہ نا بیت .. بیتہ رہژی
کی دی تہ ماحییا خوہ بہ تی؟
* * *

شعر.. گرنژی

(۱)

دناقبه را تبلا ته يا شه هدی و
ئەوی شاشا سرپا دلّ ته خویا دکهت
وایره کا بارکرییه, ب ههستین ته ر
ب په یقین جوان و یادین خه مگین
ئیشانه کا هار
ژ ناڤ په نجین پیسیدینی قه پست
قه فه سکا سینگی ته قه پست
ئوو دلّ ته, ئەوی قۆلکان
ئەوی مه خه ل
ئەوی ده ریا
ئیشان ژی دناڤ خۆدا قه شارته و بو چیا.

(۲)

دناقبه را چاقین ته یین پر نهینی و
چاقین ئەشک نه رشتی یین دایکا هه مه یدا

كاروانه كى پايىزى يى سەربۆرانە

سەربۆرئىن كەسك

سەربۆرئىن مۆر

سەربۆرئىن سۆر

سەربۆرئىن مەشت ژ خوشىيى و ئە قىنىيى و

بۆيەرئىن زۆر

و ەك سەنسەلە ب لئىقا تە ختىقە دىن لوولاق

تەختى تە ژى ب شەھنازيقە دىتە بۆراق.

(۳)

دناقبەرا بەرئۆدانئىن تە يىن پەرسىياركەر و

دئىمى من يى ساردا

پىقارزۇيا نووژەنكرن و ياخيبيوونەكا ب دۆمانە

پاچىتەكا بى رەھما تىكدا دەرمانە

فەرەكا جگارىيە و سوحبەتەكا نووكرنا شعرييە

مىرگەھا خۆسەرا پەيقانە ..

پەيقىن عاشق

يىن شورەشگىر

يىن رەخنەقان

پەيقىن ئايىندەيى و رووقەبوويى و مەشتى ژيان.

(۴)

چه ندین گزیرته یین شعرئ دهرگرتینه
ل پشت ئه وی پهرده یا سپی .. نفتینه
وه غهره کا سیندبادی دل ئازراند
ئوو دلئ ته .. ئه وی چیا
رپسی ژ خهرزئ هیفیا و کراسئ متبوونی دراند.

(۵)

ئه و دختورا ل هنداق سه ری ته گرنژی
ئه ز گرنژیم
حه مه و دایکا حه مه ی ژی گرنژین
به خچه یئ نفیسه ران و کو قارا مه تین .. گرنژین
چووچکین سهر کاژان و کاژ ژی گرنژین
قه له می ب تنی و کاغه زین تو زگرتی گرنژین
به رپه رپین ئاقز ب سه رهاتی یین تاخی کوچه ران و
ئه فرۆ .. گرنژین
شعر .. گرنژی.

* * *

هنار..

هه بوو.. نه بوو

ل رۆژه کا وه کو ئه قرۆ

تورینه کا نازک هه بوو.. دگوتنی هنار

هیچی.. ب که زیڤه دبوون رووبار

دناڤ رهنگین گولستانه ک بوهاریدا

یاری دکرن.. چه پ و پاست

ژ نشکه کیڤه..

دهنگی توپان ته زینکه ک بهردا سه ره شی و

هه می یاریۆک بژاله بوون

سینگى دایكى ئارامگه ه بوو

دلۆقانی یا ئاسمانى پان و ریژگه ه بوو

دهمی بیدهنگیى دادای

مسته کا ئاڤا گهرم و خوهدای

د له پیى هناریدا ما بوو...

ماموستایا جوگرافیئ نہ خشہ یئ جیہانی شروؓہ دکر.. گرنژینہ کا بیگونہ ہ ل
 سہر لیقان ہاتہ نہ خشانندن و ژ ترسیئن داری سستی.. مژی گرنژین داعویرا,
 چہ ند تیرؤژکیئن زفستانی رو یئن ہناری سؤرکرن.. دوو شاپہ پین سؤر پیقہ
 ہاتن و ل ہنداؓ بہ خچہ یہ کی تہ نا فپی.. ل قہ گہ ری دیت.. سستی یا وی یا
 بوویہ بہ بہ غایہ کا پہر وہرہایی و سیس, مینا شفکی زراؓ .....

وی تورینا د گؤتنی ہنار
 خوناقہ کا سحارییان فیئر ببوویئ
 یاری ب دیمی وی دکرن و ستران
 بو دلی دونیایی د گؤتن
 گول ژ پہ یقین وی دبارین و
 عہ قر د دستاندا دنقستن
 ہہ بیت نہ بیت.. فی کچکا ہہ
 تشتہ کی گہ رم د بن کولاشی ویقہ دلقت
 کوترین پارتییان ل سہر بانئ خوہ.. ب خودان نہ کرن
 ل رؤژین بہ فرینی.. خوہ نہ ددا ئاگری ئیکہ تییان
 پہ یقین شوعییان ل بن بالیفکا وی.. نہ نقستن
 خو چوچکیئن رہ وتی کومؤنیست ژ
 چ جارن نہ دادا بوون سہر ئہ نیا وی
 ئیسلامییان.. دہمی ب زوری و ژ نشکا قہ

چانتی دەستی وی ڤه کرین..

نهسته لهک و

نیرگزهک و

د هفته رکه کا هۆزانیڤ عشقی تیدا بوون.

هنار..

کچکه کا نازک و جوانه

نه شهر دیتینه و

نه دهنگی گولله بیڤن کوشتنی بهیستینه

نه کارین زه حمهت کرینه و

نه چ جاران بیهنا خوهی ژ جلیکن وی هاتینه

نه برسی کوونی خوه ل هناقین وی ڤه دانه و

نه خه مان چ جاران ب سهر مژیلانکین وی دادانه

ژیان.. ددهستین ویدا ته په یه کا زارۆکان بوو

ناشتی.. ل بهر ئاوازین هه ناسا وی ته نا د بوو

دوهی ب شه ڤی ډرادیوییدا.. ئه تاتۆرکی، گه ف ل ماسی بیڤن دیجله ی کرن،

بوهار د خه و چوون، سرپی دادا.. ترسی کراسه کی ئۆکسجینی کره بهر خوه..

ل سهر پشتا بای سوار بوو.. هناری مسته کا ئا خا خودای د له پیدا بوو...

نه به خچه بیڤن ره نگین ل بیرى بوون و نه بوهار

نه سترانين خوشي ل بيري بوون و نه ژيار

هه مي نه وال بيرا وي ماي

مه ژيي وي پرکري و ژ دل فيايي

غه داره ک بوو

هيفييه کا گه ش و خوشا شه هيد بووني و

بيهنه ئاخي..

هناره.. هنار

ده مي دکه قيت.. دبيته هزار.

* * *

هه لوه سه یین زینئ

٢٠٠٩ - ٢٠٠٥

٢٠٠٩ : ١ج

هه لوه سه یین زینی

"عشق ب ئه نیا وه لاتیفه عاره"

ئه ز ب ریقه دچم و کفنی من ژی دئی گه هته من
خه ریبه کی ره شمالین خوه
دنا فگه ردین هه زه من یا نیف قه هو سیایدا چاندن و
دئی دهنگه کی که ته بهر من
دهنگ.. دئی خه ریبه دچاقین مندا قه که ت
باره کی ژفانا و هیفی یین رویت
دئی ژ مژویلانکان قه که ت
ئه ز ب ریقه دچم و خه ون خوه که
ب لاما منقه دبیته جوبار
د بیابانا قیانیدا دبیته روبرار
لاما خه ونی.. بریندار بوو
برینا لامی دوریبه که, یا دبیته که ف
ئه ز هه ز که فا بیرئ دکه م
یا شیرئ ژئ!
ئوو ئه ز مروقان د هه بینم

چ قه ومییه؟!

ئه ژ مروّقه ل من خرّقه بووین؟

که فن

که فن

که ف

من زینی دزی، ددلی مندا بوو

من راستی گهزی ب دهنگی منقه بوو

دهنگی من یی ژ من کهفتی

نه روژا سپیده هییان بر، نه یا نیقارییان

نه سهر گوئیکی گوندییان بر، نه گلیشی باژیرییان

په یفا من..

ئهوا ب ویره کی زای و ب ترسنوکیی فرشکری

ئهوا د توورکی دیرۆکییدا مای و ل ئاسمانی سامال فری

بسترینا بلبه کی چه ننگ شکهستی بوو

ل سهر لیقین ئهوی کچا ژ بیدهنگی بووی

گلیزانکین بای قه دکر و

ههوا ب عشقی یی دووجان بووی

پسته — پستین عشقووی یین شهیدایی و کهل

گلیزی بهستی ب دهقی لاوانقه مایه هه ل

ل بهر ده رگه هی دادگه هی چوارگاقانی دکه ن

له شين سار, ب ديوارانڤه ديڪورن

په يڪه ر.. بهر بوونه نئڪودوو

جاده گريان

شوسته بين ژفانان هليان

نوو بهلگين كالپتوسين خواهراگر ژي, وهريان

كه فا دهريايي خورياني د نئخته پينگافان

پينگافا ره سهن, شهرمي دکه ت و پي د هه پرميت

ئه ز هه ز ژ كه في دکه م..

كه فا پيري

يا شيري ژي!

ديمي زيني يي دوه رميت.

ره في بوو ژ مالا

ره به ني زيني

زيني ره في بوو

ئاڦا ل بهر مالا

ره به ني زيني

چوو بو سهر ئاڦي

ئاڦا رابي بوو

پرا شكه ستي بوو

چبكه كا خويني

كه فت ژ له شي زيني

ره به ني زيني

پي نه زاني بوو

زینی دزی بوو

چ نه دزی بوو

ره به نی زینی

گه رمی گه زی بوو

دوو سیفین بچوک ب سینگیفه بوون

یا ژ خه لکی هم می هه ردوو دزی بوون

گونه می شه رمکر ژ روندکین زینی

چاقین خوه گرتن ژ بهر چبکا خوینی

سوار هاتن و چوون که ریپن وان فه بوون

قه دیدن وان قه تبوون ب وه روه ره بوون

زینی نه دیتن

ره به نی زینی

زین یا ب تنییه .

زینی . . به لگه کی که سکی جه مبلعه شقه کی بوو

دچاقین مندا، تراخوما

ئه ز ب ریقه دچم و کفنی من ژی بهری من دچیت

خه ریپی . . سترانه کا حمله ب خوشیی کره بهر من

ئه ز ب خوشییقه سه قهت بووم

من پیناسه یا فرینی هلگرت و چووم

سترانا من، ئەوا ب زهنگل

ئەوا سهما

ئەوا باركرى ب فيغان و خه ما

كره د پاخلا گه رما رۆژیدا، رۆژا چاڤ زل

خه ونان هيلامه چاڤه رى و هلاويستى

خه ونن.. خه ون

ما دى چ بيت ئە گه ر خه ونان ببينم و

پيڤكها تنه كا دووقولى دگه ل كفى مؤر كه م

كفن..

بيژه نكارى دادئخته گه وريى و بيده نكيى چى دكه ت

دهنگ..

دهنگى و هروه رى!

زىنى ژ خه وا به نجدای هشير دكه ت

زىنى خه ونه كه، د خه ونا من يا خه ونوكيدا

زىنى خه مه كه، د چاڤين من يين خه موكيدا

من خه مين خوه باركرن

هه سپين كه حيل صنگه پى بوون و مانگرتن

بروميئوس ب ئاگرڤه هاته گرتن

ب تنى ل بهر ده رگه هى په رسگه هى

تيهنى ل شه رگه هى

وهزى چ بکه م، ژبو ريژگه هی!

زینی، خه مهك هلگرت و ئیك دانا.. خه ونهك دیت و ئیكا دی دا بهر دانا.
گوله كا بوهارى ژ باخى میرى چنى، كۆلكهك ژ خوھ و خوینی هونی. مه مؤ
دیت ب شاپه رڤه ل ئاسمانا، به كۆ دیت یی بوویه قافكى ژفانا. دهست كره
فریزی بهر حه وشا مالی، ستری یین تیژ تیلین وی هنجین. شه ربه ته كا سۆر،
وهكو خوینا تیلین وی سۆر، دا سهر دهقی و قه نه قوین بوول سهر ئه زمانى
بوویه سنوور. دلپۆرینه كا دل سوژ گرت و ب ئه نییقه خوھ بو خوناڤ، حۆرى یین
به هه شتى و پهرى یین ئاسمانى، هه موو هاتن و كه فتن هنداق. بیهنا بارووتا
وهروه ری، ژ دفنا وی نه هات ده ری.

زین ب تنی، دناقبه را چوار دیواران.. سهری خوه توند ل دیواری دا و
قیژییهك بلند، هه ر چوار كنارین جیهانی هشیار كرن. دهنگه كى دلۆڤان ژ
بوشایی كه فته بهر گوها:

زینی.. "نه كه گری، نه یا جوانه، مخابنى وان چاقانه"
ئه و چاڤ بو گری نه دانه"، نه كه گری.. نه كه گری.

ئه زى په پووك د همبیزا زینی دا، ئه و زینا هلوه شیایی، ئه و ل سهر ته خته كى
دارى رازایی و ئاگر ل بن دانایی. ئه و ب گونه هان رادایی و خودی و
پیغه مبه ران هیلائی....

وهزئ هه لچووپی و ژ هه موو تشستان که ربقه بووی
 دی کاروانه کی په یقان ب ریکم ...
 وهزئ گلاوزه کی نیرگزان ژ که زیکن دایکان چیکم
 وهزئ حه زین نازراندی بین هلگرتی
 ئە یونین گه رمی گرتی و لاپه ره بین دریزین ته بگرتی
 که مه عشق و
 هه ناسه بین وهستیایی بین خاتوونا فه خرا لیکم
 وهزئ ته رتيله کا ئە به دی یا نابو یی بیژم
 وهزئ هه سته کا سه رمه دی یا فیرهای
 ل بهر ده ری په رسگه ها ئیزیدافه نیژم
 وهزئ سلافه کا سه ما که را مشتی ناشتی
 ژبو سه ماقانین جزیرا بوتان فریکم
 وهزئ دهنگرا خه مان
 ل سه ر شینوارین مزگه فتا سور پیکم
 خه مین هاژوتی
 تانا تو سین ل بهر جووتی
 هیقی بین ئە لند نه دیتی بین دوتی و
 دیتنین خوشین ژ گه رما سوتی
 وهزئ پلنگه کی ل سه ر کارتونه کا سپی یا هاقیتی
 نه خشینم و عونفی پی کم

عونفی.. خه وئین نازک ره فاندن
په یقیین ویرهک و بانگیین نازاد خه و خاندن
برینین خه ریبی یا زینی، ب دژواری ئارانندن.

زینی ره فی بوو

قەت نه ره فی بوو

ل بهر گورزین عونفی

ره به نی زینی

هەر یا نه فی بوو.

مه موی دیدارین خوه یین پاش ئیخستی، هه موو شه ریڤن خوه یین تیدا
شکه سستی... کرنه د توورکی نه هشییدا و گۆپالی مفره فی هلگرت. هه لبه ستا
وی یا نیفهک ژئ مایی و گیانی پرت پرتی زینی، ل سه ر رووباری ته هاره تی
خوه تافیل دکر.. ژ گونه هین کری و یین نه کری، ژ عشقا بوویه دهنگ و د
مۆزه خانیدا ژبیرکری. که فا سابوونی، مینا که فا شیر یان یا بیری، دناڤ
لاتین هسکبووییدا مه لصی. ته به قه کا ئاسمانی ژ بهر خه ریبی یا وی یا چه ندین
سالان فه تسی.

خورتەک ژ که فی چیبوو

خاتوونهک ژ که فی چیبوو

كەفئ، كەف دا و ژ كەفئ..
لەشكەرەكى مرۆفان چىبوو
لەشكەرەك ژ كەفئ، ژ كەفا بىرى، يان يا شىرى..

ب كوبارى

ب تەيىسۆكى

كەفتە بەر دەرگەهئ مىرى.

*

لئقئىن زىنئ شەكر ژئ دبارى و

ژ نەئىن وئ، گوللە يئىن تەفەنگان

دناقبەرا شەكرا رشتى و گوللە ياندا

سترانئىن كەسك

يئىن بئ سەرناڤ

كەهئ دبن و دزئىن و قەدزئىن

دبنە تانجا سەرى عشقى و دبنە چۆگان

روندكە كا كەل و بئ روو، يا بئ ژفان

ب دزىكىقە چاڤئىن وئ كرنە رەشمال و

تئدا نەهئ، وەك دوتميران

ئەئ روندكا مەست و جوان

ئەئ ئەوا تە سترانئىن قەگەرى دگوتن و

تونە دەهاتئ!

ئەى ئەوا چەندىن جاران سل دبووى و

ھەر رۆژ دەھاتى!

ئەى روندك..

ما تو خەونرۆژكى، يان لەشەكى گەرم

ما تو ھىزەكا گەرمى، يان پەيفەكا نەرم

ما تو ئەزى، يان ژى تەرم

د چاقىن مندا دئقى

د دەستىن مندا دلقى

ئوو.. مئشى شەرم.

زىنى ب شەرمىنى ھىف دكرە دىمى مەمۆى، ب شەرمىنى دەست دكرە

سىنگى خوە يى تا نەقەبا جووتى مەمكان خويا بووى. ما پارچەيەك ژ

لەشى وى مایە لىقین مەمۆى نە دادايى.. ما حەزەكا سار و ھلگرتى د سىنگى

ویدا مایە، مەمۆى ئاگر نە بەردايى. لىقین مەمۆى خەرىتەيە و كراسى زىنى يا

قەشارتى. ئەنيا زىنى دورپيەكى چيایی پىفە بوو، سالىن درىژين

خوەچەماندى يا گوھارتى.

ھەر ژ رۆژا لىقا زىنى لەرزاندى و دناق خوها ترشا لەشى خوەدا بوھژاندى.

مەمۆيەكى پاشەرۆژى دەناقین وى يىن برسيدا چاندى و ئەف ئوبالا خۆش و ب

لەزەت حەواندى.. ل سەر ديوارى بورجا بەلەك سەربازەكى كۆك، قىت يى

راوہستايى. سترانا ترسى و برسى و بىدادى بو چەمى دىجلە دىژىت،

بیره وهری یین که سگ در یژیت. ئو زینی گازنین خوه یین کپکری دلددا
دنیژیت...

سو پاسی یا من نه که!

کو من تو حه باندی و

د چاقین خوه یین ب بهر چاقکدا چاندی

ریکین در یژ و پر مهینه ت

شه قین سار و ب چریسه ت

تایه تا عشقا پیروژ

دناق بهر په ری ت ته دا خواندی

سو پاسی یا من نه که!

کو گول, من ژ باخی ت نه چنن

ستیر ژ ئه نیا ته یا که قهر, نه قه کرن

ئوو, ده می کیل بین برسا کوژه ک

دگوشتی من یی نه رمدا چووین

چ نانین گهرم, من ژ مالا ته نه برن

سو پاسی یا من نه که!

کو من خیانه ته کا چپلاق دگل ته نه کر

خه ونا ته یا تازی بهر ب توخیبین دوور نه بر

دوژا ته...

هه گبه يهك بوو، ل سهر پشتا من

فه خوارنا ته ژ خوينا من

گوپالی ته ژ نقيژا من

ئوو،

بوونا ته ژي... ژ مرنا من

سوپاسی يا من نه كه!

نه هه وجهه

په يقين شرين و دره وين، ژ من را بيژي

ئا قروو يا من يا په پووك و بيوار

ژ ديتني ب ريژي و سترانه كا دي يا خوش داريزي

سوپاسی يا من نه كه!

كو سوارين مه غولان هه موو ره قين

ژ بهر من يا په ياده

لي... چ خه نجه رين ژه هر كری و پيڅه هنگفين

ژ پشتقه، ل پشتا من يا چه ميایي نه ده!

های دمدمه و های دمدمه

هاواره ل خانى دمدمه

های دمدمه و های دمدمه

هاواره ل خانى دمدمه

من..

هه موو خه ونین خوه / خه ونین خوه بیّن هلاویستی

ل په ی هه څ گریډان و کرنه ددهستی بایدا

ئوو، هه زین خوه / ئه وین هه موو خوښه ویستی

متکرن و څه شارتن و کرنه دگوهی گایدا

خه ونان / نه فی کرمه دناڅ زهنگین که تواریدا

هه زان / ب گرانی ئیخستمه د بن باریدا

دهمی خه ریبی یا څه گه ری

مه ژبی من یی نیف نفستی، هشیار کری

نه خه ون، خه ونین من بوون

نه هه ز، هه زین من بوون

ئه زهک څالا ژ هه ز و خه ونان

دی ماچه کی ل رووی کی ده م!

خورتکه جوان، چاڅ څه کری، هیشتا مووزه رکان بهرکه پی وی ماچ نه کری، چ

تورینان خه ونا وی یا سه رخوش تهخت نه کری... گیانی خوه ژ دلی څه کرو ب

ئه نیا وه لاتیڅه نووساند، شتله کا ئورجوانی د هه وشیدا چاند، ستران بو دلی

دونیا یی دگوتن و تبلین وی ب نه رمی دوکمین کیبوردی درامؤساند. شاشه

ڦه بوو، چيايه ڪيٰ تابو ٻيڻ سوڙ، تبليڻ وي هسڪرن، ناسو ٻيڻ روهن
مڙدارڪرن، به رزه ڪرن...

ٺوو...

چيا پالدا

چيا

چيا ييٰ تابو ٻيڻ سوڙ

هه موو هه ز و هون و هيڦي ٻيڻ هلگرتي

د پانڪا دهستيٰ ويدا د هه وچوون

چيا پالدا

چياييٰ تابو ٻيڻ سوڙ

نه مه له ڪيٰ عه رشي ل هزريٰ بوو

نه مناره يا چ مزگه فتان

نه زهنگا ٽيڪشه مبيٰ ل هزريٰ بوو

نه رهنگيٰ به هتي ييٰ پوليتيشيان

تنىٰ وه لات — ٺه ڦ وه لاتيٰ هيٽيم — د چاڦين ويدا

گوله ڪ گه ش بوو

دندڪين ٺاخيٰ..

د خوينا ويدا دڪه لي و مسحه فا رهش بوو

چيا پالدا

چيا

چيايى تابو يين سور

كه قرين رهق، دلرهق و بى دلوقانن

لهش گرانن..

تيشكين دههه يين ناشوي و هوقانن

نه هه لچوونين دلسور هه نه

نه هه ستين نازك و ساكار

ئه و خورتى هيژ بهر كه پى وى رهش نه بووي

ئه وى ژ عشقا قى وه لاتى هيژ تير نه بووي

چوكين وى سست بوون، قهرمين

حه زين گهش قهرمين

خه و نين خوش قهرمين

هيقى.. قهرمين.

چيا

چيايى تابو يين سور

ژ جه نه لقى.. نه چوو

ئه وى گهنج چوو

ئوو، بو مشهخت !!

سيلاقين خه ونان خاقبوون و روويار هسكبوون

دهنگبيژين دهنگ خورت لالبوون و نقيژين سبهه ي متبوون

زینی...۰

خاچی خوه دانا سه رملی و قیت دا ری
روندکه کا ئیکانه زی ژ چاقین وی نه هات خواری.

های زینی زینی زینی

زینی چوو بو ئاقاری

گورکه ک دیت بزنا خواری

بزنا د زکی گورگیدا

یا بوویه ره وشا واری.

زین، ب تنی ل سه ر رووباری

پرچا خوه یا دریز شه دکر

ته هاره تی خوه بو له شی وی چه ماند و

رووباری بو ته رتيله کا گونه هان خواند

ل پشت چناران

هنده ک چاقین زیق و برسی

سه رین ل بهر دره وی شکهستی

خشخشه کا وه ک یا ماران

پهردا گوھی وی ماچکر و جرفه ک فی کهفت

مروث بوون... مروث

زینی، ھەز ژ مروۆقان دکەت

ھەز ژ چیرۆکین ئەشینیی و میرانیی و...

ژیانی دکەت

وی ئە دزانی، یان نزانیت

کەرب و کەننا مروۆقان

خوینە کە دناڤ پیستی ھۆقان.

زینی دەستین خوە ب سینگی خوە یی رویس ڤەنان و خوە کرە قورمچک ل

بەر لیڤا رووباری، کە فا ئافی و یا سابوونی ژ لەشی وی یی سپی دزان و

رازەکا دی — یا ب ترس و خۆش — بەردا ددی رووباریدا و مروۆقین کەفاوی ل

دۆر لەشی زینی بوونە ستوون و رەڤدەکا گورگان. من ھەز ژ کەفا بیریی دکر،

یا شیریی ژیی.. ئەز ھەز ژ کەفا زینی دکەم، دناڤ گورگاندا!

شەڤی دادا و

بیدەنگیی کونی خوە ل سەر زیران ڤەدا

شەنە بایەکی ھوون، خوە ب ئەنیڤە تەزاند

پشین وەستیایی ژ کوخکی و دووکیلا جگارا

موویەک ژ وژدانی ئە ھژاند

پینگاڤا ل پەیی

متکر

كپكر

مراند.

من ب تنی، ئە ڤه له به ستا ئاگر پیڤه

ژبۆ دلی خۆدیکان خواند

خۆدیک

بی وه فانه

بی شه رمن

بی ژفانن

چ ژهستی شاعرین عاشق نزانن.

* * *

ژفانی من و وی به هه شتا هیشتا نه بوویی!

(۱)

گلگامشی دوو سترانیڻ که سک قی بوون
ئه نکیدیوی.. په له کا که ل داعوورا!
ئاگر ب حه زانقه هلکرن
ستیړان ژبو نه مریی.. سه ما کرن
عاشقان پیک پرکرن
نه قه دهر لیقه بوو
نه گلگامش!

(۲)

ما ئە ز دی ژبیرکه م!
کو روژه کی..
ته , ب وان لیقیڻ خوه یین گهرم
روویی من داخ کر بوو!
ما ئە ز دی ژبیرکه م
کو ته — ئە وی پیرۆز و بی رهحم —

ب تنی و چپلاق هیلا بوومه ل ئاقاره کی
بی قورئان
بی نقشتی
بی ئاڤ
گورگان، ریکا خه ونا من کورت کر بوو!

(۳)

ئه فه بوچی؟
تو هنده سهح دکه یه دیمی من
ئه وی بارکری ب خه مان و مشت ژ که له مان
ته و ته مه کا ب ئه نیا منقه
ل بن که فشی، نقشتییه کا مه لا حسوی
من ژ عشقا ته دپاریزیت
لیقین ته چهند شه به قینه
نیژیکی دیمی من نه که ی!
لیقین ته دی بریندار بن
ئوو ئوباله ک دی یا گرچن
دانی یه سه ر من!

(٤)

ئەوئ مەيگير

بو من بیره یهك دانا و چه ند لبين باهيفان

دبيژن باهيف.. نيراتيئ دئازرينن

ئوو نيراتي..

برينين كوور يين شكه ستنئ دكه وينن!

(٥)

بهري هه يامه كي

ژ دهف كچكه كا خه موكي لي

نامه يه كا ب تيله فوني بو من هات بوو

وي كچكي دگوت:

خه ما نه خو.. خه م گرانن

له فا بخو.. ئه و دهه رزانن

من دهف ژ خوارنا خه مان بهردا

برسي كوشتم.

(٦)

ته دلهك دقيت, يان شعرهك

دل من دانا سه ر سينگي ياري

شعر ژى

تہ گولہك دقیت, یان ئە قینەك
گول من كرنه رستك و دانە بوھاری
ئە قینى ژى

ئوول بوھاری
دەمى یاری قیای رووی من ماچیکەت
بەستەلۆكى لەشى گەرم داپۆشى بوو
چ نە ما بوو بکە مە کواری!

(۷)

ژنشكە كیفه ...

خەمەكى كۆينى خوہ ل دلى من قەدا بوو
گولەكى.. مالا خوہ دانا چاقى من
خەونەكى پینگاڤا من گەزت و
كچكە كا پىچەكى ژمن بچووكتەر
هەموو ژيى من خواری
پینگاڤان ئەز قەگە راندم
بەر ب بوھارا سالا پار.

(۸)

من چ ژ وه همان نه دزانی
هه تا من شعر دیتی
من چ ژ سه همان نه دزانی
هه تا من شعر دیتی
شعره کا هار.. کرمه دوو پرت
یه ک به هه شتی و یه ک جه هنه می
ده می ل جه هنه می..
که نیا خووری یین رهند، من د خاپینیت
ده می ل به هه شتی..
په لین گه رم..
دلی من یی جه مه د گرتی د ئازرینیت.

(۹)

روژه کی کچکه کا موحه جیبه
ژفانه ک دا بوو من!
نه چووم ژفانی..
ب دزیکیفه، روحا من چوو
زه لامه کی ریه دریژ و ب عه مامه
روح زفرانده د له شی مندا

کلیله کا تہ ناہییّ کرہ د پانکا دہستیّ مندا و
ترسہ کا کوژہک ہیلا د چافیّ مندا
ناسناما من.. ب ئافیّدا چوو.

(۱۰)

پینگافان گوت:

بہرہف کیفہ دیّ مه دہی ریّ

من گوت دیّ چین

بہرہف ئاسمانی

بہرہف ژفانی

ژفانیّ من و ویّ بہہشتا ہیشتا نہ بووی!

* * *

خه ونين سه راباوى بين كه سه كى دين ب عشقى

(۱)

چيايه كى كه پو بلند...

وهك منارى د سينگى عهردى را چكلاندی

خورت, د روويى ناسمانى را..

په رده يا شهرمى دراندی

دیمهك سار و جهمه دگرتى ل بهر سوولاقى

خه ونين مشتى وه هم و نه فین

كرنه د تووركى وه غه ریډا و ری گرنژین

باى... یارى ب چبكین سوولاقى دكر

حه زین گهرم و نوو تركى, دده قى شوشه یدا خه تمین

شیری ئیمامى عه لی و كه فیرین,

هه سپین به زهك شوونا سمین خوه لی چاندین

خوین ژى دبارى و عشقه كا داگرتى ژ کینی

به فر و ناگر كه فتنه سه ر جی برینی

به هه شت یان جه هه ننه م ژى دپه شین.

(۲)

ئەوئ مەيگير...

پيئكه كئ عشقئ دانا

مزه يهك ژ ماچان و سترانهك ئەقينيئ

همبئزهك گهرم و په يقهك ژ راستيئ

كه سه كي ب ريه, هه قبين تيكد

حورئ يئ به هه شتئ و رووبارئ شيرئ

بوونه كه نيزهك, ل بهر دهريئ ميرئ

گليزيئ كه ل...

ژ ليقيئ قه شاقئ دبارئ و د بوو وهريس

پينگائين سرت زنجيركن

هه موو هيقي هيلانه رويس.

(۳)

پشتئ ب گولله يئ تفه نگان نه مري

چرايئ شه قستانئ ب گورزيئ كوژهك نه قه مري

دئميئ گوله كا گه ش...

ب ماچه كا شه هوه تي بريندار كر

هزاران گول, د له شئ برينوييدا نازرين

روئاهئ يا روويه كي كه ژ ب برينه كا فره ماچكر

هزاران ماچ، ل سەر لیقین نوو هسکبووییدا ئیورین
گوللە یین سار دناڤ قافکاندا لەبیزین
تەوتەمەکا ب سینگی کێلفە کەقنار بووی
سیمەر خەکی کرە ددەستی بای هوندا و
قەید ژێ بارین.

(٤)

ئەوی پێشمەرگە...
د قۆلاچەکا ئۆدەکیڤە بوویە کەلەک
هەموو ریبار هاتن و چوون
نە غەدارەکا هەنگاری هەیه.. نە فیشەک
نە مالەکا تەنا هەیه
نە یارەکا چاڤرەش بەلەک
هەموو مال و مولکی وی هەی
حەزەکا گەرمە و دیتنەکا هێژ نە قەبووی
کرنە ددەقی بزۆتیدا و د شەقی وەرکر
دەمی رۆژی تیرۆزکین خوە...
بەرداینە سەر چیا و دۆل و گولین سیسبووی
حەزا وی یا ئاگر پیڤە و ژ میژە سار بووی
د مۆزەخانا بێردانکیدا.. ببوو خەلەک.

(۵)

ل هه ڦۆکه کا گهرم گهرام .. من تو دیتی
ل سینگه کی نه رم گهرام .. من تو دیتی
ل خه به ره کی ب شهرم گهرام .. هه ر من تو دیتی
ما تو ناڤی دگهل من, یان سیتاڤی
ما تو توژی ب منڤه, یان گولاڤی
ما تو شه ڤا بیره وهری یین من یین که ڤنی
یان هه تاڤی
ئه ز — ئه زه کی — بیه ڤوده ب شعر یڤه
ژ لاته کی دکه ڤمه لاته کی دی
ژ هاڤی بوونه کی ..
هلباسک دبمه کومه ته کی دی یی هاڤی.

(۶)

کاروانییه کی هیڤی دگوهی مندا خواند بوو
ل چ به نده ران نه راوه سته!
تاڤا گهرم سیبه ری د خوت
ئاڤا خورت گونه هی د شوت
ترسا کوژه ک...

ل چ په راقین هون و ته نا هاویش نه بوو
ئامانین سفری کون کون بوون
کولین زامدار پی مت بوون و
دلی من ژی پی بو بزوت.

(۷)

ئو بیژنن ل پینج شه مبا چووی
ل گورستانی نقیژ دکرن...
شریناهی ل سهر زاروکان به لاق دکرن
خوه ب بهر سینگی زه لامین حینجقه د مراندن
ئو خانمین ئیقارییان ل گه لپی دهوک
پسته پستین ئه فینیی دکن
مهیی قه دخون و سه مایه ک شه به قی دکن
سترانین قه گه را که سک, د ستراندن
نیرگزین نوو بشکفتی..
ل سهر گورین عه زیزین خوشتقی دچاندن!

(۸)

من و ده ریایی ژقان دا بوو ئیک
هه کو پیل ته نا دبن

ل سەر سىنگى ۆى رازىم و
 خەونان ب گزىرتە يىن نە دىتى قە ببىنم
 ئايەتەن نە گۆتى ژ پە يقان قە ژىنم
 عشقا خوە يا نە پەن و مات
 ژبۆ ماسى يىن سەوداسەر بدركىنم
 خەوى چاقىن من گرتن و چ پىل
 تەنا نە بوون.

(۹)

ل ئادارا چوويى، من سووند خوار بوو
 ئىدى جگارا نە كىشم
 تىقە لىقا جگارا بوو ل سەر لىقەن من
 ما من چەند جارن سووند خوارىيە؟!
 ئەرى ما ئەز سووندى ب چ دخۆم؟
 ب ترسى
 ب مەرگى
 ب ژيانى
 يان ژى ب گۆرپىن شەھيدان
 ئەز ب سووندخوارنىقە گىژم
 كا دا خەونا خوە يا سەراباوى بو تە بىژم

ب خه و نان ...

هه موو سو حبه تیڤن خه مۆکی دی نیژم.

(۱۰)

ئه فه ئه زم .. ب تنی

ژ بلی خودی

نه که سه ک دگه ل منه

نه چ که سی ناگه ه ژ منه

گیژه قانکی ..

وه غه ره کا حه له زۆنی کره پی من

ئوو من دا ری ..

عه مر بۆری و نه گه هشتم چ ریژگه هان

ریکه کا بی سه ر و بنه !

* * *

زینی دچاقین مه مویدا، دارپرتہ قالہ کا کہ سکہ

من دگوت!

سال دی شوین تبلین خوه ل دیمی ته کیلن و

چرمسین دی ته پراتیی خوت

پاییز...

دی دادہ ته چاقین کہ سک و رونه قی ژ دیتنی شوت

ئومیدین بهر نه گرتی...

ئوین کہ قزی گرتی و دزیندانا برپاریدا ماینه گرتی

دی به هن و مه له کی مرنی دی دوت

باران دی سل بن

کہ ہنی دی ہشک بن

گرنزینین شہ بہ قی دی حہ زی ہاژوت.

من دگوت!

خہ تیرین ہل دی قہ مرن

سترانین خوش و نازراندی

ب کوباری

دی ژ چاقین گہش بارکن و

قه شییینه بهر خه له کین داوی نه دیتی یین ئیقاری
ره بۆ، دئ هه ناسا ته تیکدهت و ههردوو چیا...

دئ نه قیین و بنه شه ما

هنده ک دا قین به فری گرتی

دئ ژ پرچا ته شین بن و هییه ژفانی ب ساری.

من دگوت!

خوینا ههشکبووی ب ده همه نیقه

بریاره کا ب وه غه ریقه

خه ما من یا کپبووی ب فه گه ریقه

دئ داخبووی!

دئ داخکه ته فه و ب په یفا منقه بیته بزوت.

لی...

سالان خوه ماتکر و چرمسینی چه ک دانان

هه یقان تاریستانا شه فی گه شکر

چه ند کراسین نووقه بووی دانان سه ر شانی ژفانان

دلۆپین ئافی

وه ک خونافی

ژ پرچا ته دکه فتن و گرنژینه کا نه په ن

دچاقین ته دا سترانه کا نه خیلی دگوت.

نیرینین ته دچاقین مندا

روحانه کا ئاڦ ل بنه
 من چہند خوہ ل ہیڻی یا ہاتنی گرت
 ترپن بوری!
 گولاڦا تہ ل دانانگہمی
 ب مہلوولی یاری ب حہزین بای دکرن
 ل داویی ژی، سیمہرخہ کی خوہ لیدا و بر
 دووری...
 دہریاہہ کا حیجگری یا بی لیڦ و بنه
 ئەز ژ دہردوران فییری ژیانہ خوښ نہ بووم
 لی ژ برینین دلی داخدای ئازراندنا دیتنی قہژی
 ئەو دیتنا بوویہ خہون
 خہون...
 خہونا منہ
 خہونرۆژکە کورت و کئہ
 لی، خاتوونا من
 تول کیڤہ بووی؟!
 ل کیڤہیی؟!
 دی ل کیڤہ بی؟!
 ما ئەقہ بو جارا چہندیہ، تو ب مکوری
 من ب نیشانین سہرسۆرمانی و پرسا کوژہ کڤہ

دهيليه نيڻ هشيوار و هلاويستي
وهكو پيشمه رگه كي بي چانتك و خوشه ويستي
ب عهديقه دهيليه بهستي
ئه ز دزانم...

ديمي من دبيردانكا ته دا، به فره كا سارا شه قيه
په رتوكه كه،

توزي په يقين شيواندين و هه لبه سته كا كويقيه
ناقى من ل سهر ليقين ته گونه هه كا گهرمه، كوفريه
ديداره كه ژ دهرقه ي دهمي دناق فه زايد ا كوله يه
گوله كا قه تانديه و ل هاقيني سيس و به هيه
پياسه كا بي زه و قه

ل بهر ليقا روبراره كي هسكبووي
كه قاله كي بي ره نكه

ل سهر ديواره ك ژنووقه كوركبووي
ديوار ب جانن،

دووجان دبن و ديواران دكهن

ديوار زي وه كو من

خه ونان دبينن

ئه قيني دكهن و ده سنقيزان ب عشقي دشون
ب روژي، شه ره ده قان دگل هه ق دكهن و

پا پوس..

"زینی و پارچه بوونا قیانی"

باران هوور هوور

ل روومه تی من دباری و دیتنه کا هار

ل بهر به ته نی خاڤکرم و بایه کی سار

پینگاڤ گه زتن و سه ربور، بو هله مور

دلی من، نولا گوستیرکا زیقینی

سپی سپی...

ل تبالا ته یا ناقه راستا دهستی راستی دکره که نی

چوچک جووت جووت، ل ئاسمانی دوور

پیاسه یین خه یا لوی ل بهر سیبه را دهره تی دکهن

گونه ه کاتا ژ خوه ددهن!

سیمه رخین تیر و تفقی، ژ سه رسورمانی هیکا دکهن

عه قر، سوحبه تین دارگران و ره شبیناوی

بو تیرۆژکین روژی دکهن و

هه ستا من...

به لاتینکه کا سه رخوشه ل فه زایی بینینا که سک

سترانه کا سہرمہ دی یا سہراباوی
 ژ خولی یا پہلین قہمریا یین قی زہمہنی
 کرہ د توورکی و غہریدا و دیواری ترسی پی ہونی
 ددہمہ کی شیتاویدا، سروودہ کا بہہ شتاوی
 ژبو خوری یین ہلاویستی و نہ پہن ژہنی
 خوری، تاکہ تاک و ئوبہ ئوبہ
 د پہیقین قورسین چاقین زہردا بوونہ رہنی
 عشقی، کراسی سور ژبہر خوہ کرو ل ہیقی یا
 بشکورینا چیاپی جودی و پیشبینی یین قہدہرا کہ چ
 دل بو بہنی...
 سپیدی زوو
 دەمی تیروژکین روژا گہش ماچی دکرہ لاما دہریای
 پیلین نازراندی و قہنہ حہویای
 ب ہیکرنہ کا ئەخیلی یا مشت ژ کینی یان ئەقینی
 گوتہ زینی.. ناشتی سہیرانہ کا خوشہ و دا بجینی
 ل قی رەقینی
 رەقینا ژ جوانیی و ئەقینی و شہرمینی یا چاقین زینی
 چہند ئوبالین دی یین تہ ییسوک ب شہ پلینا من کہنن و
 پرتین زینی ل بہر ہورہ بای، ژیکفہ پەشین
 ہیقی دگہ ورییدا خہ تمین

عەشقا من یا نەپەن و مات
 ب نافچاقئین و یقە ما برین
 پاسەوان، ب مە حەسیان و ژیک دوورکرین
 ما دی چەوا دەست ژ ئەقینا وی بەردەم و
 پرت پرتکری ل هیقیا من مای
 من چانتا خوە ژ پەلین ئۆمیدئ پر کر و
 چرایەکی نە قەمرییت دا دەستی خوە
 دی برینین زینئ قئیدەم!

ل بەر دەرگەهی مزگەفتەکی، من کوینی حەزین خوە یین گەرم قەدا و مامە
 ل هیقیا بشکورینا دەفتەرەکی... ناخی من دناق گونەهباراندا نە دەرکەفت،
 دناق ناخین ئەقینداراندا نە هەلکەفت، ما تو بیژی من ئەقینا لەشەکی بی گیان
 کر بیت، یان ئەقیندارا من مر بیت!
 ئەقە پرتین لەشی زینئ ب ئەنیا منقە منارەنە، ئەقە هەسپین من یین حینج
 ب قئیدانیقە بیچارەنە، ئەقە حەزین فیریایی، ل ئاسمانئ ئۆمیدا کەسک
 کۆلارەنە، ما تو بیژی ریکا دوور و گولا سۆر و خەونا مۆر و عشقا کوور
 هەپارەنە! نە جەهنەمی دەرگەهین خوە ل من قەکرن، نە بەهەشتئ رههین
 من ل ناق حۆری یین چاق کەسکدا شینکرن. ما دی هەتا کەنگی چاقەرئ بم،
 ل ناقە راستا تەرازوویی و ل سەر سنووری دی بی ری بم؟!

دەنگە كى دلوڤان و مشتى كوڤان, وەكو مژى خوه ب سەر سەرى من دادا و
گەرمىيەك ب چاڤىن منڧە رادا... بېيارەكە و ھەڤسارى وى بەردە, تەڤ
تەرازوو يىن قى چەرخى ل بەر پى يىن تە دووبارەنە, دووبارەنە...

دەرگە ھى سورا قەلاتى نە دائىخە

ئەز مۇسامە...

جى ژفانى گەھىنا سېى, ل من بەرزەيە

عەقران, رىككىن بازنەيى باراندن

برىنن كول و كەواندى ژگوران ھەلاندن

خەونىن خۇشپىن خەوخاندى, ب خوينىڧە گەڤزاندن و

ھندەك شتلىن دار زەيتوونان ل پەراقى قادش چاندن

ما دا چ بيت, گەر تاكەك بام ب دارا تەڤە

يان گولدا نا خەرىبىي بام د قويچكا تەڤە

يان پىپكەكى عەرشى تە بام

يان دەزىەكى نە قەتيايى بام ب دەھمە نا دىتنا تەڤە

ئەز ئەزەكى وەكو ھەيى, ب بىھۆدەيى

ئەڤە عشقا من

ئەڤە دىتنا من

ئەڤە ژانا من

ئەڤ ئوبال و پىشبينى و خەياللا من

ل ژفانی هاتنا ته یا گیرۆ بهیی

دهرگه هی خوه نه دائیخه

ئه ز دزانم...

ل پشت دیوارین بلند و ئاسی و گرتی یین بورجا به لهك

له شه کی گهرم

تبلین زیفین، ئه وین سپی

سپی سپی و

خه یاله كا مشتی عه شق و خوشی و ئه قین

د قافكه کی سۆرگولاندا پیکفه دژین

دهستی من یی گوری ژی دچیت

ب له په قوتی ته و اف دكه ته تبلین ته یین مشتی ژیان

ئوو

له شی ته، ئه وی هه می عه شق و قیان.

دهرگه هی خوه نه دائیخه

دی ژ نه فحه یا ئافی پرسم!

كا وه لاتی خه ونین دوتی و كانی ژفان

کانی باران؟! ...

كا شینوارین داخا ماچا و كانی ریژان

ل بن پیستی من یه سوع یی خوه دپه رخینیت و

کانی یه زدان؟! ...

دەنگە كىّ مشت دلۆقانى
ژ روخا من دەر كەفت و فېرى سەربانى
"من تو دىيائى و دىيئى و دىيئى"
ئوو دىي هەر قىي!
لە دىوارى ژورە كەم بېرسە
چەند خۆشم دەويي!
لە بۆنى جله خامۆشه كانم بېرسە
چەند خۆشم دەويي!
لە گەردى هەواى ناو هۆلە كانم بېرسە
چەند خۆشم دەويي!
لە هەناسەى سىيە ئاوساوه كانم بېرسە
چەند خۆشم دەويي!
لە ووشەى دارە قرتاوه كانم بېرسە
چەند خۆشم دەويي!
لە پەنجەى گەرم و ئاگرينه كانم بېرسە
چەند خۆشم دەويي!
لە خۆزگەى سەربراوه كانم بېرسە
چەند خۆشم دەويي!
لە ئاوازی گۆرانىيە سۆتاوه كانم بېرسە
چەند خۆشم دەويي!

له چاوهروانی ساته ساردهکانم بپرسه
چهند خوښم دهوئی!
من دهزانم دی هره هیی و
وهك نهسته له له ناو ده می مندا ده توئی.

د سوجده گه ها روژیدا په پیکه کی ژارم, د حه زره تا ماچین شه فا دوژده هیدا,
پلنگه کی هارم... عشقه کا که فنارا نه پهن و حه زا دژوار, ژیی من خوار و
سه ربورا من کره رووبار. ماسییان د هناقین مندا سه ما کر, ماسیگران به ژنا
من دووتا کر و عاشقان ب خوینا سور پرچا من یا ته ر خه نا کر... ما نه ز دی
چ که م نیدی, کو ناچم ده ف که سه کی دی, ترسه کا دی, خوه هاقیتته سه ر
ئیکا دی و سه رکوتکرن هه می میدی!! ! ئشتوفیگو بی جه رگ سوئی, سه ری
هه فساری دا دهستی هیرو دوتی و شه فی دادا...

ده می نه لندی چاقین خوه فه کرین و
روژی که قرین ب پالا چپایفه ماچکرین
خه ونه کا خه مر, خوه دناق خوها خه میدا چاند
عه قره کی عمارکریی عه مر هه و بووی
بارانه کا هیدی و ته نا ل پرچا من یا حه ویس باراند
نه ز ب بارانی تافیلبووم
تو... بارانی!

له شىء من مشته ژگونه هان
 دیدارا ته ته عمیدکرنه و غفرانه ژ بارى من هه لاند
 هه کو تو دهیى، هه ستین من دکه فنه سه مایی
 ئیکۆ ئیکۆ ل بهر سها ته خرغه دبن و
 سترانین ئه نکیدویى دسترین
 دیتنا ته، د چاقین مندا رۆناهییه و نووره
 بهیستن، ئاوازه کا په ر فه کرییه و ته نبووره
 بیهنا پرچا ته یا رهش و خه ناکری
 به خچه یه کی ره نگینى مشتی گولا سووره
 تاما لیقین ته گه زووه و له مسا ته..
 ژوورا من دکه ته په رسگه ه
 ئایرده کی مشتی پاپۆس و بخووره
 تورینا من...
 بوهرین د عشقا ته دا، وه ل من کرییه
 کو هه ر تشتی من هه یی و نه ی بو ته بیژم
 هه می خه مین ل سه ریک کومبووی ل ده ف ته بریژم
 دیمی ته هه ستیکه ک فه روچکاندی و هیشتا ته ره
 وه ک پشیکی د ئالیسم و مینا شیرخوره کی د میژم.

ئەو پېم نالېي بو ئەو ەندە نازم لى دەكەي، چاۋەكانم دەلەرزىنى و
 خەنەكانم دەجۆلېنى و ھۆشم دەبەي.. لىت دوور كەوتم، تۆم نە بىنى،
 ئەو ەندە نىكى لەشى درەخشانت بووم، ھەر تۆم نە بىنى.. من نازانم ئەو
 خويىنى منە لە سەر لىوانت سەما دەكەن، يان شەرابە؟! ئەو ە ئاگرى عشقى
 منە لە چاۋەكانتا رادەكەن، يان شەرابە؟!
 ژوانىكم لە گەل حزۆرتدا ھەبوو، بريارىكم لە حزۆرتدا ھەبوو، زۆر شتم
 ھەبوو، كە چى بەوصەلەيكم بو بينىنى ئاراستەكانت نە بوو.. نە ئىنجىل
 لاوانەو ەي پەنجەرە داخستوو ەكانم دەكات و نە قۆرئان، نە سەفەر لىتم نىك
 دەكات و نە نوو پەيمان.. چىرۆكىكم ھەيە، پرە لە عەشق و قىان، قىان لە
 ناو دەستى بى سەربۆرى مندا مەيى، عەرشى خوا لە خەفەتى جوانىيەكەي
 تۆدا بەيى.. زىنى زىزى زەردەكەم.. كە تۆ ھەيى، خوا ھاوار دەكا
 ئۆخەي!.. گەر تو نەبى، دەبوا ھەبى.. گەر نە بوويا، ئەمن بە كى بلىم
 رەبى!...

دوھى ب شەقى چاقەرى بووم
 دەرى ناخى من قەكەي و ھىقىيەكى بکەيە كواری
 تەڤ فرىشتە ھاتنە خواری، ژ بو ئىنانا بوھارى
 ل كوژىەكى ژوورا من يا تەزى متبوون
 چىرۆكىن عشق و قىانى ددەستى مندا رەپبوون
 پەيف ژ ئاسمانان خريان و بوونە باران

هیقیه کا کہ سک من ھے بوو، د سینگے تہ دا ببوھوژم
 دیتنہ کا ب ئەشک من ھے بوو، د چاقین تہ دا برژم
 ھیقی، بەلگہ کی زہری پاییزی بوو
 ژ داره کا شین و مشت خوشی وەری
 دیتن، چووچکہ کا بی گونہ ھا بوھاری بوو
 د دەمہ کی سەرخوشییدا، ھەلوہسە کی ژنشکافہ بر
 ھەر ل ھادر، قەشاندن گەواھر و در
 چاقەرییا من یا ھیشتا ساقا و شر
 ل بەر دەرازینکا ھەزە کا گەرم و خر، مر
 ما تو خەونی، یان ژێ کەونی؟
 د پاپۆسیدا د ھەلییم
 سترانا ھاتنەفی د بییم
 مەشکا خەریببیه کا کوور و نزا یی د کیم
 ئەگەر ھات و ئەقجارە ژێ، وەکو ھەر جار گیرۆ ببم
 باوەر بکە، دی قەگەرییم و دی ھەر ھیم
 ل بەر پیپکی عەرشێ مەزن، ژ نووقە دی زیم.

* * *

رازاه قران و عشقا هه سپين حينج

(۱)

چوچك ل سهر تيلين كاره بي
سترانين دلشهوات و مشت دليني، دسترين
رازاه قران و عشقا هه سپين حينج ددرकिन
با، پره ژ دهنگي چوچكان و زيمارا خه ريبي
ئافزه ب تيرؤژكين رؤژي و جه فه نكين ئه فيني
شنه بايه كي بوهاري
پرتين حه زا ژ بهر بارانيقه ماين ته زي
چاڤين هه ستا فيرهايي گه زي
سؤزه كا ل سهر ليقان رزي
ب شاخي گايقه دغاي چووب ساري
ئه فه راي ايا بيدهنگي يا شه قي تيكداي
شه فه ق هيلاي
ل سهر رووي هه يقي رازاي
نه مه ستيا ئه جنايه و

نه لڦينا ژ بڼده ستي يا شاخي گايه
لي،
دگه وري يا چوچکاندا که نيا بايه .

(۲)

دناقبه را دلي من و دلي مندا
چه ند هيله کين ناشوپينه
ل دويف دکمه غار، ژ پشتفه دگرم
"وهک هه فوکک ياخيپويي ژ پشتفه دگرم"
دناقبه را روحا من و روحا مندا
چه ند ديتنين يه قينينه
ل دويف من دکن غار و دوور برم
همي هه سپين مه غولان شکه ستن و که فتن
همي حه کيمين نيتراتي يا ميران پيربوون و قه رفتن
همي خه ونين هلاويستي ب سيقاندانقه
ب ديتنا به فريغه به ستن و نه ز نه مرم
هوره بايهک روژه هلاتي...
پاپورا من ب راست و چه پاندا خرانند و
نه ز دي فرم
دي ناسماني دناؤ ده ستين هه ستا خوه يا که لدا گرم.

(۳)

به‌ری دل ببیته خۆلیدانك
دی كه‌مه گولدان و ئاسمینه‌کی پیئغه شۆرکه‌م
به‌ری سنسلا خه‌مان ببیته ستفانك
دی كه‌مه ده‌رگه‌هی خۆشیی و سۆز و عه‌ده‌كا نوو
پیئغه مۆرکه‌م
تیرۆژكیڤ رۆژی ب کوباری
دادکه‌فتنه سه‌ر شینواری
نه رۆناهی، قولاچکین تاری هه‌لکرن
نه تارپی، خلفین تابۆیی فه‌کرن
ئوو ئه‌ز
ئه‌زی متبوویی
هه‌یشتا ل هه‌یفا سوحبه‌تان بووم
ئه‌و سوحبه‌تیڤ ب لیف و چاقان ده‌ینه کرن.

(۴)

رازا بای، مشت گه‌وری یا ره‌ش عه‌قران بوو
گریا چووچکان ژ بو نه‌هاتنا ژفانی
سینگی ئاسمانی ب زانی یا برکری

بيدهنگيٰ له شيٰ من يٰ داگيركري

دهستين قلقل

ب له په قوتی ل ته دگه ريین و

خه ريته يا له شيٰ ته يٰ برينووی يٰ ژبيرکری

بيېنا خوھی

يا نه دافی

يا گولافی

نوو بيره وهری يين دفنسوژ

خمخمکين من يا پرکری.

(۵)

ل ئيقاريه کا خزيراني

گرنژينه کا کورت و ساده

خوه ب سهر له شيٰ خه می دادا

په يفه کا نيښ زنجير کری،

د گه وری يا ويدا د کره هاوار

ئاڅروويه کا مشتی پرسيار

د بهرچاڅکين ويدا دکره غار

ئه و ل ديدارا گومانی

ئه ز چاهه ريی قيانی

ل هیقی یا سوحبه تی بووم...
ئەو سوحبه تی ب چاقین خه مگین دهینه کرن
بیی بزانه کا دا چ بیی
چانتی خوه هلگرت و بوری
ئەز مامه ل هیقی بارانی.

(٦)

د حه زره تا شعرا مندا
ئەوا وهك خوه
چاقین وی وهك چرا و فندا
دبنه مالخوه
دگه ل شنه بایی بوهارئ
هیدی دهیت و بیدهنگی یا خوه
دئخیت ژبه ر خوه
په یقین من یین هار و شلبوویی
دکه ته بهرخوه
همی عشقا من هه بوویی و نهۆ من هه ی
همی که ربا رزی بوویی و دگه ل خوه دی به ی
دی ل سه ر عه رشی خه می داده ی
دی که یه پاروویی قه لوینی و

ل سپیڊه هی یین سهرسالا نوو
دانییه بهر خوه.

(۷)

من پرسیارا ناڤی ته کر
من پرسیارا مالا ته کر
من پرسیارا عشقا ته کر
خه لک ل دؤر مه بوونه چادر
ئه ز ترسیام
پرسیار ژ مه بهیته دزین
ئوو هه ڤبینا مه ببیت هافر
نه ته دانا مه سهر عهرشی و
نه عهرشی ئه ز کر مه کوتر.

(۸)

دلی من هند دچپته ته
شعری ژ عوربانی مه بارکر
پلا حه زا دیتنی سار کر
ئیدی نه ما
چاقین خوه یین خه و نه دیتی

ل ويٲكاما ته فه كه م
ئيدى نه ما ئه ز بزانه
كا دى چه وا
هه قالينيا هه زين ته كه م.

(٩)

هه موو تشت درزين بچووك
مه زن دبن
كال دبن و ل داويى زي، د خهرفن
زينى...
ئه وا پرت پرت ژ عشقا مه موى
ئه وا ژ شنه بايه كى هون فه بووى
بى خاطرخواستن...
ژ گولستانى ده ركه فتى و چوى
مه زن زا بوو
مه زن ما بوو
هه ولدانا من يا ساده و قالا ژ كينى
يا بيّهوده و نيّف ئاشوپى و دوور ژ خوئينى
پيكله كه ژبو قيدانا پرتين زينى.

(۱۰)

روخسەت هەيه

جگارەکا دی بکیشم و

دویکێل خممکێن ته داگریت

خەمهکا دی پاڤیمه سه ر خەمێن ڤه جوی و

خە م بێردانکا ته راگریت

ئه م ب خەمیڤه یین بووین و

ب خەمیڤه دی مه زن بین

خە م دارهکا شهنگه بییه

هەمی بیستانان ڤه دگریت

رووبارین خورت جوکان د خوڤن

به لگه چلی ب ئاڤیدا چوون

سوولاڤین کو بار و پیلین هار

د خلوه تگه ها خه ونین سه رابا ویدا متبوون

په یڤی..

چارمیکیا خوه ل سه ر عه رشی ڤه دا

ئوو دی چوگانى هلگریت

رؤناهی یا بیده نگی

هیدی هیدی دی ڤه مریت.

(۱۱)

هه ڪو ئه زىءَ بچوڪ

بابيءَ من دگوت:

دره و ره فتاره ڪا ڪه چه

بلال دهف ته هشييار نه بيت

چه ننگين من فه بوون

چاڦين من هه لبوون

بچوڪا تي نفست و چوو

بابيءَ من چوو

ليءَ دره وئى هه مى دهر دؤر داگير ڪر بوو

چه ڪيءَ من ل بهر ره نيا به فرئ

ڪيٿرويشڪه ڪا نيٺ ڪيٿي بوو.

(۱۲)

هه ڪو ئه ز سنيله

بابيءَ من دگوت: مهى ئاڦا تيزابا هاره

جهرگ و مه ٿيئى ته دئ سؤڙيت

هه ر جوانى يا د چاڦين ته دا مه خه لبوويى

دئ فه ڪوڙيت

سنيلاتيىءَ بار ڪر و چوو

بابی من چوو
ریگرین ریگا کاروانی که تنه دریدا
خه ونا من بر
دؤزا من بر
لیسی عشقا من یا ره سەن
پرت پرت کر و کره کؤمر
کؤدی مهیی دانا بهر من
گؤپاله کی بیزاریی دا دهستی من
لی بابی من، ب دلوقانی
خه ونه کا که سک کره بهر من.

(۱۳)

په یفه کا رویت و ساویکه
من ب بسته هی د گوهی ئه وی شیتدا چرپاند
که نییه کا نیف ئه بله هانه و بی به هانه
لقینه کا سه رخوشانه و مشت ترانه
په ردا چریسه تیی دراند
جیهانه کا وه فاداریی
بی ئومیدی و حه زا ژینی
نیپینه کا نزایانه و قالا ژ کینی

ههستهك خه ريب د نه هوشيبيا مندا كه لاند

ژ چاقئين وى سترانه كا دلسوژ باراند

روحا سياسيبان و بيهوده يى يا به ره لستان

چاقئين خه و نه ديتى يين نه قينداران و

سوژ و عهدين هه لپه رستان

ل ديمى وى يى دامايى چه رين

نيقا مه سستبوونا من ره قاند

تيهنا يا خيبوونى نه شكاند

شيته !!

چاقى هه ژارانه و دلى عشقيه

بشكوژا بشكورپينى و ژيده رى كه ريبه

خه مره قينى ميريه و به فرا بن ديوارى ته لاريه

من نايه ته ك راديكالى

ب نه نيا وى يا كه قه رقه خواند

شلو قه كا به زه ييى ل نه نيا من يا چه ويس باراند

حه سيدى خوه ژ چاقئين من هاقيت و

مه شكا سوحبه تين مه يين خه موكى ريت

شيتو... ما ته چ دى دقيت!

* * *

وهغه ره كا نه چاقه ريكړی د چاقين سيند باديدا

(۱)

روژه كې...

من كوركه كې سيند بادى كره بهر خوه
گوپاله كې خدر زينده ی دا ده ستی خوه
ئوول سهر مه حفير كې باى فریم.
عشره عشر من برين و ئاسمان هه می دانا بن خوه
د قی وهغه را سهرمه ديدا...

من جادده دیتن و به خچه یین ئافز
من هه سپین كه حیل دیتن و مامز
وه فاداری و ئه قینی دیت, وهك خوناقی
ژ رووكین ته د هاته خواری
كۆمهك گه نجان — گه نجین سهر به ست —
خرقه دكر و دكره كواری

هه ستین ئازراندی و ئه یونین كهل
سیلاقیین خورت و چاقین هه ل
ریكین بازنه یی و عشقا مه خه ل

وهكو لهزا برووسيا دكرنه غار و

د چاقين مندا د بوونه پهل

ئوو ديمى ته — ديمى ته يى گه شبين —

دهوكا من... —

ديتنا ره شبين راته قاند و ههستا خه مگين

يارى ب بپردانكا من دكر و ئه م ب هه قرا

به ر ب ره هه نده كى د مه شين

ره هه نده كا گران ب په يقى — په يقين ويړهك —

ويړان ب ئاقى — ئاقين به زهك —

كه قران پى بو چيبوون و به ر هف دیدارى د هاتن

گولان په ر بو چيبوون و ل هه مبه ر خه ونين مه هه لاتن

باوهر بكه

هه مى دهرين قى جيهانا دهرقه كرى

چهند د جوان و كو بارن

د بن كراسى ته قه د ژين و موهرا ته يا پيقه كرى.

(۲)

ئه ز دى شعره كى بو ته بيژم

شعره كا پهل ژى ببارن و به فرى پرچا وى سپيكرى

مه شخه لين شعرى قه مريان

چاقین ته ژى هیشتا د زلبوون
پیلین په یقان, ب بیدهنگی
پیاسه ل سهر دیتنی کرن
بی گوتنه کا ب ئە تیکیت و به لافکرنا گرنژینان
هه فبینی ئە م همبیزکرن
بی ته ووقه یا خاترخواستنی و دهست هه ژینان
وه غهری ئە م ژیکدوور کرن
شعری...
قاپیتی خوه دانا د دانگا خه ریبيیدا و
سترانین دلسوژ و خه مگین بو گوتن
چاقان سوچه تین دریز و پی سوتی کرن
لیقان...
خه یالین به هه شتوکی یین هه شیشاوی تامکرن
لی په یقی... تنی په یقی
تیرامانین دیتنین که ل ژ چه ککرن.

(۳)

من گوله ك دفتت ژ سینگی ته فه که م
گولان بارکر
سینگی ته د دهستی مندا بیابان بوو

من شعرهك دقيّت

د هه ردوو چاقيّن ته دا فه كه م

شعران باركر

په يفا ته ل سهر ئه زمانى من ويران بوو

شعر د خلوه يي يا مندا ژيان بوو

من فيا ژيانى، ل بيابانى فه ژينم

بيابانا چه ننگ فه كرى

حه زين گه رم همبيزكرن

ته ننگه زارى (۱) پيكيّن هه لبه ستى ريزكرن.

(۴)

ئه ز دى چم، تو ژى وهره!

تيروژكيّن روژى ب شيتى

داددنه سهر موځكيّن پشتا من يا چه ميایي

خه به ره كى گه رم و نوو يى ب چريسه ت

ب سهر ملي خه ونان وهردكهن

ته څ خه ونين رويس و رازايي

بين شه څ داعويراي و شه څى داعويرايي

شه څ ژى وهكو شه وفا مافان

دادعويرن و دهينه قووتدان

دلی من یی هیشتا کچین ژئه فینی
تیرهک بهردا دیمی رۆژی و ژ دل رۆژ فیا
رۆژی بهری من دا چیا
ئه ز ب چیا یقه برینم
برینه کا ب ئیشان و خوش
ب سینگى بوهار یقه رادایی
برینه کم... که ل و داخدا یی.

(۵)

ئه ز ب تنی چوو بووم, دگه ل ته دی هیم
بشکورینا ته ب بسته هی د خه یالیدا پیاسه دکر
گه شکر و گه ش دکه تن داربا هیف و هه ژیرین دیم
ئه ی ئه و کچا ژ بیده نگیی زای
ئوول سه ر دارا چه زئی دادای
ب دارا ئویالا ته فه شا کم
د قادا عشقا ته دا تا کم
دناقبه را چا فین من و دیتنا ته دا
چه ند دیوارین هه رفتینه
ئاسۆ بین ب عشقی دووجان و ده رگرتینه
چه ند په یقه کین بزاره و ژیگرتینه

عه فرین ئافز و سیارکرینه
لی، نه باران باری و نه خه می هشت
بگه همه ژفانی ئیفاری.

(۶)

دی هیمه فه، ب تنی دی هیم
بی بیرهاتن
بی شه قین ره شیدی بین مور
بی دیتنا خوینا سور
بی گونه ه
بی دوزه ه
دی هه لبه سته کا گه رم ئینم
ژیو نقیژین ته په رسگه ه
دی هیمه فه، ب تبلین ته فه
ئه وین په یقان د گفیشنه سه ر کاغه زی و
دی من دکه نه ره شمال
ئه وین شعری د چاقین خواه دا
زیندان دکه ن و پاشی دکه نه
ئاسمانه کی بهرز و سامال.

(۷)

دوهی ب شه قی، کچکه کا رۆمانی
بشکورپینه ک د من وه رکر و یه خا من گرت
ئاگر ب له شیفه کوچکه کی زښتانا گوندییان بوو
د هناقین مندا به فرا سار
ئه ز ژ تشته ک نه دیار ره قیم
رهنگی سورئ ترافیکی، ریکا من گرت
دهمی هیدی ل دور خوه زقریم
مه لایه کی بی سمبیل و ریه دریژی قه ترانکری
ب دویف منقه بوو
خر گوندییان ل سهر ده همه نا وی دکره غار
ژ بورجه کا ئاسی و بلند
تیرین ژه هرین، یان گرئین
ژ چاقین وی یین تیژ د په شین
دهمی هشی زه نگل لیدایی...
بیوو ئیقار!

(۸)

دوو جارن ته د خه ونا مندا سه ما کر
رویس... رویس وه کو تبلا من

دوو جارن من هه ولدا ته ئەنفالکه م
تبلا جه له بکێ خاڤ
ب هه بوونا ته بلند بوو
خه ونا مشتێ گهرمی و هه تاڤ
د شه ڤی وهر بوو.

(۹)

ئاوره کا بله ز و سه پێ
خوه ژ چاڤین من کیشا دهر
وهک په پیکار، ل خه و نه کا که فتی د گه ریا
ئه و ئاورا ل بهر دهرارزینکا دهر ب دهر
ژ گفانده کا رک ڤه ره سیا و د نهالیدا
ره نییه کا به فری که فته سه ر
ئوو خه ریبیی...
ب جوق و مه زیقه ڤه دادا
به ری رۆژی، به ره ف خه ونا بنگور بادا
ره شمالا خوه دانا سه ر کانیا مرادا و
بیوو ئه ژده ر
من تو ب تنی ل سه ر رووباری عشقی دیتی
هه ستا من له شکه ره ک سه رکه فتی بوو

لی نہ شہر، شہریٰ من بوو
نہ لہ شکر.

(۱۰)

ل فرینگہان ب تنی بووم!
وہمیں خوش و سہراباوی
دلی من دناق چانتہ کیدا پاوان کر بوو
چیکپوینتہ کا کارہ باوی، دلی من دیت
رازا من دانا سہر میزی و
بیدہ ولہ تیی ب ئنیا منقہ خویا کر بوو
ژنشکہ کیقہ، خودیہ کی وک تہ پاقر
ژسہرہ کانی یا خوینی قہ ژی
ئیدی نہ ما، ب تنی بم (۰)
من و سوحبہ تین نیف چرپہ یی
ب خہ یالاوی، سترانین کہ سک بو وہ لاتین دوور د گوتن
مہ چہ ندین پاپورین کاغہ زی ل سہر دہریایی نژاندن و
دگہل دویکیللا قورمکی جگاری ہاژوتن
ریکین مشتی موغامہ رہ
دہرگہ ہین خوہ قہ کرن و بیہنا وہ لاتی ژی دفری
ئیدی نہ ما، ئہ ز بی ری بم (۰)

(۱۱)

ل بهر په نجه را فرۆکه کا مشتی مشه خت

ب تامه زړوئی

من هیف دکره ژین و فیانی

ههوا ب عشقی دووجان ببوو

چرپه یین کچان و گلیزی بهستی

ب لیقین لوانقه شور ببوو

کولیلکان خوه ته امید دکر، ل بهر بارانی

ب بهر ناکه قیت

مروځ خه ما بو ژیارا بوری بخوت

ئاتاځ ئیکه و بویه هزار

عه قره کی ل ئاسمانی سیار

گرنژی و گوت: خه ما نه خو

ئهوا بوویی،

دا هر بیت و نه دووره ژی خرابتر با

سه بره نوردار.

(۱۲)

من گۆته ئاسمانى: تو چ دزانى؟

ئاسمانى گۆت: ئەز ناغان دزانم

ھەمى ناڧىن گۆتى و يىن نه گۆتى

ھەمى خەونىن ھناغان دۆتى و

عشقى سۆتى (۰)

پاشى ئاسمانى پرسىيار كر:

- ئوو تو چ دزانى؟

ئەز ژى وەك ته ناغان دزانم

تەڦ ناڧىن ماینه ل بهر جووتى و

يىن خوه فرۆتى

خر بېرىن ھلاويستى و يىن ب پالدانى ھاژۆتى

ئەز و ئاسمان د زىندانىدا وەكھەڧىن

د كرىارىدا رۆژ و شەڧىن (۰)

* * *

ژفانہک ژبو فرینی

"پگوتنه کا سپی ژبو ئهوی د دلی مندا و ژ چاقین دوور"

عہزیزی من...

رؤناہی یا گہشا د چاقین مندا ہہ لبووی

گول ئاسمینا دناؤ بہ خجہیی مہدا فہ بووی

رہوشا نوو یا دہنگی نیف چووی

وہرہ پیاسہ کا عشقاوی،

ل سہر جاددہ یین بارکری ب حہزی بکہین

وہرہ ہمبیزین گہرم ژبو بایی نہرم فہ کہین

وہرہ بارکہین و

سترانہ کا ئہ بہ دی.. ژبو ئہ بہ دیہ تی بیژین

بہر ب ریکہ کا ئاخی و خہ ملاندی ب داران

ل پالا ئاویہ را سننہ، بہ فرا سپی ماچیکہین و

رہ شمالہ کا دریژ ل سہر سؤرا ئامہ دی فہ دہین

وہرہ ل سہر رووی زہریایی ب نقین و

ب سینگی چیاپفہ ب گرنژین..

لی، دہنگی ترینی و یی گریی

ب ئەلندیڤه بوونه نۆژ و رۆژ گیرۆ بوو

ئەم یی بەرهف ئیروسی دچین

تاناتۆس د ریکا مه‌دا مناره‌نه

هەمی خەونین مه ژ ریکین دور فەگرتی،

دووباره‌نه !

تە فەه‌ق‌بینین مه ب شه‌یدیای دور لی گرتی

هەپاره‌نه !

خەم ریکه‌کا پان و دریژ

ل بەر دەرگه‌هی مالا مه یا خەمگین رادزیت

مه‌شه‌کا که قنار دایه پینگاڤین من و

سیمایه‌کی مشت خەریبی دایه خانی

ما دی چه‌ند جاران د هەمان ریکی پرا دەر باز بم؟

ما دی چه‌ند سه‌ده‌یان ل به‌ندا ته مینم و

نا گه‌همه ته ...

ئەهی سواری بای و بیه‌نا گولاڤی

گه‌شاتی یا رۆژی و گه‌رما هە تاڤی

خۆرتی یا سویلاڤان و ته‌هاره‌تا ئاڤی

ته چه‌وا ئەز ب تنی هیلام؟!

ما دل ده‌یلی! ..

من ب تنی ل هیقی یا ژفانی به‌یلی

ئەز ب تنى خەمگىن و مات
ل بىبابانا ھشك و بىداد
خەونىن سەراباوى دجويم و ب ھەكەيى د ژيم
ما دا چ بيت..

ئەگەر دگەل ھەلما دەريايى فېرى باينه و
دگەل چېكىن بارانى كەتباينه ھمبېزا ئاخى
يان ل سەر پىشتا ەقەرەكى رەشى بارانى
سوار بباينه و مە ماچى كرىا ئاسمانى
تو.. رېرەوا ەقران دزانى
دا بەرى مە دەيە گزيرتە يىن متبوويى
ئەوين ژ روويى دەريايى قەبوويى
يان دا زقېرىن...

ھەر دا زقېرىن
بەرەف سەر گرى و پاوانى حيتوى
ما دا چ بيت..

وھك دوو كىقى يا ل پالا چپايەكى كەسكىن
مە ب ئازادى قەيدىن ھەزى قەكربانە و
دۆل و نھال كرىان ەشق و خوشى و ئەقىن
پىغەمبەرىن شەقستانان
خەفك و داقىن نژدەقان و نىچىرقانان

دا سیس بن و ئەم دا قەژین.

لی نزانم

چەوا خۆدی هنده بی رهحم و وهفایه

ئزرائیلی خوه هئارته د ریکا ته دا و

زەرگه ههکی ب ژان و ئیشان ل دیتنا مه دا.

*

دایکا وی د گۆت:

دوهی ب شهقی نه نفست بوو

په رتۆکه کا هه لبهستان ب سینگیه بوو

ژفانه کی ل هیقی مایی

گرنزینین تازه ل سهر لیقین وی زایی و

سه فهره کا دریزا ل سهر پشتا بای

هیشتا روژی نه هه لات بوو

ل هیقی یا که نینا وی ما بوو.

دایکا وی د گۆت:

سیمایی وی و دیمی روژی

هه فرکی بوو ..

کی ل پیشیی، دی ئەلندی همبیز کهت و

روویی خوه ب بیهنا ئاخی شۆت

ملیا کهت هاتن سه مایی و

بیست شه مالک بو هه لکرن
 بیست بوهارین کچین لی ماره کرن
 بیست ده رگه ه بو فه کرن
 بیست جاران ده ستین خوه بو بلند کرن
 بیست وه لییان به ره که تا خوه لی کرن
 ده ست و چاقین وی ماچکرن
 ئوو ساتوری، سینگی کیکی شه ق شه ق کرو
 پرتین سترانی کۆمکرن
 ئه و سترانین دیونیسسیس
 ژبو بوونا مه سیحی پیروژ دگوتن و
 وه ک گولافی ل پرچی دکرن.
 دایکا وی د گوت:
 ئه فرق سپیدی..
 تداره کا سیابه ندی ل به ژنا وی دهات
 من ئاف رییت و بخوور بو سوت
 هه سپی خوه یی زینکری دگه ل حه زی هاروت
 خه جی بر و ئاسمانی بو ده رگه ه فه کر
 سیابه ند ئه فرق زافایه
 ده ریا وانئ و دلی چیا یی سپیانئ
 خوه بو به ژنا وی چه ماند و ئومید فه ژاند

لی ل ئیڤاری

ئاااخ... ژ بی ئه ختوباری یا ئیڤاری

سیابه ندی رویس ژ کینی و مشت ژ فینی

زڤری ب کفن.

*

هوووو دایکا وی

هوووو بابی وی

همی مام و خال و کهس و هه قالین وی

ب ئاشکرای بی نه کهن گری،

خوه بگرینن

چونکو مه مؤ نه مریه و چ جاران عاشق نا مرن

لی ژ قهستی خوه د مرینن

هزر نه کهن کو جی ره سمی وی ل مال هه بیت

ما چ ماله؟!

دی ره سمه کی ژ خوه مه زنتر،

ب دیوارین خوه یین بلندقه هه لگریت!

هزر نه کهن دی په یکه ری وی ل باله ته ی

یان هه ر جهی گوره پانه ک فره ه هه بیت

چکلینن و مینا که وی ریاد خوریت

ئه و چ جهه؟!

په يکه ره کي ژ خوه مه زنتر

دئ ب سينگي خوځه گريت

هه ما بهيلن..

بلا ب تني به ره ف ئاسماني بفرپريت

ته ژ خود او هند ب تنينه!

* * *

حزيران - ۲۰۰۹

زەينەب و زەريا

"خودى، ھەمى كەونە.. مە ھەمبىز دكەت و د مەدایە"

پاولۇ كويلۇ ژ سىھرەبەندا پۇرتوبىللۇ

زەينەبى دادا زەريايى و

باى.. ب بىھۆدەبى يارى ب مژىلانكىن وى د كرن

ئاخى.. پىنگاڧىن وى يىن پىشوپاشكى، ماجىكرن

ئاگرى.. قەيدا چاڧىن وى قەكرن

ئاڧى.. تەڧ گونەھىن، وى نە كرىن و ب دىتنىن

ويڧە نووسىيى، تافىلكرن

شېرەتېن ئىمامى ھەسەن، ھىلانە دناڧ چانتى خوە دا و

چەند نڧىژىن زەردەشتىيانە، ل ھەمبەرى ئاڧابوونا روژى كرن

ھەر بارەكى مىلى وى ژبەر خويل و خوار بوويى

ھەر كەربەكا د روويى وى يى ساردا سار بوويى

ھەر ھەلويسىتى ب مانا ويڧە بىزار بوويى

هەر چیرۆکا ب قەشارتنیڤه هەژار بووی
ئوو..

ئەو گوستیرکا ئەبو زەرری، ژ خزینکین ئیمامەکی
دەرئێخستی و ب تبالا وێڤه حەلابوووی
د دەستیدا بوونە گولمچک و هاقیننە د زەریاییدا
پیلین هار تەنا بوون و ئاڤا سار
ئاڤا سارا، زەریا یا ئەتەنتی!
ئامانی رازین گرانە
هەلگرا هەستین وێرانە

ئەناهیتا ژ ئاسمانی کەفتە خواری و یا ب ژانە..
زەینەبی رونک قەمالین
ئەو زەریا یا پان و فرەه و کویر
ئەوا رازین گران و خەمین هویر
دکەتە مەشخەل بو ریکین خەلەک
خەلەکین دویر

ب پیقین زەینەبیڤه هەشک بوو
بوو هەلم و دویکێلەک ژ خممکین وی بلند بوو
زەینەب ببوو زەریا و
ناڤی زەریا یی زەینەب بوو.

خوانده قانین هیژا..

ئەوین بووینە تراری ئافرێژا، زەنگلا هشیارکرنا گێژا و دوژمنین مەندی و
قرێژا.. پشستی ئۆلدار ژ نقیژین بارانی قەگەرین و باران نە باری، پشستی خەمی
هەمی گەشاتی یا دیمی نیژگی خواری و زەینەب ب تنی مایە ل ئاقاری..
دەستی دلۆقانی ئیمامی عەلی، مینا کولی.. هەمی کەسکاتی یا کتیبان کرییە
چولی، سەربۆرەکا مشتی فلی، ب پەرافی سارقه حولی و د چاقین وەستیایی
بین زەینەبیدا بووینە حولی.. چیرۆکەکا کن ژێ چیکر، ئاڤا تەهارەتی لیکر و
دەنگرا ژینی پی کر..

ئەز دێ وێرم، قی سەربۆری د بێردانکا زەریاییدا هیرم و ژبو ئاسمانی
هەنیرم.. چیرۆکەکا، دێ ژبو زارۆکان قەگێرم.. مال ب مال، سال ب سال،
وہک دارکی بووکا بارانی، دێ ل بەر دەری مالان گێرم و ئەزی فیرم،
چیرۆکین دلشەوات و درێژ قەگێرم..

خەمەکا هەلگرتی یا چاڤزل
ناڤەکی گەشی جاندارە ب لەشیڤە و
ب چاڤی دیتنا تیژبینڤە کل
ئەز د خەمیدا جوانم..
ب خەم یی بوویم و یی مەزن بوویم
ئووب خەمی د ژیم
خەم..

برينهك هه ودايي يا ب ئيشان و كول

ل هيقي يا هه ثبينا ژ نشكافه

گلويا هيقي دهيلته هل

ل..

ئالوزيهكا نه كهفتي ري و نه چاڤهري

پينگاڤا من يا قه يدكري

عشقا من يا نه پهن و مات يا بهنجكري

پشتا من يا كريبه كفان و حهزا من

يا خواركري

ئه ز كيقه بچم

خه ما من يا ب دويف منقه و

وهك سيتافكي بوويه دورپي ب ئه نيا منقه.

ئاريانه كي.. ئاريانه كا سهير و ب له ززهت

هه ر پينچ هه ستين من گفاشتن

ئه ز دي به رهف زه ريايي چم

پيلين هارين بووينه ديوار

گوهين من ب نك خوڤه د ئازرين

چاڤين من ل خورتيي د چه رين

ب كوباري, خيزي په رافي دشوت و

خه يالا من..

بهر ب فلاشباکین دیده یانقه هارژوت
ره سَمی له حزه یه کا ژینا من یا به خته وهر سوت
هیدی..

من دهستی خوه ب رووی ئافیدا ئینا خوار
ب سه ده ها هه ستین گهرم و بیوار
ل بیابانا حه زاکه ل و دیتنا هه ل و
هه قبینا ل هیقی بوویمه په ل.. بوونه بوهار
به خچه یه کی ره نگین ل پیش من د به زی و
جی ژفانی دیداری خوار
بیهنا جهنده کین مرار و باروتی
ئاقا ته هور

ل بهر دفنا من کره بخوور
ئه ز فه گهرام بهر ب وه غهری و په راقی مت
ل سهر به ندهری د نقستی بوون هه می پایور
نه پیلین هار روندکین خه رییبی د باراندن و
نه نه وره سین عاشق سوزین هاتنه فی د ستراندن
من ب ئه قینی, لیقین خوه بهردانه ئافی و
ب ماچین عاشقانه دورپیچکر
ئاقا شور..

دده فی مندا د بوو هنگین و شه رابا سور.

من ئەقین دیت، سیمەرخە کا ئەفسانەیی
ل ئاسمانی ژینا من د فپری
خە ما من د نیقی پرا د بپری
هیقییە کا قەگەری ژ فی وەغە را دوور
ب تیروژکیڤ روژی بار دکر و
د چاقین مندا د کرە بلوور
ئەزل بەندا ئەقینی، مشت ئەقین بووم
ئەقینی..

زەلامەکی باشوریی دیم گەنمە
بەژنا وی وەك ستوونا ئالای
دەستین وی یین ملیاکە تا و
دیتنا وی یا گەلەك ژئی مای
دۆزا وی یا ب لوولی یا تفەنگە کا کەلفە و
گیانی وی ل سەر ملی بای.
هێژ ئەز زارۆك..

نە من خەونین شەقافی یین خۆشیی دیتبوون
نە چیچە لوکیڤ موحبەتی، ل سەر سینگی من
فراکە ببوون

خە یالەکا مشتە هیقی - هیقی یین کەسک -
ل گرنژین و پرچا من یا نە شەهکری مەخەل ببوون

ژ نشکافه ..

ئه و ديمى رهنگ گه نم و به ژنا ستوون

دهستين، دلوقانين ملياکه تا و

دۆز و ديتن و خه و نين وى بين ژنووفه زای

هه لوهریان و بوونه ئالفى هوره باى .

ئوو ..

ئه م ژيکفه بووين

داربه روو بين چکلاندى د سينگى ئاخى را

خوه د بهر ته لقينى را نقاند

ئاسمانى، باران نه باراند

چووچکان سروودا هاتنه قى نه خواند

رووبارى ژ بهر روندکين چاقان، سه ر نه هه لاند

سى جاران خوه ژبو هه بيه تا ئافى چه ماند

پيژنا ته ل سه ره هستين من بين نازک بوړاند

ئووب تنى ..

هيلامه ل ئاقارى بى ره حم

کيلبين ترسى و بى سه رييى

خه فکين ئافى و ته ييسوکی يا سه روه ريى

ئه زب تنى هيلامه ب ره خ ئاقاريقه

ئاقارى بى ره حم ..

ئەز نزانم، چەوا خەوا تە ب تنى دەيت؟!

تو:

ئەوى بەرزە د سەفەرا من يا دريژدا

ئەوى متبويى د ھۆزانا من يا گيژدا

ئەز ب ھەمى

عشق و رەونەق و ھەزىن خوە يىن سەربەردايقە

د ھەمبىژا تەدا د ژيام

ب دیدارا تەقە د ھەليام.

بیرا تە دەيت..

ھەکو، مە خەونين خوە يىن بيتانۆكى

ل سەر روومەتى گەشى روباران د نەخشاندن

بیرەوھەرى يىن مەشتى ھەز و ھەمى ھيقي

ل سەر ئەنيا كە قريين سپى د نکراندن

ئەز بەلگەك بووم ب دارا ھەبوونا تەقە

ناقەكى درەخشان و د خەو بووم ب رەخ تەقە..

ل شەقەكا بوھارى يا نيڤ تاڤە ھەيڤ

ژ چقى دارپرتەقالەكا دەڤ كەن وەريام

ئەقین..

ئەى سیمەرخا ئەفسانەيى يا بوويە برين

ئەى پەيقا شرين و ئەو فرينا ژى فرى فرين.

تو..

ئەوئى ژبىر كرى ب سىنگى ئاخا تەپڤە
ئەوئى ڤەشارتى دناڤ چانتىن سەفەرىدا و
رېساندى ب دەنگىن دامايى يىن لال و كەپڤە
ئەزل تە د گەريام
من د ڤيا تە ببينم
ژدل..

من د ڤيا تە ببينم و ل حزورا تە ب روينم
لى، گەرما تىرۆژكىن سپىدەكا خزيرانى
پەردەيا كەسك ژ روويى سۆرگولان ھەلانى و
خەربەندى خەمەكا خربوويى ل جى وئى دانى
عەڤرەكى بارانى
نېرىنەكا شەھوانى
درووشمەكى بيانى

ل دۆر حەزا دىدارەكى د بوونە زڤرۆك و
ب دارگرانى.. نە هشتن بگەھمە ژڤانى
ژڤانى من و سىمەرخەكى..
ئەو سىمەرخا ئەفسانەيى يا بوويە برين و
ژتە ڤەرستم
ئەڤىن..

ئەى ئەقینا ل بەندى ماى و ژىقە قەتیاى

من تول بەندەرى دىتى

لەشەكى خاڧ و نەستى ھەمى خوين.

.....

دوھى ب شەقى

دیتنا تە د بىردانكا مندا

پشیکە کا نازک و جوان و دووجان بوو

پلنگە كى ھار و برسى بى ددان بوو

گونده كى خەمگین و ویران بوو

تلیلى یین شەھیانە کا بى ھیقیان بوو

گورستان بوو

ئۆمیدە کا قەگەریانى و زان بوو

تو.. ئەوى د گیانى مندا دکەنى

ئەوى سیمەرخ و ژ سینگى سیمەرخى قەبوویى

تە فرینە کا ھەى, فرینە کا ل ئاسمانى لالبوویى

ھەمى پرتین من یین وەریایى د ریکیدا

گولە کا قەدەر

خەونە کا خوەسەر

ئۆمیدە کا ب لیگەریانیقە دەر ب دەر

ئوو نیرگزه کا د ریکیدا, ب خوشى قەبوویى

هاتنه ته و افان ژفانی و

هه می که سین ل دور من خربوویی

ئیکوئیکو، چافین من ژ خوہ قہ دره فاندن

خوہ ژ دیتنا من د کویساندن

قہ هوہ یه کا ته حل و هژیانہ کا ب خوینی شل

ژ خه ونروژکین ئیوفوریایی، هشیارکرم

گوتن..

بی وه سیه تنامه

بی چانتک و ری نیشاندهر

بی خاتر خواستن

سپیده یه کی، هیشتا زووی چوویی.

من خه مین خوہ،

خرقه کرن و کرنه د چانتی وه غه ریڈا

به رHF زه ریایی من دا ری

زه ریا..

سینگی دایکه کا دلوفانه و غه واره بوون

ده فی قه کرییی هوفانه و ته نا بوون

شه قه کا بیده نگا پر ترسه

ته لهه کا نه رمه

دیمه نه کی خوش و گه شی ب سه همه

سوحبه ته کا گهرمه
 خو ب تنی ژى .. خوشترين سوحبه تا گهرمه
 هه ټوکه که ، هاقیبوونی د ئاخیقت و
 په رمۆچکین سه رگه ردان و یاخی د که ته نووبوون
 یاره کا ب چریسه ت و زالدسته و
 رازه کا ب له ززه ت و روڼ
 من عشقا خوه ، خرغه کر و کره دچانتی ټه گه ریډا
 به ر ه ف زه ریایی من دا ری .
 غاردانه کا بله ز
 مشتی خه ون و هیقی و چه ز
 نه م کومه کا به رزه بوویان .. ب دیمی زه ریایی ټه کورکبووی
 نوو ژ زه ریایی خه ریب بووی
 ل وی ده می ..
 چاقی روژی ب گهرمی هه لبووی
 دادوهری فیتکا خوه لیډا و مه کره غار
 زه قی یین چاندی و چیا و بوهار
 گیایی که سک و دار
 ژ خوا نه نیا مه د هاتنه خوار
 گهری ژ تیهنه دا هسکبوون
 سه رکه فتنین چاقه ری مایی

ب چافین وهستاییه قیتبون

کچ و لاوین سهر شوسته یی بهر لیقا جادی

دهست قوتان و ب زه ریاقه همبیز کرم

هوون نزانن چهند یا خوشه..

زه ریائیکی همبیز کهت و د ویدا بیت.

* * *

ههپاره یین بارانی

۲۰۱۰

۲۰۱۰: ۱ج

باران باری

ل بهر بارانی..

ئەم ھەمی پیکفە تەر د بین!

.....

(۱)

تو.. وەك بارانی

وهرزه کی ب تنی یان دوو وهرزان

خۆشییە کا بلەز..

د ھاڤییە سەر دیمێ خەمگین.

(۲)

تە ئەز دڤیم

داکو من د خوهییی خوه دا ببهوژینی

من تو دڤیی

دا ھەستە کا ئەخیلی یا ئەفسانەیی

د چاځین مندا فه ژینی
ئه م ههردوو عاشقین
میثانین بارانه کا نه رم و ته ناینه .

(۳)

دگهل بارانی..
بچوک دبیت, سه روسیمایی جیهانی
ژیی من ژی پی بچوک دبیت
باران.. گه نجاتیه!

(۴)

باران..
من توشی جوانیی دکه ت و جوانی
خوشییه کی پالده ته کاره ساتی
کاره ساتین بی بارانی
بییه داری و قلفلی
ل بیابانا ژیا نا مت, دکه ت نهانی
ئه ز ب بارانی جوان دیم
بارانه .. جوانی.

(۵)

هونه رمنده کی گۆته من
بی زه حمهت داکه فه سهر جادئی
پياسه کا ته نا بکه و نه ناله
سترانه کا سهرمه دی بو دئی دونیایی بگاله و
پياسه یا ل بهر بارانی.. جوانترین که قاله.

(۶)

بیهنا ئاخی ل پاش بارانی
ب کوباری دهه ستا مندا سه مایی دکهت
خۆشیی دهینیت, خه فه تی دبهت.

(۷)

من نه دکاری سه مایه کا ته نا بکه م
ژیانا من, بیابانه ک مشتی تیهنه
باران باری و بوهارئی دادا خر واری
هه فدیتن یا ب تام و بیهنه.

(۸)

ل سهر چپکین بارانی ب ریقه د چم و

بارانهك د مندا دباريت
ئەز ژ وارهكى وهغەر دكه م و
وارهك ب گهرمی ل من دگهریت!

(۹)

هزهكا دژوار
ههستا من يا كهل ئازراند
كول بهر بارانی ته ماچیکه م
ئەم ب ماچیفه ببهوژین و
ببینه باران..
مادهم ژیی من بو تهیه..
دی ژکی شهرم كه م؟!

(۱۰)

باران وهكو گوزكى دباری و
هیشتا ل نقیژا بارانی، تو تیهنی بی..
ئەهه می بارانه و تول ئاقاری
چاڤه ری بی..
ته د قیتن، ئەز باران بم!

(۱۱)

ئاسمانی بارانه کا دژوار باراند
ههروه کو پیش منقه، بو ته دگریت
بو هه ر بارانه کی، عه قره ک دمريت
ئوو ژبو مرنا هه ر عه قره کی..
گوله کا ب بشکوژ گهش دبیت و د بشکوریت.

(۱۲)

ئه ز ل هیقیا بارانی بووم!
باران باری..
ئیدی ما دی ل هیقیا چ بم؟!

(۱۳)

هه کو هه ر بارانه ک د باریت
ئه ز ب خه ریبی
دمینمه ل هیقی یا بارانه ک دی
دا ژئی بزیت کانیکا هه ستا و
شعره کا نوی.

(۱۴)

تو بارانی.. تو بوهار

پهلین ئاگرئ ره به نین تاج یار

ئه ز ئاغم و تو رویبار

ئه ز گولم و تو خويسار

هه لویستم و تو بریار.

.....

دیاری بو..

په راقا پارچه یین په خشانا پیر بووی

ئالایی ئاخا ئاهورا ژئ بووی

ره ونه قا ره ختی روومه ت نوو بووی

ته لیسما ته رجا تراشا قهت نه تر بووی

یاوهر و یارین یوسفی نه یاخیبووی

دیاری بو ته.. ئه ی عشقا ژ نوو شه نوو بووی!

* * *

هه ڪو تو دهی ..

(۱)

ئەز ل مله ڪی و تول مله ڪی
ل هیفیا قه بوونا گوله ڪی
سترانیڻ سهرمه دی بو دلی دونهایی دبیین
مهشکا هیفی یڻ هلگرتی دکیین
نه تو دکاری خه له کین دووری قه تکه ی
نه ئەز دکارم ..

شه قستانا جی ژفانی دیتنی رۆنکه م
ئەم هه ردووب عشقیقه د حه لییین
ل به ندهمانی وه کهه قلی دهیین.

(۲)

دحه زره تا هاتنا ته دا
بیدهنگی .. مه زنتین سامان و ماله
به رزه بوون د چاقین ته دا
نووترین گه شت و هه واله
ئەقینییه و مشتتئاسمانه ڪی بلندی،

شین و سامالە
ئەزب تەقە بەرزەمە و
بەرزەبوون ب هاتنا تەقە
خۆشتەین مالە .

(۳)

بیی تە روژا من هەر شەقە
خۆشیی ژ چاقین من ره قە
دی وەرە دی ..
شەقین چاقەرییا من
ب ژفانەکی روئکە و وەرەقە .

(۴)

هەکو تو دەیی ..
بەخچەیی مالا مە دبیتە بەهەشت و
چاقین تە فند و خەتیره
ئەگەر نە هیی ..
ئەق بەخچەیی هەمی جوانی
خۆشی و بەرزی و هزر و بیرە
جەهنەما بیئسولمە سیره !

(۵)

دہنگیؑ تہ سیلاڤہ
ئہٴقینی و مہزیقہ ژئؑ دزیٲ
رہنگیؑ تہ خونافہ
بہلگیؑ ہستا گولا من دمیت
بیہنا تہ گولافہ
ژہمی پھیٲن شعرا من دہیت
دیتنا تہ بزاقہ
چافہ ریٲی و داندولہ کا گہرم پیؑ دقیت.

(۶)

ل دہمہکی..
من حہز ژ کہسہ کا وک تہ کر بوو
من دانا بوو
کو حہز ژ کہسہ کا وک تہ بکہم
ئہوا بوٲری ہہ پارہ بوو
ئہوا دیؑ ہیٲ خہ پارہ بوو
لیؑ تو..
تو راستیہ کا بہرہستی و
ژ دل من تو دقیت!

(۷)

ئەقینى ۋەك قومارى
هەمى خەونان دكە تە كوارى ژبۆ ژيارى
ۋەھمەكا خۇشا سەرکەفتى
ل بەر پىنگاڧان رادزىنيت و
ب خۇنەۋىستى, مە رادكېشيت.

(۸)

خوزى.. رەنگى تە ل باخچەيى,
بەر دەرگەھى مالا مە سۆرگول با
ۋەك باخچەڧانەكى ب ۋەفا
ھەر رۆژ سىپىدى ژبۆ دىدارا تە ھاتبام.
خوزى.. دەنگى تە ل بالكۇنا مالا مە بلبىل با
ئەز ژ بالكۇنى دەرئەدكەفتم
ھەتا ژ عشقا تە تىر بىام.

(۹)

ئەقینا تە كارەساتە
ئوۋ كارەسات, سىۋىيەكى بى ۋەلاتە

من ژبو عشقا وهلاتی خه باته
ئه ز و کاره سات و وهلات
پیگه د ژین و
ژبو عشقا ته دبینه که لات.

(۱۰)

هاتنا ته .. من تۆشی جوانیی دکه ت و
دهرگه هی فیرده وسی فه دکه ت
لی چاقین ته
میناکی جوانییه کا وهستیایی یا که قناره
مونولوگا سه ربوره کا مت و ساره
همی حه ز و خه ون و هیقی
ئاره نوو یین ژ میژه کویقی
ل بهر په نجه را گرنژینا من بوهاره .

(۱۱)

دگه ل هه ر ماچه کی
ئه ز هه ست پی دکه م
ژیی ته دگه ل بچوک دبیت و
ئه ز ژی دگه ل ته بچوک دبیم

وهك دوو سنڀله ڀڀن عاشق
ل بهر بارانئ. ئيڪودو ماچاران دڪهين.

(۱۲)

ئه گهر ماچ ڙي فهنا ٻين!
وهڪو هه مي تشئين دي ڀڀن فهنا بوويي
د بيرانڪيدا توز بگريت و وندا ٻين
وهڪ هه مي سه ربورين چويي
وهره ئه م ڙي..
دناڦه گه رمي يا ماچيڪرنيدا ٻين و
فهنه ٻين!
ما ڙيان بي ماچ بو چيهه؟

(۱۳)

جواني يا ته بو ڪيهه؟
گهر بو من نه بيت!
په يفا به لييا ته بو ڪيهه؟
گهر بو پرسيارا من نه بيت
ئهن دزانم هه مي سوحه تين ته,
ڙبو من و ل سهر منن!

(۱۴)

چەند چاقەرى بووم كو بهيى و
تو نه هاتى..

من تو د دلى خواهدا چاندى و
د هەردوو چاقاندا نغاندى
دا ئىدى چاقەرى نه بم!

(۱۵)

دزانم..

ئەز بىدەنگم و حەزا تە ژى پەيفن
لى دەستين من..

چاقين من..

ليقين من و هەمى خانە يين لەشى من
پريپين و دگەل تە د پەيفن.

(۱۶)

بى پرسىيار کرن, حەز ژ من بکە

بى داخوازکرن, حەز ژ من بکە

ئەفينى چ بەرسقين لورتيكى بو نينن

ئەقینىيىچ خەلاتىن ژخوھ مەزنىتر،
دەستدا نىنن.

(۱۷)

ھەمى وھغەر..
من بو ھەمبىزا تە دزقرىن
ھەمى رىك و بۆيەر
تە د زقرىننە د چاقىن مندا و
د ناخى مندا دتقىنن.

(۱۸)

شەرىن جوان
مىنا كچىن قەشەنگ و كچىن
فەرە ب تنى دگەل روونم و ب تنى بخوینم.

(۱۹)

ما دى ژبەر تە بو كىفە چم
ھەر جھەكى ئەز بو برەقم
خوھ د بىنم.. يى ب تە دكەقم
ئەفە چەندىن سالە

ل ته دگه رییم و تو ب خوه ,
بارانه کی د مندا دباریت.

(۲۰)

هه کو د هییه ده ف من
چاقین خوه کل نه ده
لیقین خوه سوړ نه که
سپیپا قی ل دیمی خوه نه ده
تو پشکه کی ژزاتی گه ش و جوانی خودی
ب مکیاجی .. جوانی تیک نه ده .

(۲۱)

بیی ته .. نه زب تنیمه
گوله کا سیس و به هیمه
بارانه کا هافینیمه
خه مه کا شین و فه گرتیمه
ده ریایه کم , کووره بی بنه
ل دووری یا ته , ب تنیمه و
خودی ل ناستی تنیاتی یا من مه زنه
ئه فجا بزانه چهند مه زنه ! ....

(۲۲)

د حزّورا ته دا .. خه م جوانه

بيدهنگي فيانه

مرن ژيانه و

ئاسمانی ل بهر من کند دکهت

به خچه يين ئه فيني ل بهر من هند دکهت

د حزّورا ته دا ..

هسته کا خه مگين و کز سه مايي دکهت.

(۲۳)

ته بي سلاڤ هلدا ژوور و

گه هشتيه جي هه فيني

تو بي خاترخواستن چووي

هه ناسا من ئه و ل سهر ليڤا ته هسکبووي

نه هاته ناڤ به هي و شيني

ئز له شه کم خاڤ و شهيدا

ب عشقا ته فه بي بهرزه بووي.

(۲۴)

هەر پینچ ههستیڤن من ب شادی
سترانا بو هاتنا ته د بین
تو ژى مینا وهلاتى یى..
هه می تشتین من بین گوتى و بین نه گوتى
به ر ب ته فه د هین.

(۲۵)

ئه ز.. قى شعرا خوه
نا که مه دیارى ژبو ته
چونکو تو دگه ل هه می په یفاندا دگرنژى
هه وجه ناکه ت ته مه نى خوه
بکه مه گوستیرکا تبلا ته
یان ژینا خوه بدانمه بهر ته
چونکو ب قیان..
تو دناڤ له شى منددا د ژى.
* * *

سترانه کا خه مگین و مات

(۱)

من و خوْشییْ هه ڤرکی بوو
خوْشییْ و ته هه ڤکویفی بوو
هه ڤرکییه ک ..
دناقبه را من و ته دا دهره هی بوو
ئه ز نه کارم ..
دگه ل ته یا مه ست و دلخوْش
سه مایی بکه م
ژیانا من هه می خه مه !

(۲)

خه می کوینیْ خو ه دادا دیمیْ من
پرسان توْقیْ خو ه هاقیت چاقیْ من
زaman .. ئاران دن خسته له شیْ من
ئوو ته ..
کراسه کیْ ئه ڤینییْ کره بهر من

ئەز نزانم کا ب راستی ته د حه بینم
یان د حه زره تا هاتنا ته دا
ژان و زامین خواه د ئەقینم
ئەقینی یا ته .. بتهکی بیجان و بهرزه یه
ل بهر دیتنا من!

(۳)

من پرسیارین خواه ..
دخولیدانکین ئیشانییدا فه مراندن
به رسقین خواه ..
دگهل گهردین بای فراندن و
دیتنین خواه دناؤه بیزارییدا مراندن.

(۴)

ته .. جوانی یا خه مه کا بیده نگ هه بوو
ل پیشیا ته دچوو
لی ل ده سپیکا ئاداره کی
خه ما ته یا بیده نگ و مات
د ئاورین من هه لنگفت و ب دیداریقه بو ئالا
هه ر ئەسرینا د چاقین خه مگیندا مه لصی

داخوازه که ژبو که نینی.

(۵)

ښی سترانی بیهنه کا ښی
وه کو بیهنا له شی ژنه کی
ژنه کا نه فیندار
ثافی ل گونه هی دره شینیت و
ژیانی ل بهر پی یین من
دکه ته نووبهار.

(۶)

دگه ل ته ناهیم جی ژفانی
خه می نه زی قه یید کریم و بی پینگام
توخی گه میا خوه کار کرو
ل پاپوری سوار نام
ته په پراهه ک ته نا ل بهره
وه لی نه زی بی په راقم.

(۷)

ل بهر په نجه را قه هوه خانا هنداق جاددی

نسكافييه كا شرين و دويكيلا جگاري
سهريين مه پيڪڙه ڪربوونه جووت و
ب خه مگيني مه هيٺ ڊڪره مه شا سهريازان
ب پوسٽالين خواه يين ته ييسوڪ
پي ل خواهونين مه يين بيتانوڪي دادن.

(۸)

من پرسيارين خواه ژ باي ڪرن
ٺو و هافيتنه ددهرياييدا
دهريا ب تني.. وهڪ ڪووره يان
رهفتاري ڊگهل عشقي ڊڪهت و
بي بهرسفه
بهرسف.. هه مي ڪووره نه
تني پرسيار رهوشا هه يي دبينن و
نه ديرنه.

(۹)

ٺيڏي نه ما.. ٺه زب سهعه تان
گوهداري يا دهنگي ته بڪه م
ٺيڏي نه ما.. ٺه زب روڙان

ب بیدهنگی نیچیرا دیتنا ته بکه م
ئیدی نه ما .. ئە ز ب سالان
پیشبینی بین خوه ته سلیمی هاتنا ته بکه م
تو .. ئە و ژنا گۆمانی دادایه هزری و
خه می گرتی ..
ژ په یفین من گۆمانان دکیت
ما دی چه وا باوهری یا من ب که نیا وی هیت .

(۱۰)

ئە م گه له ک پیکفه که نین
مه قریژا سالین بۆری ژ دلان ره نین
ئە قجا خانم ..
ده مه فیری گریانای ببین
ژیان هه می , نه تنی خوشی و شادینه
خۆ دار ژی , ئیدی نه ما بشین
ب شه هنازی , ژ پیرفه بمرن .

(۱۱)

من هه لبه ست قه هاندن
ستران گۆتن و دهنگی خوه رويس کر

هەمی ژبۆ ته بوو..
ئەى ئافره تا ياخى و گۆماندار
من ژفان چاندن..
مۆمك سۆتن و ژيىّ خو ه ل به ندا ته سيس كر
هەمی ژبۆ ته بوو..
ئەى ئافره تا گهرم و سار.

(۱۲)

من نه قییت چویچك بمرن..
چویچك عاشقن
عاشق نه مرن و نا مرن
ئەز بو مرنيّ نا كه م گرى
لى بیرهاتنا ته رمين مریا من دگرینن
ههروه كو بو چویچكه ك مری دكه مه گرى
وه راستى بقییت.. هەمی دمرن
عاشق و مه عشوق ژى د مرن.

(۱۳)

عاشق شاعرن و شاعر به لاتینکن
ب روّناهی یا دیتنیّ د مرن

هه می نالینین خه ریبیی و
هه ستین که لین ئه قینیی
گه ر ب دیتن و دیداریقه گه ش نه بن
خه ونین خرشن، دره ون، قپن.

(۱۴)

ئه ز که سه کی مه غرورم و
شه هنازی ب غرورا خوه دکه م
من نه قیت به کرۆک
زه رگه هین ژ پشتقه ل عشقا مه بدهن
له و مه غرورم..
دا چ پی یین ساویلکه و بی سه ربور
ته لهین قه شارتی ل بهر من قه نه دهن و
پیا سه یان ل سه ره له شی من نه که ن!
* * *

تو...

ئەوا ددلىٰ منددا و ژ چاقىٰ من دوور

(۱)

تو.. ئەو ژنا مينا وەلاتەكى

من د قيا تە داگيركەم

تە ژ گۆشەگيرىيٰ دويركەم

ئەز.. ئەو كەسىٰ وەك گە لەكى

ما دىٰ چەندجا من ئەنفالكەى؟!

(۲)

ئەز ريٰدەم..

كو شەوقا تە ھەمى لەشىٰ من قەگريت

ب ھاتنا تە..

وەكى دەنگفەدانا دەنگى قەدەم

ژبۆ ساتەكىٰ ل ھەمبەرى تە

ھەمى ژيٰ خوە پىٰ ددەم و

ژ سەر ليٰقينيٰ تە..

پرتكىٰ ژيٰ خوە قىٰدەم.

(۳)

دوهی ب شه فیّ

من خه ونه کا ب ته فه دیتی و بو ته نه گوت!

هه می فالچی ..

ب ته وته م و نقشتوکیڻ خوڤه کومبوون

کت کت و جووت جووت

من خه ونا خوه کره هه لبه ست

هه لبه ست ب گه رمیڤه سوّت

فالچیان خه ونا من گرت و

تو د ناڤ چاڤین مندا دیتی

لی خانمی .. دووراتی یا ته بی پی بحه سییم

هیډی هیډی ژبی من دخوت.

(۴)

وه لاتی من ..

دگه ل ئاڤابوونی دنڤیت و

دگه ل ئه لندی ب گه رمی دهه لیّت

دناڤه را هه واله کی هاتنا ته دا و

ئیکی دی یی چوونا ته دا

بیردانکا خوه ژبه ر خوه دکهت و

رویس رویس ..

سترانه کا سه مایی, ب هاتن و جوانی یا ته دبیت.

(۵)

ئه فینی وهك مرنیییه .. ههردوو مژدارن

ژنشکافه دهین و ل دهسپیکئی ههردوو مژدارن

بیهۆدهنه و مشتتیی پرسیارن

ئه قجا وهره پیکفه بمرین.

مرن وهك عشقییه ..

بی هزرین پیشوهخت و بریارن

گهردین باینه

ل ههردهم و هه رجه ل کارن

خۆشی و له ززهت و ژیارن

ئه قجا وهره پیکفه بژین.

(۶)

د گهرما ئه فینی و مرنیدا, ئه م وهکله فین

بی پرسیار و چهك

بی ههسته کا رویت

بو ههردوو ئاسۆیان د مهشین.

(۷)

من چ بۆيەر ل پاش خوه نه هيلينه
ئەز نه ويىرم بۆيەران بهيلم
ئوو نه شىم بۆيەران قارىكە م و
ئاراستەيان تىك بشيلم
لى بۆيەران ئەز هيلايمة و من دهيلن.

(۸)

وه لاتی من..
وه لاتی شاعران بوو
لى شاعرۆك تىدا سه رميرن
وه لاتی من..
وه لاتی فيرسان بوو
لى ترسينۆك تىدا خه تيرن.

(۹)

ژىياتى نه شعره كه
ژ ئەشكىن خامه ي بكه قيت
بۆيهره كه د مندا د ژيت و

د هه ردوو چاځين مندا د ره قيت
وه لات.. نه جهه که ل سهر عه ردی
لی هزره که..
د ناخی مندا دبیت و دلقلقیت.

(۱۰)

ئه ز ب دیدارا ته څه به لگم و
هزر.. من بهر ب دیداره کا دیتفه دبیت
شعر، هه لویسته کی ددانت هه ر من و
خامه بشکوژین شعره کا دی دکه ت
ئه ز ل وه لات ه کی ب ریڅه دچم و
پیلافا من..
هه ست ب ئا خا وه لات ه کی دی دکه ت.

(۱۱)

د روژ و شه څه کیدا گوله ک بوو
گوله کا بیهن خوش و جوان
دچاڅ نقاندنه کیدا عه څره ک,
ژ غوباری چیبوو
عه څره کی مشتی ته رزه و باران

ب دريژاهى يا هه مى ژيى من
خه مه كه .. ژ سينگى ئاخى فه دبیت
ب دوزا منقه گه شه دکه ت و
د چاڤين مندا دبیته وه لات.

(۱۲)

تو .. ئه و ژنا مينا وه لاتى
من ژ دل دڤييت,
كه نى و گرى يا خوه دگه ل ته ببورينم
تو .. ئه و وه لاتى مينا ژنى
من ژ دل دڤييت,
دادى و بيدادى يا خوه دگه ل ته بئه قينم.

(۱۳)

ئوول داويى, ژ نوو من زانى
تو ژن نه بوويى
تو خه ونه ك بوويى
خه ونه ك خوښ و مه زنده بوويى
تو دهوك بوويى.
* * *

وهرگوهيزکين دلي

" دلي گوتته من دکال ته کيفه بهيم
من گوتی دی چین بهره ف ژيانی. "

(۱)

هه کۆ....

سه قه می گهه، سار دکرن و

ته قنی جزمه بیزار دکرن

که نیی دادا بوو دیمی من

تیرۆزکین روژی ژ چاقین من د وهرهان

خه ونه ک ساقا

گه رماتییه ک دا پینگاڤا

ئه ژ جیهانه مالا منه و هه قالین من

ئه ژ خوپانه دیمی منه و که والین من

ئه ز و چۆمه ر، سپیده هییان ..

ل دویف که والی دکه ینه غار و ل ئیقارییان

دبینه هیقینی چیرۆکا ساکار و کن

ئەڧ سەربۆرا مشت بۆيەر و پەھلەوانىن ئەفسانەيى
رەفتارەكى دكەتە كراسى بەژنا من
هەستەكا كەل دكەتە بەژنا دلينى يا من
ئوو ھزرەكى..

چبك چبك دكەتە قافى ھەلويستى من
ئەزب رەفتار و دلينى و ھزرا نووقە
دبمە سەمتا ديدارەكى و نوو شەرەكا ھەپارەيى.

(۲)

ژسەر تېلېن بارانەكى
ئەز ژئاسمانى فەرەستم
بەرەدېقە بوومە نۆژ و دارەكا كەسك
چويچكىن عاشق ريز ب ريز
ھاتن تەوافى و ژبو نوو ژيانى ستراندن
ئەدۆنيسى پەنجين خوە ل سينگى چيائى دان
كەڧى يين بەفرا سېي ھەلاندىن
كەھنى يين ئافى پەقاندن
خۆزى يين كەل, د چاقاندا چاندن و
خاتوونا فەخرا..

گرنژينين مەرەمدارين مۆنالىزايى باراندن

زهښی یین رپساندی
ئاخا ته را زه وجاندى
ههستین فیرهایى یین که لاندی و
حه زین ئاراندى

ل سهر لاما چبکا بارانى بوون که قال
ب ده رگه هی په رسگه هیڅه نیشانا ستیرا رییه
ما نه ز دى چ ل نه ښى دونیایى هه میى که م؟!
دهستى من یى روو څه کرى
جى دادانا کوتره کا سپى و گوله کییه!

(۳)

گهرمى...

کوینى خوه ل سهر کومتى څه دا
سه ما که ر که فتن سه مایى
پیر و مریدان خوه به ردا ناڅه جه مایى
ژ روویاران، روویار چیبوون - روویارین خورت -
کاروانیپان، کاروان هارژوت
ترپین دلی ب سینگی ئاخىڅه بوون سه دا
ژ بانین بلند، پندورایى گوله ک ئانى
ل شوینا خوینى و خوهى دانى

که نی و گری ب دیواریّ مزگه فتیّقه کۆلاجکر و
مراده کا هه لایستی ب دیتنیّقه کره بزۆت
گهرماتیّ هه ست و نه ستیّن من که لاندن
خه ونیّن ته نا و بیتانوکی ژ دارا به هه شتیّ وهراندن
سهیرانیّن سه رمه دی سه کناندن و سیزیف!
ب پال چیا یقه , ملیّن وی شل
چاقیّن وی زل
ریکا دریژ و ب ئە قرازی کره که هنی
ل دهردۆران روّناهی و گول.

(٤)

به لگخه زامیّن د له پیّن داراندا بیزار بووی
ژ تام و بیّهنا ئا خا ته ر خه ریب بووی
ئیکوئیّکو وهریان و بوونه گه لگه له
ئەزیّ وهستیایی ب غاردانیّقه
دریژ بوومه سه ر به لگیّن زه ر
چاقیّن من ییّن زل رابوونه قه سه ر پیا و
به ره ف ئاسمانی بلند بوون
کۆمه کا ستیّرین برسقی ل دۆر هه یفا گه ش
دیمیّ ب سالان چرمسی , کره ئاته ش

ئەڤه بو جارا ئىككىيه د بينم!
 ئاسمان.. چەند يى سامال و جوانه
 رووبار.. چەند هيمن و ب بهرخودانه
 كه ويئن مشهخت.. ڤه دگه رنه ڤه فەرخيئن بچووك
 خه ونيئن مه زن ب واره كى خوشترڤه دبينن
 خو دارين رويس و بى به لگ ژى
 سترانا بو دلى دونياىى دبېژن و گه شبينن
 غايچوونه كى چاقى من بهند كر و خه و نه كى
 ديتنا من يا گهرم سار كر
 شنه بايه كى پاييزى يى عاشقانه
 ئەڤ مونولوگه متكر و هيدي چرپاند..
 ئەڤه ده مى خاترانه..
 لى ژيانا مشتى ههست و مهستى و ههلبهست
 ڤيرنه كرمه خاتر خواستنى و يا ژمنڤه
 ئەڤ جيهانه تهڤ خوشى و عهشق و ڤيانه!

من گۆته دلى, دى من كيڤه بهى
 گۆت دى ڤه گهرين به رەف ڤيانى

* * *

هه می وه غه ر من بو چاقین ته دزقرینن

تو.. ئەوا مینا ئافی زهلال
وهك نیرگزی گهش و دهلال
ئه فه چاقین من..
ژکه نی و گری یا خوه را بکه مال.

(۱)

تو.. ئەوا ب رهخ منقه مت
ئهوا وهك هه ره ما خوفوی, کوبار و مت
بیده نگیی خوه د چاقین ته دا فه شارت بوو
چاقین ته یین ماوه رکری ب سه رایبئه
په رده یا دیتنی هلدا بوو
ب بیرهاتنه کا دیار کریقه کلدا بوو
دیمی ته..
جوانی یا خه مه کا که قنار و ته نا هه بوو
دیروکه کا مشت شه هنازی ب ئە نییقه مناره بوو
من گر زینه کا بیگونه ه و ساقا د رووی ویدا فه کر

وی.. که نینه کا ب رهنگی ژیانئ ب منقه کر
لی که نینا وی..

داخوازه کا ب زهنگل بوو ژبو گریانئ
بیدهنگی خوشترین سوحبه تا مه بوو
ئوو دیدارا مه ,

رونک دباراندن وهکو بارانئ!

(۲)

تو..

ل سهر خه ما من پیاسا دکه ی و دکه نی

ل سهر که نا من, خوه دریژ دکه ی و

ب چه زا منقه دبیه ره نی

وهکو ههر دوتمیره کا ژ میرگه هی دوور

وهکو ههر خوزییه کا خوین تیدا بوویه رووبار و

خه نده یه کا ب شه رابی سور

وهکو ههر خه ونه کا ئه فیوناوی یا مور

ته دهستی خوه مینا ستوونی راست بلند کر

ئوو هیزارا ل سهر ملی خوه کره ئالا

چه زه کا تیکه له ژ هاتن و چوونی

ب ئه نیا منقه داگیرکر

چاڤه رڼې يا من ژبو مرنې نه نفالکر و
 ئيرؤسى .. ليټين خواه ل من بشکوراندن
 شتلين خوشيې د روويې دهرياييدا چاندن
 هندهک په يټين هيژ نه گوټي ..
 د جهرگي چي ايده نه خشاندن!
 نه و چي ايې مينا ميژي يان ته خته کي
 مينا ريژي يان به خته کي
 روحا من زيندانکر و دلي من به ردا دناڤ نافيده
 چاڤي من ب نقانديڤه کولکر و ديتنا من،
 هيلادنيقا ريده
 نه ز نه زه کي ژ روژي گه متر و ژ خونافي نازکتر
 ب ته ڤه که فتم ناقبه را ژين و مرنيدا
 لي ..

من نه ڤيټ مرنې ل کومتي چي اي بجيرينم
 نه و چي ايې مينا ته ختي
 هه رده م من ته خت ژبو نه ڤيني ديتينه و
 هه ردو ده ستين من ژبو خوشيې د ڤه کرينه!

(۳)

ل ئه‌وی گزیرته‌یی دور و مشتی زیندان
دارین که سک، ژبو ئاسمانی د گرنژین
ئافی ماچی دکره ئاخى و باى..
گلیرانکین ئالایه‌کی قیت فه‌دکرن
هزره‌کا سه‌یر هه‌ردوو چاقین من هه‌لکرن
بوچی ناهیی ره‌نگان کۆمکه‌ین
وی حیجا با ل سه‌ر پرچا ته‌ بکه‌ینه به‌رچه‌م
سوراتی ژ خوینا من
زه‌راتی ژ پرچا ته
که‌سکاتی ژ خه‌ونا من و سپیاتی ژى
ژ دلّی ته‌ یی ژ کینی قالا
بکه‌ینه ئالا و سه‌رین خوه‌ پیغه‌ بکه‌ینه جووت!

(۴)

ل به‌ر لیقا ده‌ریایی..
نه‌وره‌سان ستران د گۆتن و پیل
به‌ر ب پیقین مه‌ یین رويسغه‌ د مه‌شین
ئه‌م ب پیلانغه‌ بچوک بووین
بووینه دوو سنیله‌ ..

دوو سنڀله يڀن مشتي تڀن و هيڀي و كه نين
مه خه ونڀن خواه ل سهر ره ملي ره سماندن و
ده ستڀن خواه د باي د وهراندن
ئه م دوو سنڀله يڀن عاشق بووين
ب كه فا ده ربايڀه عاشق بووين
خوشي و هيڀي و ژين و ئه قين
ژبو كه نينا مه بشكورين و بوونه يه قين!

(۵)

من ب چاقان..

ل بهر ليڀا ده ربايڀي گوتي
پيلاڀين خواه بيڀه و وهره سه مايڀي بكهين
سه مايه كا مشت ژ گريڀي و كه نيني
مشت ژ مرنڀي و هه بينڀي
ده ربا ب هه مي هه بيهت و هيڀز و ترسا خوڀه
كووره يه كيڀي ب تنڀيه
مينا عاشقه كا دل ژ خه ربيڀي داخدايي
هه رده م چاڀل ريڀه
وهره دا پر كه ين ژ ئه قيني!

(٦)

من حه ز دكر

ماچه كى ل رووى ته يى گه نموكى بده م

پاشى بلا هه مى دونيا ببا عه ده م

لى حه زا من يا ئاگر پيئفه

ب بهر پيلىن ده رىايى كه فت و

چ دوپى يين كه ل

ل سه ر رووى ته نه بوونه پهل

چويچكىن مشه خت و ره ملا په راقى

كه فا ده رىايى و خورتى يا ئاقى

ل دور مه خرغه بوون, هاتنه سلاقى

لى بايه كى .. تو ژ چاقى من فه كرى و

من نه زانى كيئفه برى؟

حه زا من يا نيئفه شارتى

خه ما ژ نه چارى هه لگرتى

هه مى روژين گه ش و خوشين نووهاتى

ب راست و چه پاندا برم و تو نه هاتى!

(۷)

من ب هیمنی..

گوهرداری یا تریپن دلّی ته دکر و ب نازریایی
هیثف د کره که نیا خه میّ ل سهر لیثین ته
خه میّ..

جی ژفانیّ هه فدیتنیّ کره ئالا و

هه می شعر و هه ست و دیرۆکا خوه

من دناڤ چاقین ته دا دیتن

ئه ی خه م.. من ژیه کیّ چهوت بۆراند

سترانه کا ئیکانه, سترانا فه گهریّ خواند

ئه ز د ته دا هاتمه دیتن

د دیدارا ته دا د خه رفتم و وه کو بورجه کا بلند

د ته دا هه رفتم

چه ند من د ثیا

ته بهیلم و ژ چاقین ته یین تیژ بره قم

لیّ..

بیّ حه مدی خوه, هه رده م ب ته فه د هه لنگفتم!

* * *

نہ زد تہ دا .. ژتہ خہ ریبم

تہ فینی ژی وهک مرتیہ

نہ چارم ..

کو خہ ونین پہ روازکری پیٹھه ببینم و

ل هیقیی بمینم!

(۱)

تہ زل هنداقه قران دفرم

چیا یین بلند

دہریا یین کوور

بیابانین بہ ردپایی د برم

ب هیمنی .. داددہیہ بیردانکا من و

ب چاقان بو تہ دسترم

جار جار ل پہ نجرئی دزقرم

کو دیتنه کا بلہ ز و سہ ریی

ژقہ لا و مناری قہ گرم

ب ہہمی ژیی خوه دی کرم.

(۲)

دەریایی گۆتە من..

ئەز دەروازا دژمنان و خەمئین کوورم

ئەز ریزگەها عاشقان و شەقئین دوورم

ل بەر هەبەتا دەریایی مت

ب هەمی هیزا خوە گازی دکەم

ئەز نا ترسم کو دژمن ژ پشت دەریا بیین

چونکو دزانم، ژ ناڤ چاڤئین مە د زین و

ل بەر دەرگەهئین مە زاوژی دکەن.

(۳)

ل گاملستوونی...

ئەوی گەنج ب تورەبییڤه د گۆتە من

تو ژ کیژ تاریستانی هاتی؟

من بهیله دناڤ چالیدا ته نا بحەلییم

ب چاڤئین مشتێ روندکڤه هاته با من و

وهک گورگەکی هار بەربوو من

ئەز ناڤه گەرییمه وه لاتی

بازرگانان هەمی تشت بیین بو خوە برین

ته لارین بلند و تهخت و چۆگان

شنه بایئ هوین و باران
زاروکیئن بیگونه ه و کچین جوان
تیرۆزکیئن روژی و خهون و قیان
ما من چ مایه ل وهلاتی!

(٤)

گۆتن.. وهلاتی من فهرهۆد کرن
هر چ پیروزی و کلتوری ب ئه نییقه هه ی
ب ساویله که یی ویرانکرن
من دخواست..

من ژی به هرهك د قی تالانکرنیدا هه بیت
لی ل ده می چا قین من ل قی دنی قه بووین
من خوه دیت کو کورپه یه کی گه ش و ساخم
ژ له ش و جانی وهلاتی
من خهونین خوه توند گرتن و تالانکرن.

(٥)

ئاخ وهلاتی من, ئه وی نارین
ئاخ نارینا من, ئه وا وهلات
داگیرکه ران وهلات دزی

دا له شى نارينى بگه زن
 نارينا من: نه ز ژى دى چاځين ته دزم!
 دا هه سپين من ل دويف ديتنا ناخى ببه زن
 فه رقا من و نه وان چييه؟!
 نه م ب وه كهه ښى د ريكا ژيانيدا د مرين
 ل سهر ته رمى وه لاتی د ژين
 نوو ژبو وه لاتی د گرنژين.

(٦)

بيهنا ته د خممکين مندا
 نه يونين عشقى ښه ژاندين
 هه ستين خه ريبيى ناراندين
 نه ز ب ښى هه ستا خه ريب
 هه ست ب بيهنا ته دکه م و
 وه پى د حه سييم کو په يښه کا خويانيمه
 ته راستى بقيت .. هه سته وه ريڼ من راستگونه
 له شين ب بيهن .. خه ونين خوشن و گودونه
 دوور ژ وارى و بيهنا ناخى
 وه پى د حه سييم ..
 کو له شه کى کووښى بى بيهن و بيانيمه.

(۷)

تو ئهوا ئه ز د ته نه گه هم
ل به ندا ته , ئه زى هاوولاتى و
تو پشكه كى ژ له شى گه رمى وه لاتی
كا چهوا وه لات..
هاوولاتى يين خواه همبیز دكه ت
ته .. ئه ز همبیز كرم
ئوو كا چهوا به رب وه لاتيفه د مه شيم
ب خوئه ويستی .. به ره ف ئوردى يا ته هاتم و
تو بو من جوانترين خه لاتی.

(۸)

ئه ئينى يا ته ..
خوه ب وه غه را منقه باركر
خه ريبى يا ته ..
حه زا ژينى دناڤ چاڤين گه شدا كاركر
دناڤه را ئه ئينى و خه ريبیدا
وه لاتی من ..
من گه رما دوورى سار كر.

(۹)

وہلاتی من ..

ئەز پیدقی ھندەك خیانەتیمە !

دا ئەختوباریی بدەمە تە

ئەز پیدقی ھندەك وەفاییمە !

دا خیانەتەکا رەوا و جوان دگەل تە بکەم

خیانەت دگەل تە یا خۆشە

وہفاداری ژى

خیانەت و وہفاداری ھەقالجیمکن

من بەر ب تەڤە دەینن و

ب تەڤە دکەنە رەژى.

(۱۰)

وہك زارۆكى ب دەھمەنا دایكیڤە بەستی

ئەز ژى ..

ب دويف لڤینن تەڤە مایمە ھلاویستی

ئەز دزانم ..

ئەو خۆشى یین ل فرینگەھان ل ھیڤی د مینم

نابینم و نەچارم کول ھیڤی بمینم

ھەبوون و ھیڤی و خرخەون

ب چافه ریکرنا من یا خوش گرنگ دبن.
مه زن د بن و د بنه که ون.

(۱۱)

ل دووری ته وه لاتی من
گهرمی چافین خواه نقاندن
روژی روناھی کزاندن
من ب یادا ته خواه فی کر
کا دی چه وا دناق تارییدا ته بینم
د سه رماییدا .. سو حبه ته کا گهرم فه ژینم.

(۱۲)

ل فی وه لاتی .. من عه رد نه قیت
ل سه ر نافی من تا پو ببیت!
گیانی من ل هندافی وی هه لو بیت
چونکو نه ز مولکی عه ردیمه
هون نزانن, چه ند یا خوشه
مروقه عه ردی همبیز که ت و
عه رد د مروقیدا ببهوژیت.

(۱۳)

ئەز ل بەر بايى بوهارى د مه شيم

بايه كى پاييزى.. گەز ل ئالەك و ئەنيا من ددا

من خوهه كا ترشا هافيني

ژ ئەنيا خوه قەدمالى

سپر و سه قەمه كا هار

ب بسته هي خوه ل گەهين من ددا

هەر تشته كى دناخى مندا گوگراندی

جودايه ژ وى راستى يا ته,

دچاقين خوه دا رازاندی

وه لاتی من.. ئەز و راستى

ب ته قە بووين و ژ ته قە بووين.

(۱۴)

من ل مزگەفتى پاپوس نەبر

كو ئاقەك ژ ئاسمانى برژيت

گونه هان تافيلكەت, بسۆژيت

خودى كەونه و جوانييه

ئوو ئەز.. جوانى يا قى كەونيمه !

* * *

بو پيشمه رگه كى هه ردهم ساخ

(١)

تو.. ئه وى ئه ژيانه
پر كرى ژعه شق و ئه فينى
تو.. ئه وى خوشى يا هه بينى و
خودا وهندى هه ركه نينى
وه ره د چاڤين مندا بنقه و
چاڤين من بو ته هيلينه
بهيستنا ته خوشيه و
ديدارا ته خه مره فينه .

(٢)

ژينا ته حل و شرين هه مى
ب كوبارى و هه يبه تا خوڤه
كرنوشى دهينيت سه ر ژنوى
ژخه با تا ته شه رم دكه ت و
ژوه غه را ته په شي مانه

هەر تشته کێ ته ژ فێ ژيانێ وەرگرتی
ملياکه تان ب مکوری بر، ب ئیکجاری چوو
لێ ئه و تشتی ته بو عه زیزان کری و دای
مالی مه یه و نوو ژيانه !

(۳)

ئه ز ب هاتنا ته فه دهنگم
ب میناکێ ته فه رهنگم
ب دارا ژيانا ته فه بهلگم
ئه فجا چهوا ته دل هیلا
من ب تنی بهیللیه ل ئاقاری!

(۴)

هەر ژ وی رۆژا..
ته کوینی گرنژینا خوه دانایه دناڤ هزرا مندا
من ده ری هزران یی گرتی
دا که سی دی جهی کوینی ته ته نگ نه که ت
هەر ژ وی رۆژا..
ته ئه فینی یا فی وه لاتی هافیتییه دناڤ دلی مندا
من ب خوشی یا هه لگرتی و

برياره كو چ جاران نه بم مشه ختي
دا كه سهك دي
خوه ل جهی قی عه شقی نه ده ت.

(۵)

دی ل بیرا من بی
هندي نه ز هه مه
نه گه ر نه ز ئی چووم
ل باغی به هه شتی یاوهری ته مه .
* * *

هه پارهنه .. شعرین جوان

(۱)

نه شه هوه تا نیراتییه ..
چاڤین من ب سینگى ته فه د که ته هوزان
نه قالاتی یا دلینییه ..
هیقى یا من ب هاتنا ته فه د که ته له یلان
لى دهرده که .. دهردى هیتیمی
ب ئه نیا منقه بوویه چوگان
ب تامه زروویى , ل مالچوکه کى دى دگه رییم
کو سه ر ژ نوو من همبیزکه ت و
ژى ببه فه .. نوو ببیت ژیان
هه می هیقى بیّن هلاویستی بکه ته ژقان.

(۲)

ما من چ هه یه , یان من چ دیتییه !
هه ر خه مه کا ل من میقان
نه خه مگینتره ژ دهردى قیانی
هه ر خووشییه کا ئه ز لى ب ژقان

نه خوښتره ژ ره وشا گريانی
خه ما قیانی و خوښی یا گريانی
دهرگه هه کی ل حه زین کپووی قه دکه ت و
کاره ساتی دکه ته زیان.

(۳)

من حه زین خوه یین شه هوه تی
ل بهر لیقا ده ریایی چاندن
بهر ب ته قه هاتم و
شه مالکین خه فه تان, ب نارامی شه وتاندن
په یقین کو فوره بیژم.. مراندن
په یقین کو فوره نه بیژم.. قه ژاندن
ما دی چ ل ته قه شیرم!
ل هه ر وه لاته کی من گورپستانه ک هه یه
هه ر گورپستانه کی شعره ک پیقه یه
وه لاتی من..
گورپستانا شعرانه و
شعرا من ژی.. مالچووکی وه لاتانه
بهر ب ته قه د هاتم و من د قیا
ته بکه مه وه لات و د ته دا ببهوژم!

(۴)

هندەك وەلات ھەنە، بى دايكن.. سيوينە
هندەك ھاوولاتى ھەنە.. دوورن، كيقينه
هندەك شعر ھەنە..

خۆشن

جوانن

لى خەيال و ھە پارەنە!

هندەك شاعر ھەنە

و ەكو بايەكى ھشك و گەرم و دلرەقن

مينا ئاقا زەلال ب تام و رەونەقن

هندەك ئەز ھەنە

ب ھندەككىن و ەكو تەقە بەرزەنە

ھندەك تو ھەنە..

د ريكا مندا چرا و خەتير و نە ديره نە.

لە و ب بستەھى دى بەرەف رۆژى بەزم و

مشتى حەزم.

(۵)

شعرا من..

دى تە ب نك خۆڧە كىشىت و
پەيقىن من دى ب بەر بەستىن تەڧە پەقن
لىقنىن من دى ب رووى تەڧە بنە نۆژ و
حەزىن ھلگرتى، ل سەر لەشى تە بەيدەقن
سىنتەر پۆلىس من نا گرن!
دژە تىرۆر.. پىناسا من نا ھەگرن
چونكو دزانن ئەز شاعرم
"شاعر.."
و ھەكو پىغەمبەران، تەڧ راستن و
ھەردەم ھەقن".

(۶)

ھەر رۆژ.. تە ل جھەكى حۆر ھەيە
خەونا من ب ھاتنا تەڧەيە
خۆشى..
ب ديتنا تەڧە ستارەيە
ئوو ژىڧكە بووين
ئەز ل ئەدرەسى تە دگەرام و
ئەدرەسى تە ب ئالاىى منڧە دۆبەيە
ڧى ناكەڧم جھى تو لى..

تو ژيانی و ههردەم ژيان ل ئاسمانی بالندەيه
تنی مرییان ئەدرەسەکی جیگر هەيه !

(۷)

ئەز.. دارهه ژیره کا پیرم
شعرژی ب منقه هه ژیرن
هه هاقینا هه ژیر ب منقه
نه بنه ستیر و تلۆقه
ل گۆرستانی..
سترانه کا سه رمه دی یا بی شروقه
ب هه بوونا هه شکفه هۆقه.

(۸)

ئەز ب رهخ تهقه بووم
وهك جهنده كهك ژ نوومری
ئەز پاسپورتا هاتنا ته بووم
لی نه هاتی و ب رهخ منقه..
ب تنی بیدهنگی یا كوژهك
دكاریت ژ دل بكه ته گری.

(۹)

ئەز دى تە ماچىكەم
"ئەگەر ددەمى ماچىكرنىدا نە مرى"
نە ھەژىيە..

پشتى ماچىكرنى بژى

چونكو ماچ..

دەھمان دەمدار، ژيانە و مرنە ژى

كىنا گەرم دكەتە رەژى.

(۱۰)

من دۆزەكا جوان ھەبوو

ب رۆژئىقە منارە بوو

رۆژى پەرىن خوە داھىلان

پەھلە وانىن دونكىشۆتى رىياز شىلان

دۆزا جوان ھەپارە بوو!..

* * *

عەشق

عەشقی...

جلكين زەلامەكى رۆژھەلاتى كرنە بەر خوە

تيرەك ژ ديتنا تيژ

كفانەك ژ تيرۆژكين نيڤەك ژى پويش

شيرەك دريژ، ژ قەيد و زنجيران چيكرى

ژ كەربا نەپەن سەقاكرى

ژ كافلانى كيژشا دەر و دا دەستى خوە

هەمى دوژمن غەوارە بوون

هەمى شەپي تەرودەيى هەپارە بوون

عەشقی...

هەمى خەم و چاڤەريى و گۆتنيى ژ خوە

ڤەكرن ژ خوە

وەك سامۆراى، شيرى تيژى سەقاكرى

دا سەرى خوە.

* * *

دیٰ قہ گہ رییم ..

ئاگریٰ خوہ ھلکہ

بلا کوچکیٰ تہ ییٰ ب پھل بیت

دیٰ قہ گہ رییم

ئەزل دویف داقتین رۆژیٰ چوو بووم

ل بەر پی یین من کورک بوو سەدۆم!

لی..

ھەلامە تەکی ھەفساریٰ حەزان بەست و

مژەکیٰ دادا کومتیٰ چیاپیٰ بلند

شیرەکیٰ رەزیٰ دیتنیٰ پاوان کرو

شمشیرەکیٰ لقینا رند...

دناق مژیدا، دیمین عاشقان بەرزەنە

پەیقین شعراوی یین کەل، ھە پارەنە

ئەزب دیدارا تەقە بەلگم و زەقییە کا دیم

وہک ئەمیباپیٰ د زیم و قەدزیم

مەشکا ئۆبالە کا نە کری د کیم

دگەل کۆرسیٰ زارۆکیین ژنوو بالە تە بووی

سرودا دمدمى بو دلىٰ دونيايىٰ د بيم

ئاگرىٰ خوه هه لکه و

په لىٰن ديدارا مه گه شکه

دىٰ...

فه گه رييم (.)

* * *

تنبیاتی

ژیو کو ژیان جوانتر بیت
ئاسمانی ساھی ل هنداق، که هیتر بیت
من شعره ک ژ په یقین گهرم دانا
ب به لگی که سکینی داره کا به ردار رانا
ئوول سهر چوارچوئی ده په کی پاراستی
ئیخسته بهر په نجه را چاقه ری و ژقانا
په یف جوت ب جوت
ل پاپورا ئه قینیی سوار کرن و
بهر ب ریژگه ها ته نا چووین!
ل بهر بارانی ئه م ژ گونه هان تافیلبووین و
ل کومتا چیا به کی به فرینی په یا بووین
من ژ په یقان په یکه ره کی مه زن چیکر
بیهنه خواها پالا لیکر
ژ په یکه ری .. په یکه ر چیبوون
په یقین بلا و نه ء ریژ ب ریژ ل سهر ری بوون
من خوه دیت ئه زی ب تنیمه!
* * *

ئەقىنى خەونە .. دىناتى ژى

ئەقىنى بۆيەرەكى قەدەرى و بېھۆدەيە

ھەمى تىشتان پېكقە د دركىنيت

سەرپۆرى و دژە سەرپۆرى

گرنژىنى و تنگژىنى

گرىي و كەنىنى

ئەقىنىي و كەرب و كىنى

د پەژىنيت و ب ھەقرا د ھەوينيت

زمانەكى ھەقپشك ھەيە

ل تەق سەردەمان دووبارەيە

ھىقى يىن كەسك ..

ژبۆ ژيانى دادنيت و رادنيت و

د چاقىن ماندىدا قەدژىنيت !

ئەقىنى خەونە و

ئەز داردەستى خەونەكى بووم

من د قيا خەونەكا دى ببىنم

خەونا خوە يا ژنوو من دىتى،

يان دى ببىنم ..

ل دۆر دونيايى بگيرينم و
راستيه كى ژى قه ژينم
دهمى ب گه رمى من پلانا خه ونديتنى
ژبو نۆژدارى دهروونى دگوت
چاقين وى يين ل پشت بهرچافكان
هيدى دگوتى كوى دينم...!
ئاھھھھھھ... ديناتى
ديناتى.. دهسپىكا خه ونييه!
* * *

خوشی...

خوشی.. خاتوننه کا شه‌نگه
د نه خوشیياندا سلاڤ دکه ت و
شهرم ژئ دکه م.
شهر.. هسته کا گهرم و ده‌به‌نگه
د ناشتییدا د نازییّت و خوه ژئ دکه م.
سته م.. د روژا جه ژنا رزگارییډا
سه‌مایئ دکه ت و
د لیسته‌کیډا دبیته ره‌قه م.
بیډادی.. د دادگه‌هک دادوه‌رانه‌دا
دگرنژیت و دبیته سه‌رمیرا جقاتئ
دبیته رم.
ئهی خوشی
ما ته چ روژین گه‌ش د بوهاریدا نه بوون
بک‌یه نهانی یا عشقی و حه‌زین فیرهای
ما ته چ ئاوازین قه‌شه‌نگ و ده‌نگ
د گه‌وری یا بلووریدا نه بوون
بک‌یه سرودا هاتنه‌قی و ئه‌قینی یا ب ریقه‌مای

ئەز جەمشیدیٰ عشقا تە بووم
تە..

بەری من دا بەلگخە زامین پاییزی و

کوئرا ژ برینان لەییزی

هەموو روژین خەونۆکی یین هاتنا تە

بوونە تەرم و شکەست جامی جەم

چاقین تە یین مشت راز و خەم

د نە خووشییدا..

ل خووشی یا هەلبەستەکا من دگەریان.

* * *

فالچی یا بهر بهری

فالچییه کا بهر بهری دگوت..
گەر ته ثیا ئه فینیی بکه ی
حه ز ژ چ که سین عاشق نه که
عشق دۆزه و یی دۆزه که هه ی
ئه لهۆیه که د چا قاندا دفریت
پلنگه که د سینگیدا دنریت
مولکی دۆزییه ب خر سامانی هه ی و نه ی
وی فالچی یا بهر بهری دگوت..
سترانه کا د سینگی ته دار، سه مایی دکه ت
قی سترانی بیهنه کا هه ی
وه کو بیهنه موویین پرچی ل سه ر رووی شه ی
سوحبه ته کا د چاقین ته دار، جه مایی دکه ت
قی سوحبه تی له شه کی هه ی
وه که جه نده کین شووشه یین مه ی
قیرا دچم و پیرا دچم و دبیزم ئوخه ی
بو وی رۆژا تو دبیه په یف
ل ناڤ سترانا ئاوازکری یا ب عۆد و نه ی.

* * *

تنی ماچہک ..

من ل بہندا تہ دکہ تہ بہستہ ٹوک

روندکان .. رووی تہ کر بوو رووبار و

خونافہ کا سپیدہ هییان

پرچا تہ یا یاخی و بہردایی کرہ خویسار

ب لہ شی تہ فہ ..

ہزارہا بویہ ریئن دلتہ زین و خہ مگین

پہ یقیئن تہ حلین کہ سی تہ گوتی و نہ رینین شریں

سترانہ کا شہ ہوتی د گوتن و د بوونہ بوہار

تو .. ئہی حہزا د گہ لالیشکا منرا نہ پین و ہار

ئہی ئہوا ب بارانی فرشک کری و

ب تیرۆژکیئن رۆژئقہ بوویہ ژیار

من چ ژقانین پاش ئیخستی دگہل تہ نہ بوون

کو ریکیئن من بکہ یہ خہ لہک

من چ چیرۆکیئن ب عشقی رستی ب تہ فہ نہ بوون

کو دلئ من د لہ پین تہ دا بییتہ میخک

من چ پلانین فہ شارتی ب رہ قاندنا تہ فہ نہ بوون

کو ل بہ راہی یا من خر فہ ببن،

له شڪه ره كى ڊريڙي لوږ و لهك
 هه مى ئه وا من دگهل ته هه ى ..
 ماچه كه .. ماچه كا گهرم
 يا مشت خه ريبى و ترس و شهرم
 ل سوجدئ بن ئاخ و ئاسمان و با و مه لهك
 تو .. ئه وا ب منغه بابته
 د شعرا مندا بوويه خه فته
 ئه وا ملحهم و د ريكا ماچه كيدا بوويه كه له م
 دئ كه نكي هيى .. كو د چاڦين مندا,
 خوشى سه مايى بكهت و ب وه رييت عه ده م.
 .....

من ژبو خه نده يه كا ليڦين ته خه باتكر
 من عشقا خواه يا نه په ن ..
 دناڌ دارستانا پرچا ته دا ماتكر
 ئووب ماچه كى ..
 ل سهر سينگي ته يي شير نه ديتي وه فاتكر!
 بلبله كى ژبو ديروكي ..
 بوهرينا من د ته دا، كره ستران و دوپاتكر.
 * * *

گفہ بایہ کی کانوونی

۲۰۱۱-۲۰۱۰

ج: ۱ دمؤك ۲۰۱۱

گڙهه بايه کي ڪانووني

دوهي سڀڏي..

من تول هه ڦهيني ڏيتي (۱)

بيدهنگ.. بيدهنگ

نه چ پهيف ڙ ليڦين ته كهفتن و

نه چ نيگا ڙ چاڦين ته ڦهستن

ما ئيشان ڦهدهره؟!

يان هه لبرارتنه و ڙ ڊيتنن ڏوتي د هيته رستن!

ما هه لويست جهه گره؟!

يان خه رفتنه و ڙ سه رپورين ب ريڦه سوٽي

د هيته گه زتن!

من ئيشان ڏيت، د چاڦاندا بينين و

ب ئه نيا كه ڦه رڦه خواها سوير

ب سيبه ريڦه شازاده و دناق ڊيوانيدا فه قير

من ويران ڏيت، ب هه لويستيهه بشڪورين و

ل بازانا ڙ ره فا ڪوتران، خه مه ڪا ڪوير

ب گوتنيڦه ده ڦه ڪ گهرم و د ياخيپوونيدا هزره ڪ هوير

قەيد ب پەيغۇنە ژەنگىنە و دەنگ بەلینە ! ..
قى رۇژگارى...

ئىشان و ويران و ھەلوئىست ژ ھەمەربوونى ھەلاقتىن!
ئووتە ب سارى, دادا بەر لىقا رووبارى..
دەنگەكى گوت: پەيغا تە مەشخەلە ل شەفا تارى
سۆرگولە كا گەشە, ل دانگى كانىكەك بوھارى
خۇشپىيەكە .. ھىدى ھىدى ب كوبارى
خوۋە د ھاقىتە جەرگى ئاتاقى ل سەر وارى
ئاتاق سىبەرا لەشەكى ھەيى كويغىيە
ب سىنگى ئاقاريفە بەستى و لەرزىنا دەنگىيە
د كەلىنا ھەستان و گەرما رىكىدا خۇشپىيە!
خۇشى .. خاتوونە كا خن يا خر خەندەيە
ھۆسەيە ..

پشىكە كا جوان و ساويلكە و دەبەنگە
بىرھاتنە كا بۆرى يا رند و قەشەنگە
ب دەھمەنا ئەبو زەررى غەفارىفە رەنگە (۲)
ھەز ژ تە دكەت و تو ھەز ژى دكەي!
ب ئەقىنىيغە د ھىتە بەستن.
ئەقىنى دەمى دكوژىت
يان دەم ب رازا ئەقىنى يا متفە قەدژىت

لی..

دناڤ په نجین فی غوربه تا ئه فینیدا

دهم د بوهوریت

ئوو دهم، دهمین دریز و پر گو مان

پیروزی یا عشقا نه په ن دخرینیت و فهدکوژیت.

من فیا نیرگزه کا به ژن زراف، ل دهسپیکا بوهارئ بو ته بکه مه دیاری.. لی

دهستی من، ژ بی دهستی که فته سر غه دداره کا هنگاری.. من د فیا هه می

که ربه بوونا خوه ب بسته هی د رووی ته دا فه که م.. زه فیکا هزرین نوو بووی

ئاده که م.. پرچا دارچناران ب تبلین رووباری شه که م.. لی دیداری گله یی بین

من بین شهرمین هه لایستن و تیروژکین روژی د چاقین مندا نه ویستن..

هه می سه رباژین فی رگه هی.. ریز ب ریز ل بهر سو را میرگه هی د کارکری و

کوکن.. نیچیرا ته فنه کا ب سه رقه چووی یا خاپینوکن.. لی ل زالگه هی و ل

بهر ده رگه هی په رسگه هی.. دوعا و نقیژ، هه می سویندین مشتی قریژ،

په یقین ژقه ستا و مالخولیان یی بی مه به ست، ب دارسیقه کا پیره مان

گیژ.. تول سه رکانیکا دوژه هی و په هله وانی خلوه تگه هی.. دی چه وا

گه هینه ریژگه هی؟...

تو..

گولا سحاران و بسترینین سبه هی

بمینه ل جه م سترانا که سک

بمینه ل جه م خلفین خه له فاوی بین بی هه ست

په زین وهستیایی .. ل بهر بلوورا شقانی نا رازن

د کۆتانیښ بازنه بییدا نه سازن

پییه ک ل پییش و دوو ل پاش

دهسته ک ب رم ..

دهستی دی مشت گول و بازن

همی دبیژن کو شه رخوازن (۳)

لی .. شه رخواز سترانا نزانن

یان د زانن و نا بیژن

نانی .. بو عاشقیښ روژا گه ش نا پیژن

روندکیښ که ل,

ژبو سالیښ خرشیښ چوویی د ریژن

سال .. وهکو دیواران دلره قن

وهکو راستی یا روهن و رهوان هه قن

برینیښ رووفه کری, د خه رییبییدا بهیده قن

پر بیژن و مشت قریژن!

پیا سا ل سهر بریاران دکهن و

ره ونه قا دارین ژپیښه راوه ستایی د میژن (۴).

تو ..

هه تاقره رکا زفستانی و ته رتیلا مه که هی

بمینه ل جه م کاروانی یین ریکا روژی

بمینه ل جه م گهرما دۆزى

پیلین خه ما و شه پلینى

شه فا تارى و بیدهنگى يا چیرۆكین شه قینى

داددهنه سهر بهرسفكا دیوانا میرى..

میر ب شهوق و تامه زروویى

هیث دکه ته کاروانى ژینى و ل عیسی دگه رییت.

عیسی ده لا (۵).. دى ژ کاروانى فه قه تییت

ده قى وى یى گریدایه

یان په یفا وى.. تفه نگه کا ده هواتیایه

یان ژى کاروانى مه گایه / گایه ک مری!

هر ئیک ژ به هرا خوه پتر دخۆت.

"ئیرۆ ژ ده ست حوسنا هه بیب"

ژبه ر ده هه مه نا وى چریسکا لوتفا له بیب

من نه هیلان چ فالکه ر و چ هه کیم و چ ته بیب

ئوو.. هر د عشقییدا مام غه ریب

ژبوۆ حالچوونا ل زه وورا ته بوومه ره بیب (۶).

ئوو..

من خوه به ردا دناف روژانین بۆرى یین مژه ویدا

ده نگه کى گۆت:

عیسی ده لا.. ئەفه ندیبیه ک بى هاوتایه

ياريا ب بپياران دڪهت و

خهونين ترڪاندى، بهر ب دهسپيڪيڻه د هاروٽ

دهستين خواه ڙ ريڙگههئ د شوٽ

ٿاڦين بهزهك دئ راوهستن

ههسپين حينج و ههفسار بهردايي

دئ ب ٿاڻا تهولخانيڻه هين بهستن

دبيت بهلگهك ڙ داري بوهرينت

دبيت بهفرا كونهفرين ديڙين بهلييت

دبيت وهريسي ريڪي بچييت

ٿوو... بهندڪي ديتنا خوش بهقتييت!

لي ٿاگري پهرسگههئ

پهرسگهها زهرادهشتي... نا ڦهمرينت.

ٺنيهتهكا د چاڦين مندا د بيته پهل و گوٽنهكا ددهڦي مندا د بيته گهل.. من

پهنجهره ڙووري ڦهكر، بايهڪي هوين پرچا بيرهاتنان شه كر.. لڦينهكا گهرم و

پهيفهكا نهرم و هزرهكا ب شهرم، گرييا ديتني ڦهكر.. تو، ٺهوي ته گوپالي

مفرهڦي دايه دهستي خواه و پيلاڦهكا ٺاسنين كريبه پي خواه.. ٺهز دئ ل

هيفي يا ته مينم، هندي بمينم... چونكو دزانم ب هاتنا ته، دئ گول شين بن

و ب ڦهمانا ته دئ ههمي دل مشتي كه رب و كين بن.

دهنگهڪي ڙ ٺاسماني بلند كهفتي

بهر ب سهمتا منڦه پهڦي و خواه دادا بهر

گوھین شلبووی!

رہنگہ کی ژ بہ ہشتا قہند قہرستی

بہر ب سہمتا منقہ چہقی و خوہ حالاند وہک

مؤما ہہلبووی!

دی کیفہ چی، ئەگەر بچی؟!

چوینگا غاردانا تہ ئەزم

دی کیفہ ہی، ئەگەر بہی؟!

سینگى من مالەك تەنايە و

رێژگەها رێیا تە ئەزم

ہہوارہ کا چہنگ شکہستی یا شہیدا و رہنگین

دہستی خوہ ب لیقین پریژ قہنا و ہیدی د گوتی

تو جہ قہنگی عہ شقا ہاتی و ژفانانی

تو کلیلا دەرگہ ہانی...

جارا پیشیی بوو ئەزل سەر دیتنا تہ ہشیار بوویم... جارا پیشیی بوو

چاقین من د حہزرتا تہ دا کہفتین سہمایی و ئەزب ہہمی دیروکا خہون و

خہمین خووقہ ہار بوویم... تہ نیرینہ کا ہیکتوری تہ روادہ بہردا جقاتی و

درووشمہ کی میتراپی دانا سہر زہنگلا روژہ لاتی... چ پەیف ژ لیقین تہ، نہ

قہرستن... لی چاقین تہ یین ئاور پلنگی، قلفن، دوور بینن و ب دیتنا

پہ یقانقہ د مہستن... دیتنا من، یان کہنينا من، یان ژى کہ ربقہ بوونا من

مہ بہستن...

ئو تو دزانی...

دارین دووجان ل بهندا بارانی خرش بوون
شعر و ستران ل هیقی یا سلاقی ترش بوون
ما بی ستران، دی چهوا عشقی به لیکه م؟!
تو.. نیشانا سلافگه هی و

رووباری ئاگرینی سؤتنگه هی
دیدارا ته دا من گول چاندن
د بیدهنگی یا ته دا... زهقی بین جوان رپساندن
لی، گول بیی هه لاتنا ته شین نابن
ژه می دلی ژدلماهی و
ل بهندا ته گرچن و دامایی
من تو فیایی!

فهقی ل بن که پروکه که چه قاندی ل پالا زویری، ل هه مبهری کوچکا میری،
دور ژ به ژنا رمی و دهقی شیری، ئووب ئانه هی یا فه قیری... ل سه رقه دهکا
حیسیلکی رازایه، یاوهر و یاری ته ایرایه، هه می ته یرین ل ئاسمانی فره ه
ئازاد... فهقی ته یران، شاعره کی ساویلیکه و زانایه! .. هزره کا ل سه ر هزرا
دانایی دانایه و ل هیقی یا ته مایه...

صه د هزار دهق پیقه بانا

"خوزی من صه د سه ر هه بانا

هیژب وان نوقصانم ئه ز

ئه و هه موو ل مه دحی ته بانا

ژ هيرش و ره فيني
 ژ گريي و كه نيني
 به ربوو له شي گولبهارا و ب چيای رانای
 هه كو ئادارؤكا..
 ده ستنيژ ب شنه بايه كي هوين د شووشتن
 د بوونه وه ريسي گرده نا خوینگه رميي و
 ديتنين به يده باي
 من گوپالي وه غه ره كا دريژ هه لگرت
 ئيدي نه مال به ندا هاتني چاقه ري بم!
 نازاديه گه رتول به ندا كه سي نه بي
 نازاديه گه رتو مولكي خواه ب تني بي و
 دناقه سه ماييدا هه بي
 نه زل قيړه... ل قيړه يا به نده مانئ
 ل هيشي يا هاتنا ته و باراني
 چاڅين ته زي ژ خه ون و خه وي داگرتينه
 ل شي هه رايي نفستينه!
 لي..
 جوانيه گه رتو بهيي!
 يان ب سينگي بيردانكا سار و كه لقه بي.

"وهره هه کیموووو... هه کیم قوربان، تو یی قوتی یا مه ره می ژوی ئالی
 بینى قى ئالی.. ده هییییییی هییییییی بینى قى ئالی... تو یی د بینى
 بریندارى مالا بابى من سهر برینا خوه دا کوور د نالی... ده تو یی چیکه
 مه ره مه کی ژ دلی ئه فیندارا، ژ توفی بیی، ژ گوکا دارا، دار کنیری... وهی
 ئه سمه ری یی بینى شیرى ته یری بارى... وه سمه ری یی بینى شیرى ته یری
 بارى... وه می پیشکیشی هه کیمی خوه کن حال و مالی دنی... ژبو خاتری
 بریندارا زیرى ستوویى فان پیره کان.

هه یکم هه که تو یی بریندارى مالا بابى من ساخ بکی... تو یی ب زیرى
 ستوویى مه رازی بووی، رازی بووی رازی نه بووی... وه زی پیشکیشی
 هه کیمی خوه کم جووتی سهر مه مکى قه رداشی هه ژده سالی... وهی ده
 عه بدالم عه بدالم، نه مینم نه مینم نه مینم... وهر هه کیموووووو...
 بریندارى مالا بابى من غه دارن نه ئیشینی... / فولکلور."

ل نیسانی (۸)..

شاعران، شعر قه هاندن و

ره قده کا گورگان ریکا کاروانی گرت

ئاقا رووباری ب شه یدایی د له ییزی

بروسی یا چرایى برومیتوسی گه زی

خه ونا هه شیشاوی یا دگه ل هه قرانی هه لگرتی

ل بهر گوپی یا گه رما روژا ره پ یا رزی

گورگان ژى دل هه نه - دلین دلوقان -

لى د مژىدا بەرزەنە

گورگان ژى چاڭ ھەنە - چاڭيىن درەخشان -

ب ديتنيڭ نەدىرەنە

گورگان ژى دەست ھەنە - يىن كەس نەناس و سەرگەردان -

لى دەستين وان ھە پارەنە

گورگان ددانين تيز ھەنە - يىن بېرنا سەرين گران -

ئەڭ ددانە ب سەرين گرانفە پاتەنە

ل چۆلستانى گورگ خۇزىيان ب گلىزى دشۆن

باپىرى من ژ ميژە گۆتى, فەرە گورگ بى (۹) ..

دا ل فى چۆلى گورگ تە نە خۆن

من كوركەكى وەك يى گورگى .. كرە بەر خوە و

وەك تاووسى دناڭ پەزىدا كەنكەنە!

ھەكۆ نىسانۆكا ..

سترانين ئەقىنىيى و شعرين خەونۆكى يىن لۆركاى

ژبو تەقەكا بارانى د گۆتن و عەقرين درەوين

سۆزىن عشقاوى يىن نەرم, كرىنە ئالفى باى!

رووسپى يىن گوندى خرڧە بوون

دەستين خوە دانان مىلى من

ب چرىسەت بالا خوە دانە چاڭى من

ھىدى ھىدى

رازين دیرين دانانه بهر پینگاڤا من
 ئوو هیڤی یین هیشتا کچین
 کرنه پاریکى دهڤى من
 همبیزا من.. ئارامگه ها په زى سپى بوو
 ده سپیکه کا نوی بوو
 جاددهیه کا فه کری بوو
 رووسپى یین سه رسام .. گومانین سؤر پیڤه نه
 پیشبینی یین ئازراندی و زه ق هه نه
 ده می ل شه ڤینی فه جه مین
 گوهمین دیواران قه رمین
 ب چاقان دگوتن، ئەڤ گورگین هه وه فادارن
 نه ره شه نه ..

صه نه! .. (۱۰)

"ده وه ره لی وایی لی وایی.. وایی هه ر وایی.. ماقویلو لولو ڤی سوبییه , ئیرو
 ل سه ر چه په ری لاوی گۆزی ل سحارا سوینی ل مه لا بانگدانى بو حرینا تویا
 ل ده ڤی گه لیانه .. بارویتا تویا که ته که قران و سیلاڤانه .. هورمینا تویالا
 که ته کور و نهالانه .. ئاگر که فته که قران و ته راشانه .. یی د فرن تاییت
 دارانه .. دهینه خوارى پرتیت به رانه .. ل چه په ری لاوی گۆزی کره تۆز و مژ
 و مۆرانه .. لی خوش کر دهنگی شینک و ئەلقان و ئەلقه دارانه .. کارۆنیا و
 سیزۆمیا و که مالیانه .. تۆز و دویکیئل بلند بوون بهر ئاسمانه ... ئەری ماقویلو

ژبه ر هندی شه فه قی نه دا زناری که فه رزی، لی بو بلقینا ستیرانه .... /
فولکلور."

ل گولانی..

من سترانه کا سه رمه دی بو به ژنا ئالای ستراند

ستوونا ئالای ژ که یفادا خوه قیت کر

ئالاب سترانی تفقی و کانی بوهاریکه ک په قی

تیهنی خوه د قولچکانقه ماتکر و ئاخینکی کور

ب له ییزتنا بایقه کز بوون و وه فاتکر

پاله و جو تیارین دیم وه ستیایی

خوها ئه نیی کر نه تین و ژ دل و یه قین

ژ چه زه کا مشتی ئه قین

دانانه سه ر ئه وی خه ونا بوویه هه بین

که و ژ چیا یقه داجریان

خوه به ردانه ناډ سه مایی و ژ خوشیی گریان

که وان .. که و کرن

که وان .. که و پاشقه برن

قه بینه کا هه لوه سه یی د سینگی که واندا بو باران

باران ژ چیا ی باری توفان

کوند .. پر ب زه وق و که نینن

کو قه بینا خورت و دیرین قه دم رینن

که و... متبوونی د چیترینن

خولیاپی بیّن مال و قهفه سکین زیرینن.

ستوونا ئالای ب هه یبهت و کوباریفه

ب دلگه رمی و خه مساریفه

ب هیفیداری و بیزاریفه

ل دؤر خوه دزقپته ده سپیکئی و

ب به لگه زامین پاییزیفه

روندکین که ل.. ژبؤ ئیلؤنا زهر دبارینن.

"ده لیخه عه موو داوو ده لیخه.. کولاق کومینؤ ده لیخه.. پؤز به رانؤ ده لیخه..

که وی نزاری ده لیخه.. به رخی بهر دلئی دایکئی ده لیخه.. ده تو رابه گوللی،

عهینه لی یا، هه دیا باشا، جانبیزاری ب راست و چه پی ل ملی خوه بیخه.. ده

نه کورّه نه فه را، نه فه ر کوریت د خه لکینه، نانخوریت ده وله تینه.. به لی تو

جووت جووت و که ت که تی گوللا ل کیله کیت وا چاویشان و یوزباشی یا و

قونسور بابی ده وله تی بیخه... / فولکلور."

ل ئیلؤنی..

په له کا ئاگری ددهستی قه ده رییدا

حه زه کا زینکری دناق کومیدا

پینگا فه کا بارکری و سرت د قه گه رییدا

سیتافکا خه ونه کی..

کوینی خوه دانا سه ر ریکی و ریك

ب تیرۆژکێن هه تاقه کا پاییزی ئاقز بوون

ریکان .. ریک کرن

مژی، کاروانی لیک به رزه کرن

هه لویه ک ل ئاسمانی سامال فپی

ریکا چه ند قوناغان بپی

دادا کومتی چپایه کی و چیا ژ کوباریی بشکوری

تولا پلنگه کی نپی...

هه ر چ که فری پیفه مایی

چ کانیکا ژی دلماپی

هه ر داره کا نه قریایی ل بهر هوربه بای

بارانه کا گهرم ب عشقی

نه رم ل سه ر رووی شه وقی

ئه یۆننن هه سته کا هه لگرتی فیرهاندن

حه زین بارکری ب گه هینی ئازراندن

خه ونی خوه د باوه شا ئودیسو سدا متکر و

ئه لهۆ فپی..

هه ر چ مارشا سه رکه فتنی و شه پی هه یه

چ په راقی ته نا هه یه

هه ر چ خووشی یا چاقه ری د چاقاندا هه یه

دانانه بهر ئاهه ننگه کا ب ریقه مایی و

ژ خوا ئه نيا گيفارايي
 ژ خوينا رژيائي و ب دهه مه نا خه ونيڤه مايي
 تو ژي ژايي...
 ئه ي سوخته يي ئاينده يي و رۆژا گه ش
 ئه ي ئاوازا د دهستي ئه هره مه نيدا خواهش
 ژ شه هيانا خه مي باركه و
 جاني داندولي هار بكه !
 ئه وال هيڤي يا ته كاركري
 گه له ك گه له ك جوانتره ژ ئه وال هه يي
 يان ژ ئه وال سهر ميژي مايي.
 ئوو بايه كي نيمچه ساري كانوني هات...
 من سوار ديتن.. سوار
 ب جلكين خواه يين ته ييسوكفه هاتن و
 ب ردنين خواه يين قه ترانكريفه هه لاتن
 سوار بوون.. سوار
 شمشيرين داري ب ته نشتيڤه خوار
 چه زه كا پاش ئيخستي يا قه شارتي
 ئيكا قه گرتي و
 ئيكا دي يا هار و دژوار
 ل به راهي يا پيڤاژويا وان دكره غار

تيرۆزكَيْن رۆژئ ب دهستانفه خوينا سۆر
گليزي دهريايي ب پياڤه سترانه كا نه ستراندي
چينا گولين گهش ب حه فكيڤه سۆر
ئوو..

به خچه يين رهنگين ب ره خفه جهۆر
سوار بوون... سوار
سوارين ئينكشاري يين بي رهه و وار
شمشيرين داري ب ته نشتيڤه خوار
ب جواني ل كار و پلا وان سار
سوارين هه پارهي يين مژدار
هه مي بهر و بياڤه گه گرتن
زه قي يين زه و جاندي يين دووجان سۆتن
خه و نين هه لاويستي يين مشتي باران, دۆتن
خاني.. ژ جهرگي ديروكي برسقي و ب گله ييڤه
د كره هه وار..

"ته دگۆ كو دگه ل ته صادقم ئەز
ته دگۆ كو دگه ل ته يهك دلم ئەز
ته دگۆ خودان ته حه مولم ئەز
وه يلا كو نه قابيلي جه فايي
پر چيل و چه پي
قه لبي دهغه لي ب دل نه ياري
خراب و خواري.."

ئوو...

خه مه كا دوودل ب ئالۆزىي

گه شبوويى ب ته ننگه زارىي

د چاقاندا هه لبوون و د كره هه وار

وه لاتي من... ئەڤ وه لاتي قهرفاندى

ل بن سمين هه سپين سهركه فتى و

سهركه فتنا د خوه ييي خوه دا هه رفتى

هه ناسه يه كه ژ پشين عاشقه كا خه مگين دادله قىييت

سلاقه كه ب زه ندين شهرفانه كي عاشقه د ته قىييت

ئهى شاگردين فرسه تان و ئايينده يي رهش

ئهى ئاوازين د ده ستى مه زداييدا ههش

ما دى چه ند جارن هه لبنه فه و

ل سه ر كاڤلانين دل پيڤقه مايي هه ليينه فه؟!

گه نجه كي ل سه ر فيسبووكى گۆته من

ئەڤ هه والى ته پۆستكرى!

دره وه كه... ژبو ميديايي ته ده ركى

وهك دره وين ديرۆكفانا و هوزانقانا و سياسفانا

وه لى دره و ته مه ن كورتن

وى گه نجى دگۆت, ل پيشانگه هي...

گولين لاستيكى يين سپه هي و گهش

دی د گولڈائن کریستالیدا له ییزن

بلبل دی خوہ فہ دزن

داقین فریزی کہ سک دی ل بہر تاقا گہرم رزن.

ئہ فہ شبینیہ

پینگا قین من - ئہ وین بہ زہک - بہر ب دیجلہ یفہ قہید ناکہ ت.

خازو کہ کی ل ترافیکی راوہ ستاندم

ہیدی گوئی، سوبہ دہواتا شیخیہ

ہمی مرید دی داجریین

ہمی رہ زین جہمہ د گرتی، دی حہ لیین و

بہ لگین ہشک دی وہ ریین

دارین خرش دی قریین

برینین ئہ نفالی یا و ژنین شہ ہیدان دی کہ ویین

ئہ فہ شبینیہ

پینگا قین من - یین وہستیایی - ل باغی شیخی نا نقینیت.

ل ئیقاری ژئی.

سہ ما فانہ کا گہنج ہیدی د گوہی مندا چرپاند

ئہ ز دی...

حہ زین شہ بہ فگرتی یین تہ یین ہہ لگرتی نازرینم

ئہ ز دی...

شووشہ یا ہزرین ب وہ لاتیفہ تہ بگرتی بژکینم

ئەز دى... .

ئەدونىسى ژ ھادىسى د چاقىن تەدا زالبووى قەژىنم...

ئەوى گەنجا سەماقان گۆت:

ئەز ب سەمايى تافىل دىم

گونەھ د لىناندا د قەشپىن و

ب پاقرىپقە قەدرەشپىن

لىنىن من..

خەمى ل سەر زەقى يىن خۆشى د چىن

گرنژىنا زارۆكى د ژاناندا د بىن

گول پىقە د ھىن و سررا ھەبوونى د دركىن

شيوەكارەكى مت..

ھەستىن من يىن ئەيووناوى د نەخشىن و

د كەقالىدا د رەقىن!

ئەز رەسمەكى مز و شرىنم, مىش داددەنى

ئەز مىشەكا گىژ و گىلم

مىر و سەركىش, ژ كەيف روودكەنى.

كوتەرەكا سپى ل بەر سىقاندى مزگەفتا سۆر, پەرىن خوە قەكرن و چاقىن وى

بەر ب ژوور.. ئايەتىن باركرى ب خەونى و رووندايى ب ئەقىنى, ئاوازي

بىزاربووى ژ مرنى و گەرمبووى ب ھىقى.. ژ بلوورا مەلايى جزىرى د بارىن

و د قىژاند:

"من د باغی گولفرۆشان دی عهجه ب ره سمهك غه ریب
 خار تهبعان گول ب دهست و گولپه رستان خار بهس.."
 قیژی پهر پیقه هاتن و ژ قولچکان هه لاتن.. بای، قیژی ب بهر سینگی
 خوه فهنا و دانا سهر دهستی قه دهرا قی سهردهمی، پالهك ب باگوردانی
 ههك فهنا و گرنژینهك كه فته سهر لیقین قه لهمی.. من خوه د باوهشا
 وه لاتیدا متکر، وه رزان ئارامگه ها من یا تهنا قوتکر.. ب دههمهنا وه لاتیفه
 بوومه لیلای و ل بهر ده رگه هی مزگه فتا سۆر مامه چپلاق.. به لگی
 داره ژیره کا پیر بوو ستاره و.....
 هه رچوار وه رزین قی وه لاتی.. من ریزکر
 ل هاقینی، گه رمی به لگین شعری سۆتن
 گو هین گوهدار گران کرن
 هه سپین زیندار پاشقه برن
 سوارین دلدار ب شه هنازیقه زیندان کرن
 هه ر که سهك و باپیری خوه
 هه ر که سهك و چوویی خوه
 هه ر که سهك و هه یی خوه
 که سین گیلجویی، ب دارا خۆشیقه قه ید کرن
 خۆشی د شعرا شاعریدا وه همه که مینا خه ونی
 هه ست پی دکهت و هه ست پی ناکهت
 دناقدا د ژیت و د بیردانکیدا ئه رشیف ناکهت

بیردانکین کهل حیلہ بازن!
نه ژيانی ل چاقین ههل د چینن و
نه ژى مرنى.
شاعری گوت, شعرا وی یا کیفکویی بووی
په یفا وی یا شیرزویی بووی
نه ل ئاسمانی, دگهل تهیرا دفریت
نه ل سهر عهردی مینا پلنگه کی دنریت.
موتربی گوت, ستران د گه وریدا یا پیر بووی
ئاواز ژ قانونی یا زویر بووی
نه ل ئاسمانی..
ژبو ته فه کا بارانی دگهل عه قرا د مریت
نه ل سهر عهردی..
بلبله کی شیت و شهیدا بو د بشکوریت.
وه رزه کی هسك, یی بی شعر
یی بی ستران
هه می چوگان...
د قی وه غه را سهرمه دیدا کرنه گو مان
من به رپه ری هاقینی گرت
هه می په یقین نه گوتی بین چاقه ری مای
ل هیقی یا وه رزه کی دی راکرن و کرنه ژقان.

ل پاییزی... بایه کی خورت
دارین ژپیږفه د هه ژاندن
به لگ وهراندن و د فراندن
هر متایی ب که سکی مایی, کوزراندن
دار ب رویسی مانه ل قادی
رویس... رویس!
وهی فهیّتی...
پا دی چه و دناق رویسییدا نقیژی که م!
دنگه کی گوت, ده می برسی دادای واری
ئه ف به لگین بای ب خه مساری, کرین پاری
بکوژی ره شی برسی بوو
نهانی جانی ترسی بوو
لی با, بایه
ل هه می وهرزان زاقایه
بی وه فایه!
وهرزه کی رویس, بی بی وه فا و ئه ختوباری
بی دوودل و مشت به یاری
هه می راستی د شی وه غه را سه رمه دیدا کرنه لاری
من به رپه ری پاییزی گرت
خر ژقانی بی هه قبین ماین

کرنه د تویرکی گودوئیدا و هیلانه قیت ب سواری.

ل زفستانی... سپرئ سهر سرکرن

قه بینین خورت, به فرئ ل جقاتئ کپرکرن

تیروژکین روژئ ب شهرمینی

ژ پشت چیا د هاتنه خواری و

ماچی د کرنه خويساری...

دیتنی خواه دناقه قرین ره شدا فه شارت

ئه زهك بی دیتن, دی کیژ دهرئ گرتی فه که م

دی چ ل بارانی همیئ که م؟

دی چه وا گه همه هه ولیرئ و

سوارین هولاکو به زین... ب ری که م

پیلین ئافی رابوونه ژ پیرقه و بهرین بهرئاقان داعویران

که نگر په رین بهر رویباری

ب بهختیاری, خواه هاقیتنه سهر دیواری

تیروژکین روژئ سه تمین

گولین ناقه باخچه ی نه فه بین

به لگین دارا هه بوونی ژ که ریا هه لوه رین

کونبه فر بوونه ئیتوین و که و نه قه بین

وه رزه کی سار و بی په یمان

بی سه ربه ردایی و پر ژان و مشتی په رجان

بی بی وژدان...

هه می خوزی کرنه د هه گبپن وه غه ریډا و

جامین جوان ل سهر ریکی کرنه گولدان

گوند و شه هران

ئه وین ژنوو دی بن خاقان

شیرین خواه بین داری کرنه گه می و گوجان

هه ناسه بین یاخی و دووره په ریژ

بوونه کلیلین دهرگه ها و بوونه هوزان

من دهری زستانی گرت و

چاقه ری یا وهرزه کی دی کره ستران.

ل بوهری (۱۱)...

سه مایه کا خه مره قینا ژ خه می دوتی

خولیهه کا ب قورمی دارا پیرقه سوتی

شنه بایه کی ب رووی ناقیقّه فه روتی

ل شه هیانا باخچه یه کی قه یره د حالچوون

ریشالوکین ئومیدی ب لیقا حه زیقه

گه ردین دیتنی, ب ده همه نا ئاسویقه

سیس و کال بوون

سوار هاتن و توژی سوار به رزه کرن

روژی هه لات..

تۆزى تيرۆزك ژ مه ودايى چينگى قه کرن
بلبلى خواند...

ديسا تۆزى، هه مى ده ننگين خوش لالكرن
تۆز به رچا قكا چا قين چياى

پستويى سينگى بيستانا و ده ننگى زه لالى فيغانا
هه مى لا قژه بيدهنگ کرن، ژ په يف کرن
به ره ف كوينى وه غه رى چوون

نيرگزي گۆت... گه رمى ئاخ يا پرت پرتكرى
پيره قبي زارۆكين گوندى ره قاندىن
ديتنين ساقا كرنه د پارزينكى هاتنيدا و
د ئاخا گه رمدا گه قزاندىن...

به زينه كا پاش و پيشكى يا دوو دل
تنگزينه كا ديار، يان گر نژينه كا سار
ب خه ربه نديفه بوونه مه خه ل

هه مى چرا يين سه ر ريكي، هيلان نيڤ هه ل
ماسكا دي رين ژ سه ر دي مي ئاتا قى فرى
ديت كو پندورا يا مرى (۱۲).

ئوول ئيقارى...

گولبه روژى گلى دكرن ژ هه لاتنا زوو يا روژى
دارمازيى خوه د پالا چياى وه رك

چيای ئاگرى نه ورۆزى هه لکر
 ئوو پيشمه رگه ی دهري بيرهاتنان گرت و
 گوپى يا تفهنگى د روويى بوهاريدا فه کر
 وه رزه کى هوين و مشتى خه م
 بى زه لال و تیکدا بووى ته م
 بى شه پرزه و هه مى پرزه
 بهر ده رازينکا مالا مه .. پى گه ش نا بيت
 ساڤا بى ب سينگى دايکيفه پى تير نا بيت
 ئوو ئاگرى...

کوچکى مه بى ل هيقى يا ميهقانين نوو دى هين
 پى خوش نا بيت
 من به رپه رى بوهارى گرت.
 من قه ده را خوه هه لگرت و
 ل دور ته وه رى مه زداى زهريم
 ته ق ته ليسمين نه فه کرى يين د پاخلا مندا
 ب شه يدایى سترانين به هه شتاوى د گوتن و
 قؤلکانين جه هه نه مى ل بن پى يين مه زداى په قين
 نقشتوکين داپيرا من, ب منقه کرين
 خر دوعا يين ژ نزا و فه جوينى شه پلين...
 بيهنا ئاخى- ئه و ئاخا سور بووى ژ خوینى

تاما ئاڧى- ئەو ئاڧا بوغومى ژ گونەھ سېرىنى
 دەنگى باى- ئەو بايى بېزاربووى ژ فرىنى
 دىتتا ئاگرى- ئەو ئاگرى ب تنى كوركبووى ل ئىتوینى
 كەنى يىن مەيى و ھنگىنى شىرىن
 خەندە يا پەرى يىن چاڧ كەسك
 ب ئەنيا منڧە نە بوون ئەڧىن! ..
 ئەھرەمەنى ل كولندكەكى سوار كرم و
 بەر ب نەدىارىيڧە برم
 لەشى من يى د ڧەگەرىدا و گىانى من
 ب دلشادى كەڧتە د رىدا
 ڧى دووانىيى ..
 ئەو نىرگزا پرىيژا گەش
 ئىخستە د جەرگى مژىدا
 چاڧىن من يىن مەست ژ دىتنى
 زڧرىنە د قوچكا ترسىدا! ..
 ئەھرەمەنى خوە ل بەر بەژنا من د چەماند
 ھەر خوە د چەماند
 ھەتا چەمىان بوويە نىشانەكا پرسى و
 گۆمانىن مۆر
 ئەز ب گۆمانڧە مامە ب تنى

ب تنی ..

ب تنی ..

ب مه زناهی و ئیکسه متی یا ئیکانه فه

مامه ب تنی

ئوو من سوار دیتن ! ..

سوار بوون .. سوار

شمشیرین داری ب ته نشتیفه خوار

سوارین دۆن کیشۆتی بیین ل کار

سوارین هار

همی زهقی فه گرتن و کرنه بوهار

بوهاره کا ته ییسۆک و سار

لی من ده ری بو هاری گرت

ئوو ..

به رب سه متا ره هان زقریم

ره ه ب چقانه د که نین و ئه ز ب تنی

ل شی ئاقاری, بو خوه د گریم

ههروه کو ئه ز ژ میژه مریم (۱۳).

پشتی کو ئه حمه دی خانی, نهینی یا فی گهردوونی زانی و ژ په سندانا میری

جزیری بی تا بووی .. ژ چیرۆکین تفاقی و تهخت و چۆگان و تاجی کوتا

بووی .. ئوو ژ وه فا یان جه فا یا مه مۆی دووتا بووی .. خوه د چاقین زینی

وهرکر، بهر ب په یقین گوتی فه گه رکر و دناڅ پرچا ویدا وه غه رکر.. پرچا زینی
بیشه ننگه کا نه فی بوو، بیردانکا وی نهانییه کیّ فه بی بوو، نفیژا ویّ خه ونه کا
که فن و نوو یا هه بی بوو.. د بهر که نییّ یان گرییّ را، ژ ناڅ به خچه ییّ دیتنیّ
را و د بهر مارشا فه گه ریّ را، سترانه کا که سک د گوت و خانی.. ب مریتوی
لیّ فه دگیړا....

"میهره فه له کیّ نه زهل عه دیمه

کینا فه له کیّ نه بهد قه دیمه

هه رچی وه کو نه و ژ عه ردی راکه ت

نه لبه ته وی دیّ د عه ردی را که ت."

دههمه ن:

۱. هه قبینا مه ...

هیقییه کا ب ریشالوکا هه لایستی بوو

که نینه کا بلندا پاش نیخستی بوو

شه رده فه کیّ شه رمین و په رفه کری بوو

نیچه یه کا خه ملاندی بوو

لیّ هه سپین به ریکانی...

هه می ریّ کرنه توژ و دوّمان

ل بن صۆلینّ خوہ پرتکاندن
ہمی تہخت و ئیوان و چۆگان
ئەزیّ مژوول ب رہسمکرنا بوہاریفہ
نہ ہاتم و من شہینا تہ یا خورت
نہ دیت د شہ قیّدا بېرسقیت!
من ہست ب کہ نیا تہ نہ کر
د ناڤ جەرگی سړیدا بتفقیت.

۲. رہنگی برسی ژ دیمین وەستیایی

مینا بارانی د باریت و د بیتہ ئەلہۆ
دہنگی ترسی گوللہ یہ کہ ..

ل بہراہی یا کاروانییان د تہقیت و د بیتہ فہگۆ

ما دی چہوا مت مینم و

برس ئاشکی من بئازرینیت!؟

ما دی چہوا شت مینم و

ترس شہرما من نہ درپینیت!؟

ئەفہ ئەز و ہہوارا من

ئەفہ ئەز و غەدارا من

ئەفە ئەز و خەونا من یا بوویە رهژی
ریکا من یا مشتى ستى و هەمى خوشى
گەر مرم ژى، ریک هەلوئىستە
هەلوئىستە کى ئاتەش گرتى و گەرم و هەژى.

۳. شەرخوازان دلە کى نازک یى قى

ل ئىقارییان...

شەمالکین عەشقى هەلدکەن و
هەلبەستین ئیروساوی بو بەردلکین خوه د خوینن
سترانین فەگەر کەسک بو بینیلۆبى د سترین
ب چاقین هەل، بەندەمانى د هەلیقرن و
حەزەکا هەلگرتى یا کەلگرتى،
د پینگاقین ترسینۆییدا د دۆمینن!
شەرخواز ژى مروفن، ساویلکەنە
راستگۆنە
بیگۆنەهن
سادە و سیتیرەنە
دەهەبەنە و ژیانى ل سەر ریکى د بینن

مروّقان دکورژن و مروّقان د ئه فینن!

۴. هه کو چبکین خوینی

ماچی د کره رووی ئاخى و دیتنا دوور

میناکین دره خشان و ههسته کا کوور

به ر ب سوی گهرما سۆزی و

ریژگه ها ره نگینا دۆزی

ته ژمنا یین سه ر ژبه ر دفرین

د بنه ده سستکی خه نجه ره کی و خه نجه ر

ژبو ژفانداریی د بیته نوور

ما دی چه ند چه رخین دی ل هیقی یا ته مینم و

دی چه ند خه ونین دی یین ئه فیوناوی ب ته فه بینم!

ئهی نان...

تویی مفتا هه می ده رگه هین ته ناهیی و سه روه ریی

تویی سیداره یا ئه مین قرۆم ل هیقیی

ما دی چه ند جارن ب ته فه مرم و

ته ژگیانی فانی کریم!؟

ما من چ مایه .. ژ بلی شیری

کو ب میړانی دی گرنژیت
ل بهر ئاستانا گه شا میری!

۵. عیسیٰ ده لا...

هیژ فیّر نه بوویه هه لهه لا
نه په یفا وی ل سه ری دیوانی د بیت ئالا
نه بیده نگی یا وی یا کوژه ک
ل سه ر زه فی یا د بیته په لا
ئه وی گوپه ک ژبو دیتنا خواه د کولا
دا نه بینیت خه ونین وی یین ل بن صولا
نه سیبه را میری کپی و
نه ژ شویرها که لی فپی
دناق به خچه یی قوبه هاندا خواه کر پولا...

۶. ته خیره..

بو من بیژره ته خیره, خیره!
خیره بیژره من..
من خیره!

داره کي شکه ستي د نيقي پره و
 په يفه کا خه ندقي د گه وريي پره
 خيره من, بيژه خيره!
 گوله کا مایه دناڅ ته قني پره
 ته قنه کا شين بوويي د په پري گولي پره
 خيره خه ونا هه می خيره
 پياسا دکه ت د ناف چالي پره
 چاله کا خه ونان د خو ت ب زيړه
 نوو زيړه کي فالسو دبرسقيت د ده رزي پره
 بيژه من خيره!
 خودي خيړکه ت, نه څ زيندانا د نازادي پره و
 دره وين د جه رگي راستيي پره و
 چوويينا د جاني هانتي پره
 سترانه کا فاژگه رکري يا دوهی و پيړه
 خيره, بيژه من خيره!

۷. ل نادرې...

هه می هه ستين من دبنه پهل

دهستی ته ب سینگی منقه هل
دیتنا ته د چاښیدا مه خهل
دهنگی ته ب گیتارا منقه هسك دبیت و
د بیته گل
بیهنا ته یا نیف فراندی ل دهر دؤرا من
د بیته مهل
ل هنداشی دوو گوهمین بهل
تاما په یقین ته د ریډا
خوشه و شرینه و کهل.

۸. ل نېسانۍ...

من شعره کا ناگر پیڼه
کره گوهارکی گوله کی و که نی یا ئاشی
لیلاق ب گولیتفه داله قیان
به لاتینک، ب دیمی شه مالکیفه نووسیان
من بهری خوه دا ئاسمانی و ئاورین مه ند
ئه و سه ربازین خوه قیت کرین
ئوول مهیدانی شه ر نه کرین

ته زيكرن، گه رما تيروژكئين هه تافى
ره قينى خواه د روويا وه ركر
پينگافان سه نگر دووكر كر
حه زه كا گهرم و باركرى، ب تاناتوسى
بو ئاسته نك و ريگرا جانى ئيروسى
من قه دهر دا دهستى باى و نيگايه ك دا قى
به لكو شين ببيت، به خچه يى ژينا داهاتى و
مالا مه پر ببيت..
ژ بيهنا بخور و گولا قى.

۹. مالين مه يين خوښ و ئاڤا تژى گورگن

ئه قه هه مى گورگين خرفه بوويى..

جوانن، هه ژينه

ب مكيان و كورك و به رگن

ژبو زه قى يين مه يين چاندى و

ب ئوميدى زه وجاندى

توفان و گزلوك و ته رگن

سه یین برسی، د کیلبه قیچ و بی قه رارن
حه زین نه په ن ژ کوژیی لیقین پیتی د بارن
هیرش د که نه خودانین خوه و
ژبو خوین رشتنی ل کارن
ئه قسه یین هه بی وه فانه
گورگین هارن.

۱۱. سوار هاتن و دومانی خوه ژ ریکی دا پاش
ئاگره کی، گه رمی د گه هیین مندا فه ژاند
مه لایه کی، ئایه ته ک خواند
(نه ژ سوړه تا ئه نفالان بوو!)
شقانه کی، ب په روه ری هه ستا که قزی گرتی ستراند
دل به را من — ئه وا چا قه که سک
ئه وا هینگی ئه ز ژئی خه ریب
ئه وا هیشتا ئه ز ژئی خه ریب
سوړگوله کا نوو بشکورپی ژ له شی گولستانی بری
کره د دمی که قوکیدا و که قو ک ل هنداقی من د فری
ئادارو کین خوناقگرتی ل به راهی یا مه سه ما د کرن

تېلېن مە بويك و زاڧا بوون
 چوچكېن شەيدا و عەشقگرتى
 خەم ژ دۆرېن مە د رەقاندن و خۆشى د كرن
 لېڧېن مە شېتېن پەيڧان بوون
 ماچەكى... خوە گەھاندە سوپرهتې من
 خەندەيەكا شەرمن و ئاورەكا پر سۆز و خن
 خۆشى د چاڧېن مندا چاند و
 دارا خەمى ژ بنى قراند
 ئەو جارا ئېكى بوو...
 كچكەكا چاڧ كەسك من ماچى د كەت
 ئەو جارا ئېكى بوو، ھەلامەتې شەرمنىي
 خوە د روويى مندا نەڧى د كەت
 دېمى من سۆر بوو سۆر
 وەك پەلەكا ئاگرى سۆر
 وەك وى گولا ف كەڧۆكى سۆر
 نۆلا خوينا ژ چىاي د زىت سۆر
 ئوو... ژبەر ئەڧى ماچا ھۆشبەر
 حەزەك دژوار د جانى مندا ببوو ئەژدەر

ما دا چ بیت, ئەگەر خودی...
د کئلیکا ماچیکرنیدا کرباین پەیکەر!
هەمی مشەخت دا دەریڤن دووری گرن
عاشق دا هیڤنە ب رەخ مەقە رەسما گرن
شاعر دا شعرا ژ مە گرن
ئوو خەونا مە نە د بوو دووکهەر!

۱۲. من هه قاله ك هه بوو

ناقى وى هيفى بوو

سپىده هيبان..

پرچا خوه ب شهيه كى هيفى شه د كر

ل ئىقاريبان..

دەرگەھ ل فەرموودە ییڤن ئە بو هورەیرەى قەدەر

خەمەکا دووجان دادا بوو دیمى وى

بلبلەكى مشتى قيان

د فرى, ل هنداقى سىنگى وى

دلى من تك تکه کا هیدی ژبو هاتنى لیددا و

تك تکه کا خیراتر.. ژبو چوونا وى

جار تہ قہ کا بارانیؑ بوول سہر زہ فی بین گولانیؑ
 جار ژئ گولہ کا چرمسی بوول بہر تاقا خزیرانیؑ
 زیوسی.. پف کرہ بورجا بہ لہک
 کہ قرہ کیؑ سیزیفی ژئؑ پہ شی و
 ب پالا شریئفہ سنگہ پیؑ.. ل بہر گژلوکیؑ
 ل سوجدہ گہا چیاپیؑ سؤر
 کہ فتن سہر ریؑ چہ رخ و فہ لہک
 ہمی ہاتن پایوسیؑ ببہن..
 شیخ؁ فہ قیر؁ پیر.. میر و مہ لہک
 ئوو باھوژا قہ دہ ریؑ ہات
 دراکولا دگل خوہ ئینان
 پیرہ فی بین کیلبہ قیچ و ہوقین گہ لہک
 ل دؤر بہ ژنا ویؑ بوونہ خہ لہک
 دہمیؑ شہ فیؑ ہیڈی دادای
 روٹاھی ژ پہ نجہ ریؑ رادای
 ئو ہیفی یا ہہ قالامن...
 چیرؤکہ کا بہردریایی یا قہ کری بوو
 سہرہاتیہہ کا نوو کری بوو

مه لۆكیڻ به رمله كی ل سهر بیدهری خرکری بوو

گه نمه كی گه هشتیی نه دوری بوو

زارۆكیڻ سنیله, وهك هیرو یین ئه فسانهیی

ب خه ونیقه قهید ببوون و پی دغای دچوون

کراسه كی به فرینیڻ ژ کوپین چیا

د چاقاندا سه ما دکر و

هر ئیک دلددا سیامه ندی سلیقی بوو

لی نه دزانین کو هیقی یا هه قالان من

خانمه کا شوخ و شهنگا شووکرى بوو!

۱۳. بهری چه ندین هزار سالان

ئه زب ته فه شین ببووم و سیس بوومه فه

بهری چه ندین سه د سالان

ئه زب ته فه چرمسی بووم و گهش بوومه فه

بهری چه ندین ده ه سالان

ئه زب ته فه وون ببووم و زقریمه فه

بهری چه ند روژه کین بوری

ئه زب ته فه بوهری ببووم و چیبوومه فه

ئاخ... وەلاتى من

ئەز ب ئەنيا تەقە برينە كا كيمزه يا خوينەلۆمه

تو ددلى مندا قونيىرى

ئەز د ئاھەنگا نووبوونا تەدا

ھەستە كا گەرم و خەونە كا مشت ئارە زومە

تو لەشەكى درەخشانى ب ديتنا منقە زقيرى!

وەلاتى من...

وەلاتى نيرگزان و...

شعريىن جوان و جى ژفانىن ئەفينداران

وەلاتى خوەدزان و...

شەريىن ويىران و دوتنا رەنجا ھەژاران

قيبلەگەھا قيبلا منى

حە جا منى

دەريايەكى يا بى بنى

ھەر سحارا رۆژ روويى من ل سەر تە قەدكەت

ژيەكى نوى د بيت ژ نوى.

پشتى چەندىن ھزار سالان

ھەر ب دانگا دەنگى تەقە يى بەستيمە

پشتی چه ندین سەد سالان

د ریكا تەدا شەھید دیم و یی كوشتمه

پشتی چه ندین دەھ سالان

د ھەگبا تەدا ئاوازەكا خۆش و سەربەستیمه

پشتی چه ند رۆژەكین بۆری

جارەكا دی...

پر ب خۆشی و ژ دلمرازی

ژ بنی گەوریی د كەمە گازی

بو ژینا تە دی بمە قوربان و گۆری.

ئوو پشتی ئەحمەدی نالبەند زکی خوە دراندی و شەیتانی خوە كوشتی..

خوینەكا شین ژ خوینبەرین لەشی رشتی و گەمارا مەندبوونی شووشتی.. ئوو

پشتی ھەمی دوودی یا خوە نشتی و خەونەكا خۆش ب دیتنا خۆقە کرییە

پشتی.. ریشالۆكین ژیانی ب لەشیقە شووربوون و لیلاقین ب دەرسۆكا ویقە

ھوور بوون.. ھەسپەکی كمیّد د چاغاندا شھی و حەزەكا دژوار د جانیدا نھی..

سرودەكا كەھی گوھین وی سمتن و خوینا وی بو لەھی.. كانیک ژ لەشی

پەقین و جووك و جۆبار ژئی قەپەشین.. ھەمی دەردۆر سۆر بوون ژ خوینی،

بەری ئیزرائیل بگەتە یەقینی و شاشكەكا كەسك بەھیت تەلقینی.. سترانەكا

ڦه شارتى يا مشت ڙئ ڦينئ دادا سهر سينگئ ڙينئ و ههستا من تهر بوو ڙ
باران بارينئ.....

- وهره دلئ من يئ دووجان ب خه ما , ڦه ڪه
گوله ڪا سڀي يا ڙرهنگئ ڙيانئ و مشت ڙ ڦيانئ
ڙ باغئ سينگئ من ڦه ڪه و ب بهرچه ما
په نجه را چاڦه رئ ڦه ڪه
دا ئه و ڙي وه ڪ من بمينيت , ل هيڦي يا بارانئ.

- وهره د همبئزا مندا هشييار به
همى ههستئ من يئ ديتي و يئ نه ديتي
ل هيڦي يا ته نه ...

وهره و من دوور ببه .. دوور
دوور ڙ برينا تبليئ نه رم و
به خچه يه ڪئ مشتي ته رم .

- خواه ب منڦه شاش نه ڪه
رهفتار يئ من .. رافه نه ڪه

چ بہ لگین دی، ژ دارا بوونی نا وهرینی

ژ بلی بارانہ کا خہریب..

تو د چاقین مندا نا بینی!

● نارینہ کی.. گولاٹھ کا عہ شق پیٹھ

ل من رہ شانند و من گوت ئوخہ ی

تہ ف کرب و کین ما نہ ب ریٹھ و

من تۆلہ کا دگہل مرئی ہہ ی.

● دی دہرگہ ہی دلی خوه بو تہ یران قہ کہ م

تہ یرہک دی چیت.. تہ یرہک دی ہیٹ

عہ قرہک ئافز بہ رہف من د ہیٹ

ہہر روژ سپیدی دارہ کا کہ سک

ل بہ ندا منہ و د ریکا مندا رادوہ ستیت.

● ئہ و پھیٹا عہ شق مینا دوی پیٹھ نووسیایی

نہ لہ شہ کی گیاندارہ ب ہیٹہ کوشتن

پہیکہ رہ کہ ل پالا چیای..

گهرمی و فه ژهن ژى د هی رشتن.

- ئەز ل هیقى یا دارهکى بووم د مندا شین ببیت
لی ئەز د داریدا شین بووم و
به رب بوهارا گه شقه چووم
خۆشى د رووی مندا فه دبیت و سیس دکهت
ههستا قرۆم.

- ته د قیا ئەز ب ته فه کاملان بيم
یا ژ خوهیه! ..
کاملانی رهنگه ک مرئیه و مرن ب خوهیه!
ژینی قیا ئەز د چاقى ویدا هه بم.

- ئەوی که مانچه ژهن ب خه مگینی...
ئاوازه کا خه مگین بو گولستانی د ژهنی
گولین ژیانى ب ئە قینی..
ئیکو ئیکو ل هنداقى وی بوونه ره نی.

● ههستا من هیتیمه کیّ دامایی یه .. دامایی

لی.. ئه فینی سه ربارتره

د قی کیلیکا نوکه دا، تنی مرن

ژ ههستا من دامایتر و بیکارتره.

● ئه ز هر دیّ وه غه ریّ که م

دلیّ من ییّ ب گولانقه یه

هیستران گورگور ببارینن

دهردیّ خه ریبییّ ببینن

ئوو گولستان ببیته عه ده م.

● په یمان .. په یمانه ، نه ژیا نه

ل جه هنه میّ ژی حزور هه بیت ، نوو ببیته فه

نه بارانه .. ل بوهارا بیته بباریته فه

په یمان شووشه یه ، ئه گه ر بشکییت نا ژیته فه.

● ته د قیا خه ونه ک ب منقه بژیت

بارانه کا ته نا ل سه ر من برژیت

لی ئه قدهمه د مندا د ژیت و ههلبهستا من
د سهردهمه کی دیدا د ژیت.

ههولیر / ۲۰۱۰-۲۰۱۱

پاشکۆ

تۆرا ئەقینی

کۆمه‌کا هه‌لبه‌ستین دەسپێکی یین نه‌به‌لاکری

دەستخه‌ت ١٩٨٩

١٩٨٩-١٩٨٣

په يقه كا فھر

ئەقە كۆمە كا ھەلبەستىن ساقا و دەسپىكىنە ، ژبلى ھندەك ھەقالىن من يىن نىزىك كەسەكى نە دىتىنە و ل چ ديوانان نە ھاتىنە خەملاندن و ستراندن . ھەمى دەسپىك خۆش و گەرم و ب زەحمەتن ، دبىت ساقا و بى سەربۆر بن ، لى خوينگەرمى يا دەسپىكى مروقى ھاندەت كو بەردەوامىي بدەتە دۆماندا رىك و رىبازى .

ل سالا ۱۹۸۹ى ، دەمى ئەز قوتابى ل زانىنگەھا مووسل . ھەقالەكى ژ من خواست كو ھەمى ھۆزانىن خوە بكەمە ديوانەك و ئەو دى بەتە بەغدا چاپكەت . من ژى ئەقە ديوانا ساقا ب ناقى تۆرا ئەقنىي بەرھەقكر و پىشگۆتنە كا كورت بو نقىسى . دپىشگۆتنىدا من نقىسى بوو : " ھۆزان جىھانەكە .. ھەمى كەس نەكارن خوە دگۆرەپانىن ويدا بلەيىزىنن ، ھەرچەندە پان و بەرىن و فرەھە . ھۆزان .. ھەستپىكرنە كا گىانىيە و بەھرە و سەربۆرا ھزر و رەفتارىن مروقى تىدا پشكار د بن . ئازراندنا پەيقىن مەژىي خاقتىيە و دگاڤە كا نەھشىيدا دەرەكەقنە سەر روويى كاغەزى و بى شەرم سەمايە كا سەرخۆش و پرجۆش دكەن . ھەرچەندە ئەز خوە وەكو ھۆزانقان دانانم ، لى ئەقە چەند ھەولدانىن نقىسىنا ھۆزانىنە ، دبىت ساقا و بى شاپەر بن ، لى مەرەم پى ئەو ھە كو رۆژەك بەيىت شاپەر پىقە بىن و دقادا ھۆزانا كورديدا بلەيىزن . پەيقىن قان ھۆزانىن ساقا ژ نىقا دلى من دەرەكەفتىنە و ژ مەرەكەبى

خامەيى من قەرەشايىنە سەر كاغەزى. ھىقىدارم ھەقال و ھۆگرىن ب
ئەختوبار بن د ئەقنى و كەربقە بوونا خواندەقانى ھىژادا. "
لى، من ئەو ھەقال نەدىتەقە و ئەق ديوانا نەخرى ما قەشارتى دناق ھەستىن
من يىن ھەلگرتىدا. مشە جاران ئەز لى زقريمە، لى ھۆزانىن نووتر جھى خوە
نەددايى و ھەردەم دا ھىنە پاشقە برن، چونكو ساقانە و مشتن ژ ئاكام و
چاقلىكرنا شاعرىن دى يىن دەقەرى. ھندەك ھۆزانىن قى ديوانى جھى خوە
دناق كۇما "دل و دەريا و چادر" دا كر كول سالا ۱۹۹۳ ب فوتوكۆپىيى ژ لايى
ليژنا ناوچا دەقك يا پارتيقە ھاتە كوپىكرن و گەھشتە دەستى ھندەك
ھەقالان. ھەرچەندە ئەق ديوانا نەخرى ب دەسپىكا من يا ھەلبەستى دەھىتە
نياسىن، لى تامەزروويى يا من يا بەردەوام ژبو ديوانا تورا ئەقنى ئەز پالدام
كو ھەردەم دگەل خوە بخوينمەقە. ب راستى ژى ئەز گەلەك حەز ژ قان
ھەلبەستىن خوە يىن دەسپىكى دكەم. ل داويى من ھەمى ھەلبەستىن قى
ديوانى خرقەكرن و ب رىنقىسا نوو راستقەكرن، بىيى كو دەستكارى يا
روخسار و ناقەرۇكا وان بكەم. ھندەك ھۆزانىن دى ژى ژ لايى ھەقالىن من يىن
خواندنگەھا براىەتى قەگەرانەقە و ژ بەرزەبوونى ھاتنە رزگاركرن. ئەقجا ئەو
ژى من دانانە سەر و كرنە دقى ديوانا ھەلگرتىدا. ھەرودەسا ئەو شعرىن د
سەردەمى رزىمىدا كووقى ژى ھاقىتتە دناقدا و ميناكى سەربورا من يا
دەسپىكى پى كاملان بوو. ھەمى ئومىدا من ئەو بوو كو رۇژەكى رۇناھىيى
بىينن.

ئو مادەم ئەم بەحسى دەسپىكى دكەين، هەژى گۆتنە كو ئىشارەتى بدەمه
 رۆلى سەيدايى خوه صەديق شەرۆى ل ناڭجى يا مەمى ئالان كو پالپشت و
 هاندەرى هەمى قوتابى يىن خواندنگەهى بوو ژبو خواندن و نقيسنا
 هەلبەستان. پاشى رۆلى هەردوو سەيدا يىن هەيژا عبدالرحمن مزورى و رەشىد
 فندى ل ئامادەبى يا برايه تى كو هەردەم پالپشت و هاندەرىن بەردەوامىبوونا
 ئەدەب دۆست و شاعرين گەنج بوون.
 د هەمى دانوستاندنن دەر بارەى شعرا كوردى يا دەقەریدا، هەردەمەكى مە
 بەحسى چاپكرنا ديوانە كا هەلبەستين من كرىا، ئىكەمىن تىشت دەتە پىرا
 من، ئەق ديوانا هەلگرتى و قەشارتى بوو. نە دوورە خواندەقانى شعرى ژ
 سادەبى يا وان بىزار ببىت، لى دبىت گرنگىيەك ژبو رەخنەقانا هەبىت. يا ژ
 هەمىي گرنگتر ژى ئەو كە بەرەمى هەستا فىرھايى يا منە د سەردەمى
 گەنجاتى و دەسپىكا من يا سەردەرى يا د گەل شعر و وپژەيا كوردیدا، ئو
 ئەز حەز ژى دكەم. هيفيدارم ب دلى وە بن.

چاقه ری

هه ری نازداری ئه ی کچا چیا
دگه ل دلی من ژ نوی فین ژیا
ئه فرۆکه من و ته ئیک دوو فیا
که تیمه فه خه فکین چاڤ و روویا

وهی کو فینا من چه ند یا دژواره
بیکه س و نه زان، ئوو نه من زاره
له و ما ئه فرۆکه من ژ ی هه واره
زه فیا دلی من بوچی به یاره ؟

ئه زم دخوینم بو ته وه ک بلبل
شه فین نیف شه فان، بی خه و و چاقل
دگه ل تاریی ب هه فرکی و به قل
هه می ژ بهر ته یه جانی ئه ی سوڤرگول

وه ره و خویاکه ئه فینا نیف دل
ئاگری شه فا سار ب هیله هل
ل به ندا ته هه لیان، ده ست و لیف و تل
ب هاتنا ته گه ش دبن، دار و گیا و گول

* * *

۱۹۸۳

من توقيایی

من تو دیتی

جوانی دلی من که فته ته

من چاقین خواه کرنه چرا و

دانانه به رری و هاتنا ته

من دلی خواه کره په یف و

نقیسی ل سهر ده فته را ته

من هستا خواه کره خوشی و

هاقیته سهر ژيانا ته

روژا خواه من کره ریقینگی مالا ته و

شهقا من خه ونه ک دریزه ژ دیتنا ته.

* * *

۱۹۸۴

دلپەر

دلپەرا من

قى كاغەزى ب خويىنا دلى

ژ كويراتيا خوه , دنقىسم و

دگەل بايى ھوين , بو پەنجەرا تە دەننىرم

دا بزانى

تو بو عشقا من خىقەت و مال و نھانى

بو ژينا من سۆز و عەھد و نوو قىانى

ئەفجا يارى : ھەر چ كەسا پيسا گەنى

ب تە كر كەنى و

چىرۆكەك ژ ئاشۆپى ھونى

نە ئەوہ كو وى تو دقىى ,

لى تنى دقىت

تو ژى كول و خەما بخۆى و

ئاوازا دوورىى بژەنى .

* * *

۱۹۸۴

هه‌ی یارا من

هه‌ی یارا من:

ئه‌ی ئه‌و په‌یفا ل سه‌ر به‌رپه‌ری هۆزانا من

کولیکا باغی دلی من

می که‌وا جوان و پر قه‌بین

ل سه‌ر نه‌الیئ که‌قنه‌ واری هیفی بیئ من

هه‌کو ته‌ دبببم ده‌لالی...

ئه‌ز و ئه‌فین پی‌کفه‌ د ژین

رۆژ د هه‌لیت و گه‌ش دبببت ژین

لیقیئ ته‌ بیئ وه‌ک قه‌یتانان

وه‌کو په‌رین سۆرگولانن

شه‌کروکن

وه‌ک مساسکا زارۆکان

هه‌ست و چه‌زین من تم و تم لی ب ژقانن

رۆناهی مینا بارانی..

ژ روی هه‌نارۆکیئ ته‌ د بارن

د چه‌زرها دیتنا ته‌دا

بلبله‌کی سه‌رخۆش و شه‌یدا مه‌

ئاوازىن عشق و ئەقىنىيى دسترىنم

خوشىيى ژ كارهسات و بىزارىيى د قەژىنم

ژىانىيى . . بو پاشه رۆژيى دحه بىنم

تو كىفه بچى , دى من بىنى

گەر تو ئاڧا ناڧا دهريا بى

گەمىڧانىيى دهريا ئەزم

گەر سۆرگولا ناڧا باغان بى

باخچه ڧانىيى گولچىنىنا گولان ئەزم

گەر قەڧته كا سلاڧان بى

ل هىڧى يا وهرگرتنا سلاڧىن ته . .

ئەزىيى بلەزم

هۆزانا من:

بىيى ناڧىيى ته نا هىيت هونىن

بىيى هەردوو چاڧىن ته يىن شىن

بهژنا زرافا و قژ زهرىن

ژ داىك نا بىت خوشى و كەنىن .

* * *

۱۹۸۴

سلاڦين جه ڙني

ل نه ڦي جه ڙني
دهمي من سهح دکره به ڙني
ل گه را دهواتي د زڦري و
ب ئيشاره تان داخواز دکره به هه شتي
من سلاڦين ئاگريني ڙ جه رگي روڙي
گهرمتر ڙ گهرما نه ورؤزي
رهواتر ڙ باوهري يا دوڙي
ب دهنگتر ڙ چه کوچي کاوهي
خوشتتر ڙ دهنگي شريني و
شرينتر ڙ نه فينا مه م و زيني
ددهستين خودا پر کرن و بول بای کرن
دياري بو بشکوپيني...
وي سلاڦ ڙ من وهرگرتن و ب چاقان گوت
سلاڦين من زيده ترن.

* * *

۱۹۸۴

بشکورین

پرچا ته ژ تاكین نیرگزان
چاقین ته ده ریا ئاسمانی
رووی ته دیمی رۆژییه
ژی د زیتن ژین
به ژنا ته ژ به ژنا سۆرگولا
هه ی حه بینا چاڤ و دلا
ژیدهرن ئه و بو خۆش ژيانا پر ئه قین
ئه م دی په ردین رهش درپینین
کول و خه ما په رچقینین
دی بو پاشه رۆژی که نین
ژنوی دی بین و ژ بوونا مه
دی خۆش بیت رۆژگار و هه بین.

* * *

۱۹۸۴

ته نا هيلم

گه ر ته ديت و داچه ميامه نيڙگزه كي

ل دورماندورين وي پر گيا ..

ئو من قيا بين بکه مي

هزر نه که نه و نيڙگزا فه ساله که

ل دويف دگه رييم کو بين که مي

ئه فرو بهيلم و بچم

نیشا بدهم کول و کوڤان و خوزی یا

ب فه مرينم دناڤ سينگيدا هيڤی یا

نه .. یاری نه

باوهر بکه ..

تنی تویی بوهارا جوانی و خوشی یا .

* * *

۱۹۸۴

قىيان

من تو قىيىيى..

ۋەكۈھەمى ئەقىنداران

د جەرگى ئىيى مندا ئىيىيى

ۋىنى تە يى تۆمار كرىيە دەزرا مندا

دناق بەرپەرىن پەرتوكا ھۆزانىن مندا

ل سەر چقىن سىپىندارا ناق باغى مندا

ل سەر بانى من،

جوانترىن و بەرزترىن ئالايى..

* * *

۱۹۸۴

توژيانى..

بشكورينى،

دهمى ئەز چاڧىن تە دبىنم

مينا دوو ئەستىرېن گەشن

ل ئاسمانى ھەردوو روويېن تە دزڧرېن

ليڧىن تە ژى مينا پەرېن گولا سۆرن

ھنگڧين و شەكەر ژى د فۆرن

پرچا تە يا زەر و خەلەك

رەنگ و دىمى خەجا عاشق تى ڧا دبۆرن

ئەڧينا من نە ئەڧينه، كو بېژم تو نوو ڧيانى

ئەڧينا من نە برينه كو بېژم تو دەرمانى

ئەڧينا من، حالەتەكى دوير سنووره و

تو بو من جەرگ و ھناق و روح و جانى

تو ژيانى...

* * *

۱۹۸۴

چاقين ته و ستير

هه ڪو دوو ستيرين پير روناھي
د بهرنيڪ را دچن، چھند جوانه
تھ ٿ تاري يا روهن دڪن و دببت بيناھي
هه روه سا ڙي دھمي دبه ر ته ڀا دبورم
شھوقا هه ردو چاقين ته يين جوان
به ر په نجه را دلي، لي تاريستان
تيرورڪين خواه پيٿه رانان
ل هه مي ره خا دببت سيناھي و
ڙنوي ل نه ٿينا مه دببت به راهي
قھت نينه دوماھي ..

* * *

۱۹۸۴

ئەقىنا تە

چى دىبىت بشىم
ھەردو چاقان ب قوقلىنم
بىي رۇناھى ئەز بىمىنم
باش بزانە زوى ب زوى نەشىم
ئەقىنا تە ژ ناڧ سىنگى خوە بدەرىنم
بەرىپەرەكى عشقە كا نوى
ئەز قەكەم يان ژى قەخوينم
باوەر بكة:
دى ئەو رۆژ بىت يا نەمىنم.

* * *

۱۹۸۴

هيفى نا مرن

"بشکورپين بوو دخه ونيدا"

لى سپيده هات, هيدا د ريدا

فهله كى ژى چه رخه ك ليدا

ته ف خوشى كرنه د به نيدا

ئو دلى من بو كريبه ليس

بى دويقه لانك پاقر و رويس

وى تىكر ژه هره مارا پيس

دل گوهارت رهنگ بو زه رى سيس

هيفى يين مه پيگفه چاندين

ل سهر به رپه رى ژينى خواندين

لى فهله كى نه م خاپاندين

ب خه ياله كا دور كه ناندين

هاتنه گوتن ب مه سه د قه سه

هه ردوو چاڤين نه قه ريسه

ب فينا ملله ت نا حه سه

له و مه ژ عشقى ئيرو به سه.

* * *

۱۹۸۴

سلاڤ (۱)

ئەي شەرینا روی ب خوناڤا
حه بینا جه‌رگ و هناڤا
قه‌فتکا ته یا سلاڤا
ژی دهنیتن بیهننا گولاڤا

سلاڤین ته دل قه‌گیرن
نی‌رگز و سۆرگول، شلی‌رن
گول بو بلبلان دهنی‌رن
بیرهاتن و جان بژی‌رن

سلاڤین ته راستی تیدا
ئەز ئی‌خستم د هزری‌دا
بیم ئیک د قی ژینی‌دا
ئەڤ ژینا ته‌ڤ خوشی تیدا

پرچ زيرينا روى قورمى
زرافا به ژنى وهك نيرگى
زور يا ب پهيمان و سوزى
لهوما دل ته خوار و دزى

دى دلى بخو و بکپينه
خوشى يا ژينى ئەقينه
ئارمانج و بلند هيقينه
وان ليقان بو بگرنژينه

ئەسمه رى هەى جانا جانان
دلى پرى کول و کوفان
من کرنه په رتوک و هوزان
تو هوزانى و ئەز هوزانقان
* * *

۱۹۸۴

سلاڤ (۲)

ئەي شرىنا روى ب خوناڤا
حه بىنا جەرگ و هناڤا
قهفتكا ته يا سلاڤا
گه هشتن و دلخوش كرم

سلاڤىن دلسوزى تىدا
ئىخستم د به ندا هزرىدا
بچينه وارى خوشى تىدا
ل هيفيا ته ئاتەش و گرم

نازكى شاها ئەڤىنى
رامان و واتا هەبىنى
ما نەهات دۇرا كەنىنى
ژبەر ته رىكىن دوير دى بىرم

دلبرىؑ بو ته دل بهره
قه چەند جاران من گۆت وەرە
نىؑ رىكەكا دویر مه ل بهره
دا هیقى یین فرین بگرم

ئاڧا كانىكه كا لیلین
دا خە مسارییؑ ئیروؑ بهیلین
زەڧىكا ڧینا خوؑ بکیلین
یىؑ لیؑ دخۆرن مشك و کرم

بهسه كه ڧناری و سه ره قى
ڧۆلكانا هشبوونىؑ په قى
دخوازم د ژینیدا هه قى
پر ئۆمید هه رچه نده كرم
* * *

۱۹۸۴

زانين جوانييه

ئەلۆ ئەلۆ مەرحەبا
خۆدانا پيچ و عەبا
چەوانى ئەى دل و جان
شەپال شەنگا رندا جوان
چ نە بەحسین قىانى
ل گیلە شوکا قى ژيانى
دلخوشى يان دامايى
لقوکی يان راوہستايى
دويرم دقيم ژتە بزاق
رى ب شەقىنى گاڤ ب گاڤ
بخوينى و ببى رەوشەنبير
بو کاروانى يا ببى خەتير
هەرچەندە جوان و شەنگ بى
دەلال نازدار پەررەنگ بى
گەر نەزانى کرىتى
کوورەيى پەر فەيتى

له و دخوازم ژ ته زانين
زانينه ښين و هه بين
ل ښى هه بينا نه بوون
دښى هه بيتن هه بوون
ښه خوین ژ کانی یا هیڅی یا
پر بکهین جهرگ و سیا
ژ چاښین مه بباریت روژ
خوښی یا به لاقکهین هه روژ
.....

ئه لؤ ئه لؤ سه رچاڅا
خودانى خامه و ده څا
خه مگينم ئه څرو گه له ك
بى كلن چاښين به له ك
دويريا ته بيهيژ كرم
نه يا ساخم نه د مرم
بابى من زيړه څانه
ژيانا من زيندانه
ده ژ گريډايى .. چاڅ گرتى
نه لښى پين من گرتى
كچم شهرمه بخوينم

هه‌رچه‌ند خواندن ئه‌فینم
عه‌شیره‌تی ل من دخۆریت
وه‌کو میهان من دگۆریت
وه‌ره من رزگارکه ژ فئی
ل هیفی یا ته‌مه وه‌ره دی
ده‌ست ل ناڤ ده‌ستان دانین
هیفی یا خوۆ بکه‌ینه زانین
سیاری ب ته‌نی په‌یاپه
ده‌نگی ب تنی یی باپه
بگوه‌ورین فی ژیان
به‌لاڤ بکه‌ین فیانی
دا زارۆ ژ مه‌ فی‌ر بین
ژ بنده‌ستی تیر بین
په‌یف و گۆتن چ نینه
گه‌ر بی‌کار بن وه‌ نینه.

* * *

۱۹۸۴

نەورۇز

نەورۇزى ئەي رىحا دىلا
رۇژا قەبوونا سۆرگولا
بىرھاتنا خۆرتە مېرو
ئازادىخواز و دلکولا

ناقى تەيە كۆلاندى
ل سەر لەشى نەخشاندى
ب تە شادە يى سەرفەراز
كوردى توژ دل حەباندى

سۆز بىت ب چىايى مەتىنا
ب ئەقىنى يا مەم و زىنا
تە ژبىر نەكەين چ جارقەت
گەر خۆ بېين رىزا دىنا

* * *

۱۹۸۴

بەرسقەك

ئەو كەچا ھەر چاڭل دەرڧە، چاڧئىن من ب چاڧانڧە ماىى
دل دگەل دلى بوونە مئڧان، د زەڧى يا ڧىنىدا كئلاىى
وى دەمى كۆ من ب دىارى دلى خۆ بو كرىيە خەلات
من ھزر كرفە نىرۆژە و رۆژەك ژنوى ل من ھەلات
من نە دزانى درەوینە، يىن خاپاندىن گەلەك تۆلاز
د دەريا ئەڧىنى يا وئدا خەم و كول يىن بووینە گلاواز
وى تورىنى، بشكوپىنى، رەوش و جوانى يا ئەڧىنى
خەم رەڧىنى، دلحەبىنى، مز و پىخوارنا ڧى ژىنى
دل و ھناقى يى ل من سۆتىن كرىنە ئالفى خەما
كەڧرى ڧىنا من ژ جھ كەت، نەرم وەكو ھەڧىر و شەما
چ شرىن بوو، كەڧتى دلى ڧى ڧەرھادى و ھەى ھاوار
چ لەيلا بوو ژبەر وى مەجنوون ئەز بووم ئەڧرۆكە دىن و ھار
دگەل وى سىامەند و مەم بووم، كو ڧىنى قەت ژ بىر ناكەم
شەڧ و رۆژان من تو ھزرى و تە ژبىر ناكەم

ل سهرى ريكا رۆسته م و گيو بووم، زيړه قانى وي ژ دل
 دړك و سترى يين ريكا دريژ ئه فرۆ گوهارتن من ب گول
 ل باخچه يا ل نافذ گولان، بشكوژك و جوانا هميا بووى
 ل سهرى گرا، ل كوپيتكان، خه ملا چيا يين كوردان بووى
 ئه ز نزانم چه وا ئه فرۆ كراسى ل بهر ته بو فاژى
 قهى نزانى گهر نه بين ئيك، نه ئه ز دژيم، نه تو نا ژى
 دلى ژ وارى قينى باركر، يى ل ئاشوپا بيرهاتنا دچيت
 لى ل دهريا ژ بيركړنيدا، وهك نه مه له قانا دگه قزيت
 جام و پهرداغين ئه قينى، من شكاندن.. پرتكاندن
 كاغز و شعرين ته جانى من ته قدا سوتن.. دراندن
 دى هره و ريكا ته خير بيت، ئيدى ناځى ته نا ئينم
 سورگول و هيقيان ئيدى، توبه يه ! دگه ل ته نا چينم.

* * *

۱۹۸۵

که قالى بيزاري

جامهك شه رابى ژ شهنگ ليقيڻ خو بده من شرين
دا پى دهرمان بن نئيش و نازارم، ته ف كول و برين
ژيى مه دبوريه دگه ل روژا دچيت قهت نا هيتته قه
روژ ته ف شه قهره شن، گه لهك د نه خوشن، خوشكه نه ف شه قه
ب مه يا مه يخانيڻ بياني يين گوندى هه رده مى سه رخوش
ته نى ليقيڻ ته هزرا من دكولن، من دئينه قه هوش
يى ل دويف من د به زن خه لكين قى شارى، نه گونه هبارم
ژ سه ر تا كو پا حه رام كريمه، چاقان نه ز خوارم
ب په يمانين ته ييسوك خويانا مه د ميژن، دگه ل ويسكى قه دخون
نى يين دوهمى بوون، ده مى ل پيشى يا تازى يا مه د چوون
چ بكه م گه ر ئاگر ژ نيقا دلى مه بهر بيت دلى مه
بارى مه ي گران، گرانتر بيتن ژ هيذا ملي مه
دى وهره جوانى، وهره و نه شكينه سوز و په يمانى
وهره و كار بكه ين بو خوش ژيانى، ل دژى ژيانى

* * *

بوچی هه‌ی دل

چ ئاوازن دل دنان
ئوو دسازن د بیّ مران
بوچی هه‌ی دل

ته‌ڤ کول و خه‌م ل من بوون جه‌م
باغی ژینه‌م بوونه‌که‌له‌م
بوچی هه‌ی دل

ئه‌ڤ ئه‌ڤینه‌که‌رب و کینه
دل بپینه‌خر خوزینه
بوچی هه‌ی دل

شرین سۆرگول ژ من مایه‌ سل
ئاگر ددل هه‌ر مایه‌ هل
بوچی هه‌ی دل

ئەو بشكۆرپىن نە كر كە نىن
ژان و برىن نە ھۆيە قىن
بوچى ھەي دل

بشكۆرپىنى خەم جىقنى
سۆز دىنىنى نە راستبىنى
بوچى ھەي دل

راستى يىن جان ھەر بەرزە مان
كودى خەمان ما ل من مېقان
بوچى ھەي دل

* * *

۱۹۸۵

گرنژینا یاری

خاتونا ژ رهنگی بوهارى

جوانتر ژ جوانى يا خويسارى

دى خوشكه تاما ژيارى

ب گرنژینا شه كه ر ليڤا

شه يدايى نافي ئه فينى

ره ونه قا خوشى يا ژينى

جان ژيده را گرنژينى

من تو دفيى ژ جه رگ و هناقا

جان دهيت و د بوريتن

گول ژ جوانيا ويى د گرنژيتن

جه رگ و دلان د سوژيتن

ب ئاورين وهك سيلاقا

دل دناليت دلهك بهيت

مه شكا قالايى بكيى

خوشى و ئه فينى ژى بزيت

ئوميدان پرکه تن چاقا.

* * *

۱۹۸۵

ته ژبير ناکه م

بشکورينا من:

هزر نه که و قه د نه بيژه .. قه جاره که
ده ق خوشيه که و دئ بوريته
بوهاره که , گهر هاقين هات دئ به هيته ..
ستيره که گهر روژ هه لات دئ مريته
نه ياري نه , باوهر بکه
ئه وهی من تو نياسی و قيايی
ئه و ئه فينا د دئ مندا
چه ند جارکی يا هاتی کيلان و قه کيلايی
نيگيا ته د چاقين مندا
وهک دهرگه فانان راوه ستايی
نيرگزه کی ..
ههر روژ د چاقين مندا دبشکورپی
بلبله کی .. بو ری و ريپازی دبستری
گولچنم ئه ز ياری ..
ل نا ق باغان ل ته دگه پم
که وگيرم ئه ز ياری ..

گه لی و دۆل و چیا دبرم
 خه فك و داقین ئه قینی یا خوه
 ل بهر هاتنا ته فه دگرم
 ئه گه ر هات و تو كه فتی یه د تۆرا مندا
 هیدی هیدی دی به ندکین تۆرا خوه فه که م
 نیرگزه کی دی ب پرچا ته فه که م
 ئوو دی شه که م
 ئاگری عشقی دی لیکه م و
 قاونا خوشیی دی پیکه م
 نه یاری نه، ببوره
 " نه نیرگزی و نه زی چیمه نا ب هه قرزی "
 تو ژ هه مانا پتری و ب ره وشتری
 فریشته کا دلپاقژی و هیژ ویقه تری
 ژ شه کری شرینتری و
 ژ گلوپی روهنتری
 چه وا ئه قین دی مریتن! ؟
 بی ئومید و هیقی بیتن...
 * * *

۱۹۸۵

ئەقىنى ژېر نەكە

چ پەيف نەمان

من ب قەلەمى خوه يى پر زام

نە نەخشاندين, كرين ھۆزان

ئوو بو بەژنا تە ب ديارى نە ھنارتين

چ سۆز نەمان.. پەيقىن جوان

من ژ عەمرى خوه نە ھەلاندين

ئوو ژبو عەشقا تە قافارتين

ئەفجا شرين..

دى چەوا ژبیركەى ئەقىنى

دى بوچى كويركەى برينى

ئەولاوى تە دل لى خواری

ئەقروكە خەم ل دورماندورين وى د مشتن

دقیتن بهیى راکەى ھارى..

ئەقى بارى.

* * *

۱۹۸۵

بەرسقا یاری

دلدارى من لۆمە کرنین تە بوون گەلەك
بەس دلى من ب ئيشينه
وەرە جەرگى من بینه
هەمى دەرد و تەق بینه
وەستيام .. ژ ئاخفتنى و تەردەمى
وەستيام .. ژ ژفانا و خەریبى
ژ بەر تەیه , وەستیانان من .. دلدارى دویر
هەتا دمرم دى هەر بیژم
تو دلدار و ژینا منى
هەدار و رۆناهی یا منى
ناقى تەیه ل سەر ئەزمانى و
گەرەمە خوینا دلى منى
ئوو شینوارین ئەفینا تە
خەوزران و نەمانا خەوا خووشا منى
تۆرە نەبە: چ گۆتنان ژ من نە بیژە
ئوو نە بیژە درەوکەر بوو

خاپینۆك و بى سۆز و سحرکه ر بوو
دلدارى من..

ل دیدارا ته کهر و لالم
ژ دوورى يا ته پەريشان و بى حالم
چ پەيف نا هينه بيرا من
كو پى پەسنکه م ئەفينا دلى پر زام
هەردەم گيژم
ئوو نزانم دى چ د حەزرەتا تەدا بيژم
تو ژى ل پشت پەردە يين رهش و تارى
د من ناگەهى..

وہکو گولا ل وەرزی هافینى بەهى
مىقانا خەم و ژانين دووربييمه و
کول و کوفانان دمىژم..
قەت نا بيژم: من تو نه قىي
ئەگەر تو بهيى يان تو نه هيى
تو روڤناهى يا ژينا منى و
تو گيانى لەشى منى..

* * *

۱۹۸۵

بوچی سلاڦ ناکه ی؟

سۆرگولا ب سۆری خه ملاندی
سوسنا جه رگی من حه لاندی
دل به را دل ب نوو عشقا خوه گفاشتی و
ب راستی خواندی..
بوچ سلاڦ ناکه ی جاره کی
دلی من بوو قه ته دیاری
ته بو خوه پیکرن یاری
هه تا تو ب خوه که تی ژ کاری و
نا گرنژی ب بوهاره کی
بوهارین ئیرو د بی به ختن
بهایی ئه قینا پیروز
نا گه هینن مسقاله کی.

* * *

۱۹۸۵

خايين

وي بلبلي..

دادا سهر تاكي دلي من

ئو وبستري

من نيشا دا ئه قين و زين

ب من گرنزي و زويكا فري

دلي خواه يي قالا و پاقر

من بو ريكا وي رائخا و

وي ب درهوين ئه قيني يا خواه

يي رهش كري..

* * *

۱۹۸۵

خهون

هه رشه ڤ... .

خه يالا من ژ روژا گهرم ئافز دبیت و

سروشته کي نو ی په یدا دکهت

ئوو هزرا من ددزیت و دبهت

ئه ڤ سروشته .. هیرش دکه ته گیانی من

تیکهه ل دبیت, دگه ل هه ستا من

دگه ل مژیلانکین چاڤین من

سه رخوش دبم.. .

پر سه ربه ست و سه ربه ست دبم

دهمی ل سپیدی هشیار دبم

خاڤ و وه ستایی و دبینم,

کو ئه ڤ سروشته خه ونه که و

حه زا من پی هشیار دبیت

دناڤ په نجه را دوزا مندا

په نجه ره کا دی ژي ڤه دبیت.

* * *

۱۹۸۵

ئاگرى دى

دناڭ جقاتىن تارييدا..

گەر خەنجەرا راستىي سەر بهەلىنىت

رۆژ دى ھەلىت

ژىۋ كوشتنا زۇستانا تەزى و بەستۆك

دا بىين ئاگر، خوه بسۆژىن

نەورۆزەك پر خۆشى دى ھىت

قە نەورۆز ھات

بشكوژىن وارى گەش دىن كو بىن گول

ل سەر ببسترن ھەمى بلبل

قە نەورۆز ھات و د زەيىرىت

ئەو ئاگرى دىلىدا ھل.

* * *

۱۹۸۵

هیشی

"ل ناڤ جه رگی هەر زڤستانه کا ساردا
بوهاره کا رند و رهنگین خوه د لقینیت
هندی شهقا دریژ بیتن
تیروژکا سپیده یه کا نوی
دگهل خوه دئینیت...."

ئهف تیروژه
دی ئیشانا کولکین پیستی مه خوت
تیروژکا هه
دی تهف عهقرین مه گفیشیت
که ته باران و،
دی دهقین ل سهر ئه رزنکین مه شوت
ئهفجا هینگی ئاخا پیروز
ئهوا هیشتا مت بووی
ل بن سمین داگیرکه ر و هوفا
دی بیته واری مروفا.
* * *

۱۹۸۵

دیاری یا سالا نوی

سالا نوی هات

هیژ دلی من،

دناڤ ده ریا چافین ته دا فه شارتیه

گرنژینا لیقین ته ژی..

ل بهر په نجره را ئه فینا من زیندانییه

دارا ژینی ب هه بوونا ته

یا شین دبیت و کولیلکا دای

لی متی و بیدهنگی یا ته، چیا یه که

ژ خه مان و چاقه رییان و خه رییبی

شقییدی جارک دی یی زای

سالا نوی هات و نزانم..

چ بو ته بکه مه دیاری

نیرگزه کی ژ کوپین چیا

نی تو ب خوه، ب خوه نیرگزی

سلاڤه کی ژ دلی پاقرژ

نئى دل ژى ته بو خوه يئى دزى
ديارى يا من يا قئى جه ژئى
دوو گوتنن، ئەو گوتن ژى بيرهاتنن
ئىك ئەو رۆژا مه هه قناسى ل قئى ژينئى
يا دى گەرما گومتلكئى به فرا ئە فينى.

* * *

۱۹۸۵

گرنژین

بگرنژہ , یاری بگرنژہ

گرنژین .. خہ م و بیزاریی د کوژہ

روژ ژ دیتنا تہ شہرمہ زارہ

تو گہ شتری ..

نیرگزی ژبیرکر بوہارہ

تو جوانتری ..

ئہ قجا بہیلہ لیقین تہ شہ کرژی ببارن

گرنژینی نہ قہ شیہرہ

بہرہ ستا ل سہر ئہ نیی بسوژہ

حہ ز و ہستا من دھیہرہ

بگرنژہ یاری

بگرنژہ .. خیرہ .

* * *

۱۹۸۵

ليٻئين خواه نه داكيشه

ل ئيقاريا ده مي چاڦين مه ڦيڪ دكه ڦن
تيرورڙڪين چاڦا وهك به ري ڦيڪ ناكه ڦن
دي چاڦين خواه گري و رووي خواه گوهوري
ئو ليٽين خواه ل من دادڪيشي..

هر چ خوشي يا مه پيڪه چاندي و داناي
کرين يادگار

چ بوهارا ژ گه رما ديدارا مه زاي و بوويه ژيار
ديوي که ربي دي هيٽ و ره ڦينيت به تن
ل پشستا هزار که ڦران ده تن
هوور هوور که تن..

جواني و گه شاتي يا ديمي ته دي دزيت و
دناق تاريستانا شه ڦيدا ڦه شيريت
هه مي خه ونيڻ هه لاويستي و

ئوميدين چاڦه ري مايي
دره شاتييدا، دي خوت و غه واره که تن.

* * *

۱۹۸۵

بہر شہک سہر پی

راستہ وہیہ .. دل ہر دلہ
پاش شکہ ستنی ژى ہر دلہ
لی ئو دلی سہد ئاوازان بخوینیتن
دہرگہ ہی بی مفتہ بیتن
ہر دہمی قہ کری بیتن
بو ہر ریباری ب بۆریتن
یی لی وو چہ ماندی بیتن
یی پر ہہ کہ و دوودل بیتن
نہ شیت برپاری ب چینیتن
دی ہر شکہ ستنی چینیتن
ئو نہ بوویہ ..

یا دوورہ ژى کو ببیتن.

* * *

۱۹۸۵

چه وا سلی..!

من تو دڻي ڙنيقا دلي

شهيدامه ٺه ز

بو ته گولي، وهك بلبلي

ٺه ڦينا ته بو هنده سالا

د سينگي مندا دهلهلي

ڙبه ر ته ني من يي ڙبير كرين

ناق و نيشان.. لهش و گيان

ڙنوي تو دهيي و يا سلي

چه وا سلي؟!..

ما نزاني كو تو كانিকা خويانا دلي و

رؤناهي يا چاڦي هه لي

چه وا سلي؟!..

* * *

۱۹۸۵

مرازا مرنی

هەر بوهارا دەرگه‌هی دلکی من قوتای

لی بو پاییز..

ئەو تورینا هنده ساله ب نکلی ئەقینئ

دلی من ژ دل دپه‌نی

بو خاترخواز..

عیلین که یف و خوشی و سه‌ما مرن که فتن

کاروانین کۆفان و خه‌ما بوون سه‌رفه‌راز

له‌وما گه‌لۆ..

هه‌تا ناڤئ مرنئ ژئ ل نک من بو مرزا..

* * *

۱۹۸۵

پیدقی ..

گولین ناڤ باخچه یی ژینی

پیدقی یا ب ئافه کی هه ی

دا بیشکورن ..

کاروانی یین ریکا ژینی

پیدقی یا ب ری و ریباری هه ی

دا لی ببورن ..

ئوو دوو ئه فیندارین وهك مه ژی

پیدقی یا ب شعره کی هه ی

دا پی بزین و ب فورن .

* * *

۱۹۸۵

من تو دقيايي و په يځ ددليدا د هيلان

دلبره را من، من تو قيايي..
ئووه هروه كو چ تشتين دي ل ئه ځي دونيايي نه قيايي
ب هه مي كويراتي يا دلي خواه، من تو قيايي
سوژ و په يمانين پر ژ دل، د دلدا هيلاي
ئيرؤ من بو ته ب تني داي..
لي نزانم كاني چهوا من تو قيايي
يان ژي بوچي من تو قيايي؟
سه روچاځين ته يين زوها
دلي ته يي رهق و هشك وهك كه څرځين چيا
نه كه نينه ل سه ر ليځا
نه سلاڅ دكه ي ب ئيشاره تين ديم و چاځا
نزانم چي يي؟ ئه هره مه ني ل تاري شه ځا
خه لكي دترسيني..
يان گويني، ته دلي من خوار و ره ځا
گه ر من تو بځيي، ئه ز يي دينم
گه ر ته بنياسم، لاوازم و بي ئه ځينم

لى، ھەكۆشەق دەھىت... ب تنى دىمىنم
 دگەل يادا تە يا خۆش و خەمىن چاقەرىيا دىمىنم
 ئەز پى دحەسىم كۆ ساويلكە و درەوينم
 من تو دقئى، من تو دقئى...
 لى نە بېژە چەوا و كەنگى؟!
 من تو دقئى بەرى ئەقىنا گولبەرۆزى
 بو تىرۆزى...
 بەرى ئەقىنا رەند سۆرگولا بو بلبلا
 من تو دقئى و ژبەر تە دىنم
 ئوو ژبلى تە، چ سىناھى يىن دى نا بىنم
 من تو دقئى و دى ھەر تو قئى
 "تول نك من بى، تو بچى تو بەھى"
 ھەر من تو دقئى...
 * * *

۱۹۸۵

نامه يهك بو كچه كا شهيدا ب عشقی

من چەند جارەن بو تە ديار كرو گۆت
لئى ئاخفتن تە ب ئەرزانی فروت
تو عاشقا شیت و شهيدا
سەوداسەرەك، هەرودەكو سەرخۆش و مەستا
دویر ژ ئاقلی و هۆش و هەستا
بوویە بە نیشت ل سەر دەقی پەسی بە كروكا و
ئاڤروویا روویكى تە درێژن، هەمی ژ قەستا
چیرۆكا عشقا تە یا دین
ب بەر دەرازینكین مالاڤه، بە هی و وەستا
وەك دەسمالین ژ باژیری دەین
جوتیارین گوندی مە ب حەزەك مشتی ئەڤین
تە دگێرینن دەست بو دەستا و
كەسی نەڤیت گوھ لئى ببیت، قەسا ژ راستا
لەو شرینی بو تە دبێژم، رەوان و رووت
عشقی فلمی رەوانی سۆت
های ژ خوہ هەبە و ئەڤی قەسی بکە گوهارك
بەری كەربا چاڤین تە بیین وەستیای بخۆت
بەری پی بیین تە بکەنە جووت!

* * *

۱۹۸۵

تویا شهنگی.. لی دلی من نه یی جارانه

ل وی ده می ل گه را گوڤه ندی د زقپی

گوڤه ند هه می ب خووشی دهات و

روناهی ژمهیدانی دفری..

ژبه ر کراس و فیستانین ته

ئاسمانی یا خوه د خه مله کا نوی وهرکری

ئه و سوڤاڤا ب لیقین تهڤه

خوینا دلی منه میشتی و ل

یقین ته پی نیشان کری

لی تورینی..

نه دلی من ئه قروکه دلی جارانه و

چاقین ته زی, نه مزگینی یا بوهارانه.

* * *

۱۹۸۵

چيروکا ئه فينه کا مری

هه ی هۆ یاری..

بو ته جهه کی به رفره ه

ل ناڤ قولاچین دلی زامدار مشتانه کر

ریکه ک دریژ.. بو هاتنا ته فرهش کر

ئوو بوهاره ک بو که نینا ته ته رخان کر

کهنگی هاتی..

من ده ری کاروانی زینی دگه ل ته فه کر

لی تو عه قره ک بی باران بووی

زه فی بین خر عه شق و ئه فینی, ته خاپاندن

هه ر داره کا به لگدارا ل بن روونشتی,

ته خه مل و به لگ لی وه راندن..

سۆز و په یمان ته ب زانیبوون فه کوشتن

بیره اتنین عشقه کا گهرم ته که لشتن

هیفی یا مه یا هه لویستی, لی باراند سر

ب دزیکیفه دگه ل خوه بر و کره کۆمر

ئه فینا مه , ئه وا هیشتا د جولانکیدا..

ته گۆتی مر... ته گۆتی مر.

* * *

۱۹۸۵

عشقہ کا گرچن

کاغہ زین تہ من فہ کرن
فاقیّران و ژیک فہ کرن
ریز ریژ، من خواندن و راقہ کرن
ئہ فینیبہ کا گہرم تیدا دیت، کو دارہ کہ
رہہ و ریشال ہزر و باوہری و بیرن
قورمی وی چاقن، روناہی و خہ تیرن
بہ لگین وی پہ یفن..
پہ یقین جوان، ہنگفین و شیرن
کہرب و کین و دوودلی ژی د دویرن
بہر و بہرہم، گہریدہ یین سہوداسہر و
شہیدا و ریبازل بیرن..
لی.. شیری میری
دہ ف تیزہ وی ژ کافلانی کیشای دہری
مہمی رہبہن
بی د ناشوپا خہونین کویردا، ددہ تہ ری
کا دی چہوا ژ سینگی وی تیروژ دہرچن

کا دیّ چہ وا شہ وقا وی ریکیّ رۆھنکەت و

ساکار کہ تن, عشقا گرچن

قۆلکانە کا ددیّ مندا

ھیدی ھیدی ب عشقا تە ڤە فراکە دبیت

ئە ڤ قۆلکانە ژ خە مادا یا بووی ئاگر

ژ نافر جەرگیّ خر ئە ڤینداران دەر دکە ڤیت

کہنگی قۆلکانا دلیّ تە ..

دیّ ب نافر چاڤین منڤە پە قیت؟! ...

* * *

۱۹۸۵

بره و چاقان نه فه شیره

هو زهريي..

هنده ساله

ئه ز يي روژان دهه ژميرم

کو ته ببينم

دلخوش و ليّف مشت بشکورين

ژ چاقين ته بباريت ئه قين و

ژيانا ته هه مي که نين

ني تو دزاني دلي من ژبو دلي ته راگره

بين پيکفه نويسياين بووينه ئيک

خوينا من ب له شني ته فه, هه له مور و ئاگره

بين تيک و هربووين و چووينه ژيک

ئه قجا شرين, ئه و چه وا تو دل دهيلي

دلي خواه ژ خواه بهيلي و

بره و چاقان ل من فه شيري.

* * *

۱۹۸۵

يى راستم

ئەزگە ريام ل دويف داقين روژى
من وەسا ديت كو نه هەمى تيشك شاقولينه
هوسا يارى، نه هەر ليقيين بگرنژن
پەيف ل سەر ليقا بلەيزن
عشق و فينه
هەر چ دەمى كو تە فيا
بيى و ئەفينيى دگەل من نويكە يەقە
گوتگوتكا تو پشتگوھ پاڤى و
ئەو ئۆميدىن تە گریداين، ب هەكە و بەلكى
دناڤ گەرما خوڤشى يا عشقىدا بسۆژە
بەردەوام تيرۆزكىين چاقا بەئيلە راست
ئەز يى راستم، تەڤ راستيمە
پاشى وەرە دچاقين مندا ببه بينين
دلى من بو خوه بکه خوشترين هيلين و
تيدا بنقه ب ئيمناهى
ب ئۆميدەکا مشتى ئەفين..

* * *

۱۹۸۵

خویاكرنهك بو دبهری

ل دهست پیكرنا فی بهرپه ری

دقیّت بخوینم تهف چیرۆکی و

ب زانیبوون چیرۆکی بزقرینم سه ری

خانم...

دهمی من تو فیای

سۆزا عشقی دگه ل ته دای و

ژیان ل گه ل ته , دناف دلی خواهه دا کیلای

ل وی دهمی گه پریده کا چاؤل دهر بووی

کهفتی یا ئه فینه کا ژبه ر بووی

دل دووکه ر بووی...

ئه ز بووم:

من برینین ته بین گهرم ژ ناخی فیادین

ئه ز بووم:

من خه م ژ دیمی ته یی دامای رادین

ته شیکین ئه فینه کا دی و ژیانه ک دی

ژبو خوشی یا ته باداین

مه ب هه قرا خه ونین جوان رستن و

مه یادگارین گهرم ل سهر به فری نه خشانندن

هه می کوسپ ل بهر پی یین مه شکهستن و

مه ژفانین پاشه روژی بهستن

ئه قجا چهوا دی خوه ژریکی قاریکه م

ئه و ده رگه هی من فه کری

دی گرم و ژ دووری و شه فی تاریکه م

باش بزانه دل به را من:

هه روژ سپیدی ل هیقی یا سلاق و دیتنا ته مه

ئه زب ئه فینا ته فه هه مه

یان دگهل ته مه

یان ره به نی دیرا ته مه ...

* * *

۱۹۸۵

بەرسقەك بويارى

(۱)

ل دەست پيكرنا قى بەرپەرى

دقيت بخوينم تەق چيروكى و

ريز ريز. بزقرينه مەقە سەرى

دەمى بو تە..

من سترانا خوشا عشقى ستراندى

ب هيقى يين گەش نەخشاندى

تە گوت نەرى

بو ھەر ريكا نەزقەستكەمى و

لى بچينم توفى وەغەرى

من ريكا راستىي ھەلبىژارت

دگەل كاروانى ژيانى چووم

تونەھاتى و ژجقینگا مە چوويه دەرى

تە دگوتە من

وەرە ھىلینە کا گەرم چيکەين

عه شق و ئە قىنىيى لىكەين و
 بو مەمى ئالان فرىكەين
 ئەز نە هاتم
 عابدە كم ل پەرسگە ها عشقا رۆژى
 ل هيفى يا كاروانيمە بدەتە رى
 ئەزل سەمتە كى و تول سەمتە كى
 بەرزە بوون رى و ئەم ژرىكى چووينە دەرى
 ئوو هيشتا تە دقئت هەر خاتوين دى
 ددى مندا وهكو بەرى!

(۲)

هە قال.. هە قال
 ئەقە بۆرىن چەند مەھ و سال
 مينا چاڭ گرتىيە كى كوورە
 يى نىف خەوتە و دەڭ گرىداى
 هۆزانين من, شەرمە زارن
 كو شرىنن ل ناڭ ژىنا تال
 من دل بەرە كا دى يا گرتى و
 يى چوويمە پال..
 د عشقا ويدا بەرزە مە

شہیدامہ ہر دہم ہش ہڑال
ریکا راستی و
مالا ہیثی و
جقینکہ کا مشتی ہہ قال.

(۳)

روژی گوتی:

چ ئہ فینہ تو ژئ دبیژی لوی دہلال
ل ہیثیا تہنہ ہہ یف و ستیر و
ئاسمانی دووری ل سہلال
من گوت خاتوین..
خاتوینا گہرم و سینگ مہرمہر
تو چ دبیژی
وہ دیارہ ژ دووری یا گیژی
لہ و دلی ہہ لگرتی ل دہف تہ
ژ نوی دی دانی خہ فکان ل بہر
چ کوفانن تو فہ دریژی
بی دہنگ و بی رہنگ و خہ بہر
تو یا منی و دی بو من بی
گہر نہ ب ناشتی, ب جہنگ و شہر.

(٤)

ديار بوول من، ريڪه كا دي
هيڻيهه كا هه لاويستي و توميدهك نوي
بهرف ژيانيفه كيشام
من گوت بلا و بشكوراندن بو ليف و لام
يارا مني، يارا كه فن
ته ژ بيھوشي ب ريفه هيلام
ته هزر بوو كو ژينا من بكه يه زام
لي دهستي دايكه كا پر سوز
ژ كه فتنه كي فته گرتم و گه هاندمه
په راشي مشت هيڻي و نارام
شرينا من..
شرينا ب جواني يا وي سهرسام
لي يا بي تام
بهرف كيڻه ته هاروتم
ئو ته بهرف كيڻه بادام؟!

(٥)

جارا نيڪي بوو، من ديتي

من په یمانین وه فاداریی بو نویکرن
 خه م و خه یال و خه ونین خوه
 به ر ه ف مالا وی بارکرن
 وی گوت .. ریکا مالا مه دریزه
 مشتی سترییه و هیژ و هیژ
 من گوت بلا و که تمه تیدا
 وه که ئه فینداره که بی سه ربور
 که فتمه د ده ریا عشقیدا
 من ژیا نا خوه دا دهستی قه دهره کی و
 ما مه ل هیفی یا وه غه ره کی
 د کاروانی ریکا روژیدا.

(۶)

من گوته ته:

ده لالی دگه ل ژفانی بیی

ته گوته من:

بشکورین قه د دوودل نا بیت

ژ سوزا خوه لیقه نا بیت

وی تو نه قیی!

ریکین مه هه قدر و ژ هه قدوورن

ئاسته نگیڻ ریکا مه د زورن

ل سهر عهردی ل ته دگه رییم و

توژی ل ئاسمانان به رزهیی

ل دل به ره کا دی دگه رییی!

مه شکا ژيانه ک دی دی کیی.

(۷)

په یفه ک ژده قی من که فت .. فه رست

دگه ل خویا بوو

سۆز و ئه قین، باوهر و هه ست

لی بشکورین د خه ویدا بوو

نه هشیار و سه رخۆش و مه ست

روژی په پین خوه فه کرن

تیرۆژکیڼ خوه ل سه ری چیا به لافکرن

عاشق ل دۆر خوه خرکرن

ئوو هیشتا تو ..

یا خه وته یی و لاواز و سست

کو نه هاتییه دگه ل کاروانی ریکا دروست

ئه قینا مه د ئاخى گه قست

ئوو من په یمان ..

دگه ل روژی و چیاغه بهست.

(۸)

سه رخوشی تیر ژ دل بهردان
وه شانندن من نیشان بوون چاڤ
به ری وی ما ل من هه رگاڤ
دلی من زی هیژ ددویدایه و
گورزهك عشقی دناقدایه
لی شهقی ئەم دوورپیچکرن
دهستین مه یین دناڤ ئیکدا
ژیگه کرن..

ل من بو خودان, روژ و حه تاڤ.

(۹)

شرین.. شرین

مه دانا بوو

پیگه بو کوپیتکا بفرین

روژی د چاڤاندا هه لگرین

خه ما پاڤین, خوشی یا بکرین

لی هیقی یین مه هه لوهشیان و

بوونه برین..

(۱۰)

دلی من کین و ئاگر تی

تو چووی و دل په ق په ق بوو پی

چاقین ته روندک پر پر تی

دگرتینه و روندک نا هینه خواری ژی

ئه و هیقی یین ته, ب منقه چاندین

ته ق خوژی بوون

خه ونروژک و تفهنگین داوه تی یا بوون

ژفانین شه رمین و بیکه س و سیوی بوون

ئه ز نا زقرم..

ئه و ئه فینا ژنوی من چاندی

ئایه ته که ب روژی خواندی و

لیقه نابم

یان دی مرم,

یان دی ژینی ب له پا گرم.

* * *

۱۹۸۵

په یشین من

یاری...

په یقین من پوخت و ساده نه
ل هه می قولاجکان مشه نه
ل سهر نه زمانی جوتیارا و
دگه ل ساقارا هه ژارا خه تیره نه
د قه شووشتینه ژ ئیدیه مین قورس
هیرش دکه نه هه می دلا و
چارمیکی یا خوه قه ددهن بی ترس
له وما ل جاددی قه ده غه نه
ب دزیکیه .. دگه ل کاروانی ژینی دگه ریین
قه دگه رنه قه جقینکا دانوستاندنی و
هه فرکی یا خه مان دکه ن
ئه و خه مین بووینه خودیکا ژیا نا مه
دبنه چرایی شه قین ره ش
ئوو ناگری سه قه ما سهر دورهیلی مه
لی قی خه لکی نزا چ دقین؟!
نه عاشق و دلدار دقین.. گونه هبارن

نه هه ژار و زامدار دښتین.. د بیکارن
هه ر کوشتنا ئه ښیندارین وهک مه دښتین.
یاری... یاری...

گه ر ئه م مرین یان بایه کی سار ئه م برین
کی دی هه یقی جوانکهت و
رامانه کی ده ته روژی؟!
کی دی تاریی ویرانکهت و
گه رمیه کی ده ته دوزی?!
هه رده می که رب بیته میر
ب فه مرین هه می خه تیر
سه رین ریکان به رزه بین و
رویس بین شیر

ژنوی دی زانن.. باش دی زانن
ژین ئه ښینه..

بیی ئه ښینی چ ژین نینه!

* * *

۱۹۸۶

دوماهی یا شانۆیه کی

کچی..

شانۆ یا قینا مه هه و بوو

بینه رین مه ژیک فه ره قین

چوون مالین خو

هه ر ئیک ژ مه..

ئه کته ره کی داهینه ر بوو

وه لی په رده هاتن کیشان

ئوو شانۆ یا مه ته قاف بوو

سیناریۆ ته ق من ژبه ره و ژبیر ناکه م

لی پا هه و بوو

ئه و ئه قینا هنده ساله د دلی مه دا

هه می هه می حنیری یا هونه ری بوو.

* * *

۱۹۸۶

ماموستا

دهمى عه فرخوه دكه نه نيك

روژى دخون و

ئه هره مه نان دكه نه هه قال

هه ردوو چاقيين زينا ده لال

ل بن سمين هه سپى ميرى

دپه رچقن و دبنه خرخال

هو ماموستا

ژ ته دخوازم، بو من بيژى!

كا دى چه وا بلبل

ل قى شه فره شى خوينن!؟

كا دى چه وا

ته فئه فينداريين وه كو من روژى بينن

دهمى با و بارپوڤه ل مه دخوپن

د باريت به فر

سه قه م و سر

وه كو بهر خان سه رى خه ونيين مه د بپن

بو من بیڑہ , کانئ چہوا
ل بن بہ فرئ کہو دئ قہ بن
زفستان دئ ژبہر بوہارا مہ رہ قن
ل قئ بیابانا ہشک و کہر
بو من بیڑہ ..
کا دئ چہوا کانئ زیت و
گول دئ قہ بن .

* * *

۱۹۸۶

قهید

من دقیا چەند پەسنان ژبو یارا خوہ
بنقیسم و ژیرا بیژم
کانی بوچی ..

ئەقیندارین چەرخێ بیستی
د بی سۆز و بی ئەختوبارن
کانی بوچی هەستین گەرم
ل هەمبەری عەشق و ئەقینی د سارن
کانی بوچی سالی ن مە دەین و
دبۆرن ..

لی ساویلکە و بی بوهارن
لی دیمی تە
ئەوی هەردەم دچاقین مندا
نەخشاندی د دەفتەرا مندا و
کۆلاندی دناق دلی مندا
من ژبیرقە دبەت و من گەرم دکەت
یا ژمنقە ژیان هەمی عشقە و ئەقین

خۆشى يە و كەنين...

ئو دuxe و دچم

هەقالين من

ل سهري كولانى ل هيقى يا من

سترانه كا دلغه كەر و دلھين دبيژن

ميرانيه كا ل من به رزه بوويى

ژ بهر دەر ازينكا مه د ريژن

چونكو تو يا بوويه قه يدهك

ب له شى منقه و پينگاقا من

ب ته فه يا كه فتييه بهر من.

* * *

۱۹۸۶

باوهری با ژیانئ

(په خشانه هه لبه ست)

۹ ی چریا ئیکئ ۱۹۸۶

کۆمکرن..

مریشکئین قه له وئین کوفی یا دیکلا ل سه ر سه ری

خرقه کرن..

شووتک ره شئین هه می دئیمئ وان ره شکری

چه ند که سه کئین ژ کاروانئ روژئ قه مای

ده ف ب ده زیئ دینارئین شین گریدای

میرانی یا خوه هه می ل ده ف ژنکئین خوه هیلا

ئوو مه ژئ بیئ خوه , ل بازاری هه رزان فروتین

خۆدئیه کی بچووک..

ب تبلا خوه یا چ جاران پی شه هده نه دای

مریشکئین کوفی دیکل دله ییزاندن و

ئه و له ش قوتئ به ژن بهۆست

زکئ وی یئ وه کو قنینه یئ غازئ, ژ که نیئ ده ژیا

ئەو دكەنى و شووتك رەش ژى ژبۆ وى دكەنن..

- ئەڧ كەسىن ھە.. دى كىڧە چن؟

- دى چنە نىچىرا كويڧيا!

- دى دەڧى خوە ب تریى دبن رزدانڧە ماى شرىنكەن!

چىايىن خۇراگر و سىنگ پۇلاىن, لەندا شىر و پلنگانە..

ئەڧ مرىشكە دى نىچىرا چ كەن؟

بلا بچن..!

۱۰ ى چرىا نىكى ۱۹۸۶

شوىشلتۆكا ترۆمبىلان جاددەيا دەۆكى شەق دكرن

دەنگى تڧەنگىن خۇشىى و نە ترسىانى

ل بەر عەسمانا تللىلى يىن دلسۆڧ قەددان

دەستقوتانى و سترانىن نەشاز, چاڧ قەكرن

- ھەرچەندە خەلكى تىل دگۇھا را بوون-

كەنيا كرىت, وەكو كەنيا قەحبەيىن جۆبى

گرى يىن ستوور ل سەر ئەنيا پەيادەيان چىكرن

دبىژن نىرگرىن قەبووين..

ئەڧ پەھلەوانىن كارتونى, دى نىرگزا قەتىنن و بو مە ئىنن

ئاخ خ.. ئەز چەند حەز ژ نىرگزا دكەم

ئەوى قوتى زك فەردە..

دەستى خوه بلند دكر و گرڭزىن ل سەر خەلكى بە لاڤ دكرن
گۆتن دى ئاشتىي بو هنگو ئىنين
دى خوشىي ژ كارەساتى فەژىنين
ئەرى ما دى چەوا خوشى ھىتن..
ئەگەر ھەلاتنا رۆژى گىرۆ كەن؟!
ما دى چەوا ئاشتى ژىتن..
ئەگەر پىستى گورگا ل لەشى خۆ كەن!؟

۱۱ چريا ئىكى ۱۹۸۶

دېژن شەپە ..
ل گەلناسكى شەپە
ل دەردۆران و ل زناران .. شەپە
رەختىن پىشمەرگان قالانە و مشتى چاقىن وان ھىقىنە
رەشەكىن ئەھرىمەنى ھاتن و پىساتى ژ پۆستالىن وان دبارىت
دى گەلناسكى داگىر كەن..
ئەو پارچا بچوك ژ بەھەشتا ئازادىي
ئەو سەنگەرى پۆلايى ل بەر سىنگى گوللە يىن دوژمنان
دىوارەكى ژ لاشىن مرقان چىكرى
— مرقان گەرناس و شورەشگىر —
كولى ب سەر شوقا ئۆمىدى دا گرت و ھەموو رەنج خوار

دهه به یان خوه ب سهر گیایی که سکدا دادا و فه کوشت بوهار
 پوستانلین مروفین هؤف و بوياغکه ریڼ پوستانلان
 توفی که رب و کینه کا که فنار دگه ل خوه برن..
 دا چیا بله قینن.. سیناهی یا هه یی بقه مرینن
 دا توفی خیانه تا د جانی و اندا شین بووی
 ل سهر ناخا پیروژ بچینن
 ساویلکه یان.. دی چ متایی هه لینن
 داربه روی، یی نارینکان بو دارمازییان دسترینن
 سپیندارین به ژن زرافای بلند دبنه بهر ئاسمانی و
 ژبو ماچیکرنا گه رما روووی رۆژی دقه بینن.
 هه رن.. مامو هه رن
 هوون نزانن.. ریکا وه مشتی سترینه
 نیچیرا وه رووره شی و تازی و به هینه
 عه می گۆزی و هه قالین خوه، یی ل هیقی یا وه
 د گه لناسکیدا... وه کو پلنگان دنرن.

۱۲ ای چریا نیکی ۱۹۸۶

ده نگی تویان دگوهی مندا
 ترسه کا ب سه هم و که فناره
 سه فره که مشتی مهینه ت و کاره سات و نیهاره

تەيارەكا دەھیت و ئیكا دچیتن
 چاقئین من ژى وەك رادارى ب دویف دویکیلا وی دكە قیتن
 دكاندارین رەندەكا مە ..
 نە زەوق ھەیە بازارى بکەن
 نە گیۆلی سوحبەتان ھەیە .. دگەل کچکا بکەن
 ھەمی لیف شور و بوغومی
 کەنى یا دگەوریی پرا خەتمی
 کەس نزانیت چ قەومییە ..!
 ھندەك دبیژن, چیا یین بووینە ئیتوین و
 پیلین ناگری .. ژى دەینە خوار
 ھندەك دبیژن, نیچیرقانی کەفتین خەفکی و
 خوین یا بوویە جوّبار
 شەرە و گورمینە
 کوشتنە و حەیتینە
 قەبینا کەوان گەلی و دۆلین ھژاندین و ئاسمانی ھەفتی
 ژ خوە دترسیت .. ژ بەر گورزین روستەمان بدپرییت
 چەپەری صنگەپی .. دترسیت
 ژ بەر گەرم و باوهری یا عاشقی رۆژی بحەلییت ..
 ھندەك دبیژن .. ئەق, یین شکەستین
 ھندەك دبیژن .. ئەو, یین شکەستین

ئوو دېئژن ژى .. لەشكەرى پۆستالين رزى

ب سەرى كومتەكى ئاسى كەفتن ..

وان فەتەحى گولى ديتن, دۆزەخا ژ چاقان دپەشيت

لويليا تەنگا وى گەرمە و ئاگرى تولى دوه شيت

ئوو .. تەيارە

ل ئاسمانى عەورين دفرپيتن دووبارە

ئۆمىدەكا د چاقين خەلكيدا گازى دكەت

ئەقجارە ژى, وەكو ھەر جار ..

كەوى ركى, بکەفتە ركى.

۱۲ى چريا ئىكى ۱۹۸۶

بلەز وەكو باى

خيرا وەكو گوللەيىن تەنگە كا سەلیدار

ھەوال دەين ..

ھندەك ھەوال مژدە يىن خوش و دلغەكەر دىين

چەندىن فرۆكە يىن ئىخستين و

فرۆكەقان ئىخسیرين شكەفت و كەقرانە

ھندەك مەشكا خەم و بىزارىيى دكىن

ژ ھەر چوار رەخان ..

پيشمەرگە يىن حسارداين و ل بن رەحما ھرچ و ھوقانە

ما دى چ بيت! ..

ئەگەر عاشق ب دیدارا بەردلکا خوہ خوش نہ بیت
ئەرى چرایى گە شکرىی عشقا پیروز دى قەمرییت؟
یان دى گۆپالى مفره قى ل ژفانى هاتنا یارا بەرزە حەلییت؟!
ئەز دى سترانه کا ئاگر پیفە بو زارۆکین نوو بوویى خوینم
دى دورپه کى تۆل ستاندىن پیفە ل سەر ئەنیا سپیدە یان نہ خشینم
دى ژقە هوەیا تەحل.. شەربە تەکا شرین قەژینم و
ئەو پاشەرۆژا من دقیت ببینم.. دى بینم.

۱۴ى چریا ئىكى ۱۹۸۶

سپیدە:

گوندی دفیرن.. تە یارا دبینن و نوکتا دبیرن

ل بەر باراندنا تۆپان.. نانی دپیژن

دۆسکییان تفەنگین خوہ سیار کرینە

گولی و سندی دەهە واری هاتینە

لاوین شیخان.. فەلەنە, موسلمانن, ئیزدینە

ل هیقییا شە هیدبوونی, دگەلناسکیدا ب هیقینە

کۆچەرین زۆمین زۆزانان و بەروارینە

پیشمەرگەنە و هاوولاتینە

کەبابین گەرم ژ دەوکى گە هشتینە

چه پەر دگرتینه و سه رکه فتن خوشترین مزگینه

فرینا فرۆکه یان ژى نه وهك دوهینه

د خه مگین و به هتینه

گوندى دفیرن..

"کریارین مه زن دکهن و ب بچووکى لى دنیرن"

دفیرن.. پیشوازی یا میفانین خوشه فی دکهن و داگیرکه ران دهیرن.

ئیقاری:

زفرین.. زفرین

ره شه کین ره شاتی زفرین

سه رین قالا دناڤ لنگاندا چه میایی و فه شارتی بوون

شکه سستی بوون

روژی تیرۆژکین خوه به لاکرن

ئاسمانی چاقین خوه فه کرن

بشکورپینی لیڤ کرنه مال و دچوونه ده ستین ئیک ته فه قال

ئه وی کچکا هه قالا من

ئه وا پرچ زهر

ئه وا چاقشین

ب تیله فونی.. هه لبه سته کا گهرم و مشتی عشق و ئه قین

کره سه رناقى هیقیی و کره هه قبین.

ئه ز و فه ته ح گولی و ئه و دل به را من یا چاقشین

دناف شعریں بهر خودانا جه گهرخویندا بووین و قه ژین.

۱۵ ای چریا ئیکی ۱۹۸۶

ده مژمیری شهش و نیقی ئیقارییه:

دهنگی ئیزگی کوردستانی..

روندکین که یفی ژ چاقین هسک ئینان خواری

پیشمه رگه یین گولانی.. روورهش دته نیی وهر کرن

هیقی یین داگیر که ران که رکن و خولی یا ههش پی وهر کرن

ب سه لامه تی قه گه ریا نه قه

حالی شووره شگی ران نه قه

د ستین و د مرین و گیانی خواه ناده نه قه.

۱۶ ای چریا ئیکی ۱۹۸۶

وهلات.. وهلات

دریکا پاراستنا ته دا نه م دی بینه شویره و کهلات

نه ی دلبه را دل نازکا دلین مه پی هه لایستی

نه ی نه وا پر خوشه ویستی

هیقی یین مه یین هیژ چاقه ری دناخیدا کورک و چاندی

دوژا مه یا ژ دل و میلاکان حه باندی و ب باوه ری چه سپاندی

نه قجا چه وا؟..

بیانی دی لئی کہن گئیرئ

رؤناہی یا روویئ رؤژئ دی دشووشہ یاندا قہ تیسکہن
گہردہنا گولستانی.. دی دہستقہ دہن و ب گہ مارا خیانہ تی پیسکہن
ئہ گہر عہ ورین ستہور شیان شہ قستانی بکہن بہر واری و
ئہ ختوباری ببیتہ کؤلہ ل ہہ مہبری ہیژا دیناری
گہرما دلان دی عہوران بارکہت و ہاژؤت
باوہری دی بیتہ بزؤت
رؤژ دی ہہ لیت..
قوتابیئ ریکا رؤژئ،
ہہرؤ سپیدا سروودا ئہی رہ قیب دی بیت.

* * *

۱۹۸۶

هه زهكا هه رفتی

دهمی پهری گیان خواری، بارانا جوانیی دباری
هه ل هادر جیگیر بو ل دل، تیکههل بوون راستی و یاری
وهك نیونین هلکرینه، تبلین وی خامهی دگفیشن
دگفیشنه سه ر ژيانا من، جهرگ و دلان دگه ل دبریزن
خواندی یا من، نازکا من، چ دنقیسی ل سه ر دهفته ری
چیرۆکا فینا من و ته یان ژی ژيانا نه گه ری
د بن نه نیا سپی یا که قهر، که وپرکانی دوو که و دکهن
چاقتین من ب نک خوڤه دکیشن، بو نیچیرا که وان دهن
جار چاقلکانی دگه ل دکه م، ئوو لیقا ل من دگرنژینیت
جار ژی لیقان لی شور دکه م، ئوو نه و چاقل ل من دنقینیت
مه تینی ل دور که وا دبینم، ل دور من دزقرن که وین کیفی
لی قه بینا که وا ناهیت نه شییی من باخیفی هیفی
دووراتی دناقبه را مه دا وهك هیله کا ئاشوپییه
چه ند دنیرم قه تره ناکه م، گهر چ دهست ل ناڤ دهستییه
نزانم ب کیژ په یف سلاڤکه م، نه زمانین مه ژ لیقان دوورن
ما چ بکه م گهر گیانین مه میشک و دهڤ نه ل بیرن

شه‌رمينم ما دى چ بيژم دل ته بر كا كو بزقرينم
 نه‌فجا وهره دناف چاقاندا ته ل وه‌لاتى خوه ب گيرينم
 ل بن پين مه درك و سترينه وهره و دابين بگوهورين ب گول
 ناگرى نه‌ئينى يا من ل نه‌وروزى ب هيليه هل
 گهرمكه‌ى گهرمكه‌ى په‌لين سارين ناف هنافا شه‌وقى بدهن
 كۆمكه‌ى كۆمكه‌ى راست و چه‌پان تا نه‌خوشى خوشى يا بكن
 نيرگزين وارا شه‌رمينن كو به‌ژنا ته ب سهر ملا كه‌ت
 شه‌ف د بى هيفن, ژار د بى په‌يفن, روژ ژ بلنداھى يا كه‌ت
 بير نافرئى خه‌مره‌ئينى, دلبرئى نازادى ئينى
 ده‌رمان بكه برينين من, هى نوژدارئى دل برينئى
 بريندارئى و دل كولى جان وه‌ك من ته پرت پرته گيان
 ل به‌رى سپيدا مه ژقان بوو, نه هاتى: هه‌مدهم من بو ژان
 * * *

۱۹۸۷

گولی

وہڪ صورگولی، ب کراسی گولگولی گولی
ببوی ٹاگر، د دلیدا دهللی گولی

تیشکین چاڦا ب مهشا سہربازان دہاتن
ئیخسیرکرم، ب منقہ زنجیر و قہلاتن

ل دیتنا ئیکی و ہەر ل ہادر پاوان کرم
جی خو تہ کر، ئو بہرہف خوشیی برم

ئہ زہہ ژاری نووخواز و ئازادی پەرہر
پی خوشم کو ژ زیندانا تہ نہہیمہ دہر

پہیف تیہنشکن، لی ل حزورا تہ بی زارم
ہہست دئاخفن، پریژن و ئہ ز گوہدارم

دہرگہہی خلوہیی یا من، دی شکینی
ہیقیہہ کا گہش ل بہر دہری من دی ہلینی

تو دلدلا بووی، لهو ریکیئن دور من شه ق کرن
دا ته ببینم، په نجه ریئن دیتنیّ فه کرن

دوو ره شمارین سهرگه ردانن، ل سهر ملا
چاقین من سه وداسه ر کرن ل باغیّ گولا

ل دارستانین وه لاتیّ من که و لیّ دمشتن
ل نیچیریّ، گلیر ژ لیقان درشتن

گوندیمه چاق ل روژیّمه کو ماچیکه م
لیّ دیمیّ ته به رزه یه دیّ چۆن به لیکه م

چه ند دگه رییم ل ناڤ چیا و گورستانان
دهنگ یان ته رمیّ ته مایه ل به ندا ژفانان

هرچ و هوڤین بهر گوندیّ مه مروڤ خۆرن
ل سهر هه ستا من یا نوی بووی د بۆرن

چاره چیه گهر شقانین په زی گورگ بن
خه نجه ریئن تۆلقه کرنیّ ل سهر هیکا کورک بن

تابۆ ييّن گوندى خەريىن ژبۆ خوینی
هەستین مه گەرم و تیهنینه ژبۆ ئەقینی

ئىخسیرین هەردوو گریډایی، کەرب ژ مه د زیت
شەیدایه عەشقا بوھاری، گاڤا دھاڤیت

ژبۆ سوبەھى، دى گولین هیڤى یا چینین
دى ژیانى دناڤ پینگاڤین خوەدا بینین

ژ بوھارا بادەرەشکى گەلەك تیرم
سەوداسەر و ل بوھارا ئیرە د نیرم

پرچ سپیى، دى وەرە و خوڤشى هینەرى
کانى یین ئەقینی ب پەقینە و ببە سەرى

وەرە و تبلا خو یا بى گوستیل بلند که
د ئاهەنگا دەستى من یى گەرمدا کند که

* * *

۱۹۸۷

دلداری

حه یا ئەکا خوشه ویستم
چاویلکه ئەگریته بەردەم چاوی
که چی چاویلکه
جیگای نویژی تیشکی خۆرە
گەرما ئەبەخشی بو بریقە ی چاو
منیش وهک تیشک
ئەو نویژانە چاوه روان ئەکەم
له مزگەوتی چاو.
* * *

۱۹۸۷

له مه یخانه‌ی بیگانه‌دا

له مه یخانه‌ی بیگانه‌دا

جامی پر کرد

سه‌رخوشیان کرد

بیّه‌وشیان کرد

حه‌ز و خه‌ونی لیی هه‌لفراند

له مه یخانه‌ی بیگانه‌دا

له جیاتی شوخی مه یخانه

به سه‌رمه‌ستی..

ده‌ستی بخاته سه‌ر ده‌ستی

یه‌که‌م په‌نجه‌ی خو‌ی ده‌گوشاند

له مه یخانه‌ی بیگانه‌دا

خوینی گه‌رم ببوو

سه‌ربه‌ست ببوو

خه‌نجه‌ره‌که‌ی ده‌رخست بوو

له جیاتی سینگی بیگانه

له ناو سینگی خو‌ی ده‌چه‌قاند.

* * *

ئیکشەمب

تەڭ ھەفتىيان ..

من ژفانە دگەل ئیکشەمبى

دگەل ئەلندى ھشيار دېم و

ل بەر دەرگە ھى دېم دەرگە قان

تيرۆزكىن رۆژى ب نەرمى

روويى پەنجەرى ماچ دكەت و

د چاقىن مندا دبىتە خاقان

بريار ددەم, ئەڭجارە بەيت

دى بېژمى يوسرا من تو دقئى!

لى دەمى رۆژ ..

داددەتە سەر روويى عەردى

بەر لىڭقا دەرگە ھى گەرم دبىت

دى من مەشكا خوشىيى دكئت

خەمەكا كە قنار ژيى من دمئت و

لال دېم ئەز ..

ئوودەم ل دەمى دكەتە لەز

دبۆریت و دچیت
بریارا من دگه وریا مندا دته زیت
ددلدا دببببم..
ئه قجاره ژى
بلا بمینیت بو جارا بببب.
* * *

۱۹۸۷

جوانی یا یاری

تیشکین روژی

جوانی ژ چاقین ته ددزن

روناهی یا هه می گلوپین ژوورا من

ژیه ر شه و قا ته سار و کزن

ژ شه رما لیقین سور و شرین

هنگین د شانادا د پزن

ژ گه رما له شی پاقژ و سپی

ئاگر د کوچکادا د ته زن

خاتوین و پهری یین باژیری

ده می به ژنا ته دبینن

گردار دبن..

ژ گپی یا تبلین خواه دگه زن.

* * *

۱۹۸۷

نُه فین

ما نُه گەر چاڤ نُه بن دوورین
تی ٲا سهیری بالا ته بکه م
ئوو دهستین من نه بن هیلین
مینا چیچکا دهستین ته تی
فراشکه بکه م
گەر لیقین من ژئی نه زیت خوین
لیقین ته یین گورگور هنگفینی دبارینن
پی سؤراقکه م
گەر په یقین من نه بنه ژین
ل دهمی بیزاری یا ته شرین
دارا ئومیدی بچینم و
دهری ئایینده ی پی فه که م
گەر ل سهر ته ختی بویکینی
ته نه دانم شهنگه خاتوین

ئوونە چنم
خوھا ب ئەنیقە ماى شەرمین
دەنگى ئەقینا ئەندیشە
نە گفیشمە سەر شانۆیى و
ببیتە کەنى.. ببیت بشکورین
گەر وہ نە کە م بو چییە قین؟
چییه ئەقین؟!
* * *

۱۹۸۷

هه تا كه نى دببته گرى

قه رقه شهيه ئەڤ ژيانه

ئە زمانين مه ناراوهستن

لڤينين مه بهرده وامن

هندهك به رەف بازاران دچن

هند خوه ژ بازاران ددهنه پاش

هندهك خودان بير و ههستن

هند د سه ركۆل و بى ههستن

ب ههڤ دكه نن..

هه ر ئيك ل مالا خوه دكه نيت

دكه نن.. دكه نن

هه تا كه نى دببته گرى

ئوو هيز دببته ببزارى

پيڤكه دگرين..

روو بين مه هه ميا دببته جۆك

بارانا روندكا رووباره

خۆلهك, خۆلهكى پالددهت

دەم ژبەر دەمی باز ددەت
کەنی یا ب گری و گری یا ب کەنی
دبیتە ژیوار

ئەڤ بۆیەرە دبیت ئیستعمار
مەژی یین بیهیز داگیر دکەت
بەرەف لایی کەفتنی دبەت
پاشی ئایەت بەرەڤاژ دبیت
قاونا رۆژگاری دزقریت
دکەنن .. دکەنن

هەتا کەنی دبیتە گری!

* * *

١٩٨٧

دی هیټن روژ

روژا هاننه فی دی قه گه ریټن
تیهنی یه مه یدان چاکا دخوازیتن
دوژمنی سه رخوش تی دلہ بییټن
تا کهنگی به ری مه دی لی بیټن
زکی خوه ژ برساهه داگریټن
کاروانی بیټن مه ژ کاروانی دی هیټن
سترانیټن نووخواز و دلہین دی بیټن

ب دهرسوکیټن سور دی هیټن ستانندن هه ق
ئوو دی به لاق بن ژ دارگویزا مه چه ق
ل سهر روویا نا بن چ نیشان و دهق
دی برسی کورن، ئوو دی قورتال بین
ئهو ژ دووریټن و ئه م ژ دارری رهق
گه رناسیټن مالی دی هیټنه قه مال
دی کورت بیټن دهم، دی تیټک چیټن سال

د هه لایستینه حه ز و هیقی و ئەم

هه وارین ژاران بو کیژ دهری ببه م

ریکا تارییه ، پری مژ و ته م

هرچ و هوڤ ژۆرن ل سه ری دورپانا

قامچییه میر و کۆدی مه پر خه م

وهر به لاتینکی رۆناهیخوازی

خۆ گوریکه ری چرا مرازی

ئه فرۆکه ژۆرن من کول و کۆقان

گهنمی مه کیمه و یی پری زیوان

دهر د گرتینه ، رهش بوویه ژیان

وهرنه تانا مه ئاخى هوین دقین

تیر بوو ژ ژقانی مه و هنگو ژقان

سۆز و په یمانین مه د گریدایینه

ل بن ئالا زهر ل هیقییا وه ماینه

* * *

۱۹۸۸

بشکورین

خۆدیکا ژینی پرت پرتە ب رۆندکین سۆر پیکه دوری
گورگور ژ رووی ته دکه فن پیلین به فری و یین ئاگری
مینا به فری سار و ته نا د بۆری یین خوینا مندا د مه شی
پیکۆلی دکه م ته بنیاسم ب تنی سینگ و لیف و له شی
هه ک ئاگری بهر دبیه من هناقان مشت دکه ی ژ گوری
هزر دکه م هیزا مه زنی پاش ل سه ر سینگی من دکه ی گری
رۆژ سالن و سالی جار هک دهنگی ته دهیت هیواش و کز
دبیژییه من ئەقجاره راستم لی راستی یا بوویه تۆپز
ب دزیکه هه ر شه ق دهیی و دناق چافین مندا د نفی
دبمه مه مۆ .. دبمه به کۆ زینا من بوچی نا لقی؟
ژینا ته گوومه ک راوه ستایه به ق و میکرو ب تیدا د زقرن
دژی گینگاشه یا به قان .. لیقین مه بقرن و د زقرن
ل گوهورینا رهنگین شه فی چافین هزران د شه کرینه
لی ده می هزر بقر بیت ئەیوانا مشتیه سرینه
شه فا ئەفینی دریزه هه نگووره به ختی مه قازی
میقان و میقانچی یین مه پیشیک و دهل، شیر و تاژی

خه مگینم یاری بزانه چاقین من پیّت و ئاته شن
دبرسقن و چریسکا دکه ن هیقی و ئومید ژئی دپه شن
ژوورین مه ژئی بیّ ده رگه هکه لاتین زه قیا هزاران برکه
بگرنژه و ژین گرنژینه ئاڤا کانیا خوشییّ فرکه
ههڤ بریاری ژ جه رگیّ هزریّ دیّ بو مه به رفره هکته ریّ
وه ره به نیشتیّ راستییّ بجوین دا نه مینین هر چاقه ریّ
دویر ژ داگرتنیّ و هه فرکی یاریّ راستی، ریکا حه قه
دا بریارا راستییّ بدهین هه رچه ند بریاره کا ره قه.

* * *

۱۹۸۸

بشکورین چییه؟

دبیژنه من چییه بشکورین
د ته ف شعرین ته دا په رییه و
جار ژى گیانه ك خه مجفین
هه قالینو..

ئه و بشکورینا هوون ژى دبین
جیهانه که
ژیانه که
که قاله که

خوشى و خه بات و روژ هه لبین
ته فنى که تواره کى نه ب دل
بو روژگاره ك نوى رادچینیت
به خچه یین پر نیرگز و گول
بو عاشقین هوى د نه خشینیت
نومیدان بو دلین پر کول
ژ ئاسمانى بلند دهینیت
هر که سه کى نه مری و نه مای
ب ژیانه کا نوى د فه ژینیت

وهك بازنهى

نه سهر و دوماهييهك ههى

خه ما دئينيت و درهقينيت

هيقي يا دچينيت و دبرينيت

د كه توارهكى خوشى و نه خوشى تيكشيلايى

جار ههسته كه ل سهر دهستى باى

جار سترانا كاويس ئاغاي

جار عاشقه ل نيقا رى ماي

جار هوژانا نه گوتى يا ليقين لوركاى

جار ههسپه كه دته ولخانيقه گريداى

جار نارينه , ب ئهقينيقه سهر بهرداي

جار ئهلهويى ئاسمان هيلاى

ل سهر ئاخه كا ب كرى داداي

جار ژى دببته فروويى گاي

ئهقه ههويا بشكورينى

جار دببته ههستين ئهقينى

جار خوديكا كه رب و كينى.

* * *

۱۹۸۸

نا گه هين ئيك

من دەستتېن خوه، ژ رهزى ئۆمىدان شووشتن
ئەو بلبلين..

سەمفونى يا پيشقه چوونى بو مه دخواندن
ته فه كوشتن

دوودلى يا هاتن و چوونى

د ئەيوانىن دلى مه دا پر و مشتن

خه لك هيقى يين خوه دزانن

ل سەر بيرين نه لف نا لئن

لى هه ژارين وهك من و ته..

دكاودانىن دورهيله كى لقلقوكدا

تم د لاواز و بى پشتن

من د ريكا عشقا ته دا سۆرگول چانن

بو ئەقىنا ته هۆزانين ژ دل خواندن

كو بيه شه مالكا ريكا كاروانى و

پيگفه مه شكا خه باتى بكين

حه يرانوكين خووشى بو ب بين

لى ستري يين تيرين ب گولاغه

تبلین من ئیشاندن و
مشتی خوین و برین کرن
ههسپین من یین وهغه رکرنی، ژ زینکرن
ئه ز دئی بارکه م...
مه زیقه یا مارشین ئالۆز
ژ ئاریشا مه ئالۆزتر
ل بهر پینگاقین من هارکرن
دئی ته هیلم و دئی وهغه ری که م!
دا هه قرانی ژبو کاروانی نوو ب ریکه م.
* * *

۱۹۸۸

بۆیهرهك د بوهاریدا

قى بوهارى..

ره قدا كه وان خوه فير كره

خاپاندنى دگه ل زوزانا

ل شوينا په رين خوه يين برى

شويتك ره شين ل نافكى شديايى

ئووه ولدانه فردانا

لى ب ساناھى..

بوونه ئىخسيري قه فه سكين نيچيرقانا

قى بوهارى..

چه ند بلبلا

خاترخواستن ژ سورگولا

ژ خويسارى

به رھف بيابانا هشك چوون

ھه مى عاشق ژ بيرقه چوون

ئاوازين خوش و دلغه كه ر غه واره بوون

قى بوهارى.. كه وين سه ربه ست

ل ناف قه فه سکا نیچیرقانی مه لوول و ژار

بلبلین شهیدا و سه رمه ست

ل بیابانی دکره زیمار

ئه زئی سه رخوش و ب تنی..

د قی ژوورا مت و ساردا

خه ما دجویم و

له عنه تا ل ژینی دبارینم

ل پیش چاقین من..

رهش بوو بوهار.

* * *

۱۹۸۸

دهست قالا

خه مین مه به فرا لی باری
جاددین باژیږی خوینا مه
سه رفه راز تیدا دژیت ژاری
ل هیقیینه ئیک
ژ جه م خودی بیت
نانی و ناگری و ته ناهیی ژ مه را بینیت
ئوو.. بو مه چیکه تن پاری.
هو ئه و که سین
دل و مه ژی و ژیی من دخون
ئه گهر هوسا کاری مه هر دؤمینه بیت
ل چایخانا بهر رویباری
دی هر خه مین به ری جوین و
د چاقین مه دا دی قه ژیت برس
خه ون و ساری و ژفانداری!

* * *

۱۹۸۸

پیرست

سه ما

- ۷ ..... سه ما یا دهوله تیّ
- ۱۳ ..... سه ما یا ئالای
- ۱۷ ..... سه ما یا عشقیّ
- ۲۱ ..... سه ما یا سپی
- ۲۷ ..... سه ما یا ساکار
- ۳۹ ..... سه ما یا به ره مان
- ۴۳ ..... سه ما یا مرئیّ
- ۴۷ ..... سه ما یا خاترخواستنیّ
- ۵۰ ..... سه ما یا نه ئان
- ۵۴ ..... سه ما یا ویرانیّ
- ۵۷ ..... سه ما یا به رزه بوونیّ
- ۶۱ ..... سه ما یا سترانیّ
- ۶۴ ..... سه ما یا سو فییان
- ۶۶ ..... سه ما یا جزیری
- ۶۷ ..... سه ما یا هه ژارییّ

- سه ما يا ماغوتتيان ٦٨
- سه ما يا دهنگى ئه فينى ٦٩
- سه مايه كا هه مه رهنگ ٧٤

پاييزا چياى

- پاييزو .. وه لاتی من به لگه زامه ب وه غه ريفه ٨٩
- چيا .. عه شق دو مانه و خه ون به فر ١٠٣
- به لاتينك ١٢٨
- ئه ز و هه وى ١٣٢
- حه سیدی ١٣٦
- شعر .. گرنزى ١٣٩
- هنار ١٤٢

هه لوه سه يين زينى

- هه لوه سه يين زينى .. عه شق ب ئه نيا وه لاتيفه عاره ١٤٩
- ژفانى من و وى به هه شتا هيشتا نه بووى ! ١٦٧
- خه ونين سه راباوى يين كه سه كى دين ب عشقى ١٧٣
- زينى دچاڤين مه مويدا , دارپرته قاله كا كه سكه ١٨٠
- پاپوس .. زينى و پارچه بوونا فيانى ١٨٥
- رازا عه ثران و عشقا هه سپين حينج ١٩٥

۲۰۶	.....وہ غرہ کا نہ چاقہ ریکری د چاقین سیندبادیدا
۲۱۷	.....ژفانہ ک ژبو فرینی
۲۲۴	.....زہینہ ب و زہریا

ہہ پارہ یین بارانی

۲۳۹	.....باران باری
۲۴۵	.....ہہ کو تو دہیی
۲۵۶	.....سترانہ کا خہ مگین و مات
۲۶۳	.....تو... ئہ وا ددی مندا و ژ چاقی من دور
۲۶۹	.....وہرگوہیزکیں دلی
۲۷۴	.....ہہ می وہ غر من بو چاقین تہ دزفرین
۲۷۸	.....ئہ ز د تہ دا.. ژ تہ خہ ربیم
۲۸۹	.....بو پیشمہرگہ کی ہہ ردم ساخ
۲۹۲	.....ہہ پارہ نہ.. شعرین جوان
۲۹۸	.....عہ شق
۲۹۹	.....دی فہ گہ ربیم
۳۰۱	.....تنیاتی
۳۰۲	.....ئہ قینی خہ ونہ.. دیناتی ژی
۳۰۴	.....خوشی
۳۰۶	.....فالچی یا بہرہری

تنیّ ماجهك.. من ل به ندا ته دكه ته بهسته لوك..... ۳۰۷

گڦه بايه كىّ كانوونى

گڦه بايه كىّ كانوونى..... ۳۱۱

تورا ئه ئينىّ

چاقه رىّ..... ۳۶۹

من تو فياىى..... ۳۷۰

دل بهر..... ۳۷۱

هه ي يارا من..... ۳۷۲

سلاڦين جه ژنىّ..... ۳۷۴

بشكورپين..... ۳۷۵

ته نا هيلم..... ۳۷۶

فيان..... ۳۷۷

تو ژيانى..... ۳۷۸

چاڦين ته و ستير..... ۳۷۹

ئه فينا ته..... ۳۸۰

هيقى نا مرن..... ۳۸۱

سلاڦ (۱)..... ۳۸۲

سلاڦ (۲)..... ۳۸۴

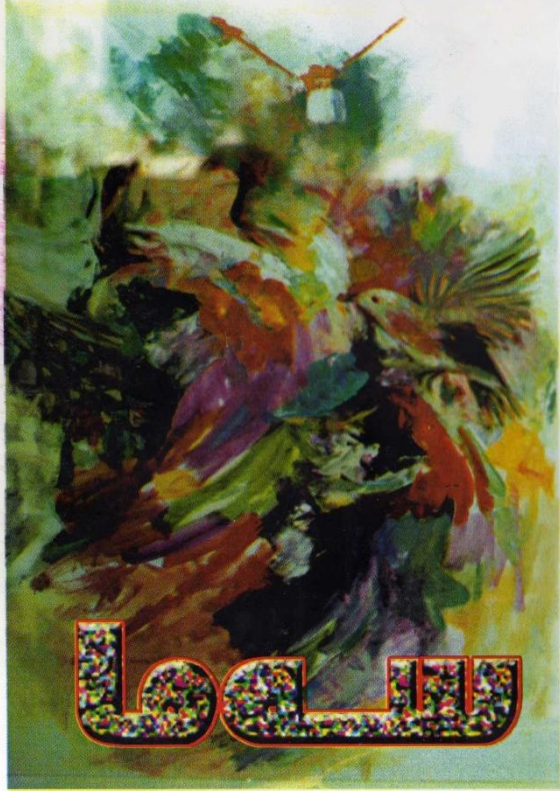
- ۳۸۶ ..... زانین جوانییه
- ۳۸۹ ..... نه ورۆز
- ۳۹۰ ..... به رسفهك
- ۳۹۲ ..... كه قالی بیزاریی
- ۳۹۳ ..... بوچی هه ی دل
- ۳۹۵ ..... گرئینا یاری
- ۳۹۶ ..... ته ژبیر ناکه م
- ۳۹۸ ..... ئەقینێ ژبیر نه که
- ۳۹۹ ..... به رسفا یاری
- ۴۰۱ ..... بوچی سلاق ناکه ی؟
- ۴۰۲ ..... خایین
- ۴۰۳ ..... خه ون
- ۴۰۴ ..... ئاگری دلی
- ۴۰۵ ..... هیقی
- ۴۰۶ ..... دیاری یا سالا نوی
- ۴۰۸ ..... گرئین
- ۴۰۹ ..... لیقین خواه نه داکیشه
- ۴۱۰ ..... به رسفهك سه ر پی
- ۴۱۱ ..... چه وا سلی!
- ۴۱۲ ..... مرزا مرنی

- پیدقی..... ۴۱۳
- من تو دثیایی و په یف د لیدا د هیلان..... ۴۱۴
- نامه یه ک بو کچه کا شهیدا ب عشقی..... ۴۱۶
- تو یا شهنگی.. لی دلی من نه یی جارانه..... ۴۱۷
- چیروکا ئه فینه کا مری..... ۴۱۸
- عشقه کا گرچن..... ۴۱۹
- بره و چاقان نه فه شییره..... ۴۲۱
- یی راستم..... ۴۲۲
- خویا کرنه ک بو دلبرئی..... ۴۲۳
- به رسقه ک بو یاری..... ۴۲۵
- په یقین من..... ۴۳۳
- دوماهی یا شانویه کی..... ۴۳۵
- ماموستا..... ۴۳۶
- قهید..... ۴۳۸
- باوهری ب ژیانئی..... ۴۴۰
- حه زه کا هه رفتی..... ۴۵۰
- گولی..... ۴۵۲
- دلدارئی..... ۴۵۵
- له مه یخانه ی بیگانه دا..... ۴۵۶
- ئیکشه مب..... ۴۵۷

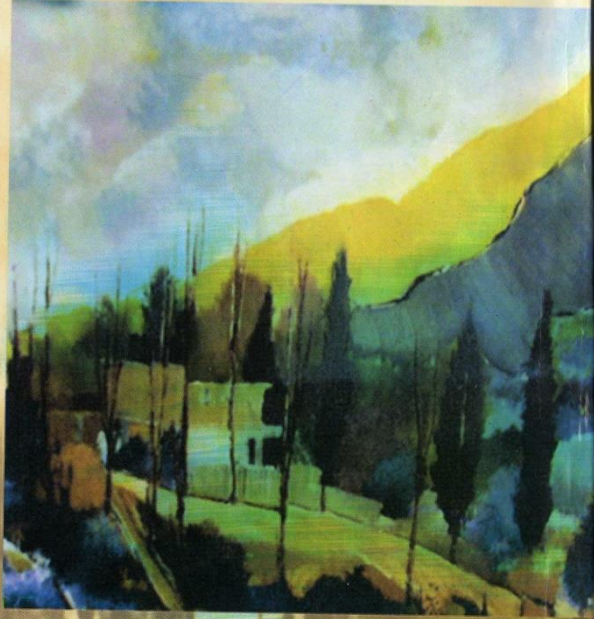

۴۵۹	..... جوانى يا يارى.
۴۶۰	..... ئەقین.
۴۶۲	..... ھەتا كەنى دىبىتە گرى.
۴۶۴	..... دى ھىتەن رۆژ.
۴۶۶	..... بشكورپىن.
۴۶۸	..... بشكورپىن چىيە؟
۴۷۰	..... نا گەھىن ئىك.
۴۷۲	..... بۆيەرەك د بوھارىدا.
۴۷۴	..... دەست قالالا.

د. عارف حيتو

عارف مینو

پاییزا چایی

د. عارف ھيٽو

مھ لوھ سھ ڀيڻ ڀيڻي

شعر

ژ وەشانين ئىكەتيا نەيسەرەين كورد / دەرك

208

نەسر

هەپارە يەين بارانى

عارف جيتۆ

كوردستان ٢٠١٠

